◆ ꓤꓦꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆ ꓤꓦꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆ ꓤꓦꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVIII, **BROJ 114, ZAGREB, 7. LISTOPADA 2026.** ISSN 0027-7932

S A D R Ž A J

STRANICA

1367 **Zakon** o istraživanju i eksploataciji energetskih georesursa **1**

1368 **Zakon** o provedbi Uredbe (EU) 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ..... **62**

1369 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije..... **71**

1370 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu.... **86**

1371 **Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga **90**

1372 **Pravilnik** o sustavima za opskrbu vozila stlačenim plinovitim vodikom **93**

1373 **Pravilnik** o provedbi Programa kompenzacijske mjere potpore depopuliranim područjima za 2026. godinu **106**

HRVATSKI SABOR

1367

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI ENERGETSKIH GEORESURSA

Proglašavam Zakon o istraživanju i eksploataciji energetskih georesursa, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2026.

Klasa: 011-02/26-02/72
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 1. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON
O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI ENERGETSKIH GEORESURSA

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se istraživanje, eksploatacija i korištenje energetskih georesursa koji se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske, uključujući unutarnje morske vode ili teritorijalno more Republike Hrvatske odnosno epikontinentalni pojas Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava.

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

– Direktiva 94/22/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika (SL L 164, 30. 6. 1994.)

– Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21. 7. 2001.)

– Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjenama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)

– Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28. 1. 2012.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 124, 25. 4. 2014.)

– Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 178, 28. 6. 2013.).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju tehnologija s nultom neto stopom emisija i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (SL C, 28. 6. 2024.).

Primjena propisa

Članak 3.

(1) Na pitanja zaštite okoliša i prirode koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode.

(2) Na pitanja zaštite geotermalnih voda, kada se one koriste u energetske svrhe koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju vode.

(3) Na pitanja prostornog uređenja i gradnje koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(4) Na pitanja morskih i podmorskih prostora Republike Hrvatske i pravnih odnosa u njima, kao i na pitanja sigurnosti plovidbe i zaštite mora od onečišćenja s pomorskih objekata koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pomorstvo odnosno pomorsko dobro.

(5) Na pitanja koja se odnose na obavljanje energetskih djelatnosti u sektoru plina, a koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje tržište plina.

(6) Na pitanja zaštite i očuvanja kulturnih dobara koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

(7) Ako određeni energetski georesurs nije posebno uređen ovim Zakonom, na njega se primjenjuju odredbe o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili istraživanju i eksploataciji geotermalnih voda u energetske svrhe ili o podzemnom skladištenju plinova i geološkom skladištenju ugljikova dioksida, ovisno o njegovim tehničkim svojstvima i predviđenoj namjeni, o čemu odluku donosi Ministarstvo.

Interes Republike Hrvatske

Članak 4.

(1) Energetski georesursi su rudno blago koje je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, imaju njezinu osobitu zaštitu i iskorištavaju se pod uvjetima i na način koji su propisani ovim Zakonom.

(2) Naftno-rudarstvo i izgradnja naftno-rudarskih objekata i postrojenja za obavljanje naftno-rudarskih radova djelatnost je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

(3) Energetski georesursi vlasništvo su Republike Hrvatske.

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske i okvirni planovi i programi

Članak 5.

(1) Gospodarenje energetskim georesursima i planiranje naftno-rudarske gospodarske djelatnosti na državnoj razini provodi se u skladu s Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske donesenom sukladno propisima kojima se uređuje energija i sustav strateškog planiranja.

(2) Gospodarenje ugljikovodicima provodi se sukladno Okvirnom planu i programu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu i Okvirnom planu i programu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu u dijelu koji je u skladu s prostornim planom isključivoga gospodarskog pojasa i propisa kojim se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(3) Okvirne planove i programe iz stavka 2. ovoga članka donosi odlukom ministar nadležan za energetiku na temelju Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Strategije niskougljičnog razvoja i propisa kojima se uređuje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

(4) Gospodarenje geotermalnim vodama provodi se sukladno Planu razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske koji donosi ministar nadležan za energetiku odlukom na temelju Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske i propisa kojima se uređuje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

(5) Gospodarenje geološkim skladištenjem ugljikova dioksida provodi se sukladno Planu razvoja geološkog skladištenja ugljikova dioksida Republike Hrvatske koji donosi Vlada Republike Hrvatske odlukom na temelju Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske i propisa kojima se uređuje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

(6) Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su u svojim razvojnim aktima planiranja usvojiti ciljeve Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu, Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu, Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske i Plana razvoja geološkog skladištenja ugljikova dioksida Republike Hrvatske te osigurati njihovu provedbu.

Definicije pojmova

Članak 6.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija* je Agencija za ugljikovodike nadležna za obavljanje, koordinaciju i provedbu stručnih, tehničkih i operativnih poslova u području istraživanja i eksploatacije energetskih georesursa, a koja

obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom i drugim propisima vezanim za primjenu ovoga Zakona

2. *bitna promjena* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, svaka promjena koja nije predviđena dozvolom za geološko skladištenje ugljikova dioksida, a koja može imati značajne učinke na prirodu, okoliš i zdravlje ljudi

3. *budžet* je procjena troškova za koje se očekuje da će nastati u provedbi odobrenog radnog programa i koji su sastavni dio svakog radnog programa

4. *bušotina* je naftno-rudarski objekt izrađen bušenjem geoloških formacija od početne točke na površini kopna ili na dnu vodenih površina do konačne dubine, a za potrebe istraživanja ili eksploatacije energetskoga georesursa, osim seizmičkih bušotina ili strukturnih bušotina ili bušotina za stratigrafska ispitivanja. Bušotina po svom statusu može biti:

a) *istražna bušotina* je bušotina kojoj je svrha utvrditi postojanje ležišta energetskoga georesursa, uključujući i mogućnost procjene količine i kakvoće njegova potencijala i rezervi

b) *ocjenska bušotina* je bušotina izrađena u okviru istraživanja, unutar ocjenskog područja s ciljem detaljne razrade već otkrivenog jednog ili više ležišta, uključujući određivanje debljine i lateralnog rasprostiranja i heterogenosti ležišta te procjene količina pridobivih ugljikovodika ili geotermalnih voda kao i uvjete eksploatacije odnosno potvrđivanja pogodnosti geoloških formacija za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida

c) *eksploatacijska bušotina* je bušotina koja je namijenjena i tehnički opremljena za crpljenje ležišnih fluida, uključujući naftu, prirodni plin, vodu ili geotermalni fluid, te se koristi za kontinuiranu ili povremenu eksploataciju. Bušotina mora biti opremljena proizvodnim nizom, erupcijskim uređajem te mjerno-regulacijskom opremom koja omogućuje sigurno upravljanje, nadzor i evidenciju proizvodnje, u skladu s važećim tehničkim normama i pravilima dobre inženjerske prakse

d) *utisna bušotina* je bušotina koja je namijenjena i tehnički opremljena za kontrolirano utiskivanje fluida odnosno slojne vode, plina, ugljikova dioksida ili drugog dopuštenog sredstva u ležište ili geološku formaciju radi održavanja/podizanja ležišnog tlaka, povećanja iscrpka, upravljanja proizvodnjom ili geološkog skladištenja fluida

e) *mjerna bušotina* je bušotina koja je namijenjena i tehnički opremljena isključivo za praćenje hidrodinamičkih i fizikalno-kemijskih parametara ležišta, uključujući tlak, temperaturu, sastav fluida i razinu fluida u bušotini

f) *neaktivna bušotina* je bušotina koja se više ne koristi za eksploataciju, utiskivanje ili mjerenje u neprekidnom razdoblju dužem od 12 mjeseci

g) *privremeno zatvorena ili likvidirana bušotina* je bušotina kod koje su postavljene cementne i/ili mehaničke barijere radi sigurne i trajne izolacije otvorenih ležišta i sprječavanja nekontroliranog protoka fluida. Privremeno zatvorenom može se smatrati bušotina kod koje je nadzemna oprema djelomično ili potpuno uklonjena, podzemni integritet djelomično očuvan i postoji mogućnost ponovne uporabe

h) *brisana bušotina* je trajno napuštena bušotina za koju su provedeni svi propisani postupci iz članka 172. ovoga Zakona te je naftno-rudarski objekt brisan iz registra naftno-rudarskih objekata i postrojenja

5. *dozvola za istraživanje* je dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ili dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda ili dozvola za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina ili dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida

6. *dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika* je odluka Vlade kojom se investitoru daje pravo na istraživanje ugljikovodika, izravno sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika pod uvjetima propisanim ovim Zakonom ili dozvola Ministarstva kojom se investitoru daje pravo na istraživanje ugljikovodika i izravno sklapanje ugovora o eksploataciji uz plaćanje naknade za pridobivene količine ugljikovodika pod pretpostavkom ispunjenja svih preduvjeta propisanih ovim Zakonom

7. *dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda* je dozvola Ministarstva kojom se investitoru daje pravo na istraživanje geotermalnih voda u energetske svrhe i pravo na izravno sklapanje ugovora o eksploataciji geotermalnih voda pod pretpostavkom ispunjenja svih preduvjeta propisanih ovim Zakonom

8. *dozvola za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina* je dozvola Ministarstva kojom se investitoru daje pravo na istraživanje postojanja potencijala za podzemno skladištenje plina u geološkim formacijama i pravo na izravno sklapanje ugovora o podzemnom skladištenju plina pod pretpostavkom ispunjenja preduvjeta propisanih ovim Zakonom

9. *dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida* je dozvola Ministarstva kojom se investitoru daje pravo na istraživanje postojanja potencijala za geološko skladištenje ugljikova dioksida u geološkim formacijama i pravo na izravnu dodjelu dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida pod pretpostavkom ispunjenja preduvjeta propisanih ovim Zakonom

10. *dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida* je dozvola Ministarstva kojom se dozvoljava geološko skladištenje ugljikova dioksida u geološkim formacijama ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom

11. *eksploatacija* je skup tehničkih, tehnoloških, operativnih i organizacijskih radova i aktivnosti kojima se iz ležišta pridobivaju energetski georesursi, provodi separacija, obrada i oplemenjivanje, te osigurava transport do točke isporuke ili daljnje prerade. Eksploatacija uključuje projektiranje, izgradnju, opremanje, korištenje, upravljanje, nadzor i održavanje eksploatacijskih, mjernih i utisnih bušotina, površinskih i podzemnih postrojenja, cjevovoda i druge infrastrukture koja je u izravnoj tehnološkoj vezi s eksploatacijskim poljem, uključujući sustave za održavanje ili povećanje ležišnog tlaka, povećanje iscrpka te ponovno utiskivanje proizvedenih ili drugih dopuštenih fluida. Eksploatacijom se smatraju i djelatnosti podzemnog skladištenja plina, geološkog skladištenja ugljikova dioksida, proizvodnje, ponovnog utiskivanja i upravljanja ugljikova dioksida, kao i radovi zatvaranja, sanacije i trajnog napuštanja bušotina, postrojenja i pripadajuće infrastrukture po završetku uporabe

12. *eksploatacijsko polje* je spojnicama koordinata vršnih točaka omeđen dio prostora na kopnu ili moru i dubinski ograničen sukladno utvrđenim granicama ležišta energetskih georesursa

13. *elaborat o rezervama* je elaborat kojim se kategoriziraju i klasificiraju rezerve i resursi te potencijali energetskoga georesursa i potvrđuje njegova komercijalnost

14. *energetski georesurs* je bilo koji fluid u podzemlju koji se može koristiti u energetske svrhe, uključujući ugljikovodike, geotermalnu vodu, vodik te druge prirodne plinove. Energetski georesursi su i geološke formacije za skladištenje, zadržavanje ili utiskivanje plinova ili fluida u energetske svrhe

15. *fluid* je svaka tekuća ili plinovita tvar u ležištu, uključujući ugljikovodike i geotermalne vode, koja zbog promjene tlaka teče kroz porozni medij

16. *FOB* je franko brod (engl. *Free on Board*) u točki isporuke te ima značenje kao u pravilima Međunarodne trgovačke komore za tumačenje međunarodnih trgovinskih termina i odnosi se na realiziranu prodajnu cijenu za udio u eksploataciji investitora na mjestu prodaje, umanjenu za transport, osiguranje i manipulativne troškove nakon točke isporuke

17. *geofizička snimanja* su sva invazivna i/ili neinvazivna snimanja fizikalnih svojstava podzemlja, a obavljaju se iz zraka, na površini terena, na vodenim površinama i/ili na dnu vodenih površina, kao i iz kanala bušotine

18. *geološka formacija* je geološka jedinica koju je moguće utvrditi i kartirati različite slojeve stijena/sedimenata, a koja je svojim litološkim, strukturnim i fizikalnim karakteristikama pogodna za akumulaciju energetskoga georesursa

19. *geološka zamka* je geološka struktura ili stratigrafska konfiguracija koja se sastoji od porozne i propusne stijene, ograničene nepropusnim barijerama, koja omogućuje akumulaciju i trajno zadržavanje fluida, sprječavajući migraciju fluida izvan definiranoga geološkog prostora. Zamka može biti strukturnog, stratigrafskog i kombiniranog tipa (strukturno-stratigrafskog)

20. *geološko skladištenje ugljikova dioksida* je:

a) trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u podzemne geološke formacije te praćenje njegova širenja u istima ili

b) korištenje ugljikova dioksida radi pridobivanja energije i/ili drugih proizvoda iz ugljikova dioksida i ponovno utiskivanje ugljikova dioksida u geološke formacije ili

c) utiskivanje ugljikova dioksida radi povećanja iscrpka ugljikovodika primjenom naftno-rudarskih radova, pod uvjetom da je namjera i konačni ishod aktivnosti trajno geološko skladištenje ukupne količine ugljikova dioksida

21. *geotermalna voda* je voda iz geološkog podzemlja iz koje se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, osim geotermalne vode koja se koristi u ljekovite, balneološke ili rekreativne svrhe i druge namjene, a na koje se primjenjuju propisi o vodama

22. *gradnja naftno-rudarskih objekata i postrojenja* obuhvaća projektiranje, građenje, rekonstrukciju, investicijsko održavanje i uklanjanje kopnenih i odobalnih naftno-rudarskih objekata i postrojenja, uključujući objekte i postrojenja za istraživanje, eksploataciju, obradu, skladištenje i transport energetskoga georesursa, kao i pripadajuću infrastrukturu. Gradnjom se smatra i izvođenje građevinskih i drugih tehničkih radova, ugradnja opreme i postrojenja te provođenje stručnog nadzora, ispitivanja, puštanja u rad i stavljanja izvan uporabe, u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima

23. *hidrodinamička cjelina* je u podzemlju prostorno definirani dio poroznog i/ili pukotinskog medija u kojem postoji mjerljiva tlačna komunikacija fluida, pri čemu je tok fluida hidrodinamički povezan unutar cjelina, a ograničen prirodnim ili strukturnim barijerama toka, uključujući rasjede, litološke granice, zone smanjene propusnosti ili izbijanje geološke formacije na površinu

24. *inovativni i pilot-projekt* je vremenski ograničen projekt kojim se ispituju, razvijaju ili primjenjuju nova tehnička, tehnološka i/ili upravljačka rješenja u području korištenja energetskoga georesursa, a koji se provodi u posebnom režimu odobrenom od Ministarstva radi provjere tehničke, okolišne i gospodarske opravdanosti

25. *inspekcija* je rudarska inspekcija Državnog inspektorata te druga nadležna tijela državne uprave koja, u skladu s posebnim propisima, obavljaju inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona

26. *investicijsko održavanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja* je izvedba radova na postojećem naftno-rudarskom objektu i postrojenju radi očuvanja temeljnih zahtjeva naftno-rudarskog objekta i postrojenja tijekom njegova trajanja, kojima se ne mijenja njegova usklađenost s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađen odnosno ne mijenja se namjena naftno-rudarskog objekta i postrojenja, kao ni tehnološki proces opisan u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji

27. *investitor* je jedan ili više naftno-rudarskih gospodarskih subjekata ili poljoprivrednik, koji je sukladno ovom Zakonu dobio dozvolu za istraživanje i/ili ugovor o eksploataciji

28. *istjecanje* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, svako oslobađanje ugljikova dioksida iz podzemnog skladišta

29. *istraživanje* je skup naftno-rudarskih radova i aktivnosti kojima se utvrđuju postojanje, položaj, oblik, količina i kakvoća ležišta energetskoga georesursa, a uključuje geološka i geofizička snimanja i obradu, izradu i ispitivanje istražnih bušotina, sanaciju te nabavu roba, usluga i opreme potrebnih za navedene radove

30. *istražna faza* je razdoblje unutar istražnog razdoblja tijekom kojeg se investitor obvezao provesti minimalne radne obveze pri čemu se istraživanje provodi kroz prvu i drugu istražnu fazu, u skladu s ovim Zakonom

31. *istražni prostor* je spojnicama koordinata vršnih točaka omeđen dio prostora na kopnu ili moru koji je nakon provedenog nadmetanja dozvolom određen za istraživanje energetskoga georesursa

32. *istražni troškovi* su svi priznati troškovi koje investitor snosi u okviru istraživanja sukladno izdanoj dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i sklopljenom ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

33. *istražno razdoblje* je razdoblje određeno ovim Zakonom tijekom kojeg investitor može obavljati istraživanje

34. *javnost* je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi

35. *javno poduzeće* je javno poduzeće koje je kao takvo određeno zakonom kojim se uređuje javna nabava

36. *komercijalno otkriće* je otkriće ili niz otkrića energetskoga georesursa koji opravdava nastavak izvođenja radova u svrhu njegove komercijalizacije

37. *korektivne mjere* su, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, mjere koje se poduzimaju za ispravljanje većih nepravilnosti ili za zatvaranje mjesta na kojem dolazi do istjecanja kako bi se spriječilo ili zaustavilo istjecanje ugljikova dioksida iz kompleksa podzemnoga geološkog skladišta

38. *ležište* je prirodna akumulacija energetskih georesursa u zamkama geoloških formacija

39. *lokalni cjevovod* je cjevovod koji spaja mjernu točku i točku ulaska u magistralni cjevovod

40. *magistralni cjevovod* je glavni državni cjevovod kojemu investitor ima pristup sukladno ovome Zakonu

41. *međunarodna dobra praksa pri naftno-rudarskim radovima* su prakse i procedure, priznate i kontinuirano ažurirane od društva naftnih inženjera, Međunarodne organizacije za normizaciju i

Europskog odbora za normizaciju, kojima se operatori koriste na međunarodnoj razini

42. *migracija* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, kretanje ugljikova dioksida unutar formacije u kojoj se skladišti

43. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za energetiku

44. *minimalna financijska obveza* je novčani trošak na koji se investitor obvezao u odnosu na preuzete minimalne radne obveze

45. *minimalna radna obveza* je minimum obveza za istraživanje energetskoga georesursa koje se investitor obvezao izvršiti za vrijeme trajanja istražnog razdoblja

46. *mjerna točka* je mjesto ili mjesta koja su određena provjerenim projektom razrade i eksploatacije, a na kojima je smještena odgovarajuća oprema za potrebe volumetrijskih ili masenih mjerenja i utvrđivanja ostalih fizikalnih parametara u svrhu utvrđivanja pridobivenih i/ili utisnutih količina energetskoga georesursa

47. *naftno-rudarski gospodarski subjekt* je jedna ili više pravnih osoba sa sjedištem ili podružnicom u Republici Hrvatskoj registrirana kod nadležnog tijela za djelatnost istraživanja i eksploatacije ugljikovodika ili geotermalnih voda ili podzemnog skladištenja plina ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida, ovisno o primjeni, kao i pravna osoba sa sjedištem u drugim državama registrirana za istovjetne djelatnosti kod nadležnog tijela države u kojoj je sjedište pravne osobe

48. *naftno-rudarski objekti i postrojenja* su objekti, postrojenja, oprema, alati, uređaji i instalacije koji se koriste prilikom izvođenja istraživanja i eksploatacije energetskih georesursa

49. *naftno-rudarski projekt* je projekt koji se izrađuje za potrebe izvođenja naftno-rudarskih radova u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

50. *naftno-rudarski radovi* su radovi istraživanja i eksploatacije energetskoga georesursa te sve druge aktivnosti koje se provode u skladu s ovim Zakonom, uključujući njegovo preuzimanje iz eksploatacijskog polja, ali isključujući skladištenje, transport ili obradu nakon točke isporuke

51. *naftno-rudarstvo* je svaka aktivnost vezana za istraživanje i eksploataciju energetskoga georesursa

52. *naknada* je naknada koju investitor, sukladno ovom Zakonu, plaća za istraživanje i eksploataciju energetskoga georesursa, a čiju visinu i vrstu utvrđuje uredbom Vlada, pri čemu se pojedine naknade ili iznosi mogu, kada je to predviđeno ovim Zakonom ili dokumentacijom za nadmetanje, utvrditi i dozvolom

53. *oblak ugljikova dioksida* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, volumen ugljikova dioksida raspršen u geološkoj formaciji

54. *ocjenski radovi* su radovi i aktivnosti koje se provode nakon završetka istražnih radova, a prije početka eksploatacije, unutar ocjenskog područja određenog radnim programom ocjene, u svrhu potvrđivanja komercijalnosti otkrića, procjene rezervi, definiranja granica ležišta u svrhu utvrđivanja eksploatacijskog polja ili geološke strukture ili formacije pogodne za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida

55. *ocjensko područje* je geografsko područje unutar istražnog prostora, koje pokriva površinu geološke zamke u podzemlju odnosno koje pokriva prospekt ili prospekte gdje se namjerava provesti ocjena, te granicu koja omeđuje otkriće

56. *otkriće* je pojava ugljikovodika ili geotermalnih voda u bilo kojoj bušenoj geološkoj formaciji i za koju prije nije bilo dokazano da postoji

57. *Platts izvješće o cijenama* je službena kotacija raspona cijena raznih tipova sirove nafte na globalnom tržištu vezanom za cijenu referentne sirove nafte, a objavljuje se u izvješću *Platts Oilgram* ili *Platts Crude Oil Marketwire* ili ekvivalentnom *Platts* izvješću koje pruža detaljne tržišne informacije o kretanjima cijena sirove nafte

58. *podizvođač* je bilo koje društvo ili osoba koju investitor ili njegov podizvođač angažira u svrhu dobave robe, radova ili usluga povezanih s naftno-rudarskim radovima

59. *podzemno skladište* je prostor određenog volumena u podzemlju unutar geološke formacije koja se koristi za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida

60. *podzemno skladištenje plina* su svi podzemni i nadzemni naftno-rudarski objekti potrebni za proizvodnju i utiskivanje prirodnog plina, vodika, mješavine prirodnog plina i vodika ili drugih plinova koji zadovoljavaju tehničke i sigurnosne uvjete za utiskivanje sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu, u geološke strukture pogodne za podzemno skladištenje plina

61. *polje ugljikovodika* je prostorno definirana akumulacija jednog ili više ležišta ugljikovodika koja su geološki, strukturno i/ili stratigrafski povezana, smještena unutar istoga ili međusobno povezanih strukturnih ili stratigrafskih zamki, te se, zbog zajedničkih geoloških obilježja i mogućnosti zajedničkog tehničkog upravljanja, razrađuju i eksploatiraju kao jedinstvena proizvodna cjelina

62. *poljoprivrednik* je fizička ili pravna osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik poljoprivrednih gospodarstava koja obavlja poljoprivrednu djelatnost u skladu s posebnim propisom

63. *pridobivena geotermalna voda* je voda pridobivena iz geotermalnog ležišta, a mjerena na mjernoj točki

64. *pridobiveni ugljikovodici* znače pridobivenu naftu, plin ili kondenzat iz ležišta ugljikovodika, a koji se mjere na mjernoj točki

65. *prijelazno razdoblje* je razdoblje određeno rješenjem Ministarstva radi završetka započetih istražnih radova ili okončanja administrativnih postupaka koji prethode sklapanju ugovora o eksploataciji, tijekom kojeg investitor zadržava prava i obveze iz dozvole za istraživanje i eksploataciju

66. *priključni cjevovod* je cjevovod koji spaja bušotine sa sustavom za sabiranje i vodi do mjerne točke

67. *probna eksploatacija* je eksploatacija koja se obavlja unutar odobrenog istražnog prostora, ocjenskog područja ili eksploatacijskog polja u svrhu tehnoloških ispitivanja i utvrđivanja uvjeta eksploatacije na temelju odobrenog projekta

68. *propuštanje* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, svako istjecanje plina iz podzemnog skladišnog kompleksa

69. *protupravna eksploatacija* je svaka eksploatacija bez valjane dokumentacije propisane ovim Zakonom ili protivno valjanoj dokumentaciji, a uključuje:

a) eksploataciju u okviru istraživanja, osim ako je to dopušteno naftno-rudarskim projektima i/ili

b) prodaju količina pridobivenih tijekom probne eksploatacije, ako na nju nije plaćena naknada za pridobivene količine ugljikovodika u skladu s odredbama ovoga Zakona i/ili

c) eksploataciju izvan granica projektnih rješenja iz provjerenih naftno-rudarskih projekata na temelju kojih je sklopljen ugovor o eksploataciji

70. *radni program* je plan naftno-rudarskih radova koje investitor namjerava izvršiti u skladu s izdanom dozvolom za istraživanje i eksploataciju ili ugovorom o eksploataciji

71. *razdoblje eksploatacije* je razdoblje koje počinje od trenutka kad je nadležno tijelo sklopilo ugovor o eksploataciji ugljikovodika, geotermalnih voda, o podzemnom skladištenju plina s investitorom ili izdalo dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida

72. *razdoblje nakon zatvaranja* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, razdoblje nakon završetka geološkog skladištenja ugljikova dioksida i zatvaranja skladišnog kompleksa, uključujući razdoblje nakon prijenosa odgovornosti na nadležno tijelo

73. *rekonstrukcija naftno-rudarskih objekata i postrojenja* je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećem naftno-rudarskom objektu i postrojenju kojima se utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za taj naftno-rudarski objekt i postrojenje ili kojima se mijenja usklađenost tog naftno-rudarskog objekta i postrojenja s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađen odnosno izvedba građevinskih i drugih radova na postojećem naftno-rudarskom objektu i postrojenju u svrhu njegove obnove

74. *sanacija* su svi radovi potrebni za trajno napuštanje i saniranje istražnog prostora ili eksploatacijskog polja odnosno svih naftno-rudarskih objekata i postrojenja u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, kao i međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima

75. *skladišni kompleks* je skladišni geoprostor koji obuhvaća podzemno skladište i okolnu geološku domenu nužnu za osiguranje cjelovitosti, sigurnosti i trajnosti geološkog skladištenja ugljikova dioksida, a u slučaju podzemnog skladištenja plina skladišni geoprostor u kojem je moguće utiskivanje, zadržavanje i eksploatacija plina

76. *stupac vode* je visina vodenog zasićenja od površine do ležišta

77. *tehničko-tehnološka cjelina* je skup tehnološko povezanih naftno-rudarskih objekata i postrojenja koji osiguravaju izvršenje eksploatacijskih ciljeva određenih u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji

78. *točka isporuke* je točka ili točke, unutar ili izvan eksploatacijskog polja, koje su smještene nakon mjerne točke, u kojima ugljikovodici ili geotermalne vode dolaze do vanjske prirubnice objekta za isporuku, a može biti točka ulaska u lokalni cjevovod ili magistralni cjevovod ili vanjsku prirubnicu bušotine ili neki drugi slučaj, ovisno o tome kako je određeno u provjerenom projektu razrade i eksploatacije odnosno točka ili točke o kojoj se usuglase Ministarstvo i investitor

79. *tok ugljikova dioksida* je maseni protok ugljikova dioksida i ostalih nečistoća koje su ostale prilikom procesa hvatanja ugljikova dioksida, od izvora do geološke strukture u kojoj se skladišti

80. *transportna mreža* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, mreža cjevovoda i prateće infrastrukture, kao i prijevoz cestom, željeznicom i morem kojom se ugljikov dioksid transportira od izvora do podzemnog skladišta

81. *treća zemlja* je svaka država koja nije članica Europske unije

82. *trgovačko društvo Republike Hrvatske* je trgovačko društvo koje osniva Republika Hrvatska radi provedbe aktivnosti i projekata u skladu s ovim Zakonom, u kojem Republika Hrvatska, neposredno ili posredno, ili putem pravne osobe kojoj je Republika Hrvatska osnivač, ima poslovni udio i/ili ostvaruje upravljačka prava

83. *troškovi razrade i eksploatacije* su priznati troškovi koje investitor snosi u okviru razrade i eksploatacije, isključujući troškove nastale na istražnom prostoru prije nego što je otkriće proglašeno komercijalnim otkrićem, sukladno izdanoj dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i sklopljenom ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

84. *ugljikovodici* su nafta, prirodni plin i plinski kondenzat

85. *ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika* je ugovor koji se sklapa između Vlade i investitora nakon izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, sukladno odredbama ovoga Zakona, a koji se temelji na podjeli pridobivenih količina ugljikovodika između Vlade i investitora preostalih nakon plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika i povrata troškova investitora uloženih u istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

86. *ugovor o eksploataciji* je ugovor o eksploataciji ugljikovodika ili ugovor o eksploataciji geotermalnih voda ili ugovor o podzemnom skladištenju plina

87. *ugovor o eksploataciji ugljikovodika* je ugovor koji se sklapa između Ministarstva i investitora, a koji predviđa pravo investitora na ukupno pridobivene količine ugljikovodika te plaćanje naknade za pridobivene količine ugljikovodika, pod pretpostavkom ispunjenja preduvjeta propisanih ovim Zakonom

88. *ugovor o eksploataciji geotermalnih voda* je ugovor koji se sklapa između Ministarstva i investitora u svrhu eksploatacije geotermalnih voda u energetske svrhe pod pretpostavkom ispunjenja preduvjeta propisanih ovim Zakonom

89. *ugovor o podzemnom skladištenju plina* je ugovor koji se sklapa između Ministarstva i investitora kojim se dozvoljava podzemno skladištenje plina pod pretpostavkom ispunjenja preduvjeta propisanih ovim Zakonom

90. *ugovor o zajedničkom ulaganju* je ugovor sklopljen između nositelja dozvole i/ili ugovora i trgovačkog društva Republike Hrvatske kojim se uređuju međusobna prava i obveze u vezi sa sudjelovanjem u istraživanju i/ili eksploataciji energetskih georesursa, uključujući način sudjelovanja, raspodjelu odgovornosti, financijska i operativna pitanja te druga pitanja od značaja za provedbu naftno-rudarskih radova

91. *uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja* je dio sanacije, a uključuje izvedbu radova uklanjanja naftno-rudarskog objekta i postrojenja ili njezina dijela s mjesta na kojem se nalazi, uključujući i gospodarenje zatečenim otpadom u naftno-rudarskom objektu i postrojenju, građevnim materijalom i građevnim otpadom nastalim uklanjanjem naftno-rudarskog objekta i postrojenja sukladno propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom te dovođenje nekretnine odnosno zemljišta na kojemu se nalazio naftno-rudarski objekt i postrojenje u stanje blisko prvobitnom, prihvatljivo za okoliš, prirodu, sigurnost ljudi i imovine te zdravlje ljudi

92. *veća nepravilnost* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, svaka nepravilnost prilikom operacija utiskivanja ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida ili u uvjetima samog kompleksa podzemnog skladišta koja podrazumijeva rizik istjecanja ili rizik za prirodu i okoliš ili zdravlje ljudi

93. *Vlada* je Vlada Republike Hrvatske

94. *zainteresirana javnost* je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu; udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša smatraju se zainteresiranima

95. *zatvaranje podzemnog skladišta* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, svaki konačni prestanak utiskivanja ugljikova dioksida u to podzemno skladište

96. *značajan rizik* je, kada se radi o geološkom skladištenju ugljikova dioksida, kombinacija vjerojatnosti nastanka štete i veličine štete u podzemnom skladištu koju nije moguće zanemariti, a da se ne dovedu u pitanje ciljevi ovoga Zakona.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI
MATERIJALNE I POSTUPOVNE ODREDBE

GLAVA I.
ZAJEDNIČKE ODREDBE

Nadležnosti Ministarstva

Članak 7.

Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti:

– priprema propise iz područja istraživanja, eksploatacije i korištenja energetskih georesursa

– daje prijedlog Vladi za donošenje odluke o provođenju nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i za sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

– donosi odluke o provođenju nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemno skladištenje plina i geološko skladištenje ugljikova dioksida

– priprema dokumentaciju za nadmetanje te provodi postupke nadmetanja

– izdaje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u slučaju plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika, za istraživanje geotermalnih voda, dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina i dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida

– sklapa s investitorima ugovor o eksploataciji ugljikovodika, ugovor o eksploataciji geotermalnih voda i ugovor o podzemnom skladištenju plina

– izdaje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

– vodi registre u skladu s ovim Zakonom

– osniva povjerenstva u skladu s ovim Zakonom

– utvrđuje i ovjerava količinu i kakvoću rezervi, provjerava elaborate o rezervama, vodi evidencije o rezervama i pridobivenim količinama ugljikovodika, geotermalnih voda, postojanju i kapacitetu geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina ili za geološko skladištenje ugljikova dioksida i izrađuje godišnje bilance rezervi

– provjerava plan nadzora postrojenja za utiskivanje i skladišnog kompleksa za geološko skladištenje ugljikova dioksida, plan u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti, privremeni plan za razdoblje nakon zatvaranja podzemnog skladišta za geološko skladištenje ugljikova dioksida

– provodi postupke provjere naftno-rudarskih projekata

– izdaje građevinske i uporabne dozvole za naftno-rudarske objekte i postrojenja

– provodi stručne ispite po ovom Zakonu

– obavlja i druge poslove na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Djelatnosti Agencije

Članak 8.

(1) Agencija u okviru svojih djelatnosti obavlja slijedeće poslove:

– priprema i organizira prezentacije, vodi i organizira bazu geoloških i geofizičkih podataka, kao i podataka o bušotinama radi upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim, geotermalnim i geološkim potencijalima za podzemno skladištenje plina i geološko skladištenje ugljikova dioksida određenih područja Republike Hrvatske

– daje mišljenje Ministarstvu u vezi s prijedlogom gospodarskog subjekta za provođenje nadmetanja sukladno odredbama ovoga Zakona

– prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji energetskih georesursa i osigurava primjenu međunarodnih standarda

– daje mišljenje na radne programe i budžete u skladu s člankom 116. ovoga Zakona

– kontrolira troškove po ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika u svrhu povrata troškova u skladu s dostavljenim kvartalnim izvještajima i radnim programima i budžetima

– priprema i putem Ministarstva izvještava Europsku komisiju o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti po ovom Zakonu na koje im bude ukazano uz poštovanje poslovne tajne

– izrađuje, objavljuje i putem Ministarstva dostavlja Europskoj komisiji godišnje izvješće koje sadržava informacije o geografskim područjima koja su otvorena za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, izdanim dozvolama za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, ovlaštenicima dozvola i njihovu sastavu te procijenjenim rezervama koje se nalaze na teritoriju, ako navedeno ne predstavlja poslovne informacije povjerljive prirode

– provodi istražne radove i radove eksploatacije energetskih georesursa u slučajevima propisanim ovim Zakonom

– priprema i dostavlja inicijative za izradu i izmjenu i dopunu prostornih planova te sudjeluje u postupcima sukladno propisima iz područja prostornog uređenja u cilju provedbe dokumenata iz članka 5. ovoga Zakona

– kao javnu ovlast obavlja posao vođenja registra ugovora u koji unosi osnovne podatke o svim sklopljenim ugovorima

– obavlja i druge poslove na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Agencija prilikom provedbe ovlasti i dužnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona surađuje s nadležnim tijelima državne uprave.

(3) Agencija može za trajanja pojedinih dozvola izdanih ili ugovora sklopljenih sukladno ovom Zakonu u svako doba zatražiti bilo koje podatke ili informacije od investitora u pogledu ostvarenja prava ili ispunjenja obveza, a koje je investitor dužan dostaviti u traženom roku.

Sudjelovanje trgovačkog društva Republike Hrvatske

Članak 9.

(1) Republika Hrvatska može sudjelovati u projektima putem Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske koje osniva Republika Hrvatska, samostalno ili zajedno s drugom pravnom osobom, radi provedbe projekata istraživanja, eksploatacije i korištenja energetskih georesursa.

(2) Ministarstvo u dokumentaciji za nadmetanje može utvrditi sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske s najbolje ocijenjenim ponuditeljem u istraživanju i/ili eksploataciji energetskih georesursa u postotku ne manjem od 10 %.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka dozvola za istraživanje i/ili eksploataciju energetskoga georesursa izdaje se u odgovarajućim omjerima na najbolje ocijenjenog ponuditelja i Agencije ili trgovačko društvo Republike Hrvatske, a najbolje ocijenjeni ponuditelj i Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske sklapaju ugovor o zajedničkom ulaganju u roku od tri mjeseca od sklapanja ugovora o eksploataciji u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nacrt ugovora o zajedničkom ulaganju čini sastavni dio dokumentacije za nadmetanje.

(5) Ugovorom o zajedničkom ulaganju može biti određeno da Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske sudjeluje prilikom provedbe naftno-rudarskih radova:

1. pružanjem tehničkog znanja i iskustva u području istraživanja i eksploatacije energetskoga georesursa i/ili

2. davanjem financijskog doprinosa.

(6) Ministar nadležan za energetiku može odlukom odrediti da Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske privremeno ili trajno provodi naftno-rudarske radove na postojećem istražnom ili eksploatacijskom polju odnosno da sudjeluje kao operator naftno-rudarskih radova ako je to potrebno radi osiguranja kontinuiteta, sigurnosti ili zaštite javnog interesa odnosno ako:

1. projekt provodi jedinica lokalne samouprave, komunalno poduzeće ili drugi subjekt bez odgovarajućih operativnih kapaciteta ili

2. projekt se odnosi na korištenje energetskoga georesursa, pilot-projekt ili prenamjenu postojeće infrastrukture koji su od interesa za Republiku Hrvatsku ili

3. provedba projekta zahtijeva upravljanje zajedničkom infrastrukturom i koordinaciju više korisnika ili

4. postoje sigurnosno-operativni ili tehnički rizici koje investitor ne može samostalno riješiti.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka investitor je dužan u roku određenom odlukom Ministarstva sklopiti ugovor o zajedničkom ulaganju ili drugi ugovor s Agencijom ili trgovačkim društvom Republike Hrvatske kojim se uređuju međusobna prava i obveze stranaka, uključujući pitanja operativne uloge, troškova i raspodjele prihoda od eksploatacije.

(8) Sudjelovanjem Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske investitor se ne oslobađa obveza iz dozvole izdane ili ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom niti drugih obveza propisanih ovim Zakonom.

(9) Investitor kod kojeg su ispunjene okolnosti navedene u stavku 6. ovoga članka može predložiti Ministarstvu sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske u izvođenju naftno-rudarskih radova te u prijedlogu navodi razloge za uključivanje društva.

(10) Sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske može se predvidjeti u okviru projekata koji se provode unutar dolina za ubrzavanje industrije s nultom netostopom emisija određenih sukladno članku 104. ovoga Zakona, u skladu s uvjetima utvrđenima dokumentacijom za nadmetanje ili odlukom Ministarstva donesenom u okviru postupaka prema ovome Zakonu kao i u svim ostalim slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

Istražni radovi trgovačkog društva Republike Hrvatske

Članak 10.

(1) Ako na nadmetanju za izdavanje dozvole u skladu s odredbama ovoga Zakona nije izdana dozvola, ministar nadležan za energetiku može odlukom povjeriti Agenciji ili trgovačkom društvu Republike Hrvatske provedbu istražnih radova.

(2) Ako je po provedbi istraživanja iz stavka 1. ovoga članka utvrđen potencijal za eksploataciju odnosno korištenje energetskoga georesursa, Ministarstvo odlukom pokreće nadmetanje za eksploataciju u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Dokumentacijom za nadmetanje može se utvrditi i obveza sudjelovanja Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske u postotku ne manjem od 30 %.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, najbolje ocijenjeni ponuditelj i Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske sklapaju ugovor o zajedničkom ulaganju te se na sklapanje ugovora i ugovora o eksploataciji na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 9. ovoga Zakona pri čemu ugovorom o zajedničkom ulaganju može biti propisan način i omjer povrata troškova radova istraživanja provedenih u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(5) Ako na nadmetanju u skladu s odredbama ovoga Zakona nije sklopljen ugovor o eksploataciji ministar može odlukom povjeriti Agenciji ili trgovačkom društvu Republike Hrvatske da provede radove eksploatacije te u tom slučaju sklapa ugovor o eksploataciji sukladno odredbama ovoga Zakona.

Registri

Članak 11.

(1) Ministarstvo vodi registar istražnih prostora i registar eksploatacijskih polja odobrenih sukladno ovome Zakonu, registar izdanih dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida i registar zatvorenih podzemnih skladišta i skladišnih kompleksa.

(2) Ministarstvo u registre unosi podatke po službenoj dužnosti po stupanju na snagu svakog pojedinog ugovora sklopljenog na temelju ovoga Zakona ili dozvole izdane po ovome Zakonu i po odobrenju konačnog plana postupanja nakon zatvaranja.

(3) U registar istražnih prostora unose se podaci o svim odobrenim istražnim prostorima i podaci o svim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima smještenim unutar odobrenog istražnog prostora ili iznimno izvan njega kada su u tehnološkoj vezi s utvrđenim eksploatacijskim poljima, a što je definirano provjerenom naftno-rudarskom dokumentacijom.

(4) U registar eksploatacijskih polja unose se podaci o svim utvrđenim eksploatacijskim poljima i podaci o svim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima smještenim unutar utvrđenog eksploatacijskog polja ili iznimno izvan njega kada su u tehnološkoj vezi s utvrđenim eksploatacijskim poljima, a što je definirano provjerenom naftno-rudarskom dokumentacijom.

(5) U registar izdanih dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida unose se osnovni podaci o izdanim dozvolama.

(6) Registar zatvorenih podzemnih skladišta i okolnih skladišnih kompleksa sadržava prostorne mape i presjeke te dostupne informacije relevantne za procjenu hoće li uskladišteni ugljikov dioksid biti potpuno i trajno zatvoren.

(7) Agencija vodi registar ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika i ugovora o podzemnom skladištenju plina u koji unosi osnovne podatke o svim sklopljenim ugovorima.

(8) Za obavljanje poslova vođenja registara iz stavaka 1. do 6. ovoga članka Agencija u suradnji s Ministarstvom uspostavlja i koristi zajedničku informatičku platformu.

(9) Ugovori sklopljeni i dozvole izdane na temelju ovoga Zakona iz kojih proizlazi obveza plaćanja naknada koje se smatraju

javnim davanjima upisuju se u registar koncesija koje vodi tijelo državne uprave nadležno za financije.

(10) Ugovore iz stavka 9. ovoga članka u registar koncesija unosi Ministarstvo.

(11) Zajednička informatička platforma, registar istražnih prostora, registar eksploatacijskih polja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.

Povjerenstva

Članak 12.

(1) U skladu s odredbama ovoga Zakona, osnivaju se sljedeća povjerenstva:

– povjerenstvo koje otvara, pregledava i ocjenjuje ponude za izdavanje dozvola za istraživanje i eksploataciju energetskoga georesursa u skladu s člancima 24., 58. i 74. ovoga Zakona

– povjerenstvo za utvrđivanje rezervi u skladu s člankom 39. ovoga Zakona

– povjerenstvo za provjeru naftno-rudarskih projekata u skladu s člankom 130. stavkom 3. ovoga Zakona

– povjerenstvo za polaganje stručnih ispita u skladu s člankom 123. ovoga Zakona

– povjerenstvo za tehnički pregled naftno-rudarskih objekata i postrojenja u skladu s člankom 162. ovoga Zakona

– povjerenstvo za vrednovanje ugljikovodika u skladu s člankom 47. stavkom 6. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka imenuje ministar nadležan za energetiku iz redova službenika Ministarstva, zaposlenika Agencije te o namjeri osnivanja obavještava Ministarstvo financija, koje može predložiti imenovanje svojeg predstavnika u povjerenstvo u roku od pet dana od dana zaprimanja obavijesti.

(3) Predsjednika, listu kandidata za članove i tajnika povjerenstva iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka odlukom utvrđuje ministar nadležan za energetiku iz redova službenika Ministarstva, zaposlenika Agencije, znanstvenih i stručnih djelatnika iz drugih javnopravnih tijela i institucija te ostalih stručnjaka iz redova znanstvene i stručne javnosti.

(4) Povjerenstva iz stavka 3. ovoga članka osniva i njegove članove imenuje predsjednik povjerenstva s liste kandidata iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Povjerenstvo iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka imenuje ministar nadležan za energetiku iz redova službenika Ministarstva, Državnog inspektorata i zaposlenika Agencije.

(6) Povjerenstvo ima neparan broj članova, najmanje pet, a čine ga predsjednik, zamjenik predsjednika, ostali članovi te tajnik.

(7) Povjerenstva o svom radu vode zapisnike koje potpisuju svi članovi povjerenstva, a odlučuju natpolovičnom većinom glasova svih članova, dok tajnik sudjeluje u radu povjerenstva bez prava odlučivanja.

(8) Ministar nadležan za energetiku razrješava člana povjerenstva pod uvjetima određenim ovim Zakonom te na vlastiti zahtjev ili po službenoj dužnosti ako nije po pojedinoj dovršenoj radnji potpisao zapisnik ni 15 dana od njezina obavljanja.

(9) Članovi povjerenstva ne mogu sudjelovati u provjeri naftno-rudarske dokumentacije u čijoj su izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovali.

Pravna zaštita

Članak 13.

(1) Odluke i rješenja kojima se izdaju dozvole za istraživanje i eksploataciju u skladu s odredbama ovoga Zakona, utvrđuju rezerve i eksploatacijsko polje, ukidaju dozvole izdane u skladu s odredbama ovoga Zakona, odlučuje o provjeri naftno-rudarskih projekata, odlučuje o brisanju eksploatacijskih polja ili naftno-rudarskih objekata, dozvoljava korištenje prostora za potrebe sanacije, odlučuje o daljnjem postupanju s neaktivnim bušotinama ili odlučuje o drugim pravima i obvezama u skladu s odredbama ovoga Zakona, a koje Vlada ili Ministarstvo donose sukladno ovome Zakonu, upravni su akti izvršni u trenutku dostave stranci.

(2) Protiv odluka i rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Dostava dozvola i rješenja

Članak 14.

(1) Dozvole i rješenja koje se izdaju u skladu s ovim Zakonom Ministarstvo dostavlja:

1. investitoru i

2. Agenciji, te se istovremeno dostavljaju na znanje:

3. nadležnoj rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata

4. tijelu državne uprave nadležnom za financije

5. tijelu državne uprave nadležnom za prostorno uređenje

6. jedinici lokalne samouprave na čijem se području nalazi istražni prostor ili eksploatacijsko polje

7. jedinici područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi istražni prostor ili eksploatacijsko polje

8. tijelu državne uprave nadležnom za vodno gospodarstvo ako se istražni prostor ili eksploatacijsko polje nalazi u području zona sanitarne zaštite crpilišta voda za piće ili u području važnom za vodni režim

9. tijelu državne uprave nadležnom za pomorstvo ako se istražni prostor ili eksploatacijsko polje nalazi na pomorskom dobru

10. tijelu državne uprave nadležnom za unutarnju plovidbu ako se istražni prostor ili eksploatacijsko polje nalazi na dijelu unutarnjih voda, a koje utječu na vodni put

11. ako je Republika Hrvatska vlasnik zemljišnih čestica koje su obuhvaćene dozvolom i koje su unutar granica istražnog prostora ili eksploatacijskog polja nadležnom tijelu upravljanja sukladno posebnom propisu odnosno tijelu koje je u konkretnom slučaju nadležno za upravljanje šumama i šumskim zemljištem odnosno poljoprivrednim zemljištem

12. tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode i okoliša.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi istražni prostor ili eksploatacijsko polje dužne su u roku od osam dana od zaprimanja akata iz stavka 1. ovoga članka objaviti čitav sadržaj na svojim mrežnim stranicama radi informiranja javnosti.

Načela postupaka nadmetanja

Članak 15.

(1) Prilikom provođenja postupaka nadmetanja po ovom Zakonu, Ministarstvo je dužno poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga, načelo učinkovitosti te načela propisana Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, uključujući načelo tržišnog natjecanja, načelo jed-

nakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

(2) U slučajevima predviđenim ovim Zakonom nadmetanja se mogu provoditi i za područja Republike Hrvatske unutar važećeg istražnog prostora ili eksploatacijskog polja, osim ako se istražni prostor i/ili eksploatacijsko polje nalazi u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

Preklapanja istražnih prostora i/ili eksploatacijskih polja

Članak 16.

(1) Postupci nadmetanja za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja mogu se provoditi i za područja Republike Hrvatske unutar važećeg istražnog prostora, ocjenskog područja ili eksploatacijskog polja ako je utvrđeno da je moguće na istom prostoru eksploatirati više različitih ili istih georesursa bez negativnog utjecaja na prava i obveze iz važeće dozvole.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka kada se kasnije odobreni ili utvrđeni istražni prostor, ocjensko područje ili eksploatacijsko polje preklapa s ranije odobrenim ili utvrđenim istražnim prostorom, ocjenskim područjem ili eksploatacijskim poljem može se izdati dozvola za istraživanje i eksploataciju ili sklopiti ugovor o eksploataciji u skladu s odredbama ovoga Zakona za područje koje se preklapa.

(3) Ministarstvo je prije izdavanja nove dozvole ili sklapanja novog ugovora, dužno ishoditi suglasnost postojećeg investitora koju investitor neće neopravdano uskratiti.

(4) Ako investitor uskrati suglasnost dužan je u očitovanju navesti razloge uskrate, a ako Ministarstvo ocijeni da razlozi uskrate nisu opravdani, na zahtjev jednog od investitora ili na prijedlog Agencije, donosi rješenje kojim određuje uvjete pod kojima se radovi mogu izvoditi bez ugrožavanja postojećih prava.

(5) Razlozi uskrate smatraju se opravdanima samo ako se planirani radovi ne mogu izvoditi bez ugrožavanja postojećih prava i obveza investitora ili sigurnog izvođenja naftno-rudarskih radova.

(6) Rješenjem iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo određuje tehničke, sigurnosne i operativne uvjete izvođenja radova, način međusobne razmjene podataka te druge mjere potrebne radi zaštite postojećih prava i sigurnog izvođenja naftno-rudarskih radova.

(7) U slučaju preklapanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, novi investitor dužan je prije izrade idejnog naftno-rudarskog projekta zatražiti od postojećeg investitora tehničke uvjete i podatke o postojećim objektima i instalacijama koji su potrebni radi projektiranja zahvata bez ugrožavanja postojećih prava i sigurnosti radova. Postojeći investitor dužan je dostaviti tražene podatke u razumnom roku, a najkasnije 15 dana od traženja, vodeći računa o zaštiti povjerljivih informacija.

Iznimka od provedbe nadmetanja na zahtjev investitora

Članak 17.

(1) Investitor koji ima važeću dozvolu izdanu na temelju ovoga Zakona može podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ili sklapanje ugovora o eksploataciji drugog energetskoga georesursa na postojećem istražnom prostoru, ocjenskom području ili eksploatacijskom polju koji sadrži:

1. podatke o investitoru

2. zemljovidni položaj, granice i površinu predloženog istražnog prostora koje mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM)

3. podatke o aktu kojim je utvrđen istražni prostor, ocjensko područje ili eksploatacijsko polje i postojećoj dozvoli izdanoj u skladu s odredbama ovoga Zakona

4. svrhu za koju se traži izdavanje dozvole iz ovoga članka

5. program ukupnih naftno-rudarskih radova po vrsti i opsegu s troškovnikom

6. rok za provedbu predloženih istražnih radova

7. dokaz da ne postoje osnove za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona

8. stručnu i financijsku sposobnost sukladno članku 23. ovoga Zakona

9. plan sanacije i procijenjene troškove sanacije istražnog prostora ili eksploatacijskog polja koji mora uključivati i sanaciju bušotina i/ili naftno-rudarskih objekata koji se nalaze na postojećem istražnom prostoru, ocjenskom području ili eksploatacijskom polju.

(2) Agencija na zahtjev Ministarstva o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka procjenjuje mogućnosti istraživanja i eksploatacije drugog energetskoga georesursa na predloženom području te predloženi program ukupnih radova i plan sanacije te može od investitora zatražiti dostavu dodatnih podataka, elaborata i studija koji su potrebni za procjenu prijedloga u zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako Ministarstvo odobri zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, izdaje sljedeće akte:

1. dozvolu u obliku propisanom za odgovarajući energetski georesurs koja sadrži dodatne podatke i uvjete koji su specifični za istraživanje drugog energetskoga georesursa

2. rješenje kojim se utvrđuje novi istražni prostor ili eksploatacijsko polje.

(4) Kada investitor ne dostavi jamstvo za izvršenje obveza i/ili jamstvo za izvršenje sanacije u skladu s uvjetima i u roku određenom dozvolom, dozvolu izdanu u skladu s ovim člankom ukida Ministarstvo.

(5) Ako investitor nakon provedbe naftno-rudarskih radova obavijesti Ministarstvo da napušta istražni prostor, ocjensko područje ili eksploatacijsko polje, dužan je sanirati prostor za koji je izdana dozvola ili sklopljen ugovor iz ovoga članka, uključujući sanaciju svih postojećih bušotina i naftno-rudarskih objekata na tom prostoru.

Poništenje postupka

Članak 18.

(1) Postupak nadmetanja radi odabira najbolje ocijenjenog ponuditelja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ili sklapanje ugovora o eksploataciji koji se provodi u skladu s odredbama ovoga Zakona Ministarstvo poništava odlukom:

1. ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka radi odabira najbolje ocijenjenog ponuditelja za izdavanje dozvole u skladu s odredbama ovoga Zakona dovele do neobjavljivanja obavijesti o provedbi nadmetanja ili do sadržajno bitno drukčije dokumentacije za nadmetanje ili obavijesti o provedbi nadmetanja ili

2. ako nema pristiglih ponuda do isteka roka za dostavu ponuda ili

3. ako nakon isključenja ponuditelja ili odbijanja ponuda ne preostane nijedna valjana ponuda.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama« ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

GLAVA II.
ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA

POGLAVLJE I.
DOZVOLA ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJIKOVODIKA

ODJELJAK A
JEDINSTVENI POSTUPAK NADMETANJA

Jedinstveni postupak nadmetanja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

Članak 19.

(1) Naftno-rudarski radovi mogu se izvoditi na temelju:

1. sklopljenog ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

2. izdane dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i/ili ugovora o eksploataciji ugljikovodika.

(2) Jedinstveni postupak nadmetanja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika započinje donošenjem odluke Vlade ili Ministarstva o provođenju nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Odluka o provođenju nadmetanja sadrži naznaku provodi li se nadmetanje radi sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili radi sklapanja ugovora o eksploataciji, ovisno o stupnju istraženosti prostora i procijenjenom ugljikovodičnom potencijalu.

(4) Jedinstveni postupak iz stavka 2. ovoga članka završava izdavanjem dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika kojom investitor stječe pravo na izravno sklapanje ugovora o eksploataciji, a ako je predviđeno sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, završava sklapanjem ugovora.

(5) Nakon donošenja odluke o provođenju nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika Ministarstvo objavljuje obavijest o nadmetanju za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika najmanje 90 dana prije isteka roka za podnošenje ponuda u »Narodnim novinama« i u Službenom listu Europske unije.

(6) Obavijest iz stavka 5. ovoga članka mora sadržavati osnovne informacije o dozvoli, informacije o istražnom prostoru za koji mogu biti podnesene ponude, rok za izdavanje dozvole i kriterije za odabir ponuditelja.

(7) Svaka promjena kriterija iz stavka 6. ovoga članka objavljuje se u cijelosti u »Narodnim novinama« i u Službenom listu Europske unije.

(8) Agencija organizira prezentacije radi upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.

Pripremne radnje i dokumentacija za nadmetanje

Članak 20.

(1) Pripremne radnje za jedinstveni postupak nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koje prethode objavi nadmetanja provodi Ministarstvo.

(2) Ministarstvo izrađuje dokumentaciju za nadmetanje za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika te je objavljuje na službenim mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije. Dokumentacija sadrži:

1. opće podatke o izdavatelju dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

2. granice istražnih prostora za koje se provodi nadmetanje u skladu s okvirnim planom i programom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu i okvirnim planom i programom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu za koje je prethodno ishođeno mišljenje tijela nadležnog za prostorno uređenje o nepostojanju zapreka u prostornim planovima za obavljanje tih istraživanja

3. podatke o predmetu nadmetanja

4. obvezu sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika u skladu s predloškom iz dokumentacije za nadmetanje ili ugovora o eksploataciji ugljikovodika

5. razloge za isključenje ponuditelja i uvjete financijske, pravne i stručne sposobnosti ponuditelja

6. obvezu dostave jamstva za ozbiljnost ponude te visinu i oblik u kojem se jamstvo mora dostaviti

7. obvezu dostave jamstva za izvršenje obveza istražnog razdoblja te visinu i oblik u kojem se jamstvo mora dostaviti

8. obvezu dostave jamstva za sanaciju istražnog prostora te visinu u kojem se jamstvo mora dostaviti uz naznaku da gospodarski subjekt u ponudi mora navesti hoće li dostaviti bankarsku garanciju ili će uspostaviti fond za sanaciju

9. iznos pristojbe za nadmetanje

10. podatak o tome da se istražni prostor preklapa s ranije odobrenim ili utvrđenim istražnim prostorom, ocjenskim područjem ili eksploatacijskim poljem

11. jezik, način izrade i način podnošenja ponude

12. standarde izvođenja naftno-rudarskih radova i zaštite okoliša.

(3) Osim uvjeta iz stavka 2. ovoga članka dokumentacija za nadmetanje može sadržavati i:

1. uvjete sudjelovanja Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske te nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju, ako je sudjelovanje predviđeno

2. podatak o tome je li istražni prostor prethodno bio dio eksploatacijskog polja ugljikovodika te, u tom slučaju, bitne odredbe sporazuma o prijenosu obveze sanacije i odredbe o prijenosu stvarnih i obveznih prava.

Razlozi za isključenje gospodarskog subjekta

Članak 21.

(1) Povjerenstvo mora isključiti naftno-rudarski gospodarski subjekt iz sudjelovanja u postupku nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika:

1. ako je naftno-rudarski gospodarski subjekt ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta pravomoćno osuđena za neko od sljedećih kaznenih djela sukladno propisu kojim se uređuju kaznena djela odnosno odgovarajuća kaznena djela prema propisima države poslovnog nastana naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta ili države čiji je državljanin osoba ovlaštena za zastupanje naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta:

a) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji na temelju članka 328. i članka 329. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

b) korupciju, na temelju članka 252., članka 254., članka 291., članka 292., članka 293., članka 294., članka 295. i članka 296. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

c) prijevaru, na temelju članka 236., članka 247., članka 256. i članka 258. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

d) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, na temelju članka 97. članka 99., članka 100., članka 101. i članka 102. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

e) pranje novca ili financiranje terorizma na temelju članka 98. i članka 265. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

f) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima, na temelju članka 106. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.)

2. ako utvrdi da naftno-rudarski gospodarski subjekt nije podmirio dospjela javna davanja, poreze i/ili doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te druge dospjele novčane obveze s osnove istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, eksploatacije geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida ili sanacije, kao i naknade za korištenje šume ili šumskog zemljišta odnosno poljoprivrednog zemljišta u svrhu eksploatacije ili s osnova nezakonitog istraživanja ili eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida u Republici Hrvatskoj ili državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta

3. ako je naftno-rudarski gospodarski subjekt dostavio lažne podatke prilikom dostave ponude

4. ako je naftno-rudarski gospodarski subjekt pokušao na nepropisan način utjecati na postupak nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ili pribaviti povjerljive podatke koji bi mu mogli omogućiti nepoštenu prednost u postupku

5. ako je nesposoban za plaćanje ili prezadužen, ili je u stečajnom postupku ili postupku likvidacije, ako njegovom imovinom upravlja stečajni upravitelj ili sud, ako je u nagodbi s vjerovnicima, ako je obustavio poslovne aktivnosti ili se nalazi u drugoj istovrsnoj situaciji prema zakonima i propisima koji se primjenjuju na naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, povjerenstvo neće isključiti naftno-rudarski gospodarski subjekt iz postupka nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ako mu sukladno posebnom propisu plaćanje obveza nije dopušteno ili mu je odobrena odgoda plaćanja.

(3) Naftno-rudarski gospodarski subjekt dužan je nepostojanje osnova za isključenje iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dokazati ovjerenom izjavom osobe koja je po zakonu ovlaštena za zastupanje naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta, a koja ne smije biti starija od tri mjeseca.

(4) Naftno-rudarski gospodarski subjekt dužan je nepostojanje osnova za isključenje iz stavka 1. točke 2. i 5. ovoga članka dokazati potvrdama pribavljenim za naftno-rudarske gospodarske subjekte registrirane u Republici Hrvatskoj, pri čemu se dokaz o nepostojanju duga s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja pribavlja putem servisne razmjene podataka s Poreznom upravom ili se dokazuje potvrdom Porezne uprave, dok za naftno-rudarske gospodarske subjekte koji nemaju poslovni nastan u Republici Hrvatskoj odgovarajućim potvrdama izdanim od strane nadležnih tijela u državi poslovnog nastana naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta ili ovjerenom izjavom izdanom u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

(5) Povjerenstvo može isključiti naftno-rudarski gospodarski subjekt iz postupka nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ako može na odgovarajući način dokazati:

1. značajne ili opetovane nedostatke u izvršavanju obveza iz prethodnih dozvola za istraživanje ili eksploataciju izdanih na temelju ovoga Zakona i/ili Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.) i/ili ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili ugovora o eksploataciji geotermalnih voda i/ili dozvola izdanih i ugovora sklopljenih za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida, uključujući i dozvole i ugovore na temelju kojih je naftno-rudarski gospodarski subjekt ovlašten izvršavati radove istraživanja i eksploatacije u drugim državama

2. da nije izvršio obvezu sanacije u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi u kojoj je naftno-rudarski gospodarski subjekt bio ovlašten izvršavati radove istraživanja i eksploatacije

3. da je prekršio obveze vezane za zaštitu zdravlja, očuvanje okoliša ili sigurnost u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi u kojoj je naftno-rudarski gospodarski subjekt bio ovlašten izvršavati radove istraživanja i eksploatacije.

(6) Iz jedinstvenog postupka nadmetanja isključuje se i naftno-rudarski gospodarski subjekt ako se okolnosti iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka odnose na:

1. člana upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta

2. srodnika po krvi u pravoj liniji bez ograničenja stupnja, a u pobočnoj liniji do drugog stupnja, bračnog ili izvanbračnog druga neovisno o prestanku braka, posvojitelja ili posvojenika člana društva ili člana upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta

3. ako je bilo koja od osoba iz točke 2. ovoga stavka bila član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imala ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta na kojeg se odnose okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Ako se primjenjuju razlozi za isključenje propisani stavkom 5. ovoga članka u dokumentaciji za nadmetanje moraju biti navedeni razlozi koji se primjenjuju prilikom ocjene ponuda.

(8) Svaki naftno-rudarski gospodarski subjekt koji se nalazi u nekoj od situacija iz stavka 5. ovoga članka može pružiti dokaze kako bi dokazao da su mjere koje je poduzeo dovoljne da pokažu njegovu pouzdanost, bez obzira na postojanje nekog od razloga za isključenje. Ako se dokaz smatra dovoljnim, naftno-rudarski gospodarski subjekt ne isključuje se iz postupka.

(9) Poduzimanje mjera iz stavka 8. ovoga članka naftno-rudarski gospodarski subjekt dokazuje:

1. plaćanjem naknade štete ili poduzimanjem drugih odgovarajućih mjera radi plaćanja naknade štete prouzročene propustom

2. aktivnom suradnjom s nadležnim tijelima radi potpunog razjašnjenja činjenica i okolnosti u vezi s propustom

3. odgovarajućim tehničkim, organizacijskim i kadrovskim mjerama radi sprječavanja daljnjih propusta.

(10) Mjere koje je poduzeo naftno-rudarski gospodarski subjekt iz stavka 9. ovoga članka ocjenjuju se prema težini i posebnim okolnostima propusta te je povjerenstvo dužno obrazložiti razloge prihvaćanja ili neprihvaćanja mjera.

(11) Povjerenstvo ne isključuje naftno-rudarski gospodarski subjekt iz postupka izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ako ocijeni da su poduzete mjere iz stavka 9. ovoga članka primjerene.

(12) Razdoblje isključenja naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta kod kojeg su ostvarene osnove za isključenje iz ovoga članka je pet godina od dana pravomoćnosti presude, osim ako pravomoćnom presudom nije određeno drukčije ili od dana utvrđivanja povrede ako presuda nije donesena.

(13) U slučaju zajednice ponuditelja, okolnosti iz ovoga članka utvrđuju se za sve članove zajednice pojedinačno.

Sadržaj ponude

Članak 22.

(1) Ponuda za nadmetanje mora sadržavati sljedeće:

1. prijavno pismo

2. podatke o ponuditelju i članovima ponuditelja u slučaju zajednice ponuditelja

3. poveznicu na izvod iz sudskog registra iz kojeg je vidljivo da je ponuditelj registriran za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

4. ako je ponuditelj zajednica ponuditelja, jedan član ponuditelja mora biti imenovan kao operator

5. potvrdu o uplati pristojbe za nadmetanje

6. dokaz da ne postoje razlozi za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona koji se primjenjuju na postupak nadmetanja

7. jamstvo za ozbiljnost ponude u obliku propisanom dokumentacijom o nadmetanju

8. oblik jamstva za izvršenje obveza sanacije

9. prikaz pravnih, financijskih i tehničkih uvjeta, kao i uvjeta iz područja zaštite zdravlja, sigurnosti i očuvanja okoliša, koje ponuditelj mora zadovoljiti te isprave kojima se dokazuje ispunjenje uvjeta u skladu s dokumentacijom za nadmetanje

10. program minimalne radne obveze istraživanja po vrsti i opsegu s procijenjenim troškovima, izrađen u skladu s dokumentacijom za nadmetanje

11. detaljan plan radova koji će biti izvedeni u prvoj istražnoj fazi

12. detaljan plan radova koji će biti izvedeni u drugoj istražnoj fazi

13. ukupan iznos potrebnih novčanih sredstava za izvođenje planiranih istražnih radova te način osiguranja sredstava kroz prikaz netovrijednosti društva na temelju revidiranih financijskih izvješća

14. ponuđenu naknadu za sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, ako je predviđeno sklapanje ugovora

15. ponuđenu naknadu za ukupno pridobivene količine ugljikovodika, ako je previđeno dokumentacijom za nadmetanje

16. geološku procjenu ugljikovodičnog potencijala prospekta/prospekata i geološki model u najširem mogućem opsegu

17. ako ponuditelj predaje ponudu za više istražnih prostora, treba navesti prioritetni redoslijed istražnih prostora

18. ostale podatke i isprave bitne za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja prema oglašenim kriterijima za odabir najbolje ocijenjene ponude koji su traženi dokumentacijom za nadmetanje.

19. izjavu kojom ponuditelj potvrđuje da je pregledao i da je upoznat s odredbama ugovora o zajedničkom ulaganju i daje pristanak na ugovor te komentare i prijedloge izmjena nacrta ugovora o zajedničkom ulaganju, ako je sklapanje ugovora o zajedničkom ulaganju predviđeno u dokumentaciji za nadmetanje

20. izjavu kojom naftno-rudarski gospodarski subjekti potvrđuje da je pregledao i da je upoznat s odredbama predloženog nacrta ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika te daje pristanak na ugovor, ako je sklapanje ugovora predviđeno u dokumentaciji za nadmetanje.

(2) Sve promjene uvjeta i zahtjeva tijekom postupka nadmetanja objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije najkasnije 15 dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.

Kriteriji za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja

Članak 23.

(1) Ministarstvo može iz razloga nacionalne sigurnosti odbiti izdavanje dozvole svakom naftno-rudarskom gospodarskom subjektu koji je pod stvarnom kontrolom trećih zemalja ili državljana trećih zemalja.

(2) Kriteriji za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja u postupku nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika su:

1. kvaliteta ukupnog radnog programa istraživanja koja će dovesti do optimalnog iskorištavanja potencijala ugljikovodika i

2. financijska vrijednost planiranih istražnih radova koja je realno procijenjena u skladu s tržišnim cijenama, uključujući ponuđeni iznos naknade za sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika i naknade za pridobivene količine ugljikovodika.

(3) U postupku nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika mogu sudjelovati ponuditelji ili zajednice ponuditelja koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. financijsku sposobnost

2. stručnu sposobnost.

(4) Kvaliteta ukupnog radnog programa istražnih radova procjenjuje se prema planiranim radovima u predloženom minimalnom radnom programu podijeljenom na dvije istražne faze, a koji uključuju geofizička snimanja, reobradu geofizičkih podataka, ostala ispitivanja sukladno međunarodnoj praksi pri naftno-rudarskim radovima te istražno bušenje, pri čemu se za sve stavke vrednuje količina predloženih naftno-rudarskih radova te procijenjeni trošak.

(5) Financijska sposobnost naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta procjenjuje se prema podacima o financijskom stanju i poslovanju ponuditelja te planu financiranja aktivnosti istraživanja pri čemu naftno-rudarski gospodarski subjekt mora dokazati da raspolaže financijskim sredstvima ili osiguranim izvorima financiranja u iznosu potrebnom za provedbu svih radova predviđenih ukupnim radnim programom istraživanja.

(6) Stručna sposobnost naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta procjenjuje se prema podacima o sudjelovanju u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili drugim usporedivim aktivnostima i/ili broju radnika u radnom odnosu i/ili broju stručnjaka koji će sudjelovati u naftno-rudarskim radovima na temelju drugog odgovarajućeg ugovora, kao i dokaz o uspostavljenim procedurama u zaštiti okoliša i zaštiti na radu, a u mjeri u kojoj je to primjenjivo u skladu s uvjetima navedenim u dokumentaciji za nadmetanje.

(7) Ako je dokumentacijom za nadmetanje predviđeno sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, kriterij za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja predstavlja i na-

knada za sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, a čiji je minimalni iznos propisan uredbom iz članka 46. ovoga Zakona.

(8) Ako je dokumentacijom za nadmetanje predviđeno izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju uz plaćanje naknade za pridobivene količine, kriterij za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja predstavlja i ponuđena naknada za ukupno pridobivene količine ugljikovodika, a čiji je minimalni iznos propisan uredbom iz članka 46. ovoga Zakona.

(9) Ako nakon procjene na temelju kriterija iz stavaka 4. do 7. ovoga članka dvije ili više ponuda imaju jednak značaj, konačna odluka donosi se primjenom drugih objektivnih i nediskriminirajućih kriterija.

(10) U slučaju zajednice ponuditelja, svaki član zajednice dostavlja dokaze o nepostojanju osnova za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona, dok se financijska i stručna sposobnost zajednice ponuditelja može dokazivati sposobnošću jednog ili više članova zajednice ponuditelja.

(11) Član zajednice na čiju se financijsku ili stručnu sposobnost zajednica ponuditelja oslanja mora dostaviti odgovarajuće dokaze da ispunjava uvjete propisane dokumentacijom o nadmetanju.

(12) Ako se zajednica ponuditelja oslanja na sposobnost članova zajednice ponuditelja radi dokazivanja financijske sposobnosti, svi članovi zajednice ponuditelja solidarno su odgovorni za izvršenje obveza iz dozvola izdanih na temelju ovoga Zakona. Ako se zajednica ponuditelja oslanja na sposobnost člana zajednice radi dokazivanja stručne sposobnosti, taj član zajednice mora izvoditi radove odnosno pružati usluge na koju se ta sposobnost odnosi.

Rad povjerenstva

Članak 24.

(1) Povjerenstvo za otvaranje, pregled i ocjenu ponuda osniva se u skladu s člankom 12. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo razmatra i ocjenjuje ponude te nadležnom tijelu koje izdaje dozvolu ili sklapa ugovor sukladno ovom Zakonu dostavlja prijedlog za izdavanje dozvole odnosno sklapanje ugovora s najpovoljnijem ponuditeljem.

(3) Ponude koje ne ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona ili nisu dostavljene u propisanom roku ne uzimaju se u razmatranje.

(4) Povjerenstvo se raspušta nakon izdavanja dozvole o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i dostave jamstva za izvršenje obveza istražnog razdoblja ili sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ako je dokumentacijom za nadmetanje predviđeno sklapanje ugovora.

(5) Ako je previđeno sklapanje ugovora o zajedničkom ulaganju i/ili ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, a ugovor nije sklopljen u roku propisanom ovim Zakonom, dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika se ukida.

(6) Kada investitor ne dostavi jamstvo za izvršenje obveza istražnog razdoblja u skladu s uvjetima i u roku određenom dozvolom, dozvola za istraživanje i eksploataciju se ukida.

(7) Nakon ukidanja dozvole Vlada odnosno Ministarstvo izdaje dozvolu drugo rangiranom ponuditelju.

(8) Svi naftno-rudarski gospodarski subjekti kojima nije izdana dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u skladu s člankom 27. ovoga Zakona mogu zatražiti objašnjenje o razlozima odbijanja njihove ponude te ih je povjerenstvo dužno o tome informirati.

ODJELJAK B
IZNIMKE OD JEDINSTVENOG POSTUPKA NADMETANJA

Nadmetanje na područjima prijašnjeg nadmetanja i na napuštenim područjima

Članak 25.

(1) Bez pokretanja postupka provedbe pojedinačnog nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz članka 19. ovoga Zakona dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika može se izdati za područje koje je:

– bilo predmet postupka nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a koji nije doveo do izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ili je dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ukinuta ili

– je napušteno od strane investitora prilikom istraživanja ili eksploatacije ugljikovodika sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako se dozvola izdaje radi sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, dozvolu izdaje Vlada Republike Hrvatske, a u svim ostalim slučajevima dozvolu izdaje Ministarstvo.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo objavljuje obavijest u Službenom listu Europske unije, koja sadrži područja raspoloživa za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, sažete informacije o kriterijima za odabir ponuditelja i načinu podnošenja ponuda, kao i napomenu da se odgovarajuće detaljne informacije nalaze na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije. Ponuda se ne može razmatrati prije objave obavijesti u Službenom listu Europske unije.

(4) Svaka značajna promjena informacija iz obavijesti iz stavka 3. ovoga članka ili uvođenje mogućnosti ili promjena postotka sudjelovanja trgovačkog društva Republike Hrvatske predmet su dodatne obavijesti.

(5) Ponude se izrađuju u skladu s dokumentacijom za nadmetanje objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije, a dokumentaciju za nadmetanje izrađuje Ministarstvo u skladu s člankom 20. ovoga Zakona.

(6) Ponude se dostavljaju Ministarstvu do kraja prvog kvartala svake kalendarske godine, zaključno s 31. ožujka do 16 sati i do zadnjeg dana trećeg kvartala svake kalendarske godine, zaključno s 30. rujna do 16 sati, u propisanom obliku.

(7) Valjanost ponuda je 12 mjeseci od dana isteka roka za predaju ponuda uz dostavu jamstva za ozbiljnost ponude sukladno dokumentaciji za nadmetanje.

(8) Ministarstvo i Agencija najkasnije u roku od deset dana od isteka rokova iz stavka 6. ovoga članka objavljuju na svojim mrežnim stranicama obavijest koja uključuje broj pristiglih ponuda sa specifikacijom područja za koja su pristigle ponude.

(9) Ministar nadležan za energetiku imenuje povjerenstvo iz članka 24. ovoga Zakona za pregled ponuda u roku od deset dana od proteka pojedinog roka propisanog stavkom 6. ovoga članka.

(10) Prilikom pregleda ponuda primjenjuju se kriteriji za odabir ponuditelja u skladu s člankom 23. ovoga Zakona.

Nadmetanje za eksploataciju ugljikovodika

Članak 26.

(1) Ako Ministarstvo ocijeni da na eksploatacijskom polju na kojem je prestala eksploatacija postoje pridobive količine ugljikovodika ili mogućnost njihove gospodarske eksploatacije, može provesti

postupak nadmetanja za eksploataciju ugljikovodika u skladu s ovim člankom.

(2) Dokumentacija za nadmetanje se priprema u skladu s člankom 20. ovoga Zakona, te sadrži:

1. podatke o predmetu nadmetanja, uključujući podatke o postojećim bušotinama i naftno-rudarskim objektima na predloženom prostoru

2. mogućnost pristupa podacima koji su prikupljeni na istražnom prostoru ili eksploatacijskom polju

3. mogućnost provedbe daljnjih radova koji se mogu odnositi na postupke mjerenja i potvrđivanja podataka koji su dani na uvid u postupku nadmetanja te predviđeni rok trajanja radova koji ne može biti dulji od dvije godine

4. nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju ako je predviđeno sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske.

(3) Nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju, a koji je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje, podložan je izmjenama sukladno zaprimljenim komentarima i prijedlozima izmjena koje je ponuditelj dostavio u sklopu svoje ponude.

(4) Ponuda mora biti izrađena u skladu s člankom 20. ovoga Zakona, a sadrži:

1. program ukupnih naftno-rudarskih radova po vrsti i opsegu s troškovnikom ili program razradnih radova koji se planiraju izvesti te ukupno trajanje

2. izjavu kojom naftno-rudarski gospodarski subjekt potvrđuje da je pregledao i da je upoznat s podacima koji su prikupljeni provedbom naftno-rudarskih radova na predloženom prostoru.

(5) Na postupak nadmetanja propisan ovim člankom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka od 19. do 24. ovoga Zakona.

(6) Na temelju provedenog postupka nadmetanja Ministarstvo sklapa ili odbija sklapanje ugovora o eksploataciji iz članka 44. ovoga Zakona.

ODJELJAK C
DOZVOLA ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJIKOVODIKA

Sadržaj dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

Članak 27.

(1) Dozvolom za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika investitor stječe pravo na istraživanje ugljikovodika i izravno sklapanje ugovora o eksploataciji ugljikovodika pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika sadrži sljedeće podatke:

– naziv odabranog ponuditelja

– predmet dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika s opisom svih radnji na koje se investitor ovlašćuje u izvođenju naftno-rudarskih radova

– utvrđenje prava na izravno sklapanje ugovora o eksploataciji ugljikovodika u slučaju proglašenja komercijalnog otkrića i pod uvjetom urednog ispunjenja obveza investitora ako se ne sklapa ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

– naziv, zemljovidni položaj, granice i površinu istražnog prostora koje mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM)

– rok trajanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika s mogućim uvjetima njezina produljenja

– rok u kojem se mora podnijeti završno izvješće o provedenom istraživanju i sanaciji istražnog prostora ako istraživanjem nisu utvrđene rezerve ugljikovodika

– obvezu sanacije, iznos troškova sanacije istražnog prostora, oblik jamstva za sanaciju i rok u kojem se mora Ministarstvu dostaviti jamstvo za troškove sanacije istražnog prostora

– obvezu ovlaštenika dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika o usklađivanju sa svim postavljenim uvjetima u svezi sa zaštitom prirode i okoliša, kao i druge posebne uvjete kojima ovlaštenik mora udovoljavati tijekom njezina trajanja

– mogućnost obavljanja probne eksploatacije prilikom istraživanja

– nalog za upis odobrenog istražnog prostora u registar istražnih prostora koji vodi Ministarstvo.

(3) Investitor je dužan prije početka izvođenja radova u istražnom prostoru Ministarstvu dostaviti dokaze o pravu korištenja zemljišnih čestica na kojima će izvoditi pojedine naftno-rudarske radove, sukladno odobrenom naftno-rudarskom projektu i članku 150. ovoga Zakona, a na temelju izdane dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(4) Izdavanjem dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ne smatra se:

– izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u slučaju statusne promjene investitora, u skladu s propisima kojima se uređuju trgovačka društva, koji je nositelj postojećeg odobrenja, promjene u sastavu investitora u slučaju zajedničkog ulaganja ili prijenosa dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

– odluka nadležnih tijela državne uprave donesena unutar okvira dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika koja se odnosi na dobivanje, prekid, produženje ili prestanak aktivnosti ili produženje samog odobrenja.

Rok izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

Članak 28.

(1) Dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika izdaje se na razdoblje od najdulje 25 godina od dana izvršnosti dozvole, koje obuhvaća i istražno razdoblje i razdoblje eksploatacije.

(2) Ako je dokumentacijom o nadmetanju predviđeno sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, rok dozvole iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od dana sklapanja ugovora.

(3) Istražno razdoblje traje pet godina te se može na opravdani zahtjev investitora koji se podnosi Ministarstvu 90 dana prije isteka roka produljiti ako utvrđeni rok nije dovoljan za završetak istražnih radova, pri čemu financijska nesposobnost investitora ne može biti opravdani razlog za produljenje istražnog razdoblja.

(4) Istražno razdoblje može se produljiti najviše dva puta tijekom trajanja istražnog razdoblja, i to tako da svako produljenje može trajati najviše šest mjeseci, dok za nedovoljno istražene istražne prostore svako produljenje može trajati najviše godinu dana, ako je tako bilo predviđeno dokumentacijom za nadmetanje.

(5) Ako je dozvolu izdala Vlada Republike Hrvatske, o zahtjevu za produljenje odlučuje Vlada odlukom, a ako je dozvolu izdalo

Ministarstvo, o zahtjevu odlučuje Ministarstvo izmjenom dozvole ili rješenjem o odbijanju zahtjeva.

(6) Produljenje istražnog razdoblja iz stavka 4. ovoga članka može biti uzastopno ili pojedinačno.

(7) Produljenje roka trajanja istražnog razdoblja iz stavka 4. ovoga članka ne utječe na ukupno trajanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(8) Ukupno trajanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz stavka 1. ovoga članka, ako potvrđene rezerve nisu iscrpljene, može biti produljeno, na zahtjev investitora, koji mora biti dostavljen Ministarstvu najmanje 12 mjeseci prije isteka trajanja dozvola.

(9) Tijelo koje je izdalo dozvolu dužno je na pravodobni zahtjev iz stavka 8. ovoga članka pisanim putem odgovoriti u roku od tri mjeseca od dostave zahtjeva.

(10) Privremeni prekid izvođenja naftno-rudarskih radova iz članka 114. ovoga Zakona ne utječe na razdoblje na koje je izdana dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz stavka 1. ovoga članka.

Prijelazno razdoblje

Članak 29.

(1) Ako je investitor prije isteka roka trajanja istražnog razdoblja započeo s izradom istražne ili ocjenske bušotine, ali nije u mogućnosti dovršiti radove do kraja istražnog razdoblja ili je dovršio istražne radove, ali su u tijeku administrativni postupci koji prethode potvrdi rezervi, utvrđivanju eksploatacijskog polja ili sklapanju ugovora o eksploataciji ugljikovodika, ako se isti sklapa sukladno odredbama ovoga Zakona, investitor može podnijeti Ministarstvu zahtjev za određivanje prijelaznog razdoblja.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka investitor dostavlja:

1. podatke o započetoj istražnoj ili ocjenskoj bušotini koja je u tijeku, uključujući podatke o stupnju dovršenosti radova i planiranom roku završetka, ili

2. podatke o administrativnim postupcima koji su u tijeku, uključujući dan podnošenja zahtjeva i presjek radnji provedenih u postupku.

(3) Ako Ministarstvo ocijeni da je zahtjev investitora iz stavka 1. ovoga članka opravdan, odlukom utvrđuje početak prijelaznog razdoblja i njegovo trajanje.

(4) Prijelazno razdoblje uračunava se u ukupno razdoblje trajanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, te investitor zadržava sva prava i obveze iz dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(5) Prijelazno razdoblje može trajati najdulje dvije godine i ne može se produljivati.

(6) Ako investitor u roku trajanja prijelaznog razdoblja određenog odlukom iz stavka 3. ovoga članka ne podnese uredan zahtjev za utvrđivanje rezervi u skladu s člankom 38. ovoga Zakona, izdavatelj dozvole ukida dozvolu za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

Ukidanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

Članak 30.

(1) Dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika ukida se:

1. u slučaju raskida odnosno prestanka, iz bilo kojeg razloga, ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili ugovora o zajedničkom ulaganju ako je sklopljen u skladu s odredbama ovoga Zakona

2. u slučaju prestanka pravne osobe koja je ovlaštenik dozvole, osim u slučaju prijenosa prava i obveza investitora u skladu s člankom 31. ovoga Zakona

3. ako nakon izdavanja dozvole u roku nije sklopljen ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

4. ako investitor ne izvršava obveze iz dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, ovoga Zakona ili ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom

5. ako izvodi naftno-rudarske radove na koje nije ovlašten dozvolom za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika odnosno ako ih ne izvodi na način određen dozvolom za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, ovim Zakonom ili ugovorom koji je sklopljen u skladu s ovim Zakonom

6. ako izvodi naftno-rudarske radove u suprotnosti s mjerama zaštite na radu, sigurnosti ljudi i imovine i u suprotnosti s mjerama i obvezama glede zaštite prirode i okoliša odnosno ako krši bilo koje odredbe pozitivnih propisa Republike Hrvatske, a što je utvrđeno rješenjem inspekcije

7. u slučaju nelikvidnosti ili stečaja investitora, osim ako investitor dokaže da je sposoban obavljati poslove za koje mu je izdana dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

8. ako investitor napusti eksploatacijsko polje ugljikovodika i/ili obustavi izvođenje naftno-rudarskih radova u skladu s odredbama ovoga Zakona

9. ako se u okviru istraživanja obavlja probna eksploatacija koja nije predviđena odobrenim projektom

10. ako se naknadno utvrdi neistinitost podataka predočenih u ponudi koju je naftno-rudarski gospodarski subjekt predao ili nesukladnost podataka s propisanim uvjetima

11. u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Ukidanjem dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika smatra se raskinutim ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika i ugovor o zajedničkom ulaganju ako su isti bili sklopljeni.

(3) Nakon ukidanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka od 172. do 176. ovoga Zakona.

Prijenos prava i obveza investitora

Članak 31.

(1) Investitor može u cijelosti ili djelomično prenijeti prava i obveze iz dozvola izdanih i/ili ugovora sklopljenih u skladu s odredbama ovoga Zakona na drugi naftno-rudarski gospodarski subjekt samo ako tijelo koje je izdalo dozvolu izda prethodnu pisanu suglasnost na prijenos pri čemu tijelo koje je izdalo dozvolu prethodnu pisanu suglasnost daje izdavanjem i dostavom izmijenjene dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(2) Investitor je obvezan tražiti od tijela koje je izdalo dozvolu prethodnu pisanu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka i kada se prava i obveze iz dozvola izdanih i ugovora sklopljenih u skladu s odredbama ovoga Zakona prenose na povezano društvo ili kada bi se prijenos dogodio kakvom statusnom promjenom investitora.

(3) Investitor je obvezan tražiti od tijela koje je izdalo dozvolu prethodnu pisanu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka i prije osnivanja stvarnog prava u korist treće osobe na dionicama ili poslovnim udjelima investitora ako bi osnivanje moglo dovesti do izravne ili

neizravne promjene kontrole nad investitorom, kada bi treća osoba mogla steći vlasništvo nad dionicama ili poslovnim udjelima investitora ili ostvariti pravo zahtijevati njihovu prodaju, ili u slučaju bilo kojeg drugog prijenosa koji bi mogao dovesti do izravne ili neizravne promjene kontrole nad investitorom.

(4) Investitor može zatražiti prethodnu pisanu suglasnost na prijenos dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta koji ispunjava sve uvjete za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(5) Tijelo koje je izdalo dozvolu uskraćuje prethodnu pisanu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka kada kod naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta na kojeg se prenosi dozvola postoje osnove za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona ili kada isti ne ispunjava financijsku i stručnu sposobnost iz članka 23. ovoga Zakona.

(6) U slučaju prijenosa prava i obveze iz dozvole izdane odnosno ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom, osim u slučaju prijenosa na povezano društvo koje neće dovesti do izravne ili neizravne promjene kontrole nad investitorom, investitor je uz zahtjev za izdavanje prethodne pisane suglasnosti dužan dostaviti komercijalne uvjete namjeravanog prijenosa te druge podatke i dokumentaciju potrebne za ocjenu mogućnosti korištenja prava prvenstva.

(7) Ministarstvo, na temelju zahtjeva te dostavljenih podataka i dokumentacije iz stavka 6. ovoga članka, ocjenjuje postoji li interes Republike Hrvatske za korištenje prava prvenstva.

(8) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o korištenju prava prvenstva putem trgovačkog društva Republike Hrvatske.

(9) Na temelju odluke iz stavka 8. ovoga članka, Ministarstvo o tome obavještava investitora i trgovačko društvo Republike Hrvatske određeno tom odlukom.

(10) Pravo prvenstva se može iskoristiti samo u odnosu na sva prava i obveze za koje je zatražena prethodna pisana suglasnost za prijenos te pod istim komercijalnim uvjetima pod kojima investitor planira prenijeti prava i obveze iz dozvole izdane i/ili ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom.

(11) Nakon primitka obavijesti iz stavka 9. ovoga članka, trgovačko društvo Republike Hrvatske i investitor pristupaju pregovorima oko ugovora o prijenosu prava i obveza iz dozvole izdane i ugovora sklopljenog u skladu s odredbama ovoga Zakona pod uvjetima u obavijesti iz stavka 6. ovoga članka, a ugovor se mora sklopiti najkasnije u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti.

(12) Ako investitor ne postupi u skladu sa stavkom 11. ovoga članka, tijelo koje je izdalo dozvolu rješenjem odbija izdavanje prethodne pisane suglasnosti na prijenos prava i obveza iz dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i/ili ugovora sklopljenih u skladu s ovim Zakonom.

(13) Ako investitor prenese prava i obveza iz dozvole izdane i ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom bez suglasnosti u skladu s ovim člankom, izdavatelj dozvole ukida dozvolu za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

Izdavanje ili prenošenje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na moru

Članak 32.

Prije izdavanja ili prenošenja prava iz dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na moru u skladu s člankom 31. ovoga Zakona tijelo koje je izdalo dozvolu i/ili sklopilo ugovor može se savjetovati s koordinacijom određenom propisom kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

ODJELJAK D
UGOVOR O ISTRAŽIVANJU I PODJELI EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA I DOZVOLA ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU UGLJIKOVODIKA

Postupak sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

Članak 33.

(1) Ako je dokumentacijom za nadmetanje predviđeno sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, postupak sklapanja ugovora započinje nakon izdavanja dozvole te se sklapa u skladu sa sadržajem izdane dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(2) Odredbe sklopljenog ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ne smiju biti u suprotnosti sa sadržajem izdane dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(3) Povjerenstvo iz članka 24. ovoga Zakona putem Ministarstva dostavlja Vladi ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika koji je prihvatio investitor.

(4) Vlada odlukom daje suglasnost na ugovor iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako investitor propusti pristupiti sklapanju ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika Vlada ukida dozvolu za istraživanju i eksploataciji ugljikovodika. te može izdati dozvolu drugom ponuditelju koji je rangiran nakon najbolje ocijenjenog ponuditelja, u kojem slučaju investitor pristupa postupku sklapanja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika sukladno stavcima 1. do 4. ovoga članka.

(6) Ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika sadrži:

– obvezu poštivanja uvjeta i ograničenja utvrđenih okvirnim planom i programom iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona i obvezu poštivanja mjera i programa praćenja stanja okoliša iz akta iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona i ostalih uvjeta iz lokacijske dozvole

– dodjelu prava provođenja naftno-rudarskih radova i vlasništvo nad ugljikovodicima

– stupanje na snagu i trajanje ugovora

– obvezu pripreme i dostave godišnjih programa i budžeta

– trajanje istražnog razdoblja i istražnih faza sukladno članku 35. stavku 1. ovoga Zakona

– minimalne radne i minimalne financijske obveze, mogućnost revizije obveza, kao i visinu obeštećenja za neispunjenje preuzetih obveza

– obveze u pogledu razrade i eksploatacije

– mogućnost i uvjete zajedničke razrade ležišta i zajedničke provedbe radova

– obvezu i mogućnosti napuštanja dijela ili cjelokupnog istražnog prostora ili eksploatacijskog polja te obveze propisane u odnosu na napušteno područje

– plan sanacije uz obvezu uspostavljanja fonda za sanaciju odnosno obvezu dostave instrumenta osiguranja sanacije istražnog prostora ili eksploatacijskog polja

– obvezu pridržavanja mjera propisanih iz područja sigurnosti i zaštite okoliša i prirode

– obveze operatora i mogućnost osnivanja operativne kompanije

– osnivanje i nadležnosti savjetodavnog tijela u svrhu davanja savjeta i smjernica u pogledu naftno-rudarskih radova

– utvrđivanje iznosa novčanih naknada i obveze plaćanja u skladu s uredbom iz članka 46. ovoga Zakona te utvrđivanje vrijednosti naknade za pridobivene količine ugljikovodika, uvjeta i načina obračuna povrata troškova i podjele dobiti u ugljikovodicima

– vrstu i visinu jamstva za osiguranje izvršenja minimalnih radnih obveza i omjer kada se traži kombinacija više jamstava te način aktivacije jamstva

– vrednovanje ugljikovodika odnosno način izračuna cijene ugljikovodika za povrat troškova

– utvrđivanje metodologije i postupka mjerenja pridobivenih količina ugljikovodika

– mogućnost opskrbe domaćeg tržišta te pravila i uvjete korištenja infrastrukture Republike Hrvatske

– vlasništvo nad imovinom u skladu s člankom 112. ovoga Zakona

– način vođenja i evidencije poslovnih knjiga od strane investitora u skladu s propisima kojima se uređuju porezi i računovodstvo

– način vođenja, evidencije i revizije poslovnih knjiga u svrhu povrata troškova

– obvezu zapošljavanja i osposobljavanja radnika, nabave roba, radova i usluga od strane investitora, a sukladno odobrenom postupku nabave

– pravo vlasništva Republike Hrvatske nad geološkim informacijama dobivenim u tijeku izvršenja ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika te obvezu čuvanja tajnosti podataka

– mogućnost i uvjete stavljanja na tržište i prodaje pridobivenih ugljikovodika koji pripadaju Republici Hrvatskoj od strane investitora

– odgovornost investitora i obvezu naknade štete od investitora te obvezu osiguranja radova, opreme i ljudi sukladno odredbama ovoga Zakona, posebnih propisa kojima se uređuju obvezni odnosi i međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– okolnosti i način raskida ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

– odredbe o rješavanju sporova sukladno kojima se utvrđuje arbitraža u skladu s međunarodnim pravilima arbitraže, mjesto arbitraže u Republici Hrvatskoj i primjena hrvatskog prava

– odredbe o jeziku ugovora sukladno kojima se ugovor sklapa na hrvatskom, a po potrebi i engleskom jeziku, pri čemu je mjerodavna inačica na hrvatskom jeziku

– mogućnost izmjene i dopune ugovora

– računovodstveni postupak kojim je utvrđena specifikacija troškova koji su podložni odobrenju za povrat troškova sukladno ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika.

Raskid ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

Članak 34.

(1) Raskid ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ne oslobađa ugovorne strane od obveza koje su postojale u trenutku donošenja odluke o raskidu ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika.

(2) Ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika smatra se raskinutim u slučaju ukidanja dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika sukladno ovom Zakonu.

(3) Kada je vrijednost pokretne i nepokretne imovine nabavljene u svrhu izvođenja naftno-rudarskih radova nadoknađena u postupku povrata troškova, u trenutku prestanka ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika vlasništvo nad tom imovinom stječe Republika Hrvatska, bez obzira na to jesu li investitoru vraćeni troškovi imovine u skladu s propisima kojima se uređuju porezi.

POGLAVLJE II.
ISTRAŽIVANJE UGLJIKOVODIKA

ODJELJAK A
OPĆE ODREDBE

Istražno razdoblje

Članak 35.

(1) Istražno razdoblje započinje danom izvršnosti dozvole o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili stupanjem ugovora o istraživanju i podjeli eksploataciji ugljikovodika na snagu i traje pet godina te se dijeli na istražne faze kako slijedi:

– prva istražna faza traje tri godine

– druga istražna faza traje dvije godine, a započinje neposredno nakon prve istražne faze.

(2) Istražno razdoblje može se produljiti u skladu s odredbom članka 28. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Za vrijeme trajanja istražnog razdoblja investitor je dužan ispuniti minimalne radne obveze na koje se obvezao u dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(4) Investitor može podnijeti zahtjev Ministarstvu za odobrenje povećanja ili izmjene minimalnih radnih obveza ako su izmjene posljedica pravnih, ekoloških, sigurnosnih, radnih ograničenja ili ograničenja utvrđenih aktima nadležnih tijela ili primjene međunarodne dobre prakse pri naftno-rudarskim radovima pri čemu Ministarstvo odobrava povećanje odnosno izmjenu minimalnih radnih obveza ako je zahtjev opravdan.

(5) Investitor je u roku od 60 dana od završetka minimalnih radnih obveza u svakoj istražnoj fazi dužan obavijestiti Ministarstvo i Agenciju o ispunjenju minimalnih radnih obveza u pogledu odgovarajuće istražne faze.

(6) U roku od 30 dana od primitka obavijesti iz stavka 5. ovoga članka Ministarstvo izdaje pisano izvješće kojim potvrđuje da su ispunjene minimalne radne obveze istražne faze.

(7) Ako investitor nije ispunio minimalne radne obveze u odnosu na primjenjivu istražnu fazu dužan je platiti iznos jednak neutrošenom iznosu minimalne financijske obveze u odnosu na aktivnost koja nije izvršena, pri čemu se iznos može namiriti naplatom dostavljenog jamstva za izvršenje obveza istražne faze.

Napuštanje istražnog prostora ugljikovodika

Članak 36.

(1) Investitor je dužan na kraju prve istražne faze napustiti najmanje 25 % istražnog prostora, a na kraju druge istražne faze preostali dio istražnog prostora.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, investitor nije obvezan napustiti nijedan dio istražnog prostora koje je određeno kao ocjensko područje definirano u radnom programu ocjene odnosno dio ili dijelove istražnog prostora za koje je utvrđeno jedno ili više eksploatacijskih polja.

(3) Sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka, investitor predlaže veličinu, oblik i lokaciju dijela istražnog prostora koje namjerava napustiti prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Područje koje investitor napušta mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM), dovoljne površine i odgovarajućeg oblika kako bi se na njemu mogli obavljati naftno-rudarski radovi odnosno kako bi se područje moglo ponuditi u sljedećem nadmetanju. To se na isti način primjenjuje na područja koje investitor zadržava.

(5) Tijelo koje je izdalo dozvolu odlukom odobrava veličinu i oblik istražnog prostora koji ostaje nakon napuštanja i može dopustiti izuzeće od zahtjeva da područje bude u jedinstvenoj površini ako rezultati istraživanja upućuju na potrebu drukčijeg razgraničenja istražnog prostora.

(6) Odluka iz stavka 5. ovoga članka sadržava:

1. oznaku Republike Hrvatske kao nositelja istražnog prostora

2. podatke o investitoru i dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

3. granice i površinu istražnog prostora koji investitor napušta, a koji mora biti ograničen koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM)

4. granice i površinu istražnog prostora koji investitor zadržava, a koji mora biti ograničen koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM).

(7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tijelo koje je izdalo dozvolu može, na obrazloženi zahtjev investitora, odobriti zadržavanje većeg dijela istražnog prostora od propisanog, ako je investitor izvršio najmanje 80 % planiranog radnog programa ocjene i podnio plan dodatnih radova koji opravdavaju nastavak istraživanja na cjelokupnom području.

ODJELJAK B
OTKRIĆE, OCJENA I KOMERCIJALNO OTKRIĆE

Otkriće i komercijalno otkriće

Članak 37.

(1) U roku od 30 dana od svakog otkrića investitor je dužan Agenciji dostaviti pisanu izjavu u kojoj navodi jedno od sljedećeg:

– da je otkriće komercijalno, u kojem slučaju investitoru teče rok za dostavu elaborata o rezervama sukladno članku 38. ovoga Zakona

– da je potrebno provesti ocjenske radove radi utvrđivanja je li otkriće ugljikovodika komercijalno

– da otkriće nije komercijalno.

(2) Ako investitor smatra da je potrebno provesti ocjenske radove, investitor u roku od 30 dana od davanja izjave sukladno stavku 1. ovoga članka dostavlja Agenciji na odobrenje radni program ocjene, a kojem je svrha utvrditi je li otkriće ugljikovodika komercijalno otkriće.

(3) Ocjenski radovi iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se unutar ocjenskog područja koje je određeno u radnom programu ocjene.

(4) Investitor je dužan Agenciji dostaviti sveobuhvatno izvješće o izvedenim radovima iz radnog programa ocjene u roku od tri mjeseca od završetka radova, a najkasnije u roku od 24 mjeseca od odobrenja radnog programa ocjene, u kojem roku je investitor dužan Agenciji dostaviti i pisanu izjavu u kojoj navodi je li otkriće komercijalno ili ne.

(5) Ako se dio ležišta, u odnosu na koji je proglašeno komercijalno otkriće sukladno stavku 1. ovoga članka, proteže izvan granica odobrenog istražnog prostora, to se područje može na zahtjev investitora i uz suglasnost tijela koje je izdalo dozvolu uključiti u predloženo eksploatacijsko polje povezano s ugovorom o eksploataciji ugljikovodika, pod uvjetom da:

– nije obuhvaćeno dozvolom za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika dodijeljenom bilo kojem drugom investitoru

– nije obuhvaćeno postupkom nadmetanja i

– raspoloživo je za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

(6) Zahtjev iz stavka 5. ovoga članka mora sadržavati:

– granice i površinu predloženog eksploatacijskog polja s koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM), a koje proizlaze iz obuhvata rezervi ugljikovodika, uključujući i zemljovid s ucrtanim granicama

– granice i površinu istražnih prostora na kojima se predloženo eksploatacijsko polje nalazi, a koji moraju biti ograničeni koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM), uključujući i zemljovid s ucrtanim granicama.

(7) Suglasnost iz stavka 5. ovoga članka tijelo koje je izdalo dozvolu daje izmjenom dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a uskraćuje rješenjem.

(8) Ako investitor izjavi, sukladno stavku 1. podstavku 3. ovoga članka, da otkriće nije komercijalno otkriće, Ministarstvo može, uz prethodnu obavijest dostavljenu tri mjeseca ranije, zatražiti od investitora da napusti ocjensko područje povezano s otkrićem.

(9) Ako je to bilo predviđeno dokumentacijom za nadmetanje te ako sudjelovanje trgovačkog društva Republike Hrvatske nije već provedeno sukladno članku 9. ovoga Zakona, u roku od 60 dana od objave komercijalnog otkrića ugljikovodika tijelo koje je izdalo dozvolu može predložiti osnivanje operativne kompanije odgovorne za eksploataciju, podložno dogovoru s investitorom, koju osnivaju investitor i trgovačko društvo Republike Hrvatske.

(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka, organizacijska struktura i detaljna prava i obveze strana u pogledu operativne kompanije bit će propisani u pisanom ugovoru koji će postati dodatak ugovoru o eksploataciji ugljikovodika ili ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika.

(11) Vrijeme trajanja radova iz stavka 4. ovoga članka se uračunava u ukupno trajanje dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a za vrijeme trajanja istog investitor zadržava sva prava i obveze iz dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika. Obveza napuštanja istražnog prostora ugljikovodika sukladno članku 36. ovoga Zakona se odgađa do završetka radova iz stavka 4. ovoga članka.

(12) Ugljikovodici pridobiveni tijekom otkrića mogu se prodavati sukladno odredbama članka 121. ovoga Zakona, a mogu se i koristiti za operativno funkcioniranje postrojenja koje se nalazi unutar odobrenog istražnog i/ili ocjenskog područja u skladu s programom ocjene iz stavka 2. ovoga članka.

Utvrđivanje rezervi i eksploatacijskog polja

Članak 38.

(1) U roku od šest mjeseci od dostave izjave o komercijalnom otkriću, investitor je dužan Ministarstvu dostaviti elaborat o rezervama ugljikovodika izrađen u skladu s pravilnikom iz članka 41.

ovoga Zakona, s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije i prijedlogom koordinata vršnih točaka eksploatacijskog polja, izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM).

(2) Na temelju elaborata iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o utvrđivanju količina i kakvoće rezervi i eksploatacijskog polja, u skladu s prostornim planom o čemu tijelo nadležno za prostorno uređenje izdaje potvrdu, a koje sadrži i nalog za upis utvrđenog eksploatacijskog polja u registar eksploatacijskih polja.

(3) Po izvršnosti rješenja iz stavka 2. ovoga članka investitor stječe pravni interes za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u skladu s člankom 111. ovoga Zakona za zemljišne čestice na čijim površinama će se nalaziti naftno-rudarski objekti i postrojenja unutar granica eksploatacijskog polja i čestica na čijim površinama će se nalaziti naftno-rudarski objekti i postrojenja koji su s njima u tehnološkoj vezi.

(4) Ako Ministarstvo, na temelju dostavljenog elaborata o rezervama ili provedenog postupka njegove provjere, utvrdi da rezerve ne ispunjavaju kriterije tehničke i ekonomske opravdanosti propisane ovim Zakonom, zbog čega nije moguće donijeti rješenje iz stavka 2. ovoga članka, tijelo koje je izdalo dozvolu može ukinuti dozvolu za istraživanje i eksploatacije ugljikovodika i/ili raskinuti ugovor o eksploataciji.

(5) Ako prestanu prava investitora na eksploataciju u eksploatacijskom polju na kojem nisu iscrpljene potvrđene rezerve ugljikovodika ili u slučaju nastupa okolnosti iz stavka 4. ovoga članka, ovlaštenik tog eksploatacijskog polja postaje Republika Hrvatska, bez utjecaja na obvezu sanacije od strane investitora.

(6) Elaborat o rezervama mogu izrađivati fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti izrade dokumentacije o rezervama.

(7) Pravne osobe koje izrađuju elaborat o rezervama dužne su prije početka njezine izrade kao odgovornog voditelja imenovati osobu koja ispunjava propisane uvjete.

(8) Pravna osoba iz stavka 7. ovoga članka mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. u sudskom registru imati upisanu djelatnost izrade dokumentacije o rezervama ili dokumentacije o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida

2. imati u punom radnom vremenu najmanje jednu zaposlenu odgovornu stručnu osobu s odgovarajućom stručnom spremom, radnim iskustvom i položenim stručnim ispitom iz naftnog-rudarstva ili geologije, a koja ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 123. stavka 7. ovoga Zakona

Povjerenstvo za utvrđivanje rezervi

Članak 39.

(1) Za potrebe provjere elaborata dostavljenog na temelju članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, imenuje se povjerenstvo u skladu s pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona uz odgovarajuću primjenu članka 12. ovoga Zakona.

(2) Član povjerenstva za utvrđivanje rezervi ne može obaviti kontrolu dokumentacije o rezervama u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili ako je ta dokumentacija u cijelosti ili djelomično izrađena u pravnoj osobi kod koje je zaposlen.

(3) Troškove rada povjerenstva dužan je podmiriti investitor koji podnosi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sukladno pravilniku iz članka 41. ovoga Zakona.

Evidentiranje rezervi i izvještavanje

Članak 40.

(1) Investitor vodi evidenciju o rezervama i svake godine do 15. ožujka Ministarstvu i Agenciji dostavlja podatke o rezervama po svakom eksploatacijskom polju sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine na obrascima određenim pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona.

(2) Investitor svake tri godine, od dana na koji je zadnje utvrđeno stanje količine i kakvoće rezervi eksploatacijskog polja, Ministarstvu dostavlja elaborat o rezervama, s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije, te neto sadašnju vrijednost prikazanih klasa i kategorija rezervi s jasno naznačenim ekonomskim pokazateljima korištenim pri izračunu, a Ministarstvo, za potrebe donošenja rješenja o utvrđivanju količina i kakvoći rezervi, imenuje povjerenstvo iz članka 39. ovoga Zakona.

(3) Krajnji rok za dostavu podataka i elaborata iz stavka 2. ovoga članka određuje se rješenjem iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona, a rok ne može biti duži od 120 dana od dana isteka roka od tri godine na koji je utvrđeno stanje rezervi.

(4) Investitor u kvartalnim i godišnjim izvješćima o realiziranoj eksploataciji prikazuje odstupanja u odnosu na elaborat o rezervama utvrđen rješenjem iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona. Kvartalna izvješća investitor dostavlja Ministarstvu i Agenciji za prethodni kvartal, najkasnije desetog dana sljedećeg kvartala, a četvrti kvartal zajedno s godišnjim izvješćem 30 dana po isteku kalendarske godine.

(5) Ministarstvo može, ako dođe do bitnih odstupanja od uvjeta i dinamike pridobivanja iz elaborata o rezervama, kao i promjene kategorizacije rezervi, zatražiti izradu izvanrednog elaborata o rezervama.

Pravilnik o rezervama

Članak 41.

Sadržaj zahtjeva za utvrđivanje količine i kakvoće rezervi ugljikovodika ili geotermalnih voda odnosno za utvrđivanje podataka o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida, način i uvjeti za razvrstavanje rezervi u klase i kategorije odnosno način i uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida, uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje izrađuju elaborate o rezervama, rad povjerenstva za utvrđivanje rezervi i postupanje povjerenstva tijekom utvrđivanja i ovjere rezervi odnosno utvrđivanja i ovjere podataka o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje dioksida, obrasci za dostavu podataka, bitna i nebitna odstupanja od dokumentacije o rezervama ugljikovodika, rad povjerenstva za vrednovanje ugljikovodika odnosno utvrđivanje tržišne cijene ugljikovodika i postupanje povjerenstva tijekom vrednovanja ugljikovodika propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.

Provjera projekta razrade i eksploatacije ugljikovodika

Članak 42.

(1) Investitor najkasnije u roku od jedne godine od izvršnosti rješenja iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona, sukladno članku 130. ovoga Zakona Ministarstvu podnosi na provjeru projekt razrade i eksploatacije ugljikovodika zajedno s aktom iz jednog od postupka dobivenog prema odredbama propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo izdaje rješenje o provjeri projekta razrade i eksploatacije ugljikovodika, na temelju kojeg s investitorom sklapa ugovor o eksploataciji ugljikovodika samo u slučaju kad je propisano plaćanje naknade za ukupno pridobivene količine ugljikovodika.

(3) Uz dostavu projekta razrade i eksploatacije investitor mora priložiti izjavu danu pod kaznenom i materijalnom odgovornosti pred javnim bilježnikom ili sudom da ne postoje razlozi za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona.

Ugovor o eksploataciji ugljikovodika

Članak 43.

(1) Ugovor o eksploataciji ugljikovodika sklapa se pod uvjetom da je dostavljena izjava iz članka 42. stavka 3. ovoga Zakona, a sadrži:

1. podatke o investitoru i eksploatacijskom polju

2. ukupno utvrđene rezerve ugljikovodika

3. naziv prvog provjerenog projekta razrade i eksploatacije na temelju kojeg se sklapa ugovor o eksploataciji ugljikovodika, uz naznaku da svaki dopunski projekt razrade i eksploatacije čini sastavni dio ugovora o eksploataciji

4. grafički prikaz katastarskih općina, površinu zemljišnih čestica s iskazanim katastarskim i zemljišnoknjižnim oznakama ili pozicijama na službenoj pomorskoj navigacijskoj karti morskog dijela eksploatacijskog polja na kojima se planira izvođenje naftno-rudarskih radova sukladno odredbama ovoga Zakona

5. procijenjeni iznos troškova sanacije eksploatacijskog polja i rok za dostavu i oblik sredstva osiguranja kojim se osigurava provedba radova sanacije

6. rok na koji se sklapa ugovor o eksploataciji ugljikovodika

7. obvezu plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika i ostalih naknada sukladno uredbi iz članka 46. ovoga Zakona

8. naziv tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima i ostalih stranaka kojima se mora prijaviti početak izvođenja radova

9. okolnosti i način raskida ugovora o eksploataciji ugljikovodika

10. mogućnost izmjene i dopune ugovora.

(2) Investitor provodi eksploataciju u rokovima i dinamikom utvrđenima provjerenim projektom razrade i eksploatacije s time da rokovi i dinamika utvrđeni projektom razrade i eksploatacije ne mogu utjecati na ukupan rok trajanja ugovora.

(3) Izmjene naftno-rudarskog projekta ne zahtijevaju izmjenu ugovora, osim kada obuhvaćaju promjene granica eksploatacijskog polja ili troškova sanacije te u slučaju novo utvrđenih rezervi, u kojem slučaju Ministarstvo na zahtjev investitora sklapa dodatak ugovoru o eksploataciji s izmijenjenim krajnjim rokom važenja.

(4) Na raskid ugovora o eksploataciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 34. ovoga Zakona.

Sklapanje ugovora o eksploataciji ugljikovodika po provedenom nadmetanju za eksploataciju

Članak 44.

(1) Ugovor o eksploataciji ugljikovodika po provedenom nadmetanju iz članaka 25. i 26. ovoga Zakona sklapaju Ministarstvo i investitor te sadrži:

1. podatke o investitoru i prostoru na kojem se predlaže eksploatacija

2. rok do kojeg je investitor dužan provesti predložene radove, a koji ne može biti duži od dvije godine

3. rok do kojeg je investitor dužan dostaviti elaborat o rezervama ugljikovodika s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije

4. grafički prikaz katastarskih općina, površinu zemljišnih čestica s iskazanim katastarskim i zemljišnoknjižnim oznakama ili pozicijama na službenoj pomorskoj navigacijskoj karti morskog dijela eksploatacijskog polja na kojima se planira izvođenje naftno-rudarskih radova sukladno odredbama ovoga Zakona

5. rok do kojeg je investitor dužan podnijeti Ministarstvu na provjeru projekt razrade i eksploatacije

6. procijenjeni iznos troškova sanacije prostora za koji je izdana dozvola i rok za dostavu i oblik sredstva osiguranja kojim se osigurava provedba radova sanacije

7. rok na koji vrijedi ugovor o eksploataciji ugljikovodika

8. obvezu plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika i ostalih naknada sukladno uredbi iz članka 46. ovoga Zakona

9. naziv tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima i ostalih stranaka kojima se mora prijaviti početak izvođenja radova.

(2) Nakon izvršnosti rješenja o provjeri projekta razrade i eksploatacije ili dopunskog projekta razrade i eksploatacije, Ministarstvo na zahtjev investitora sklapa dodatak ugovoru o eksploataciji na način da se navedu sljedeći podaci:

1. utvrđene rezerve ugljikovodika

2. naziv provjerenog projekta razrade i eksploatacije

(3) Na raskid ugovora o eksploataciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 34. ovoga Zakona.

Pravo na otkup pridobivenih ugljikovodika

Članak 45.

(1) Republika Hrvatska ima pravo prvenstva na otkup pridobivenih ugljikovodika koji sukladno dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili ugovora o eksploataciji pripadaju investitoru na osnovi tržišnih uvjeta utvrđenih sukladno članku 47. ovoga Zakona.

(2) Ako ugljikovodici kojima raspolaže Republika Hrvatska nisu dovoljni za zadovoljenje opskrbe tržišta Republike Hrvatske, investitor ima obvezu prodati svoje količine, koje nisu obvezane prema postojećim ugovorima koje je investitor sklopio u svrhu prodaje ugljikovodika, za potrebe potrošnje Republike Hrvatske pravnoj osobi koju Vlada odredi odlukom i pod uvjetima utvrđenim sukladno članku 47. ovoga Zakona.

Plaćanje naknade

Članak 46.

(1) Za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, investitor je dužan plaćati naknadu na način kako je određeno ovim Zakonom.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka može se sastojati od ukupne novčane naknade i podjele pridobivenih ugljikovodika.

(3) Ukupna novčana naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika sastoji se od novčane naknade za površinu istražnog prostora, novčane naknade za površinu utvrđenog eksploatacijskog polja, novčane naknade za sklapanje ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, novčane naknade za pridobivene količine ugljikovodika, dodatne novčane naknade za ostvarenu eksploataciju ugljikovodika i novčane naknade za administrativne troškove.

(4) Podjela količina pridobivenih ugljikovodika izražena je u postotnom udjelu u količini pridobivenih ugljikovodika koji pripada Republici Hrvatskoj.

(5) Podjela količina pridobivenih ugljikovodika izražena je u količini pridobivenih ugljikovodika tako da se od svih pridobivenih količina ugljikovodika oduzimaju količine koje predstavljaju naknadu za pridobivene količine ugljikovodika te se preostale količine svih pridobivenih ugljikovodika dijele između Republike Hrvatske i investitora.

(6) Preostale količine svih pridobivenih ugljikovodika iz stavka 5. ovoga članka dijele se tako da se od preostalih pridobivenih količina oduzmu količine potrebne za povrat troškova investitora te se ostatak količina pridobivenih ugljikovodika dijeli između Republike Hrvatske i investitora.

(7) Troškovi ugljikovodika koji su podložni povratu u slučaju podjele količina pridobivenih ugljikovodika obuhvaćaju troškove, rashode i obveze koje je investitor imao pri izvođenju naftno-rudarskih radova sukladno izdanoj dozvoli za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i sklopljenom ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, a troškove kontrolira i odobrava Agencija u skladu s člankom 116. ovoga Zakona.

(8) Ukupna novčana naknada iz stavka 3. ovoga članka ne ulazi u obračun troškova ugljikovodika koji su podložni povratu u slučaju podjele količina pridobivenih ugljikovodika iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Agencija redovito prati plaćanje naknada.

(10) Investitor je dužan Agenciji dostaviti dokaz o obračunanim i uplaćenim iznosima naknade iz stavka 11. ovoga članka, uključujući specifikaciju vrednovanja ugljikovodika u skladu s člankom 47. ovoga Zakona.

(11) Minimalne visine naknada i omjere raspodjela prihoda od naknada utvrđuje uredbom Vlada.

Vrednovanje ugljikovodika

Članak 47.

(1) Ugljikovodici se vrednuju za potrebe određivanja iznosa naknade za pridobivene količine ugljikovodika, povrata troškova ugljikovodika, udjela dobiti u ugljikovodicima i brutoprihoda investitora prilikom izračuna porezne obveze investitora.

(2) Sirova nafta vrednuje se prema ostvarenoj FOB prodajnoj cijeni na točki isporuke izraženoj u američkim dolarima po barelu na datum teretnice, kako je određena za svaki mjesec i na koju se upućuje kao na tržišnu cijenu. Vrijednost se utvrđuje za svaku gradaciju sirove nafte ili svaku mješavinu sirove nafte, ako postoji.

(3) Tržišna cijena za preuzimanje sirove nafte tijekom određenog mjeseca izračunava se na kraju tog mjeseca i jednaka je ponderiranom prosjeku FOB cijena koje su investitor i Republika Hrvatska dobili za sirovu naftu u točki isporuke prodanu trećima tijekom tog mjeseca, u okviru prodaje između nepovezanih strana, prilagođene tako da odražavaju razlike u kvaliteti, gradaciji te FOB uvjetima isporuke i uvjetima plaćanja.

(4) Ako se prodaja između nepovezanih strana ne izvrši tijekom tog mjeseca ili ako predstavlja manje od 30 % ukupnih količina sirove nafte dobivenih sa svih polja u skladu s ugovorom o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika i prodanih tijekom tog mjeseca, tržišna cijena određuje se kao prosjek ostvarenih dnevnih cijena u tom mjesecu po barelu utvrđenih prodajom između nepovezanih strana košarice triju sirovih nafti koje kotiraju na svjetskoj burzi na Mediteranu i koje imaju sličnu gustoću i razinu sumpora, kako je objavljeno u Platts izvješću o cijenama, prilagođene da odražavaju razlike u gustoći, sumporu, uvjetima prijevoza i drugim posebnim uvjetima povezanima s prodajom sirove nafte koja je predmet ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika.

(5) Sljedeće transakcije isključene su iz izračuna tržišne cijene:

a) prodaja u kojoj je kupac povezano društvo prodavatelja te prodaja između pravnih osoba koje čine investitora

b) prodaja u kojoj je kupac izravno ili neizravno povezan ili ima zajednički interes s investitorom koji bi opravdano mogao utjecati na prodajnu cijenu

c) prodaja u zamjenu za naknadu koja nije izvršena u potpuno konvertibilnim valutama i prodaja koja je u cijelosti ili djelomično izvršena zbog razloga koji ne proizlaze iz uobičajenih ekonomskih poticaja karakterističnih za prodaju sirove nafte na međunarodnom tržištu, uključujući ugovore o razmjeni, prodaju između vlada ili vladinih agencija.

(6) Povjerenstvo za vrednovanje ugljikovodika, koje imenuje ministar nadležan za energetiku, čine predstavnici Ministarstva i Agencije, a može uključivati i predstavnike drugih javnopravnih tijela ako je to potrebno radi razmatranja pitanja iz njihove nadležnost, a čije se postupanje i rad propisuju pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona, te predstavnici investitora, sastaje se nakon završetka svakog kvartala, a najkasnije 20 dana nakon završetka kvartala, kako bi u skladu s odredbama ovoga Zakona odlukom utvrdilo tržišnu cijenu pridobivene sirove nafte za prethodni kvartal.

(7) Investitor za prodaju sirove nafte dužan je povjerenstvu iz stavka 6. ovoga članka dostaviti dokaze da je prodaja sirove nafte prodaja između nepovezanih strana.

(8) Ako povjerenstvo ne donese odluku iz stavka 6. ovoga članka u roku od 30 dana od završetka kvartala, tržišnu cijenu eksploatirane sirove nafte određuje neovisni stručnjak s dokazanim iskustvom u vrednovanju ugljikovodika kojeg su strane sporazumno imenovale u skladu s pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona.

(9) Do određivanja cijene, tržišna cijena za određeni mjesec privremeno je jednaka tržišnoj cijeni prethodnog mjeseca. Sve potrebne prilagodbe provode se najkasnije 30 dana nakon isteka kvartala u kojem je prodaja izvršena.

(10) Ako postoje ugovori o prodaji između nepovezanih strana za prodaju prirodnog plina, tržišna cijena prirodnog plina stvarna je prodajna cijena dobivena prema ugovorima, izračunana u točki isporuke, pri čemu se uzimaju u obzir količine za prodaju, kvaliteta, geografska lokacija tržišta na koje se plin dostavlja te troškovi eksploatacije, prijevoza, obrade i distribucije prirodnog plina od točke isporuke do odgovarajućeg tržišta, u skladu s međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima.

(11) Ako ne postoji ugovor o prodaji prirodnog plina sklopljen između nepovezanih strana, tržišna cijena se određuje kao cijena kojom se omogućuje da prodani prirodni plin u mjestu obrade ili potrošnje postigne fer tržišnu cijenu jednaku cijeni prirodnog plina usporedive kvalitete.

(12) Investitor je obvezan sve ugovore o prodaji prirodnog plina, uključujući sve uvjete koji su u njima sadržani ili koji su povezani s njima, te sve pripadajuće dodatke ugovoru sklopljene radi prodaje prirodnog plina, a eksploatiranog u skladu s odredbama ovoga Zakona, staviti na raspolaganje Agenciji te osigurati da ugovori o prodaji prirodnog plina sadrže odredbe kojima se omogućava izvršavanje obveze.

Mjerenje

Članak 48.

(1) Ugljikovodici pridobiveni izvođenjem naftno-rudarskih radova na utvrđenom eksploatacijskom polju mjere se metodama i uređajima koji su općeprihvaćeni i koji se obično upotrebljavaju u međunarodnoj dobroj praksi pri naftno-rudarskim radovima, a koji su određeni provjerenim projektom razrade i eksploatacije ili odgovarajućom provjerenom naftno-rudarskom projektnom dokumentacijom.

(2) Ugljikovodici koji su pridobiveni iz eksploatacijskog polja mjere se na mjernoj točki.

(3) Investitor je obvezan izraditi i dostaviti Agenciji na mišljenje postupke mjerenja ugljikovodika izrađene u skladu s pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona.

(4) Investitor je obvezan evidentirati ugljikovodike i staviti, na zahtjev, Ministarstvu i Agenciji na raspolaganje sve analize i umjernice uređaja za mjerenje ugljikovodika, uključujući i dokaze sustava mjerenja u skladu s odredbama ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ako je sklopljen i ovoga Zakona.

(5) Rudarska inspekcija Državnog inspektorata obavlja kontrolu mjerenja pridobivenih količina ugljikovodika.

Zajednička eksploatacija ležišta ugljikovodika

Članak 49.

(1) Za potrebe koordinacije naftno-rudarskih radova dvaju ili više investitora čija eksploatacijska polja obuhvaćaju isto ležište ili više zajedničkih ležišta, investitori mogu sklopiti sporazum o zajedničkoj eksploataciji ležišta, uz prethodno usuglašavanje uvjeta sporazuma s Ministarstvom i Agencijom.

(2) Ako se investitori ne mogu usuglasiti oko zajedničke eksploatacije ležišta, Ministarstvo angažira vještaka čiji nalaz i mišljenje su osnova za zajedničku eksploataciju ležišta.

(3) Ministarstvo imenuje vještaka 30 dana nakon zaprimanja zahtjeva jednog ili više investitora o nemogućnosti dogovora o zajedničkoj eksploataciji ležišta. Imenovani vještak mora imati stručne kvalifikacije i iskustvo iz područja naftnog-rudarstva.

(4) Vještak svoju odluku donosi najkasnije 90 dana nakon imenovanja, a odluka vještaka konačna je i obvezujuća za investitore.

(5) Troškove rada vještaka iz stavka 3. ovoga članka snose investitori u jednakim dijelovima, a za naplatu troškova odgovaraju solidarno.

Korištenje infrastrukture

Članak 50.

(1) Investitor je, u okviru izvođenja naftno-rudarskih radova, obvezan izgraditi lokalni cjevovod kao priključak eksploatacijskog polja s magistralnim cjevovodom, kada je to predviđeno provjerenim projektom razrade i eksploatacije i svim njegovim dopunama.

(2) Agencija pruža stručnu pomoć i podršku investitoru u postupcima ishođenja dozvola i odobrenja nadležnih državnih tijela potrebnih za izgradnju lokalnih cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Izgradnja i održavanje lokalnih cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka mora biti u skladu s izvođenjem naftno-rudarskih radova, pravilima i mjerama sigurnosti i zaštite okoliša i prirode, kao i međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima.

(4) Investitor je dužan u slučaju postojanja slobodnih kapaciteta lokalnog cjevovoda iz stavka 1. ovoga članka raspoložive kapacitete dati na raspolaganje trećima, po tržišnim uvjetima.

(5) Tarifu prijevoza cjevovodima iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje i naplaćuje vlasnik cjevovoda.

(6) Investitor može koristiti slobodne kapacitete magistralnog cjevovoda u svrhu transporta pridobivenih ugljikovodika, sukladno uvjetima postignutim pregovorima s vlasnikom magistralnog cjevovoda.

GLAVA III.
ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA

POGLAVLJE I.
DOZVOLA ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU GEOTERMALNIH VODA

ODJELJAK A
JEDINSTVENI POSTUPAK NADMETANJA

Jedinstveni postupak nadmetanja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

Članak 51.

(1) Radovi istraživanja geotermalnih voda radi utvrđivanja rezervi geotermalnih voda mogu se izvoditi na temelju dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda.

(2) Eksploatacija geotermalnih voda može se izvoditi na temelju ugovora o eksploataciji geotermalnih voda.

(3) Izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda provodi se na temelju jedinstvenog postupka nadmetanja koji se provodi u skladu s ovim člankom, osim u slučajevima iz članaka 60., 61. i 62. ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo može, prije raspisivanja nadmetanja, donijeti odluku o provedbi istražnih radova u svrhu ispitivanja geotermalnog potencijala na području Republike Hrvatske, koje u ime Republike Hrvatske provodi Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske.

Odluka o provođenju nadmetanja

Članak 52.

(1) Jedinstveni postupak nadmetanja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda započinje na temelju odluke Ministarstva o provođenju nadmetanja objavom obavijesti o nadmetanju u skladu s člankom 55. ovoga Zakona, a završava sklapanjem ugovora o eksploataciji geotermalnih voda.

(2) Odluku o provođenju nadmetanja za dozvolu za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda donosi Ministarstvo, ako ocijeni da postoji potreba za utvrđivanjem pojedinačnih rezervi geotermalnih voda na nekom prostoru i utvrđivanjem gospodarske iskoristivosti ili povodom prijedloga naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta.

(3) Ako naftno-rudarski gospodarski subjekt Ministarstvu podnosi prijedlog iz stavka 2. ovoga članka, u prijedlogu mora navesti odnosno priložiti:

1. zemljovidni položaj, granice i površinu predloženog istražnog prostora koje mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM) i

2. svrhu planiranog korištenja geotermalnih voda.

(4) Ministarstvo obavještava Agenciju o prijedlogu iz stavka 3. ovoga članka, a Agencija provodi evaluaciju predloženog istražnog

prostora radi utvrđivanja tehničke mogućnosti za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda na predloženom prostoru te dostavlja mišljenje Ministarstvu.

(5) Na osnovi mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo donosi odluku o provođenju jedinstvenog postupka nadmetanja za predloženi istražni prostor, koji može biti određen u istoj ili drugoj površini od navedene u prijedlogu iz stavka 3. ovoga članka, ili obavještava podnositelja prijedloga da se nadmetanje neće provesti.

Posebni uvjeti, ograničenja i suglasnosti za raspisivanje nadmetanja

Članak 53.

(1) Ministarstvo je dužno najmanje 30 dana prije raspisivanja nadmetanja zatražiti posebne uvjete, ograničenja i suglasnosti na granice predloženog istražnog prostora od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi predloženi istražni prostor te tijela državne uprave.

(2) Ako se tijela iz stavka 1. ovoga članka ne očituju u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva za izdavanje posebnih uvjeta i ograničenja, smatra se da su tijela suglasna s granicama predloženog istražnog prostora te da nemaju posebnih uvjeta i ograničenja.

Dokumentacija za nadmetanje

Članak 54.

(1) Dokumentaciju za nadmetanje za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja za izdavanje dozvole za istraživanje geotermalnih voda izrađuje Ministarstvo.

(2) Dokumentacija za nadmetanje sadrži:

1. opće podatke o izdavatelju dozvole za istraživanje geotermalnih voda

2. podatke o predmetu nadmetanja

3. razloge za isključenje ponuditelja i uvjete financijske i stručne sposobnosti ponuditelja

4. obvezu dostave jamstva za ozbiljnost ponude te određivanje njegove visine i oblika u kojem se jamstvo mora dostaviti

5. obvezu dostave jamstva za izvršenje obveza istražnog razdoblja te utvrđivanje njegove visine i oblika u kojem se jamstvo mora dostaviti

6. obvezu dostave jamstva za sanaciju istražnog prostora te visinu u kojem se jamstvo mora dostaviti uz naznaku da naftno-rudarski gospodarski subjekt u ponudi mora navesti dostavlja li bankarsku garanciju ili uspostavlja fond za sanaciju

7. iznos pristojbe za nadmetanje

8. posebne uvjete i ograničenja za istraživanje geotermalnih voda radi izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

9. uvjete sudjelovanja trgovačkog društva Republike Hrvatske

10. ako se radi o istražnom prostoru koji je prije bio dio istražnog prostora ili eksploatacijskog polja ugljikovodika, podatak o tome te bitne odredbe sporazuma o prijenosu obveze sanacije

11. podatak o tome da se istražni prostor preklapa s ranije odobrenim istražnim prostorom ili ranije utvrđenim eksploatacijskim poljem ugljikovodika ili geotermalnih voda

12. nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju u skladu s člankom 9. ovoga Zakona ako je predviđeno sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske.

(3) Nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju, a koji je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje, podložan je izmjenama sukladno zaprimljenim komentarima i prijedlozima izmjena koje je ponuditelj dostavio u sklopu svoje ponude.

Tijek nadmetanja

Članak 55.

(1) Jedinstveni postupak nadmetanja za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda započinje danom objave obavijesti o provedbi nadmetanja koje u »Narodnim novinama« objavljuje Ministarstvo, a završava davanjem dozvole za istraživanje geotermalnih voda ili donošenjem odluke o poništenju postupka nadmetanja Ministarstva.

(2) Rok za dostavu ponuda ne može biti kraći od mjesec dana od dana objave obavijesti o provedbi nadmetanja u »Narodnim novinama«.

(3) Dokumentacija za nadmetanje objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije.

Sadržaj ponude

Članak 56.

Ponuda za nadmetanje sadrži:

1. podatke o ponuditelju i članovima ponuditelja u slučaju zajednice ponuditelja

2. poveznicu na izvod iz sudskog registra iz kojeg je vidljivo da je ponuditelj registriran za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda

3. ako je ponuditelj zajednica ponuditelja, jedan član ponuditelja mora biti imenovan kao operator

4. prikaz stručnih, financijskih i drugih uvjeta koje mora, prema dokumentaciji za nadmetanje, zadovoljiti ponuditelj te isprave kojima se dokazuje ispunjenje uvjeta

5. dokaz da ne postoje osnove za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona

6. minimalni radni program istraživanja po vrsti i opsegu s procijenjenim troškovima, izrađen u skladu s dokumentacijom za nadmetanje

7. ukupni iznos potrebnih novčanih sredstava za izvođenje planiranih istražnih radova i način osiguranja tih sredstava

8. plan sanacije istražnog prostora i procijenjene troškove sanacije

9. jamstvo za ozbiljnost ponude u iznosu i obliku određenom dokumentacijom za nadmetanje

10. oblik jamstva za izvršenje obveze sanacije

11. dokaz o uplati pristojbe za nadmetanje

12. izjavu kojom ponuditelj potvrđuje da je pregledao i da je upoznat s odredbama ugovora o zajedničkom ulaganju te daje pristanak na sklapanje ugovora te komentare i prijedloge izmjena nacrta ugovora o zajedničkom ulaganju ako je predviđeno sudjelovanje trgovačkog društva Republike Hrvatske

13. ostale podatke i isprave bitne za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja prema oglašenim kriterijima za odabir najbolje ocijenjene ponude koji su traženi dokumentacijom za nadmetanje.

Kriteriji za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja

Članak 57.

(1) Ministarstvo može zbog razloga nacionalne sigurnosti odbiti izdavanje dozvole svakom naftno-rudarskom gospodarskom subjektu koji je pod stvarnom kontrolom trećih zemalja ili državljana trećih zemalja.

(2) Kriteriji za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja u postupku nadmetanja za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda su:

1. kvaliteta ukupnog radnog programa istraživanja koja će dovesti do optimalnog iskorištavanja potencijala geotermalnih voda i

2. financijska vrijednost planiranih istražnih radova koja je realno procijenjena u skladu s tržišnim cijenama, uključujući ponuđeni iznos naknade za pridobivene količine geotermalnih voda.

(3) Na ocjenu ponuditelja i utvrđivanje kriterija za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 23. ovoga Zakona.

(4) Ponuditelj se isključuje iz nadmetanja u slučajevima propisanim člankom 21. ovoga Zakona.

Rad povjerenstva

Članak 58.

(1) Povjerenstvo za otvaranje, pregled i ocjenu ponuda osniva se u skladu s člankom 12. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo razmatra i ocjenjuje ponude te nadležnom tijelu koje izdaje dozvolu sukladno ovom Zakonu dostavlja prijedlog za izdavanje dozvole najpovoljnijem ponuditelju.

(3) Ponude koje ne ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona ili nisu dostavljene u propisanom roku ne uzimaju se u razmatranje.

(4) Povjerenstvo se raspušta po izdavanju dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda te dostavljanju jamstva za izvršenje obveza istražnog razdoblja i sanaciju u skladu s uvjetima iz dozvole ili po donošenju odluke o poništenju postupka nadmetanja.

(5) Ako ugovor o zajedničkom ulaganju nije sklopljen u roku iz odluke iz članka 9. stavka 7. ovoga Zakona, dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda se ukida.

(6) Nakon ukidanja dozvole Ministarstvo izdaje dozvolu za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda ponuditelju koji je rangiran nakon najbolje ocijenjenog ponuditelja.

(7) Kada ovlaštenik dozvole ne dostavi jamstvo za izvršenje obveza istražnog razdoblja i sanaciju u skladu s uvjetima i u roku određenom dozvolom, dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda se ukida.

(8) Nakon ukidanja dozvole Ministarstvo izdaje dozvolu za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda ponuditelju koji je rangiran nakon najbolje ocijenjenog ponuditelja.

ODJELJAK B
IZNIMKE OD JEDINSTVENOG POSTUPKA NADMETANJA

Opće odredbe

Članak 59.

(1) Za prostore koji su bili predmet jedinstvenog postupka nadmetanja u skladu s člankom 51. ovoga Zakona, a koji nije završio izdavanjem dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda, može se provesti postupak u skladu s člankom 60. ovoga Zakona.

(2) Ako je u odnosu na neki istražni prostor provedeno istraživanje geotermalnih voda, a nije sklopljen ugovor o eksploataciji geotermalnih voda ili ako je dozvola za istraživanje i eksploataciju ukinuta ili ugovor o eksploataciji raskinut, Ministarstvo može provesti novo nadmetanje za eksploataciju u skladu s člankom 61. ovoga Zakona, ako utvrdi da su provedeni istražni radovi dovoljni za utvrđivanje rezervi i eksploatacijskog polja.

(3) U slučaju zahtjeva poljoprivrednika primjenjuju se odredbe članka 62. ovoga Zakona.

(4) U slučaju zahtjeva postojećeg investitora primjenjuju se odredbe članka 17. ovoga Zakona.

Nadmetanje na područjima prijašnjeg nadmetanja

Članak 60.

(1) Ministarstvo može izdati dozvolu za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda bez pokretanja postupka jedinstvenog nadmetanja iz članka 51. ovoga Zakona kada je područje za koje se traži dozvola za istraživanje geotermalnih voda:

– bilo predmet jedinstvenog nadmetanja za odabir najbolje ocijenjenog ponuditelja za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda, a koji nije doveo do izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

– bilo predmet dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda koja je ukinuta ili je istekla.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo objavljuje obavijest u »Narodnim novinama«, a u kojoj su navedena područja raspoloživa za izdavanje dozvole i/ili sklapanje ugovora, sažete informacije o kriterijima za odabir ponuditelja i način podnošenja ponuda, kao i napomenu da se detaljne informacije nalaze na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije pri čemu se ponuda ne može se razmatrati prije objave obavijesti.

(3) Svaka značajna promjena informacija iz obavijesti iz stavka 2. ovoga članka ili uvođenje mogućnosti ili promjena postotka sudjelovanja trgovačkog društva Republike Hrvatske predmet su izmjene obavijesti.

(4) Ponude se izrađuju u skladu s dokumentacijom za nadmetanje objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije, a dokumentaciju za nadmetanje izrađuje Ministarstvo u skladu s člankom 54. ovoga Zakona.

(5) Ponude se dostavljaju Ministarstvu do kraja prvog kvartala svake kalendarske godine, zaključno s 31. ožujkom do 16 sati i do zadnjeg dana trećeg kvartala svake kalendarske godine, zaključno s 30. rujnom do 16 sati, u propisanom obliku.

(6) Na ocjenjivanje ponuda se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članaka od 51. do 58. ovoga Zakona.

Nadmetanje za eksploataciju geotermalnih voda

Članak 61.

(1) U slučaju provedbe nadmetanja za eksploataciju geotermalnih voda dokumentacija za nadmetanje se priprema u skladu s člankom 54. ovoga Zakona, a sadrži:

1. podatke o predmetu nadmetanja, uključujući podatke o postojećim bušotinama i naftno-rudarskim objektima na predloženom prostoru

2. mogućnost pristupa podacima koji su prikupljeni na istražnom prostoru

3. mogućnost provedbe daljnjih radova koji se mogu odnositi na postupke mjerenja i potvrđivanja podataka koji su dani na uvid u postupku nadmetanja te predviđeni rok trajanja radova koji ne može biti dulji od dvije godine

4. nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju ako je predviđeno sudjelovanje trgovačkog društva Republike Hrvatske.

(2) Nacrt prijedloga ugovora o zajedničkom ulaganju, a koji je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje, podložan je izmjenama

sukladno zaprimljenim komentarima i prijedlozima izmjena koje je ponuditelj dostavio u sklopu svoje ponude.

(3) Ponuda u nadmetanju mora biti izrađena u skladu s člankom 56. ovoga Zakona, a sadrži:

1. program ukupnih naftno-rudarskih radova po vrsti i opsegu s troškovnikom i/ili program razradnih radova koji se planiraju izvesti te ukupno trajanje

2. izjavu kojom naftno-rudarski subjekt potvrđuje da je pregledao i da je upoznat s podacima koji su prikupljeni provedbom istražnih radova na predloženom prostoru.

(4) Na postupak nadmetanja propisan ovim člankom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka od 51. do 58. ovoga Zakona.

Izdavanje dozvole za istraživanje geotermalnih voda na zahtjev poljoprivrednika

Članak 62.

(1) Osoba koja obavlja djelatnost poljoprivrede i koja je upisana u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik poljoprivrednih gospodarstava može podnijeti Ministarstvu zahtjev za izdavanje dozvole za istraživanje geotermalnih voda u poljoprivredne svrhe na zemljištu na kojem obavlja svoju poljoprivrednu djelatnost na temelju stvarnog ili obveznog prava koje ga ovlašćuje na korištenje tog zemljišta u poljoprivredne svrhe, koji sadrži:

1. podatke o poljoprivredniku

2. zemljovidni položaj, granice i površinu predloženog istražnog prostora koje mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM)

3. izvod iz registra u kojem je registriran poljoprivrednik

4. opis radova istraživanja i drugih radova u svrhu korištenja geotermalnih voda u energetske svrhe nakon završetka istražnih radova

5. dokaz o postojanju stvarnog ili obveznog prava na korištenje obuhvata prostora u odnosu na koji je podnesen zahtjev u poljoprivredne svrhe

6. dokaz o upisu u evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD) ili lokacijsku informaciju iz koje proizlazi da se radi o poljoprivrednom zemljištu

7. dokaz da ne postoje osnove za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona

8. procjenu troškova potrebnih za izvršenje predloženih istražnih radova

9. plan sanacije istražnog prostora i procijenjeni trošak sanacije.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da podneseni zahtjev sadržava sve podatke navedene u stavku 1. ovoga članka izdaje dozvolu o istraživanju i eksploataciji geotermalnih voda, na koju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 63. ovoga Zakona i članka 16. ovoga Zakona.

(3) Kada investitor ne dostavi jamstvo za sanaciju istražnog prostora u skladu s uvjetima i u roku određenom dozvolom, Ministarstvo ukida dozvolu za istraživanje geotermalnih voda.

ODJELJAK C
ISTRAŽIVANJE GEOTERMALNIH VODA

Dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

Članak 63.

(1) Dozvolom za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda investitor stječe pravo na istraživanje geotermalnih voda i izravno sklapanje ugovora o eksploataciji geotermalnih voda pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda sadržava:

1. podatke o odabranom ponuditelju

2. naziv, zemljovidni položaj, granice i površinu istražnog prostora koje mora biti ograničeno koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM)

3. utvrđenje prava na izravno sklapanje ugovora o eksploataciji geotermalnih voda pod uvjetom urednog ispunjenja obveza iz dozvole i Zakona

4. rok u kojem se mora podnijeti završno izvješće o provedenom istraživanju i sanaciji istražnog prostora ako istraživanjem nisu utvrđene rezerve geotermalnih voda

5. obvezu sanacije, iznos troškova sanacije istražnog prostora, oblik jamstva za sanaciju i rok u kojem se mora Ministarstvu dostaviti jamstvo za troškove sanacije istražnog prostora

6. uvjete i ograničenja koje investitor mora uvažavati prilikom izvođenja geotermalnih radova, a koji su prikupljeni u skladu s člankom 53. ovoga Zakona

7. minimalnu količinu i vrstu radova istraživanja geotermalnih voda

8. naziv tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima i ostalih stranaka kojima se mora prijaviti početak izvođenja radova

9. mogućnost obavljanja probne eksploatacije prilikom istraživanja

10. nalog za upis odobrenog istražnog prostora u registar istražnih prostora koji vodi Ministarstvo

11. rok trajanja dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda s mogućim uvjetima njenog produljenja.

(3) Ministarstvo može, na zahtjev investitora, rješenjem odobriti izvođenje radova istraživanja izvan granica istražnog prostora ako utvrdi da su nužni za cjelovito utvrđivanje geotermalnog ležišta.

(4) Investitor je dužan prije početka izvođenja radova u istražnom prostoru Ministarstvu dostaviti dokaze o pravu korištenja zemljišnih čestica na kojima se planira izvođenje konkretnih istražnih radova za koje je izdana dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda.

(5) Na prijenos prava i obveza iz dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda odgovarajuće se primjenjuje članak 31. ovoga Zakona.

Rok izdavanja dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

Članak 64.

(1) Dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda izdaje se na razdoblje od najdulje 30 godina od dana izvršnosti dozvole, koje obuhvaća i istražno razdoblje i razdoblje eksploatacije.

(2) Istražno razdoblje traje pet godina te se može, na opravdani zahtjev investitora, koji se podnosi Ministarstvu dva mjeseca prije isteka roka, produljiti ako utvrđeni rok nije dovoljan za završetak istražnih radova, pri čemu financijska nesposobnost investitora ne može biti opravdani razlog za produljenje istražnog razdoblja.

(3) Istražno razdoblje može se produljiti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka jednom tijekom trajanja dozvole za istraživanje i

eksploataciju geotermalnih voda i to u maksimalnom trajanju od godine dana.

(4) O zahtjevu za produljenje Ministarstvo odlučuje izmjenom dozvole ili rješenjem o odbijanju zahtjeva najkasnije do kraja trajanja istražnog razdoblja.

(5) Produljenje roka trajanja istražnog razdoblja iz stavka 4. ovoga članka ne utječe na ukupno trajanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda.

(6) Ukupno trajanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda iz stavka 1. ovoga članka može biti produljeno na zahtjev investitora koji mora biti dostavljen Ministarstvu najmanje 12 mjeseci prije isteka trajanja ugovora o eksploataciji.

(7) Tijelo koje je izdalo dozvolu odnosno sklopilo ugovor dužno je na pravodobni zahtjev iz stavka 6. ovoga članka pisanim putem odgovoriti u roku od tri mjeseca od dostave zahtjeva.

(8) Tijekom trajanja dozvole za istraživanje geotermalnih voda, investitor je dužan izvršiti količinu i vrstu istražnih i drugih radova na koje se obvezao u ponudi za nadmetanje na temelju koje je izdana dozvola za istraživanje.

Prijelazno razdoblje

Članak 65.

Ako je investitor prije isteka roka trajanja istražnog razdoblja započeo s izradom istražne bušotine, ali nije u mogućnosti dovršiti radove do kraja istražnog razdoblja ili je dovršio istražne radove, ali su u tijeku administrativni postupci koji prethode potvrdi rezervi, utvrđivanju eksploatacijskog polja ili sklapanju ugovora o eksploataciji, investitor može podnijeti Ministarstvu zahtjev za određivanje prijelaznog razdoblja u kojem slučaju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 29. ovoga Zakona.

Ukidanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

Članak 66.

(1) Ministarstvo rješenjem ukida dozvolu za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda:

1. u slučaju prestanka pravne osobe investitora, osim u slučaju prijenosa prava i obveza investitora u skladu s člankom 31. ovoga Zakona

2. ako investitor ne izvršava obveze iz dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda ili ovoga Zakona

3. ako investitor ne ispunjava obveze iz članka 117. ovoga Zakona unatoč pisanom upozorenju Ministarstva

4. ako investitor izvodi naftno-rudarske radove na koje nije ovlašten dozvolom za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda odnosno ako ih ne izvodi na način određen dozvolom za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda ili ovim Zakonom

5. ako investitor izvodi naftno-rudarske radove protivno propisanim mjerama zaštite na radu, sigurnosti ljudi i imovine te mjerama zaštite prirode i okoliša, a što je utvrđeno rješenjem nadležne inspekcije

6. u slučaju nelikvidnosti ili stečaja investitora ako investitor ne dokaže da je sposoban obavljati radove za koje mu je izdana dozvola za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

7. ako investitor napusti istražni prostor i/ili eksploatacijsko polje i/ili obustavi izvođenje naftno-rudarskih radova u skladu s odredbama ovoga Zakona

8. ako se u okviru istraživanja obavlja probna eksploatacija koja nije predviđena odobrenim projektom

9. ako se istraživanje provodi izvan granica istražnog prostora određenih u dozvoli za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda bez odobrenja Ministarstva

10. ako se izvode istražni radovi bez riješenih imovinsko-pravnih odnosa

11. ako se naknadno utvrdi neistinitost podataka predočenih u nadmetanju odnosno ponudi koju je naftno-rudarski gospodarski subjekt predao ili nesukladnost podataka s propisanim uvjetima

12. u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Nakon ukidanja dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka od 172. do 176. ovoga Zakona.

Elaborat o rezervama i eksploatacijsko polje

Članak 67.

(1) U roku od šest mjeseci od provedenih istražnih radova iz dozvole za istraživanje geotermalnih voda investitor je dužan Ministarstvu dostaviti elaborat o rezervama geotermalnih voda izrađen u skladu s pravilnikom iz članka 41. ovoga Zakona, s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije i prijedlogom koordinata vršnih točaka eksploatacijskog polja, izraženih u službenom referentnom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM).

(2) Na temelju elaborata iz stavka 1. ovoga članka, a nakon dostave potvrde o usklađenosti predloženog eksploatacijskog polja s prostornim planovima, Ministarstvo donosi rješenje o utvrđivanju količina i kakvoći rezervi i eksploatacijskog polja, a koje sadrži i nalog za upis utvrđenog eksploatacijskog polja u registar eksploatacijskih polja.

(3) Po izvršnosti rješenja iz stavka 2. ovoga članka investitor stječe pravni interes za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u skladu s člankom 111. ovoga Zakona za zemljišne čestice na čijim površinama će se nalaziti naftno-rudarski objekti i postrojenja unutar granica eksploatacijskog polja i čestica na čijim površinama će se nalaziti naftno-rudarski objekti i postrojenja koji su u tehnološkoj vezi.

(4) Eksploatacijsko polje geotermalnih voda može se proširiti na zahtjev investitora za vrijeme trajanja ugovora o eksploataciji geotermalnih voda pod uvjetom da područje za koje je podnesen zahtjev:

– da je za isto dokazano rasprostiranje ležišta izvan granica postojećeg eksploatacijskog polja i

– raspoloživo je za izdavanje dozvole za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona.

Provjera projekta razrade i eksploatacije

Članak 68.

(1) Investitor podnosi projekt razrade i eksploatacije geotermalnih voda na provjeru u roku od jedne godine od izvršnosti rješenja iz članka 67. stavka 2. ovoga Zakona zajedno s aktom iz jednog od postupka dobivenog prema odredbama propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona uz navođenje svrhe eksploatacije geotermalnih voda:

1. u poljoprivredne svrhe

2. u svrhu toplinarstva

3. u svrhu proizvodnje električne energije.

(2) Ministarstvo donosi rješenje o provjeri projekta razrade i eksploatacije geotermalnih voda, na temelju kojeg sklapa s investitorom ugovor o eksploataciji geotermalnih voda.

(3) Uz projekt razrade i eksploatacije investitor prilaže izjavu danu pod kaznenom i materijalnom odgovornosti pred javnim bilježnikom ili sudom da ne postoje razlozi za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona.

(4) Neovisno o svrsi korištenja geotermalne vode sukladno stavku 1. ovoga članka investitor može primijeniti model kaskadnog korištenja geotermalne vode odnosno korištenja geotermalne vode za dvije ili više različitih namjena, pri čemu se geotermalna energija koristi postupno, sukladno temperaturnom i energetskom potencijalu vode, prije njezina ponovnog utiskivanja u ležište, a u svrhu maksimalnog iskorištavanja potencijala i veće energetske učinkovitosti.

ODJELJAK D
EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA

Ugovor o eksploataciji geotermalnih voda

Članak 69.

(1) Ugovor o eksploataciji geotermalnih voda sklapa se pod uvjetom da je dostavljena izjava iz članka 21. ovoga Zakona, a sadrži:

1. podatke o investitoru i eksploatacijskom polju

2. ukupno utvrđene rezerve geotermalnih voda

3. naziv provjerenog projekta razrade i eksploatacije na temelju kojeg se sklapa ugovor o eksploataciji geotermalnih voda, uz naznaku da svaki dopunski projekt razrade i eksploatacije čini sastavni dio ugovora o eksploataciji

4. svrhu korištenja geotermalnih voda

5. procijenjeni iznos troškova sanacije eksploatacijskog polja i rok za dostavu i oblik sredstva osiguranja kojim se osigurava provedba radova sanacije

6. rok na koji se sklapa ugovor o eksploataciji geotermalnih voda

7. obvezu plaćanja naknada sukladno uredbi iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona

8. okolnosti i način raskida ugovora o eksploataciji geotermalnih voda

9. mogućnost izmjene i dopune ugovora.

(2) Investitor je dužan provoditi eksploataciju u rokovima i dinamikom utvrđenima provjerenim projektom razrade i eksploatacije s time da rokovi i dinamika utvrđeni projektom razrade i eksploatacije ne utječu na ukupan rok trajanja ugovora.

(3) Izmjena projekta ne zahtijeva izmjenu ugovora, osim kada obuhvaća promjenu granica eksploatacijskog polja, svrhu eksploatacije, novo utvrđene rezerve ili troškove sanacije, u kojem slučaju Ministarstvo na zahtjev investitora sklapa dodatak ugovoru o eksploataciji.

(4) Ako investitor ne započne eksploataciju ili ne provodi radove sukladno rokovima i dinamici iz provjerenog projekta razrade i eksploatacije, Ministarstvo može raskinuti ugovor o eksploataciji geotermalnih voda, osim ako je kašnjenje uzrokovano trajanjem administrativnih postupaka na koje investitor nije imao utjecaj.

(5) U slučaju kašnjenja koje je uzrokovano okolnostima iz stavka 4. ovoga članka, investitor obavještava Ministarstvo o razlozima kašnjenja i dostavlja podatke o administrativnim postupcima koji su u tijeku, uključujući dan podnošenja zahtjeva i presjek radnji provedenih u postupku.

(6) Ako Ministarstvo ocijeni da je zahtjev investitora iz stavka 5. ovoga članka opravdan, Ministarstvo odobrava produljenje roka za provedbu određenih radova.

Sklapanje ugovora o eksploataciji geotermalnih voda po provedenom nadmetanju za eksploataciju geotermalnih voda

Članak 70.

(1) Ugovor o eksploataciji geotermalnih voda po provedenom nadmetanju iz članka 61. ovoga Zakona sadrži:

1. podatke o investitoru i prostoru na kojem se predlaže eksploatacija

2. rok do kojeg je investitor dužan provesti predložene radove, koji ne može biti dulji od dvije godine

3. rok do kojeg je investitor dužan dostaviti elaborat o rezervama geotermalnih voda, s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije

4. rok do kojeg je investitor dužan podnijeti Ministarstvu na provjeru projekt razrade i eksploatacije

5. procijenjeni iznos troškova sanacije prostora za koji je sklopljen ugovor o eksploataciji i rok za dostavu i oblik sredstva osiguranja kojim se osigurava provedba radova sanacije

6. rok na koji vrijedi ugovor o eksploataciji geotermalnih voda

7. obvezu plaćanja naknada sukladno uredbi iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona i naknade ponuđene u sklopu nadmetanja

8. okolnosti i način raskida ugovora o eksploataciji geotermalnih voda

9. mogućnost izmjene i dopune ugovora.

(2) Nakon izvršnosti rješenja o utvrđivanju količina i kakvoći rezervi i rješenja o provjeri projekta razrade i eksploatacije, Ministarstvo na zahtjev investitora sklapa dodatak ugovoru o eksploataciji na način da se navedu sljedeći podaci:

1. utvrđene rezerve geotermalnih voda

2. naziv provjerenog projekta razrade i eksploatacije na temelju kojeg se sklapa dodatak ugovoru o eksploataciji geotermalnih voda, uz naznaku da svaki dopunski projekt razrade i eksploatacije čini sastavni dio ugovora o eksploataciji.

Zajednička razrada i eksploatacija ležišta geotermalne vode

Članak 71.

(1) Ako Ministarstvo na temelju podataka dostavljenih od strane jednog investitora ili podataka iz provjerene naftno-rudarske dokumentacije ocijeni da postoji mogućnost da se geotermalno ležište prostire na području dvaju ili više istražnih prostora odnosno eksploatacijskih polja, rješenjem nalaže investitorima provedbu postupka utvrđivanja hidrodinamičke povezanosti ležišta.

(2) Postupak iz stavka 1. ovoga članka provodi se:

1. geološkom i geofizičkom prospekcijom, uključujući interpretaciju 2D i/ili 3D seizmičkih podataka te analizom geoloških, ležišno-inženjerskih i geokemijskih podataka

2. hidrodinamičkim ispitivanjima, uključujući testove interferencije na bušotinama smještenima na različitim istražnim prostorima ili eksploatacijskim poljima, radi utvrđivanja međusobnog utjecaja na tlak i temperaturu u ležištu geotermalne vode.

(3) Investitori dostavljaju izvješće o hidrodinamičkim aktivnostima u kojem se prikazuju rezultati dobiveni postupkom iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvu.

(4) Ministarstvo može zatražiti dopune ili neovisnu reviziju izvješća iz stavka 3. ovoga članka radi osiguranja pravedne raspodjele i održivosti ležišta na trošak investitora.

(5) Ako na temelju izvješća iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo utvrdi da postoji jedinstveno hidrodinamički povezano geotermalno ležište, donosi rješenje koje sadrži:

1. dokaz o hidrodinamičkoj povezanosti i granicama zajedničkog ležišta

2. utvrđene količine geotermalne vode i/ili energetske potencijale zajedničkog ležišta

3. izračun količina koje pripadaju pojedinom investitoru, izrađen na temelju prostornog udjela zahvaćenog dijela ležišta, dokazanih geoloških i ležišno-inženjerskih parametara

4. prijedlog režima crpljenja, uključujući raspodjelu maksimalno dopuštenih volumena crpljenja i, po potrebi, injektiranja geotermalne vode

5. prijedlog mjera za očuvanje stabilnosti i održivosti zajedničkog ležišta.

(6) Na temelju izvršnog rješenja iz stavka 5. ovoga članka investitori sklapaju sporazum o zajedničkoj razradi i eksploataciji ležišta geotermalnih voda na koji Ministarstvo daje suglasnost.

(7) Sporazum o zajedničkoj razradi i eksploataciji ležišta mora sadržavati:

1. identifikaciju zajedničkoga geotermalnog ležišta i odnos između prostora sudionika

2. plan zajedničke razrade i eksploatacije i, po potrebi, injektiranje geotermalne vode u skladu s odobrenim količinama po investitorima

3. mehanizme rješavanja sporova i nadzora nad provedbom

4. obvezu izrade zajedničkog elaborata o rezervama s udjelima u eksploataciji

5. uravnoteženu eksploataciju i, po potrebi, injektiranje.

(8) Ako se investitori ne mogu usuglasiti oko zajedničke razrade i eksploatacije ležišta primjenjuje se postupak iz članka 49. ovoga Zakona.

(9) Tijekom zajedničke razrade i eksploatacije ležišta investitori su dužni:

1. provoditi stalni nadzor tlaka, razine i temperature

2. po pojavi poremećaja u dinamici proizvodnje ili negativnih učinaka na ležište, obavijestiti u roku od 30 dana drugog investitora te nadležno tijelo koje može zatražit dopunu elaborata ili poduzimanje dodatnih tehničkih mjera.

(10) Ministarstvo može u bilo kojem trenutku tijekom zajedničke razrade i eksploatacije ležišta u skladu s odredbama ovoga članka rješenjem:

1. naložiti izradu izvanrednog elaborata o rezervama

2. naložiti uspostavu zajedničkog monitoringa tlaka, razine i temperature

3. odrediti privremenu ili trajnu prilagodbu režima crpljenja i reinjektiranja radi očuvanja održivosti ležišta i sprječavanja utjecaja i potencijalnog štetnog djelovanja na ležištu ili susjednim bušotinama.

(11) U slučaju zajedničke razrade i eksploatacije ležišta geotermalne vode, Ministarstvo usklađuje granice eksploatacijskih polja geotermalne vode radi učinkovitog upravljanja ležištem.

Inovativni i pilot-projekti

Članak 72.

(1) Radi poticanja razvoja novih tehnologija, povećanja energetske učinkovitosti, održivoga gospodarenja energetskim georesursima Ministarstvo može odobriti provedbu inovativnih ili pilot-projekata koji se razlikuju od uobičajenih tehničkih i tehnoloških rješenja propisanih ovim Zakonom.

(2) U smislu ovoga članka, inovativnim ili pilot-projektom smatra se projekt kojim se ispituju, razvijaju ili primjenjuju nova tehnička, tehnološka ili upravljačka rješenja u području istraživanja, eksploatacije, podzemnog skladištenja, geološkog skladištenja ili korištenja energetskih georesursa.

(3) Ministarstvo može, na zahtjev nositelja projekta, odobriti način provedbe projekta odlukom sukladno ovom Zakonu, ako nositelj projekta dokaže inovativni karakter i razvojni značaj projekta te dostavi plan aktivnosti koje planira izvršiti.

(4) Prije donošenja odluke iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo pribavlja mišljenje tijela nadležnog za prostorno uređenje o mogućnosti provedbe projekta u prostoru.

(5) Odluka o odobrenju pilot-projekta Ministarstva sadrži:

– trajanje pripremne faze projekta, koje ne može biti dulje od pet godina

– način i dinamiku izvješćivanja o izvršavanju aktivnosti i rezultatima

– obvezu provedbe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno odredbama propisa koji uređuju zaštitu okoliša i prirode.

(6) Po završetku pripremne faze i ako su ostvareni ciljevi radi kojih je projekt odobren Ministarstvo provodi nadmetanje, ovisno o njegovim tehničkim svojstvima i predviđenoj namjeni te razini srodnosti s postupcima istraživanja, eksploatacije ili podzemnog korištenja u posebnim dijelovima ovoga Zakona.

(7) Ako dozvola ili ugovor budu dodijeljeni drugom ponuditelju, odabrani ponuditelj dužan je investitoru koji je proveo pilot-projekt nadoknaditi opravdane i dokumentirane troškove pilot-projekta ili inovativnog projekta koji su neposredno pridonijeli utvrđivanju energetskoga georesursa ili dokazivanju tehničke izvedivosti projekta, u skladu s uvjetima utvrđenima dokumentacijom za nadmetanje.

(8) Dokumentacijom za nadmetanje može se predvidjeti pravo pristupa podacima i rezultatima pilot-projekta pod jednakim uvjetima za sve ponuditelje.

(9) Prilikom provedbe postupka iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo može utvrditi obvezu sudjelovanja Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske.

GLAVA IV.
PODZEMNO SKLADIŠTENJE PLINA

Jedinstveni postupak izdavanja dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina i ugovora o podzemnom skladištenju plina

Članak 73.

(1) Za podzemno skladištenje plina potreban je ugovor o podzemnom skladištenju plina.

(2) Naftno-rudarski radovi na istraživanju geoloških struktura pogodnih za podzemno skladištenje plina mogu se izvoditi na temelju dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina.

(3) Naftno-rudarski radovi podzemnog skladištenja plina mogu se izvoditi na temelju ugovora o podzemnom skladištenju plina.

(4) Sklapanje ugovora o podzemnom skladištenju plina provodi se na temelju jednog nadmetanja u jedinstvenom postupku koji započinje postupkom odabira najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina, a završava sklapanjem ugovora o podzemnom skladištenju plina.

(5) Na prikupljanje ponuda u pogledu istraživanja i podzemnog skladištenja plina na područjima prijašnjeg nadmetanja i na napuštenim područjima primjenjuju se odredbe članka 60. ovoga Zakona.

Primjena odredbi drugih odjeljaka

Članak 74.

(1) Na nadmetanje za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina primjenjuju se odredbe članaka od 51. do 58. ovoga Zakona.

(2) Na uvjete izdavanja i sadržaja dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina primjenjuju se odredbe članaka od 63. do 68. ovoga Zakona.

(3) Na pretpostavke i uvjete sklapanja i sadržaja ugovora o podzemnom skladištenju plina primjenjuju se odredbe članka 69. ovoga Zakona.

(4) Na prijenos prava odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 31. ovoga Zakona, dok se na utvrđivanje rezervi i eksploatacijsko polje, odgovarajuće primjenjuju odredbe članka 67. ovoga Zakona.

GLAVA V.
GEOLOŠKO SKLADIŠTENJE UGLJIKOVA DIOKSIDA

POGLAVLJE I.
DOZVOLA ZA GEOLOŠKO SKLADIŠTENJE UGLJIKOVA DIOKSIDA

Jedinstveni postupak za izdavanje dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida i dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

Članak 75.

(1) Za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida potrebna je dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida.

(2) Geološko skladištenje ugljikova dioksida je trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u podzemne geološke formacije te praćenje njegova širenja u geološkim formacijama.

(3) Geološko skladištenje ugljikova dioksida obuhvaća i eksploataciju i ponovno utiskivanje ugljikova dioksida u geološke formacije korištenog u svrhu pridobivanja energije ili drugih proizvoda iz ugljikova dioksida, te postupke utiskivanja ugljikova dioksida radi povećanja iscrpka ugljikovodika primjenom naftno-rudarskih radova, pod uvjetom da je namjera i konačni ishod aktivnosti trajno geološko skladištenje ukupne količine ugljikova dioksida.

(4) Geološko skladištenje radi trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida ispunjava zahtjeve ovoga Zakona ako se tijekom i nakon provedbe aktivnosti osigura potpuno izdvajanje ugljikova dioksida iz pridobivenih ugljikovodika ili drugih proizvoda ili procesa, sprječavanje njegova ispuštanja u okoliš te njegovo sigurno vraćanje i trajno zadržavanje u odobrenoj geološkoj formaciji, u skladu s tehničkim, sigurnosnim i nadzornim zahtjevima propisanima ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo osigurava da postupci za izdavanje dozvola za istraživanje budu otvoreni za sve naftno-rudarske gospodarske subjekte koji posjeduju tehničku i financijsku sposobnost i da se dozvole izdaju ili uskraćuju na temelju objektivnih, javno objavljenih nediskriminirajućih kriterija.

(6) Na postupak izdavanja dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida primjenjuju se odredbe članaka od 51. do 58. ovoga Zakona, uz ispunjavanje dodatnih uvjeta iz stavaka 9. i 10. ovoga članka.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka, dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja uz korištenje ugljikova dioksida, kada je geološko skladištenje povezano s naftno-rudarskim radovima na utvrđenom eksploatacijskom polju ugljikovodika, dodjeljuje se ovlašteniku eksploatacijskog polja ugljikovodika, na temelju zahtjeva.

(8) Na sudjelovanje Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske u projektima geološkog skladištenja ugljikova dioksida primjenjuju se odredbe članka 9. ovoga Zakona.

(9) U postupku izdavanja dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida primjenjuju se i sljedeći posebni uvjeti:

1. Republika Hrvatska zadržava pravo odrediti područja na kojima je moguće geološko skladištenje ugljikova dioksida u geološkim formacijama, sukladno ovom Zakonu, a što uključuje pravo Republike Hrvatske da na cijelom svom teritoriju ili nekim dijelovima toga teritorija uopće ne dozvoli geološko skladištenje ugljikova dioksida

2. ako se na teritoriju Republike Hrvatske planira dozvoliti geološko skladištenje ugljikova dioksida, kao preduvjet nužno je provesti procjenu skladišnih kapaciteta koji su dostupni na njezinu teritoriju ili nekim dijelovima toga teritorija, što obuhvaća i procjenu tako da se dozvoli provođenje istraživanja u skladu s odredbama ovoga Zakona

3. utvrđivanje prikladnosti geološke formacije u svrhu njezina korištenja kao podzemnog skladišta određuje se karakterizacijom i procjenom potencijalnoga skladišnog kompleksa i okolnoga područja u skladu s kriterijem iz pravilnika iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona.

(10) Dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida, osim sadržaja propisanih člankom 63. stavkom 2. ovoga Zakona, mora uključiti i obvezu nadzora nad probama i testovima utiskivanja ugljikova dioksida, a kada je to potrebno.

(11) Investitor koji ima dozvolu za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida ima pravo na istraživanje potencijalnog kompleksa za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(12) Za vrijeme važenja dozvole za istraživanje potencijalnog kompleksa Ministarstvo neće izdati dozvolu niti drugo odobrenje prema ovome Zakonu kojim bi se drugom naftno-rudarskom gospodarskom subjektu omogućilo istraživanje ili druga uporaba potencijalnog kompleksa koja je u suprotnosti s pravima nositelja dozvole za istraživanje.

Uvjeti i ograničenja za geološko skladištenje ugljikova dioksida

Članak 76.

(1) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na planirano geološko skladištenje ugljikova dioksida u geološkim formacijama u količinama manjim od ukupno 100 kilotona koje se poduzima radi istraživanja, razvoja ili ispitivanja novih proizvoda i postupaka.

(2) Geološko skladištenje ugljikova dioksida u ležištima pitke vode nije dozvoljeno.

(3) Geološka formacija može se odrediti kao podzemno skladište za geološko skladištenje ugljikova dioksida, sukladno ovome Zakonu, ako prema predviđenim uvjetima korištenja nema značajnog rizika od istjecanja i ne postoji značajan rizik za zdravlje ljudi, prirodu i okoliš, te ako je područje planirano prostornim planom u tu svrhu, a sve sukladno članku 5. stavku 5. ovoga Zakona te pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Na aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 72. ovoga Zakona.

(5) Kriteriji za karakterizaciju i procjenu potencijalnog skladišnog kompleksa i okolnog područja, kao i kriteriji za utvrđivanje i ažuriranje plana nadzora i za nadzor podzemnog skladišta poslije zatvaranja propisuju se pravilnikom o geološkom skladištenju ugljikova dioksida u geološkim formacijama koji donosi ministar nadležan za energetiku.

Postupak radi izdavanja dozvole

Članak 77.

(1) Nakon utvrđivanja eksploatacijskog polja sukladno članku 38. ovoga Zakona investitor pokreće postupak za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, osim u slučaju predviđenom člankom 75. stavcima 3. i 6. ovoga Zakona kada se za geološko skladištenje uz korištenje ugljikova dioksida pokreće postupak za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida na utvrđenom eksploatacijskom polju ugljikovodika.

(2) Ministarstvo izdaje dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo osigurava da nijedan skladišni geoprostor ne bude u funkciji bez dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, da je za svaki skladišni geoprostor zadužen samo jedan operator i da na toj lokaciji nije dozvoljeno proturječno korištenje.

(4) Prilikom izdavanja dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida daje se prednost investitoru koji je prethodno ishodio dozvolu za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida pod uvjetom da je istraživanje lokacije završeno, da su svi uvjeti utvrđeni u dozvoli za istraživanje zadovoljeni i da je zahtjev za dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida podnesen u roku važenja dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Članak 78.

(1) Za odobravanje geološkog skladištenja ugljikova dioksida u geološkim formacijama, zahtjev za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, osim uvjeta propisanih člankom 69. ovoga Zakona, sadržava:

1. naziv i adresu investitora

2. dokaz tehničke stručnosti i financijske sposobnosti potencijalnog investitora

3. idejno rješenje koje sadržava: karakterizaciju podzemnog skladišta i skladišnog kompleksa te procjenu očekivane sigurnosti skladištenja u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona, kojim se uređuju uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških formacija pogodnih za geološko skladištenje ugljikova dioksida, ukupnu količinu ugljikova dioksida predviđenu za utiskivanje i procjenu količine ugljikova dioksida koja se trajno zbrinjava, kao i predviđene izvore i metode transporta, sastav tokova ugljikova dioksida, brzine i tlakove utiskivanja i smještaj postrojenja za utiskivanje

4. opis mjera za sprječavanje većih nepravilnosti

5. predloženi plan nadzora u skladu s člankom 86. ovoga Zakona

6. predloženi plan korektivnih mjera u skladu s člankom 89. ovoga Zakona

7. predloženi privremeni plan za razdoblje nakon zatvaranja u skladu s člankom 90. ovoga Zakona

8. akt iz postupka dobivenog prema odredbama propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, a za koji je ishođena potvrda o usklađenosti zahvata s prostornim planom

9. dokaz da će financijsko jamstvo ili neki drugi ekvivalentni instrument, kako se zahtijeva u članku 92. ovoga Zakona, biti važeći i na snazi prije početka utiskivanja.

(2) Ministarstvo je dužno staviti na raspolaganje zahtjev iz stavka 1. ovoga članka Europskoj komisiji u roku od 30 dana od njegova zaprimanja te drugu dokumentaciju potrebnu za odobravanje geološkog skladištenja ugljikova dioksida u geološkim formacijama.

(3) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o nacrtu dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(4) U slučaju iz stavka 1. točaka 3., 5., 6. i 7. ovoga članka Ministarstvo u roku od dva mjeseca od zaprimanja idejnog rješenja za geološko skladištenje ugljikova dioksida, plana nadzora, plana korektivnih mjera i privremenog plana postupanja nakon zatvaranja podzemnog skladišta donosi rješenje o prihvaćanju ili traži dopunu i određuje rok za dopunu ili donosi rješenje o odbijanju.

Kriteriji za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

Članak 79.

Kriteriji za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida su:

1. ispunjenje svih zahtjeva iz ovoga Zakona, posebnog propisa kojim se uređuju uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških formacija pogodnih za geološko skladištenje ugljikova dioksida i propisa iz područja zaštite prirode i okoliša i prostornog uređenja

2. investitor je financijski sposoban i tehnički stručan te može pouzdano eksploatirati i kontrolirati lokaciju, a profesionalni i tehnički razvoj te obuka investitora i cjelokupnog osoblja su osigurani

3. kad se radi o više od jednog skladišnog prostora u istoj hidrodinamičkoj cjelini, potencijalna djelovanja tlakova omogućuju da obje lokacije mogu istodobno zadovoljavati zahtjeve ovoga Zakona i posebnog propisa kojim se uređuju uvjeti za utvrđivanje građe, oblika, veličine i obujma geoloških formacija pogodnih za geološko skladištenje ugljikova dioksida

4. mišljenje Europske komisije o nacrtu dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida koje nije obvezujuće.

Dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida

Članak 80.

(1) Ministarstvo izdaje dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida ako su ispunjeni uvjeti iz članaka 77. i 79. ovoga Zakona.

(2) Dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida, osim podataka određenih člankom 69. ovoga Zakona, sadrži:

1. naziv i adresu investitora

2. točnu lokaciju i granice skladišnog kompleksa i informacije o hidrodinamičkoj cjelini te opseg aktivnosti koje je investitor ovlašten provoditi u skladu s odredbom članka 75. stavaka 2. do 4. ovoga Zakona

3. zahtjeve glede operacije geološkog skladištenja, ukupnu količinu ugljikova dioksida čije se skladištenje dozvoljava, graničnu vrijednost tlaka u ležište te maksimalni kapacitet i tlak utiskivanja

4. zahtjeve glede čistoće ugljikova dioksida u protoku i postupka njegova prihvata, kao i po potrebi dodatne zahtjeve glede utiskivanja, posebice zahtjeve koji se postavljaju radi sprječavanja većih nepravilnosti

5. odobreni plan nadzora, obvezu provedbe toga plana i obveze za njegovo ažuriranje u skladu s člankom 86. ovoga Zakona, kao i obveze glede izvješćivanja u skladu s pravilnikom iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona

6. obvezu obavješćivanja Ministarstva i Agencije u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti, odobreni plan korektivnih mjera i obvezu provedbe plana korektivnih mjera u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti u skladu s člankom 89. ovoga Zakona

7. zahtjeve glede zatvaranja i odobreni plan privremenog postupanja s lokacijom nakon zatvaranja iz članka 90. ovoga Zakona

8. odredbe o izmjenama, reviziji, ažuriranju i ukidanju odluke o izdavanju dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

9. podatke o financijskom jamstvu i rok dostave financijskog jamstva iz članka 92. ovoga Zakona te obveze glede uspostavljanja i važenja financijskoga ili ekvivalentnog instrumenta u skladu s člankom 92. ovoga Zakona te obvezu plaćanja naknade sukladno uredbi iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona

10. podatke o imenovanom odgovornom voditelju naftno-rudarskih radova.

(3) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o aktu iz stavka 2. ovoga članka te u slučaju odstupanja od mišljenja Europske komisije iz članka 79. točke 4. ovoga Zakona obrazložiti razloge za odstupanje.

Trajanje dozvole

Članak 81.

Minimalni rok na koji se izdaje dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida iznosi 20 godina, a maksimalni rok određuje Ministarstvo u svakoj izdanoj dozvoli, osim u slučajevima propisanim člankom 91. ovoga Zakona, kada rok može biti kraći od 20 godina.

Revizija nacrta dozvole od strane Europske komisije

Članak 82.

(1) U roku od 30 dana nakon primitka urednog zahtjeva sukladno odredbama članka 78. ovoga Zakona Ministarstvo je dužno Europskoj komisiji staviti na raspolaganje zahtjev za izdavanje dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida i dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(2) Ministarstvo u slučaju iz stavka 1. ovoga članka stavlja na raspolaganje i druge materijale, dokumentaciju, akte i podatke koji služe kao podloga za donošenje odluke o izdavanju dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(3) Ministarstvo o izdanoj dozvoli iz članka 80. ovoga Zakona obavješćuje Europsku komisiju.

(4) Ako dozvola nije izdana u skladu s mišljenjem Europske komisije, Ministarstvo u obrazloženju dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida navodi razloge za odstupanje od mišljenja.

Izmjene i ukidanje dozvole

Članak 83.

(1) Investitor mora obavijestiti Ministarstvo o svim planiranim promjenama glede geološkog skladištenja ugljikova dioksida, promjenama koje mogu utjecati na uvjete i ograničenja iz izdane dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, uključujući i promjene koje se odnose na investitora.

(2) Ako se planirana promjena iz stavka 1. ovoga članka smatra bitnom u skladu s pravilnikom iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona, investitor je dužan prije njezine provedbe Ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje nove ili izmjenu postojeće dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(3) Ministarstvo po službenoj dužnosti rješenjem mijenja ili ukida dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida:

1. ako je obaviješteno da je došlo do istjecanja ili većih nepravilnosti

2. ako podnesena izvješća propisana ovim Zakonom ili izvješća inspekcija pokazuju nepoštovanje uvjeta iz dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida ili rizika propuštanja ili većih nepravilnosti

3. ako mu je poznato da investitor na bilo koji drugi način ne ispunjava uvjete iz dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

4. ako se to smatra nužnim na temelju najnovijih znanstvenih otkrića i tehnološkog napretka

5. zbog drugih razloga odgovarajućom primjenom odredbi ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo mijenja dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida ako je radi sigurnoga geološkog skladištenja ugljikova dioksida potrebno izmijeniti ili dopuniti uvjete dozvole, a ukida ako više nisu ispunjeni uvjeti na temelju kojih je izdana ili ako investitor ne postupi u skladu s izmijenjenim uvjetima dozvole.

(5) Ministarstvo po službenoj dužnosti preispituje dozvolu pet godina nakon njezina izdavanja te svakih deset godina nakon toga te je, prema potrebi, mijenja.

(6) Nakon što je dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida ukinuta u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, Ministarstvo izdaje novu dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida ili zatvara podzemno skladište u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(7) Dok se ne izda nova dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida, Agencija ili trgovačko društvo Republike Hrvatske privremeno preuzima sve zakonske obveze koje se odnose na kriterije prihvaćanja kad Ministarstvo odluči nastaviti utiskivanje plinova, nadzor ili korektivne mjere u skladu sa zahtjevima utvrđenim ovim Zakonom.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka eventualno nastale troškove Ministarstvo zaračunava prethodnom investitoru i putem aktiviranja financijskog jamstva iz članka 92. ovoga Zakona.

(9) Ako je dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida ukinuta u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, investitor gubi sva prava koja je stekao izdavanjem dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

POGLAVLJE II.
GEOLOŠKO SKLADIŠTENJE UGLJIKOVA DIOKSIDA

Prava i obveze prilikom geološkog skladištenja ugljikova dioksida

Članak 84.

Na prava i obveze investitora prilikom geološkog skladištenja ugljikova dioksida u geološkim formacijama odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 69. – 71. ovoga Zakona.

Kriteriji i postupak za prihvat tokova ugljikova dioksida

Članak 85.

(1) Tok ugljikova dioksida mora se pretežno sastojati od ugljikova dioksida. U tok ugljikova dioksida ne smiju se dodavati otpadne ni druge tvari radi odlaganja ili uklanjanja otpadnih ili drugih tvari. Tok ugljikova dioksida može sadržavati tvari nastale ili unesene u postupku nalaženja, hvatanja, transporta ili utiskivanja i tragove tvari koje su dodane radi lakšeg nadzora i verifikacije migracije ugljikova dioksida.

(2) Koncentracija tvari iz stavka 1. ovoga članka mora biti ispod razine koja bi mogla:

1. štetno djelovati na integritet podzemnog skladišta za geološko skladištenje ugljikova dioksida ili transportne infrastrukture

2. predstavljati veći rizik koji može imati značajne učinke na prirodu, okoliš i zdravlje ljudi ili

3. biti protivna zahtjevima propisanima ovim Zakonom.

(3) Ministarstvo osigurava da investitor:

1. preuzima i provodi utiskivanje samo za one tokove ugljikova dioksida za koje je provedena analiza sastava, uključujući i analizu korozivnih tvari i procjenu rizika i ako je procjenom rizika utvrđeno da su razine onečišćenja u skladu s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka

2. vodi registar količina i svojstava preuzetih i utisnutih tokova ugljikova dioksida, uključujući i sastav tih tokova.

(4) Način utvrđivanja sastava toka ugljikova dioksida, dopuštene razine tvari i metodologija procjene rizika propisuju se pravilnikom iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona.

Nadzor

Članak 86.

(1) Investitor provodi nadzor postrojenja za utiskivanje, skladišnog kompleksa, uključujući po potrebi i oblake ugljikova dioksida i neposrednog okoliša u svrhu:

1. usporedbe stvarnog ponašanja i modela ponašanja ugljikova dioksida i slojne vode u podzemnom skladištu

2. otkrivanja većih nepravilnosti

3. otkrivanja migracije ugljikova dioksida unutar podzemnog skladišta

4. otkrivanja istjecanja ugljikova dioksida iz podzemnog skladišta

5. otkrivanja većih štetnih učinaka na neposredni okoliš, a posebice učinaka na pitku vodu, na ljudsku populaciju ili korisnike okolne biosfere

6. procjene učinkovitosti eventualnih korektivnih mjera poduzetih u skladu s člankom 89. ovoga Zakona

7. ažuriranja procjene kratkoročne i dugoročne sigurnosti i integriteta skladišnog kompleksa, uključujući procjenu hoće li uskladišteni ugljikov dioksid biti trajno zbrinut u podzemnom skladištu.

(2) Nadzor se temelji na planu nadzora koji je investitor izradio u skladu sa zahtjevima utvrđenim ovim Zakonom, pravilnikom iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona i propisima kojima se uređuje praćenje emisija stakleničkih plinova, a koji plan je dostavljen Ministarstvu i odobrilo ga je Ministarstvo u skladu s člankom 78. stavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Radi usklađivanja s promjenama procijenjenog rizika istjecanja i razvojem najbolje raspoložive tehnologije, plan se dopunjuje i/ili mijenja u skladu sa zahtjevima utvrđenim u pravilniku iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona najmanje svakih pet godina.

(4) Izmijenjeni i/ili dopunjeni planovi obvezno se dostavljaju Ministarstvu na odobrenje.

Dostavljanje izvješća od strane investitora

Članak 87.

Investitor koji ima dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida sukladno članku 80. ovoga Zakona dužan je najmanje jednom godišnje dostaviti Ministarstvu izvješće koje sadržava:

1. sve rezultate nadzora u skladu s člankom 86. ovoga Zakona u razdoblju za koje se izvješće dostavlja, uključujući informacije o tehnologiji nadzora koju primjenjuje

2. količine i svojstva preuzetih i utisnutih tokova ugljikova dioksida, uključujući i sastav tih tokova, u razdoblju za koje se izvješće dostavlja, a koje investitor zabilježi u skladu s člankom 85. stavkom 3. točkom 2. ovoga Zakona

3. dokaz o ishođenju i održavanju financijskog jamstva u skladu s člankom 92. ovoga Zakona

4. svaku drugu informaciju koju Ministarstvo smatra relevantnom u svrhu procjene poštivanja uvjeta iz dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida i stjecanja novih saznanja o ponašanju ugljikova dioksida u podzemnom skladištu.

Inspekcije

Članak 88.

(1) Inspekcije provode redovite i izvanredne inspekcijske nadzore u svrhu provjere usklađenosti s zahtjevima ovoga Zakona, pravilnika iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona, kao i nadzora učinaka na prirodu, okoliš i zdravlje ljudi.

(2) Inspekcijski nadzor obuhvaća pregled obavljenih radova u skladu s izdanom dozvolom za istraživanje ili dozvolom za geološko skladištenje ugljikova dioksida, uključujući površinska postrojenja, postrojenja za utiskivanje, procjene radova, operacije utiskivanja i nadzora koje provodi investitor i provjeru cjelokupne dokumentacije koju vodi investitor.

(3) Redoviti inspekcijski nadzori provode se najmanje jednom godišnje tijekom tri godine nakon zatvaranja i jednom u pet godina sve dok odgovornost ne prijeđe na Ministarstvo, a kontroliraju se sva postrojenja za utiskivanje i nadzor, kao i cijeli niz učinaka skladišnog kompleksa na prirodu, okoliš i zdravlje ljudi.

(4) Izvanredni inspekcijski nadzor provodi se:

1. ako su Ministarstvo ili nadležna tijela državne uprave obaviješteni ili je došlo do spoznaje o istjecanju ili većim nepravilnostima u skladu s člankom 89. stavkom 1. ovoga Zakona

2. ako izvješće iz članka 87. ovoga Zakona ukazuje na nepoštovanje uvjeta iz izdane dozvole za istraživanje ili dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

3. radi istrage o pritužbama u pogledu prirode, okoliša ili zdravlja ljudi

4. u drugim situacijama ako Ministarstvo ili nadležna tijela državne uprave ili inspekcije to smatraju potrebnim.

(5) Nakon svakog inspekcijskog nadzora sastavljaju se zapisnici o rezultatima inspekcije i dostavljaju Ministarstvu.

(6) U zapisniku iz stavka 5. ovoga članka procjenjuje se ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Zakonom te se predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera.

(7) Zapisnik iz stavka 5. ovoga članka dostavlja se investitoru i stavlja na raspolaganje javnosti u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama u roku od dva mjeseca nakon inspekcije.

Mjere u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti

Članak 89.

(1) Investitor je dužan u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti, čim je to moguće, obavijestiti Ministarstvo i rudarsku inspekciju Državnog inspektorata te poduzeti korektivne mjere, uključujući i mjere koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi.

(2) U slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti u koji ulazi i rizik istjecanja investitor je dužan o tome obavijestiti i tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode i okoliša.

(3) Korektivne mjere iz stavka 1. ovoga članka predstavljaju minimum koji treba poduzeti na temelju plana korektivnih mjera koji se dostavlja Ministarstvu i koji Ministarstvo odobrava u skladu s člankom 78. stavkom 4. ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo može po službenoj dužnosti rješenjem naložiti provedbu potrebnih korektivnih mjera, uključujući dodatne ili izmijenjene mjere u odnosu na plan korektivnih mjera.

(5) Ako investitor ne poduzme potrebne korektivne mjere iz rješenja iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo ih poduzima.

(6) Troškove nastale u vezi s korektivnim mjerama iz stavka 5. ovoga članka Ministarstvo naplaćuje od investitora i putem povlačenja sredstava iz financijskoga jamstva u skladu s člankom 92. ovoga Zakona.

Obveze u pogledu zatvaranja i nakon zatvaranja

Članak 90.

(1) Podzemno skladište zatvara se:

1. ako su ispunjeni uvjeti iz dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

2. na opravdani zahtjev investitora, nakon odobrenja Ministarstva, ili

3. odlukom Ministarstva nakon ukidanja dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida u skladu s člankom 83. stavkom 3. ovoga Zakona.

(2) Nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu sa stavkom 1. točkama 1. i 2. ovoga članka investitor ostaje odgovoran za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, za sve obveze koje se odnose na predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju klimatske promjene i zaštita ozonskog sloja i mjere sprečavanja u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu i sanacije sve dok odgovornost za podzemno skladište ne prijeđe na Ministarstvo u skladu s člankom 91. ovoga Zakona. Investitor je odgovoran i za konačnu izolaciju podzemnog skladišta i uklanjanje postrojenja za utiskivanje.

(3) Obveze iz stavka 2. ovoga članka investitor ispunjava na temelju privremenog plana postupanja nakon zatvaranja koji izrađuje sukladno međunarodnoj dobroj praksi pri naftno-rudarskim radovima i u skladu sa zahtjevima ovoga Zakona i pravilnika iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona, a koji Ministarstvo odobrava u skladu s člankom 78. stavkom 4. i člankom 80. stavkom 2. točkom 7. ovoga Zakona.

(4) Prije zatvaranja podzemnog skladišta u skladu sa stavkom 1. točkama 1. i 2. ovoga članka privremeni plan postupanja nakon zatvaranja treba:

1. po potrebi izmijeniti i/ili dopuniti na temelju analize rizika, međunarodne dobre prakse pri naftno-rudarskim radovima i tehnoloških poboljšanja

2. dostaviti Ministarstvu na odobrenje i

3. biti odobren od Ministarstva kao konačan plan postupanja nakon zatvaranja o čemu Ministarstvo donosi rješenje.

(5) Nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu sa stavkom 1. točkom 3. ovoga članka Ministarstvo je odgovorno za nadzor i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, za sve obveze koje se odnose na predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju klimatske promjene i zaštita ozonskog sloja i mjere sprečavanja u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu i sanacije.

(6) Ministarstvo ispunjava zahtjeve glede postupanja nakon zatvaranja na temelju privremenog plana postupanja iz stavka 4. ovoga članka, te ga dopunjuje i/ili mijenja radi usklađivanja s novim podacima, rezultatima praćenja ili izmijenjenim uvjetima.

(7) Troškove nastale u vezi s mjerama iz stavka 5. ovoga članka Ministarstvo naplaćuje od investitora ili aktiviranjem financijskog jamstva u skladu s člankom 92. ovoga Zakona.

Prijenos odgovornosti

Članak 91.

(1) Kad je podzemno skladište zatvoreno u skladu s odredbama članka 90. stavka 1. točkama 1. i 2. te stavka 2. ovoga Zakona, sve zakonske obveze koje se odnose na nadzor i korektivne mjere u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju klimatske promjene i zaštita ozonskog sloja i mjere sprečavanja u skladu s propisima kojima se uređuju štete u prirodi i okolišu i sanacije prenose se na Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na zahtjev investitora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. svi dostupni dokazi upućuju na to da će utisnuti ugljikov dioksid biti potpuno i trajno zbrinut

2. protekao je minimalni rok koji određuje Ministarstvo, pri čemu minimalni rok smije biti kraći od 20 godina samo ako Ministarstvo, na temelju svih dostupnih dokaza, utvrdi da je kriterij iz točke 1. ovoga stavka ispunjen prije isteka toga razdoblja

3. ispunjene su financijske obveze iz članka 93. ovoga Zakona

4. podzemno skladište je izolirano i oprema za utiskivanje je uklonjena.

(2) Investitor je dužan sastaviti izvješće u kojem dokumentira da je uvjet naveden u stavku 1. točki 1. ovoga članka ispunjen i dostaviti ga Ministarstvu kako bi ono prihvatilo prijenos odgovornosti. U tom izvješću minimalno mora biti potvrđeno da:

1. stvarno ponašanje utisnutog ugljikova dioksida odgovara modelu ponašanja

2. nema istjecanja koje bi se moglo utvrditi

3. podzemno skladište prelazi u stanje dugoročne stabilnosti.

(3) Kad Ministarstvo utvrdi da su uvjeti iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka ispunjeni, Ministarstvo sastavlja nacrt rješenja o odobrenju prijenosa odgovornosti. U nacrtu rješenja navodi se metoda kojom se utvrđuje da su uvjeti iz stavka 1. točke 4. ovoga članka ispunjeni, kao i eventualni revidirani zahtjevi glede izolacije podzemnog skladišta i uklanjanja opreme za utiskivanje. Ako Mi-

nistarstvo smatra da uvjeti iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka nisu ispunjeni, Ministarstvo je dužno odbiti prijenos te investitoru dostaviti obrazloženje.

(4) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji na mišljenje izvješće iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od primitka te nacrt rješenja o odobrenju prijenosa odgovornosti. Isto tako dostavlja sve druge materijale, dokumentaciju, akte i podatke koje je Ministarstvo razmatralo prilikom sastavljanja nacrta rješenja o odobrenju prijenosa odgovornosti.

(5) Kad Ministarstvo utvrdi da su uvjeti iz stavka 1. točaka od 1. do 4. ovoga članka ispunjeni, donosi rješenje o odobrenju prijenosa odgovornosti i o tome obavješćuje investitora.

(6) Ministarstvo o rješenju iz stavka 5. ovoga članka obavješćuje Europsku komisiju, a kad se rješenje ne podudara s mišljenjem Europske komisije, mora obrazložiti.

(7) Nakon prijenosa odgovornosti redovite inspekcije predviđene u članku 88. stavku 3. ovoga Zakona prestaju, a nadzor se može smanjiti na razinu koja omogućuje otkrivanje istjecanja ili većih nepravilnosti. Ako se otkriju eventualna istjecanja ili veće nepravilnosti, nadzor treba intenzivirati koliko je potrebno da se procijeni veličina problema i učinkovitost korektivnih mjera.

(8) Ako nakon prijenosa odgovornosti Ministarstvo utvrdi da su troškovi nastali zbog postupanja prethodnog investitora, uključujući slučajeve nepotpunih ili netočnih podataka, prikrivanja podataka, nemara, namjernog obmanjivanja ili kad postupci nisu provedeni s dužnom pažnjom, rješenjem obračunava troškove nastale nakon prijenosa odgovornosti prethodnom investitoru.

(9) Ako je podzemno skladište zatvoreno u skladu s člankom 90. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona, Ministarstvo rješenjem utvrđuje prijenos odgovornosti kada, na temelju svih dostupnih dokaza, utvrdi da je da je uskladišten ugljikov dioksid potpuno i trajno zatvoren i da je podzemno skladište izolirano, uklonjeno je postrojenje za utiskivanje odnosno provedene su sve druge radnje određene ovim Zakonom.

Financijsko jamstvo

Članak 92.

(1) Investitor je dužan dostaviti financijsko jamstvo u roku koji je propisan u dozvoli za istraživanje ili geološko skladištenje ugljikova dioksida. Ako investitor ne dostavi financijsko jamstvo u roku i obliku koji je propisan dozvolom za istraživanje ili geološko skladištenje ugljikova dioksida, Ministarstvo ukida dozvolu za istraživanje ili geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(2) Financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka daje se u svrhu ispunjavanja svih obveza iz dozvole za istraživanje ili dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, uključujući zahtjeve u pogledu provedenih radova, zatvaranja, razdoblja nakon zatvaranja, kao i za ostale potrebne radnje sanacije istražnog prostora ili eksploatacijskog polja određene ovim Zakonom, kao i svih obveza koje proizlaze iz uključivanja skladišnoga geoprostora u područje primjene propisa kojima se utvrđuje trgovanje kvotama stakleničkih plinova.

(3) Jamstvo mora biti neopozivo, bezuvjetno, na »prvi poziv« i »bez prigovora« i glasiti na Ministarstvo te valjano i učinkovito tijekom važenja dozvole za istraživanje ili geološko skladištenje ugljikova dioksida te u slučajevima određenim ovim Zakonom.

(4) Financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka periodički se prilagođava promjenama procijenjenog rizika propuštanja, procijenjenim troškovima svih obveza koje proizlaze iz dozvole za istraživanje ili dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida, te obvezama koje proizlaze iz uključivanja skladišnoga geoprostora u područje primjene propisa kojima se uređuje trgovanje emisijskih jedinica stakleničkih plinova.

(5) Financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka ostaje važeće i na snazi:

1. nakon što je podzemno skladište zatvoreno u skladu s člankom 90. stavkom 1. točkama 1. i 2. ovoga Zakona, dok odgovornost za podzemno skladište nije prenesena na Ministarstvo u skladu s člankom 91. ovoga Zakona

2. nakon ukidanja dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida u skladu s člankom 83. stavkom 3. ovoga Zakona:

a) do izdavanja nove dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida

b) ako je podzemno skladište zatvoreno u skladu s člankom 90. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona, do prijenosa odgovornosti u skladu s člankom 91. ovoga Zakona, pod uvjetom da su financijske obveze iz članka 93. ovoga Zakona ispunjene.

Financijski mehanizam

Članak 93.

(1) Investitor je dužan uplatiti Ministarstvu financijski doprinos prije prijenosa odgovornosti u skladu s člankom 91. ovoga Zakona.

(2) Iznos financijskog doprinosa određuje se prema kriterijima iz pravilnika iz članka 76. stavka 5. ovoga Zakona te podacima koji se odnose na povijest skladištenja ugljikova dioksida relevantnim za određivanje obveza nakon prijenosa odgovornosti pri čemu financijski doprinos mora pokrivati minimalno procijenjene troškove nadzora za razdoblje od najmanje 30 godina.

(3) Financijski doprinos može se upotrijebiti za pokriće troškova koje Ministarstvo ima nakon prijenosa odgovornosti kako bi se osiguralo da je nakon prijenosa odgovornosti, na lokacijama na kojima je geološki uskladišten, ugljikov dioksid u potpunosti i trajno zatvoren.

(4) Dozvolom za geološko skladištenje ugljikova dioksida utvrđuje se iznos financijskog doprinosa iz stavka 2. ovoga članka, način njegove uplate i rok u kojem je investitor dužan izvršiti uplatu prije prijenosa odgovornosti.

Pristup transportnoj mreži i podzemnim skladištima

Članak 94.

(1) Ministarstvo osigurava mogućnost pristupa transportnim mrežama i podzemnim skladištima u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida u geološkim formacijama.

(2) Pristup iz stavka 1. ovoga članka osigurava se transparentno i bez diskriminacije, pod uvjetima koje odredi Ministarstvo pri čemu vrednuje sljedeće kriterije:

1. skladišni kapacitet koji je dostupan ili je opravdano očekivati da će postati dostupan na područjima određenim prema odredbama članaka 75. i 76. ovoga Zakona i transportni kapacitet koji je dostupan ili je opravdano očekivati da će postati dostupan

2. razmjeran dio obveza Republike Hrvatske u pogledu smanjenja ugljikova dioksida u skladu s međunarodnim pravnim instrumentima i zakonodavstvom kojim se planira ispunjenje hvatanja i geološkog skladištenja ugljikova dioksida

3. potrebu da uskrati pristup u slučaju nekompatibilnosti tehničkih specifikacija koju nije moguće prevladati tehnički ili ekonomski opravdanim mjerama

4. nužnost poštivanja propisno obrazloženih opravdanih potreba vlasnika ili investitora podzemnih skladišta ili transportne mreže i interesa svih drugih korisnika podzemnog skladišta ili mreže ili opreme i postrojenja za obradu i rukovanje na koje bi to moglo utjecati.

(3) Operatori transportne mreže i investitori podzemnih skladišta mogu uskratiti pristup na temelju nedovoljnih kapaciteta, a svako uskraćivanje pristupa treba propisno obrazložiti.

(4) Ministarstvo poduzima potrebne mjere kako bi osiguralo da investitor podzemnog skladišta koji uskraćuje pristup na temelju nedovoljnih kapaciteta ili nedostatka priključka poduzme sva moguća poboljšanja koliko je to ekonomski opravdano ili ako ih je potencijalni kupac voljan platiti, pod uvjetom da to nema štetan utjecaj na sigurnost transporta i geološkog skladištenja ugljikova dioksida u pogledu zaštite prirode, okoliša i zdravlja ljudi.

Rješavanje sporova

Članak 95.

(1) Sporovi u vezi s pristupom transportnim mrežama i podzemnim skladištima rješavaju se sukladno propisima kojima se uređuju transportne mreže i podzemna skladišta.

(2) Kod prekograničnih sporova primjenjuje se sustav rješavanja sporova one države članice koja ima jurisdikciju nad transportnom mrežom ili podzemnim skladištima kojima je pristup uskraćen.

(3) Ako su transportna mreža ili podzemno skladište iz stavka 2. ovoga članka pod jurisdikcijom više država članica, države članice međusobno surađuju radi osiguranja primjene ovoga Zakona te Uredbe (EU) 2024/1735.

Prekogranična suradnja

Članak 96.

U slučajevima prekograničnog prijenosa ugljikova dioksida, prekograničnih podzemnih skladišta ili prekograničnih skladišnih kompleksa nadležna tijela država članica zajedno ispunjavaju zahtjeve ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2024/1735 i drugog zakonodavstva Europske unije koje uređuje to područje.

Registri

Članak 97.

(1) Ministarstvo uspostavlja i održava:

1. registar izdanih dozvola za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida

2. registar izdanih dozvola za geološko skladištenje ugljikova dioksida

3. registar područja na kojima je moguće geološko skladištenje ugljikova dioksida u geološkim strukturama i procijenjenih skladišnih kapaciteta za geološko skladištenje na tom području

4. registar svih zatvorenih podzemnih skladišta i okolnih skladišnih kompleksa, uključujući njihove prostorne mape i presjeke i dostupne informacije bitne za procjenu hoće li uskladišten ugljikov dioksid biti u potpunosti i trajno zatvoren.

(2) Registre iz stavka 1. ovoga članka nadležna tijela državne uprave koriste radi utvrđivanja činjenica relevantnim u postupcima planiranja i izdavanja dozvola za aktivnosti koje bi mogle utjecati na geološko skladištenje ugljikova dioksida ili biti pod utjecajem geološkog skladištenja ugljikova dioksida u podzemnim skladištima obuhvaćenim registrom.

Informiranje i izvještavanje

Članak 98.

(1) Informacije o podzemnim skladištima za geološko skladištenje ugljikova dioksida koje su bitne za prirodu, okoliš i zdravlje ljudi daju se na uvid javnosti, primjenjujući odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

(2) Ministarstvo je dužno svake tri godine podnositi Europskoj komisiji izvješće o provedbi ovoga Zakona koje sadržava i registar iz članka 97. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona te provedbi Uredbe (EU) 2024/1735.

Obveza doprinosa kapacitetima geološkog skladištenja ugljikova dioksida

Članak 99.

(1) Svaki investitor koji ima izdanu dozvolu za eksploataciju ili pridobivanje ugljikovodika u skladu s odredbama ovoga Zakona ili Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.) obvezan je ispuniti pojedinačni doprinos koji Europska komisija odredi u skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1735.

(2) Pojedinačni doprinosi iz stavka 1. ovoga članka izračunavaju se razmjerno udjelu svakog investitora u proizvodnji sirove nafte i prirodnog plina u Europskoj uniji od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2023. i obuhvaćaju kapacitet utiskivanja ugljikova dioksida u skladišnom prostoru kojem je izdana dozvola u skladu s odredbama ovoga Zakona i dostupan je na tržištu do 2030.

(3) Subjekti čija je proizvodnja sirove nafte i prirodnog plina ispod praga utvrđenog u skladu s delegiranim aktom na temelju odredbe članka 23. stavka 12. Uredbe (EU) 2024/1735, isključuju se iz tog izračuna i na te subjekte se ne primjenjuje obveza doprinošenja.

(4) Investitori koji imaju obvezu u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka, podnose Europskoj komisiji plan u kojem detaljno opisuju kako namjeravaju ostvariti svoj doprinos ciljnom kapacitetu utiskivanja ugljikova dioksida Europske unije do 2030. U tim se planovima:

a) potvrđuje doprinos investitora izražen u ciljanoj količini novih kapaciteta skladištenja i utiskivanja ugljikova dioksida koji su dostupni do 2030.

b) navode sredstva i ključne etape za postizanje ciljane količine.

(5) Kako bi postigli ciljane količine raspoloživog kapaciteta utiskivanja investitori iz stavka 1. ovoga članka mogu:

a) uložiti u projekte skladištenja ugljikova dioksida ili razviti te projekte, sami ili u suradnji s drugima

b) sklopiti sporazume s drugim investitorima iz stavka 1. ovoga članka

c) sklopiti sporazume s trećim nositeljima projekata skladištenja ili ulagačima u projekte skladištenja kako bi ispunili svoj doprinos.

(6) Investitori iz stavka 1. ovoga članka dužni su svake godine Komisiji podnijeti izvješće o napretku u ostvarivanju svojeg doprinosa, u skladu s Uredbom (EU) 2024/1735.

(7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Republika Hrvatska može podnijeti zahtjev Europskoj komisiji za izuzeće investitora iz stavka 1. ovoga članka Zakona od obveze pojedinačnih doprinosa iz stavka 1. ovoga članka Zakona pri čemu se zahtjev podnosi ako kapaciteti geološkog skladištenja na području Republike Hrvatske premašuju obveze investitora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(8) Ako Europska komisija odobri zahtjev iz stavka 7. ovoga članka, investitori se oslobađaju obveze pojedinačnih doprinosa u opsegu utvrđenom odlukom Europske komisije.

(9) Investitori izuzeti na temelju stavka 8. ovoga članka mogu sklapati sporazume u skladu sa stavkom 5. točkama b) i c) ovoga članka samo za kapacitete utiskivanja koji premašuju pojedinačni doprinos od kojeg su izuzeti i zbroj pojedinačnih doprinosa koji su izuzeti.

(10) Godinu dana nakon odluke o izuzimanju i svake godine nakon toga Republika Hrvatska Europskoj komisiji podnosi izvješće u kojem detaljno opisuje napredak investitora izuzetih na temelju stavka 7. ovoga članka prema postizanju doprinosa tih investitora raspoloživom ciljnom kapacitetu utiskivanja ugljikova dioksida na razini Europske unije utvrđenom u stavcima 1. i 2. ovoga članka.

(11) Ako Ministarstvo utvrdi da investitor nije ispunio obvezu pojedinačnog doprinosa iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje kojim utvrđuje neispunjene obveze.

POGLAVLJE III.
STRATEŠKI PROJEKTI GEOLOŠKOG SKLADIŠTENJA UGLJIKOVA DIOKSIDA

Kriteriji odabira

Članak 100.

(1) Vlada Republike Hrvatske kao strateške projekte skladištenja ugljikova dioksida priznaje projekte skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom stopom emisija koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

1. skladišni prostor ugljikova dioksida nalazi se na području Republike Hrvatske, u njezinu isključivom gospodarskom pojasu ili u njezinu epikontinentalnom pojasu u smislu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora koje je prostornim planom planirano za tu svrhu

2. projekt skladištenja ugljikova dioksida doprinosi postizanju cilja utvrđenog u članku 101. ovoga Zakona

3. za projekt skladištenja ugljikova dioksida podnesen je zahtjev za dozvolu za geološko skladištenje ugljikova dioksida u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Svaki projekt hvatanja ugljikova dioksida povezan s projektom skladištenja ugljikova dioksida koji ispunjava kriterije iz stavka 1. ovoga članka i svaki povezani projekt za infrastrukturu za ugljikov dioksid koji je potreban za transport uhvaćenog ugljikova dioksida priznaje se kao strateški projekt u skladu s ovim člankom.

Zahtjev i priznavanje

Članak 101.

(1) Investitor podnosi zahtjev za priznavanje projekta geološkog skladištenja kao strateški projekt Ministarstvu.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadržava sljedeće informacije:

a) relevantne dokaze o ispunjenju kriterija utvrđenih u članku 102. ovoga Zakona

b) poslovni plan u kojem se evaluira financijska održivost projekta u skladu s ciljem otvaranja kvalitetnih radnih mjesta i

c) prvi nacrt vremenskog rasporeda projekta u kojem se procjenjuje kada bi projekt mogao doprinijeti referentnoj vrijednosti za proizvodni kapacitet ciljnom kapacitetu utiskivanja ugljikova dioksida na razini Europske unije, a u skladu s odredbom članka 99. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo ocjenjuje zahtjev iz stavka 1. ovoga članka i u roku od 30 dana od primitka urednog zahtjeva donosi odluku.

(4) Ako investitor nije dostavio sve relevantne i potpune informacije potrebne za obradu zahtjeva, Ministarstvo samo jednom traži da investitor u naknadnom roku dostavi dodatne informacije kako bi zahtjev bio uredan.

(5) Početkom postupka ocjenjivanja smatra se dan kada se potvrdi da je zahtjev uredan.

(6) Odluka mora biti obrazložena i o njoj se obavješćuje investitor i nadležno tijelo u skladu s Uredbom (EU) 2024/1735.

(7) Ako se odluka ne donese u roku iz stavka 3. ovoga članka, investitor može obavijestiti Ministarstvo i zatražiti da ga Ministarstvo obavijesti o izmijenjenom roku, koji je najviše 30 dana nakon izvornog roka.

(8) Ako Ministarstvo rješenjem odbije zahtjev, investitor može koristiti mehanizme i pravna sredstva predviđena Uredbom (EU) 2024/1735 pri čemu postupanje Europske komisije ne utječe na izvršnost rješenja Ministarstva, osim ako je pravom Europske unije drukčije propisano.

(9) Ako Europska komisija nakon provedenog ocjenjivanja u skladu sa stavkom 8. ovoga članka potvrdi odbijanje zahtjeva od strane Ministarstva, dopisom obavještava investitora o svojem zaključku.

(10) Ako se ocjena Europske komisije razlikuje od ocjene Ministarstva, projekt razmatra nadležno tijelo u skladu s Uredbom (EU) 2024/1735.

(11) Ako Europska komisija ili Ministarstvo utvrdi da je strateški projekt geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologija s nultom netostopom emisija znatno promijenjen ili da više ne ispunjava kriterije utvrđene u članku 102. ovoga Zakona te Uredbe (EU) 2024/1735 ili ako je priznavanje projekta kao strateškog projekta geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija bilo utemeljeno na zahtjevu koji je sadržavao netočne informacije, o tome obavješćuje investitora.

(12) Ministarstvo može u slučaju iz stavka 11. ovoga članka ukinuti odluku kojom se projekt priznaje kao strateški projekt geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija.

(13) Projekt koji više nije priznat kao strateški projekt geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija gubi sva prava povezana s tim statusom na temelju ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1735.

Prioritetni status

Članak 102.

(1) Investitori i sva nadležna tijela osiguravaju da se postupci u vezi sa strateškim projektima geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija provode na najbrži mogući način, u skladu s pravom Europske unije i nacionalnim zakonodavstvom.

(2) Projekt geološkog skladištenja ugljikova dioksida koji je priznat kao strateški projekt s nultom netostopom emisija, ima status projekta od interesa za Republiku Hrvatsku, a postupci izdavanja dozvola za strateške projekte su hitni, što uključuje postupke povezane s procjenama utjecaja na okoliš i prirodu i prostornim planiranjem.

Trajanje postupka izdavanja dozvola

Članak 103.

(1) Postupak izdavanja dozvola za strateške projekte geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija ne traje dulje od:

1. devet mjeseci za izgradnju ili proširenje projekata čiji je godišnji proizvodni kapacitet manji od 1 GW

2. 12 mjeseci za izgradnju ili proširenje projekata čiji godišnji proizvodni kapacitet iznosi 1 GW ili više

3. 18 mjeseci za sve potrebne dozvole za upravljanje skladišnim prostorom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Postupak izdavanja dozvola za strateške projekte iz stavka 1. ovoga članka čiji se godišnji proizvodni kapacitet ne mjeri u GW ne traje dulje od 12 mjeseci.

Doline za ubrzavanje industrije s nultom netostopom emisija

Članak 104.

(1) Ministarstvo može odlukom odrediti doline za ubrzavanje industrije s nultom netostopom emisija kao područja namijenjena ubrzanju provedbe projekata proizvodnje tehnologija s nultom netostopom emisija, strateških projekata geološkog skladištenja ugljikova dioksida kao tehnologije s nultom netostopom emisija ili klastere projekata ili za testiranje inovativnih tehnologija s nultom netostopom emisija.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka:

1. utvrđuje jasan geografski i tehnološki opseg dolina u skladu s prostornim planom o čemu tijelo nadležno za prostorno uređenje izdaje potvrdu

2. obuhvaća područja koja uključuju umjetne i izgrađene površine, industrijske lokacije i neiskorištene lokacije

3. donosi se nakon provedbe procjene utjecaja na okoliš i odgovarajuće ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno propisima koji uređuju zaštitu okoliša i prirode

4. kada to dopuštaju prostorni i tehnički uvjeti, usklađena je s određivanjem područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije sukladno propisu koji uređuje obnovljive izvore energije.

(3) Odluci Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka prilaže se plan u kojem se utvrđuju konkretne nacionalne mjere kojima će se povećati privlačnost doline kao lokacije za proizvodne djelatnosti, što uključuje sljedeće programe gospodarske i administrativne potpore u cilju:

1. olakšavanja razvoja potrebne infrastrukture u dolini

2. potpore privatnim ulaganjima u dolini

3. postizanja odgovarajuće prekvalifikacije i usavršavanja lokalne radne snage

4. objave informacija o dolini u sredstvima javnog priopćavanja.

Izdavanje dozvola u okviru dolina

Članak 105.

(1) Na pojedinačne projekte u dolinama primjenjuju se odredbe članka 104. ovoga Zakona pri čemu se za svaku dolinu određuje jedinstvena kontaktna točka u Ministarstvu.

(2) Jedinstvena kontaktna točka nositeljima projekata stavlja na raspolaganje predloške u kojima se navode dozvole potrebne za projekte u dolinama. Ti predlošci uključuju informacije o svim značajkama projekta i mjerama koje su predviđene za izbjegavanje ili sprečavanje znatnih štetnih utjecaja na okoliš i prirodu, kako bi se osiguralo da samo projekti sa znatnim utjecajima na okoliš i prirodu podliježu procjeni na temelju propisa koji uređuje zaštitu okoliša i prirode i kako bi nadležnom tijelu bilo lakše utvrditi treba li projekt podlijegati procjeni utjecaja na okoliš ili drugom odgovarajućem postupku.

(3) Ako su ispunjeni uvjeti propisani propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, mogu se u pojedinačnom postupku proglasiti projektima od prevladavajućeg javnog interesa.

GLAVA VI.
IZVOĐENJE NAFTNO-RUDARSKIH RADOVA

POGLAVLJE I.
ZAJEDNIČKE ODREDBE

Obuhvat radova

Članak 106.

(1) Izvođenje naftno-rudarskih radova dozvoljeno je unutar granica istražnog prostora ili eksploatacijskog polja, osim kada se točka isporuke nalazi izvan granica eksploatacijskog polja odnosno kada se naftno-rudarski objekti i postrojenja koji su u tehnološkoj vezi, a koji su predviđeni u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji, nalaze izvan granica utvrđenog eksploatacijskog polja, pri čemu podliježu odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo može, u okviru postupaka koje provodi te u aktima koje donosi i ugovorima koji se sklapaju na temelju ovoga Zakona, zbog nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, javnog zdravlja, sigurnosti prometa, zaštite okoliša, zaštite prirode i kulturnih dobara, sigurnosti naftno-rudarskih objekata i postrojenja, sigurnosti radnika, planiranog upravljanja ili zbog racionalnog iskorištavanja ležišta ugljikovodika, geotermalnih voda te geoloških struktura za geološko skladištenje ugljikova dioksida odrediti posebne uvjete i zahtjeve prilikom obavljanja naftno-rudarskih radova.

Opća načela i mjere zaštite i sigurnosti

Članak 107.

(1) Investitor je prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova dužan poduzimati sve mjere za zaštitu okoliša i prirode, kulturnih dobara, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine, sukladno uvjetima dozvola izdanih po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Investitor je, u svrhu cjelovite zaštite prirode i okoliša od štetnih utjecaja naftno-rudarskih radova, dužan osigurati da se prilikom obavljanja radova:

– poduzimaju sve potrebne mjere radi sprječavanja onečišćenja, a primjenom najboljih raspoloživih tehnologija u smislu odredbi posebnih propisa

– ne uzrokuje onečišćenje prirode i okoliša

– ne utiskuje voda u bušotinu u količini od 1.000 m^3 ili više po fazi lomljenja ili 10.000 m^3 ili više tijekom cijelog postupka lomljenja, sukladno Preporuci Europske komisije 2014/70/EU od 22. siječnja 2014. o minimalnim načelima u pogledu istraživanja i proizvodnje ugljikovodika primjenom postupka hidrauličkog lomljenja s pomoću velikog volumena fluida

– izbjegava stvaranje ili proizvodnju otpada odnosno da se otpad oporabljuje ili, kad se te mjere ne mogu postići, da se otpad odlaže na način kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na prirodu

i okoliš i sukladno načelu blizine prema posebnim propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom

– učinkovito koristi energija

– poduzimaju sve nužne mjere odnosno mjere određene posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika kako bi se spriječile nesreće i sanirale posljedice

– nakon prestanka izvođenja naftno-rudarskih radova poduzmu sve mjere kako bi se izbjegao rizik onečišćenja prirode i okoliša te područje postrojenja osigura na način kojim se isključuje mogućnost nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš

– primjenjuje tehničke standarde i normative propisane pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(3) Investitor je u svrhu zaštite i očuvanja kulturnih dobara od štetnih utjecaja naftno-rudarskih radova dužan osigurati da se prilikom obavljanja radova:

– provode posebni uvjeti zaštite kulturnih dobara

– u slučaju nailaska na arheološko nalazište ili nalaze, radovi odmah zaustave te o nalazu istog dana ili sljedećeg radnog dana obavijesti ministarstvo nadležno za poslove kulture.

(4) Investitor je prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova dužan provoditi zaštitu na radu sukladno propisima kojima se uređuje zaštita na radu i propisima kojima se utvrđuju uvjeti za siguran rad i zdravlje radnika zaposlenih pri izvođenju radova.

(5) Sve treće osobe dužne su se pridržavati svih mjera zaštite i uputa investitora na područjima na kojima je u tijeku izvođenje naftno-rudarskih radova.

(6) Tehnički standardi i normativi pri istraživanju i eksploataciji energetskih georesursa propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.

Obveza obavještavanja nadležnih tijela

Članak 108.

Pravne osobe koje izvode naftno-rudarske radove dužne su najkasnije u roku od 24 sata izvijestiti rudarsku inspekciju Državnog inspektorata i nadležnu policijsku postaju o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi na radu, a o svakoj drugoj nesreći na radu u roku od 72 sata.

Čuvanje i sprječavanje gubitaka

Članak 109.

(1) Investitor usvaja sve potrebne mjere koje su usklađene s međunarodnom dobrom praksom pri obavljanju naftno-rudarskih radova i određene provjerenim projektom razrade i eksploatacije radi sprječavanja gubitaka georesursa iznad ili ispod površine zemlje tijekom izvođenja naftno-rudarskih radova.

(2) Investitor je dužan racionalno iskorištavati ležište na način da se georesursi racionalno pridobivaju, oplemenjuju, sabiru i transportiraju uz što manje gubitke sukladno međunarodnoj dobroj praksi pri naftno-rudarskim radovima i u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode.

Odgovornost investitora

Članak 110.

(1) Investitor je odgovoran za izvođenje naftno-rudarskih radova sukladno uvjetima ovoga Zakona, dozvola izdanih po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenih na temelju ovoga Zakona i propisima kojima se uređuju obvezni odnosi.

(2) Investitor je odgovoran i za radnje i/ili propuste počinjene prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova koji nisu sukladni međunarodnim standardima u istraživanju, eksploataciji i korištenju energetskih georesursa.

(3) Ako investitora predstavlja više pravnih osoba, odgovornost iz stavka 1. ovoga članka je solidarna.

Korištenje zemljišta i podzemlja

Članak 111.

(1) Investitor ima pravni interes za uređenje odnosa s vlasnicima odnosno nositeljima drugih stvarnih prava na zemljištima na kojima je predviđeno ostvarivanje prava iz dozvola izdanih po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Sukladno odredbama posebnog propisa kojim je uređeno upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, nekretninama iz stavka 1. ovoga članka koje su vlasništvu Republike Hrvatske raspolaže se bez provođenja javnog natječaja.

(3) Investitor je dužan najkasnije u roku od osam dana o svakom prijedlogu za izvlaštenje podnesenim u skladu s odredbama posebnog propisa kojim se uređuje izvlaštenje nekretnina izvijestiti Agenciju, uz prilaganje kopije čitavog prijedloga.

(4) Ako je ostvarivanje prava iz dozvola izdanih po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenih na temelju ovoga Zakona predviđeno na pomorskom dobru, investitor je po sklapanju ugovora dužan podnijeti zahtjev za dodjelu koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, a prije početka izvođenja naftno-rudarskih radova.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra izdaje se na zahtjev investitora, a prema uvjetima iz propisa koji uređuje gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(6) Investitor snosi sve troškove nastale u postupcima iz stavaka od 1. do 4. ovoga članka, kao i troškove naknada koje se plaćaju vlasnicima odnosno nositeljima drugih stvarnih prava.

Vlasništvo nad imovinom za izvođenje naftno-rudarskih radova

Članak 112.

(1) Ako je dozvola izdana po ovome Zakonu ukinuta ili je ugovor sklopljen na temelju ovoga Zakona raskinut, bez obzira na razloge, ili je došlo do isteka ili prestanka postojećeg prava na eksploataciju po bilo kojoj osnovi, sva nepokretna imovina ili konstrukcija neodvojiva od zemljišta u istražnom prostoru ili na eksploatacijskom polju postaje vlasništvo Republike Hrvatske, a istodobno prestaju i sva stvarna prava i ovlaštenja investitora ili trećih osoba za postavljanje zahtjeva s osnove ulaganja, koja su imali ili bi mogli imati s obzirom na ulaganja u taj naftno-rudarski objekt.

(2) Pokretna imovina nabavljena u svrhu izvođenja naftno-rudarskih radova, a koja se može razdvojiti bez nanošenja štete na trajnoj imovini, vlasništvo je investitora koji je imovinu nabavio, osim kad je vrijednost te imovine nadoknađena u postupku povrata troškova na temelju ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, u kojem slučaju vlasništvo nad imovinom stječe Republika Hrvatska, a istom upravlja Ministarstvo.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, nepokretna imovina ili konstrukcija neodvojiva od nekretnine u istražnom prostoru ili u eksploatacijskom polju smještenom na pomorskom dobru ostaje pripadnost pomorskog dobra.

(4) U trenutku prijenosa vlasništva sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka Agencija i investitor, ako je prisutan, zapisnikom utvrđuju imovinu koja se prenosi na Republiku Hrvatsku, kao i da je vlasništvo preneseno bez tereta ili prava trećih osoba.

(5) Investitor je odgovoran za pravilno održavanje, osiguranje i sigurnost sve imovine koja je potrebna za naftno-rudarske radove te za čuvanje imovine u dobrom stanju, stanju ispravnosti i funkcionalnosti u svakom trenutku.

(6) Sva nepokretna i pokretna imovina za koju je pravo vlasništva preneseno na Republiku Hrvatsku u skladu s ovim člankom predmet je obveze investitora na sanaciju sukladno članku 172. ovoga Zakona, osim ako drukčije nije utvrđeno u skladu s člankom 115. ovoga Zakona.

(7) Investitor i treća osoba nemaju pravo na naknadu za svu imovinu koja je sukladno odredbama ovoga Zakona prenesena na Republiku Hrvatsku.

Operator

Članak 113.

(1) Operator je naftno-rudarski gospodarski subjekt kojeg je za izvršavanje naftno-rudarskih radova u ime investitora imenovao investitor ili Ministarstvo sukladno ovome članku.

(2) Prilikom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na moru, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, investitor je dužan unaprijed obavijestiti Ministarstvo o imenovanju operatora, a Ministarstvo, nakon savjetovanja s koordinacijom određenom propisom kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, može prigovoriti imenovanju i zatražiti imenovanje prikladnog alternativnog operatora ili preuzimanje dužnosti operatora u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

(3) Ministarstvo može odlukom utvrditi da operator više nije sposoban biti operator ako je:

– postao nelikvidan ili je nad njim otvoren stečaj

– počinio materijalnu povredu dozvole izdane po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenog na temelju ovoga Zakona i propustio započeti otklanjanje povrede unutar 30 dana od primitka obavijesti Ministarstva ili otkloniti povredu unutar razdoblja od šest mjeseci od primitka obavijesti Ministarstva odnosno u dodatnom roku koje Ministarstvo na zahtjev operatora odobri.

(4) Sukladno odluci iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo pisano nalaže investitoru imenovanje novog operatora u roku od 30 dana.

(5) Ako investitor ne imenuje novog operatora u roku od 30 dana, Ministarstvo za operatora imenuje trgovačko društvo Republike Hrvatske.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka kada je kao operator imenovano trgovačko društvo Republike Hrvatske, trgovačko društvo Republike Hrvatske i investitor sklapaju sporazum kojim uređuju komercijalne i upravljačke uvjete operativnog upravljanja, na tržišnim osnovama i u skladu s pravilima o državnim potporama.

Privremeni prekid radova

Članak 114.

(1) Ako se izvođenje naftno-rudarskih radova na eksploatacijskom polju privremeno prekine zbog nepredviđenih okolnosti, investitor je dužan u roku od 24 sata od prekida o okolnostima obustave izvijestiti Ministarstvo, rudarsku inspekciju Državnog inspektorata, Agenciju te ministarstvo nadležno za pomorstvo, ako se naftno-rudarski radovi izvode na plovnom putu.

(2) O privremenom prekidu izvođenja naftno-rudarskih radova, koji je unaprijed planiran, investitor je dužan najmanje 15 dana prije dana prekida radova izvijestiti Ministarstvo, rudarsku inspekciju Državnog inspektorata, Agenciju te ministarstvo nadležno za pomorstvo, ako se naftno-rudarski radovi izvode na plovnom putu, dostaviti im zapisnik o uzrocima prekida i poduzetim mjerama za uklanjanje opasnosti šteta koje bi mogle nastati za vrijeme prekida radova i ponovnog započinjanja radova te provesti mjere osiguranja kojima se isključuje mogućnost nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš.

(3) Privremeni prekid izvođenja naftno-rudarskih radova u skladu s odredbama ovoga Zakona ne može trajati duže od 180 uzastopnih dana u jednoj kalendarskoj godini.

(4) Iznimno od odredbi stavka 3. ovoga članka, privremeni prekid izvođenja naftno-rudarskih radova može trajati duže od 180 uzastopnih dana u jednoj kalendarskoj godini kada je to obrađeno i prikazano u provjerenom naftno-rudarskom projektu.

(5) Ako privremeni prekid izvođenja naftno-rudarskih radova traje duže od 180 uzastopnih dana smatra se da je investitor potpuno i trajno obustavio izvođenje naftno-rudarskih radova na eksploatacijskom polju.

Obustava radova

Članak 115.

(1) Investitor je dužan izvijestiti Ministarstvo, rudarsku inspekciju Državnog inspektorata, Agenciju te ministarstvo nadležno za pomorstvo, ako se naftno-rudarski radovi izvode na plovnom putu najmanje 15 dana prije svake potpune i trajne obustave izvođenja naftno-rudarskih radova na istražnom prostoru ili eksploatacijskom polju, neovisno o razlogu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, investitor je dužan u daljnjem roku od 60 dana Ministarstvu dostaviti elaborat o rezervama, specifikaciju razloga za obustavu radova te svu dokumentaciju o stanju radova do dana obustave.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ministar nadležan za energetiku odlukom osniva povjerenstvo za utvrđivanje rezervi iz članka 39. ovoga Zakona koje ispituje razloge za obustavu radova, postojanje te iskorištenost rezervi.

(4) Ako povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka utvrdi da rezerve nisu iskorištene i da postoji mogućnost daljnjeg izvođenja naftno-rudarskih radova, Ministarstvo donosi odluku o provedbi nadmetanja ili sanacije u skladu s člankom 172. i 178. ovoga Zakona.

(5) Dokumentacija o stanju radova do dana obustave dostavljena u skladu sa stavkom 2. ovoga članka postaje vlasništvo Republike Hrvatske.

Radni program i budžet

Članak 116.

(1) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu dozvole izdane po ovome Zakonu odnosno ugovora sklopljenog na temelju ovoga Zakona, investitor je dužan Agenciji dostaviti na mišljenje godišnji radni program i budžet te ponovno najkasnije 90 dana prije početka svake kalendarske godine.

(2) Godišnji radni programi i budžeti moraju obuhvaćati minimalne radne obveze na koje se investitor obvezao u istražnom razdoblju i naftno-rudarskim projektima.

(3) Agencija može od investitora tražiti izmjene i dopune u roku od 30 dana.

(4) Ako tijekom kalendarske godine dođe do promjena godišnjeg radnog programa i budžeta, investitor dostavlja obrazloženje promjena godišnjeg radnog programa i budžeta te se promjene unose u godišnji radni program i budžet pod uvjetom da ne mijenjaju glavne ciljeve godišnjeg radnog programa i budžeta te su one u skladu s minimalnim radnim obvezama investitora odnosno naftno-rudarskim projektima.

(5) Investitor u roku od 30 dana nakon kraja godine Agenciji dostavlja izvješće o napretku obavljenih radova i nastalih troškova tijekom prethodne godine, a na temelju radnog programa i budžeta.

Vlasništvo nad dokumentima i podacima

Članak 117.

(1) Svi geološki, geokemijski, geofizički, inženjerski i drugi podaci prikupljeni pri istraživanju ili eksploataciji, uključujući i sve analize, interpretacije i studije izvedene na temelju tih podataka isključivo su vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Investitor je ovlašten podatke iz stavka 1. ovoga članka koristiti isključivo u svrhu izvođenja naftno-rudarskih radova za vrijeme važenja dozvole za istraživanje, dozvole za eksploataciju, sklopljenog ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili ugovora o eksploataciji geotermalnih voda ili ugovora o podzemnom skladištenju plina, uz obvezu poštovanja tajnosti podataka sukladno odredbama ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili ugovora o eksploataciji geotermalnih voda ili ugovora o podzemnom skladištenju plina ili dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(3) Investitor je dužan predati sve podatke iz stavka 1. ovoga članka bez ikakve naknade.

(4) Investitor je dužan dostaviti podatke iz stavka 1. ovoga članka Agenciji u roku od 60 dana nakon završetka prikupljanja podataka odnosno izrade analiza, interpretacija, studija i rezultata izvedenih na temelju prikupljenih podataka, osim u slučaju dnevnih izvještaja o naftno-rudarskim radovima iz članka 118. točke 7. ovoga Zakona koji se dostavljaju na dnevnoj bazi čim investitor započne s naftno-rudarskim radovima.

(5) Prije dostave podataka iz stavka 4. ovoga članka, a bez obzira na završetak radova ili izradu dokumentacije zadnjeg dana svakog kalendarskog kvartala, investitor je dužan obavijestiti Agenciju, a kako bi Agencija utvrdila specifikaciju i način dostave podataka iz stavka 1. ovoga članka koje je investitor dužan dostaviti.

(6) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na podatke iz stavka 1. ovoga članka prikupljene na temelju Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.), a nalaze se u posjedu investitora ili drugih naftno-rudarskih gospodarskih subjekata.

(7) Operativne poslove za prikupljanje, pohranu, obradu i zbrinjavanje svih podataka i rezultata iz stavka 1. ovoga članka pod nadzorom Ministarstva obavlja Agencija.

(8) Agencija je dužna evidentirati pohranjene podatke i rezultate iz stavka 1. ovoga članka i na prikladan ih način učiniti dostupnima sukladno članku 119. ovoga Zakona.

(9) Agencija u suradnji s Hrvatskim geološkim institutom osigurava pohranu kopija svih podataka iz stavka 1. ovoga članka u Hrvatskom geološkom institutu.

(10) Hrvatski geološki institut ne smije davati podatke na korištenje trećim osobama, kao ni koristiti podatke u znanstvene i istraživačke svrhe bez odobrenja Agencije, sukladno članku 119. stavku 7. ovoga Zakona.

Podaci prikupljeni pri istraživanju ili eksploataciji

Članak 118.

Vrste geoloških, geokemijskih, geofizičkih, inženjerskih podataka i rezultata iz članka 117. ovoga Zakona su, ali bez ograničenja, sljedeći:

1. geofizički podaci koji uključuju seizmičke, gravimetrijske i magnetometrijske te ostale geofizičke podatke dobivene magnetotelurskim, geoelektričnim, georadarskim, satelitskim i drugim mjerenjima. Podaci se odnose na sve izvorno snimljene, obrađene, specijalno obrađene i reobrađene podatke te izvedene rezultate, analize i studije tih podataka

2. podaci prikupljeni pri rekognosciranju odnosno preliminarnom regionalnom istraživanju

3. geokemijski podaci koji uključuju izvorne podatke, karte lokacija te sve interpretirane podatke geokemijskog mjerenja sa svim informacijama o točnim lokacijama i primijenjenim analitičkim metodama i standardima, uključujući referentne standarde i prezentacije rezultata svih testiranih uzoraka i završne studije

4. bušotinski podaci koji uključuju projekte, izvorne i interpretirane podatke prikupljene pri izradi bušotine i podatke dobivene mjerenjima u kanalu bušotine te završne rezultate i sve izvještaje, analize i sve derivate proizašle iz podataka. Podaci se odnose na sve geološke, geofizičke, geokemijske i inženjerske podatke u izvornom, obrađenom i interpretiranom obliku

5. podaci o pridobivanju ugljikovodika, geotermalnih voda, plina iz podzemnih skladišta plina te podaci o geološkom skladištenju ugljikova dioksida

6. fizički podaci koji uključuju sve jezgre, bočne jezgre, uzorke krhotina uzetih sa sita i uzorke fluida uzetih pri izradi bušotine i hidrodinamičkim mjerenjima u istoj pri čemu investitor ima pravo zadržati dio uzoraka krhotina i jezgara te fluida potrebnih za vlastita istraživanja

7. izvještaji, dnevni izvještaji o naftno-rudarskim radovima istraživanja ili eksploatacije, interpretacije, analize, prezentacije, elaborati i studije sastavljene na temelju podataka prikupljenih pri istraživanju ili eksploataciji.

Pristup podacima

Članak 119.

(1) Naftno-rudarski gospodarski subjekti koji su zainteresirani za nadmetanje odnosno za izdavanje dozvole za istraživanje mogu pristupiti sobi s podacima (data room) i dobiti pravo na korištenje podataka u svrhu sudjelovanja na nadmetanju odnosno u svrhu predaje ponude.

(2) Soba s podacima iz stavka 1. ovoga članka organizirana je u prostorijama Agencije, a pristup i pravo korištenja podataka u svrhu sudjelovanja na nadmetanju odnosno u svrhu predaje ponude iz stavka 1. ovoga članka moguće je ostvariti sukladno pravilniku iz stavka 10. ovoga članka.

(3) Podaci s eksploatacijskih polja ili istražnih prostora stariji od pet godina mogu se dati na uvid u sobi s podacima.

(4) Investitor ima pravo na upotrebu i pristup svim geološkim, geofizičkim, geokemijskim i inženjerskim podacima u posjedu

Agencije koji su u vezi s istražnim prostorom po potpisivanju ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili izdavanju dozvola izdanim sukladno odredbama ovoga Zakona.

(5) Predstavnici akademskih i obrazovnih zajednica te državnih institucija mogu pristupiti sobi s podacima bez naknade.

(6) Podaci se, bez naknade, mogu ustupiti na korištenje akademskim i obrazovnim zajednicama u svrhu znanstvenog i obrazovnog rada te državnim institucijama za potrebe izrade projekata i strateških studija za nekomercijalne svrhe.

(7) Akademske i obrazovne zajednice te državne institucije moraju zatražiti Agenciju odobrenje za korištenje podataka te točno navesti podatke i za koju će svrhu biti korišteni.

(8) Akademske i obrazovne zajednice te državne institucije moraju ustupiti sve znanstvene radove i rezultate Agenciji.

(9) Naknada za ulazak u sobu s podacima te naknada za korištenje podataka prihod su državnog proračuna.

(10) Pravilnik kojim se propisuju način pristupa trećih osoba sobi s podacima, naknada za ulazak u sobu s podacima, uvjeti korištenja podataka, naknada za korištenje podataka te iznos pristojbi za nadmetanja donosi ministar nadležan za energetiku uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije.

Prikupljanje novih geofizičkih podataka za više naftno-rudarskih subjekata

Članak 120.

(1) Ministarstvo u suradnji s Agencijom može organizirati prikupljanje novih geofizičkih podataka za više naftno-rudarskih gospodarskih subjekata radi utvrđivanja novih saznanja o geološkim potencijalima koji se stavljaju na raspolaganje zainteresiranim naftno-rudarskim gospodarskim subjektima.

(2) U svrhe iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, a u skladu s međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima, objavljuje obavijest za dostavu ponuda u »Narodnim novinama«, radi sklapanja ugovora o suradnji na prikupljanju novih geofizičkih podataka, obradi i interpretaciji, prodaji i marketingu za više klijenata s pravnom osobom koja provodi takav tip usluge, a to se ne smatra djelatnošću za koju je potrebna dozvola po ovom Zakonu.

(3) Obavijest iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u Službenom listu Europske unije i na mrežnim stranicama Ministarstva, dok se ponude dostavljaju u rokovima i na način određen u obavijesti, a najranije u roku od 90 dana od objave.

(4) Ponuditelj se odabire prema kriterijima koji su dio obavijesti iz stavka 2. ovoga članka, a koji obuhvaćaju kriterije iz članka 23. ovoga Zakona.

(5) Odluku o odabiru ponuditelja sukladno kriterijima iz stavka 4. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(6) Prema odabiru ponuditelja, ugovor o suradnji na prikupljanju novih geofizičkih podataka, obradi i interpretaciji, prodaji i marketingu za više klijenata iz stavka 2. ovoga članka sklapa Ministarstvo.

(7) Nakon sklapanja ugovora iz stavka 6. ovoga članka ponuditelj može započeti prikupljati nove geofizičke podatke ako je izradio idejni projekt geofizičkog snimanja sukladno članku 125. stavku 2. ovoga Zakona, ishodio sve potrebne akte iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona, kao i druge potrebne suglasnosti ili dozvole za korištenje zemljišta i podzemlja sukladno članku 111. ovoga Zakona i prijavio početak izvođenja naftno-rudarskih radova prema idejnom projektu geofizičkog snimanja sukladno članku 125. stavku 3. ovoga Zakona.

Probna eksploatacija

Članak 121.

(1) U istražnom razdoblju za potrebe laboratorijskih ispitivanja i hidrodinamičkih mjerenja za potrebe utvrđivanja karakteristika ležišta, investitori mogu probno eksploatirati ili skladištiti energetske georesurse sukladno provjerenom projektu.

(2) Ako tijekom građenja ili rekonstrukcije naftno-rudarskog objekta i postrojenja postoji potreba ispitivanja temeljnih zahtjeva naftno-rudarskih objekata i postrojenja, određivanja eksploatacijskih parametara i drugih spoznaja koje proizlaze iz ispitivanja, investitor može obaviti probnu eksploataciju.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, investitor u glavnom projektu građenja naftno-rudarskog objekta i postrojenja, koji je sastavni dio građevinske dozvole, obrazlaže temeljne zahtjeve i razloge probne eksploatacije, trajanje i mjere osiguranja za vrijeme probne eksploatacije.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, za ozakonjenje nezakonito izgrađenih naftno-rudarskih objekata i postrojenja detaljnije objašnjenje probne eksploatacije obrazlaže se u projektu izvedenog stanja.

(5) Zahtjev za odobravanje probne eksploatacije sadrži:

– ime istražnog prostora, ocjenskog područja ili eksploatacijskog polja na kojem se planira izvoditi probna eksploatacija

– provjerenu naftno-rudarsku projektnu dokumentaciju na temelju koje se izvodi probna eksploatacija

– program probne eksploatacije

– trajanje probne eksploatacije

– imenovanje odgovornog voditelja probne eksploatacije.

(6) Ministarstvo investitoru izdaje odobrenje za probnu eksploataciju u roku od 30 dana od uredno podnesenog zahtjeva.

(7) Investitor je obvezan početak i završetak probne eksploatacije prijaviti Ministarstvu, Agenciji te rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(8) Uz pisanu prijavu završetka probne eksploatacije investitor je dužan Ministarstvu dostaviti završno izvješće o obavljenoj probnoj eksploataciji. Sadržaj izvješća o obavljenoj probnoj eksploataciji propisuje se pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(9) Vrijeme trajanja probne eksploatacije ne može biti duže od godine dana.

(10) Iznimno od stavka 9. ovoga članka, trajanje probne eksploatacije se može produžiti na zahtjev investitora ako nisu postignuti temeljni zahtjevi i razlozi probne eksploatacije sukladno stavku 3. ovoga članka.

(11) Na georesurse pridobivene tijekom probne eksploatacije plaća se naknada u skladu s uredbom iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona, osim u slučaju kad je sklopljen ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika kada se primjenjuje članak 46. stavak 2. ovoga Zakona.

POGLAVLJE II.
RUKOVOĐENJE NAFTNO-RUDARSKIM RADOVIMA

Odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova

Članak 122.

(1) Odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova je stručna osoba koja organizira, vodi i nadzire izvođenje naftno-rudarskih radova te uz investitora odgovara za provedbu radova u skladu s odobrenim projektom, ovim Zakonom i posebnim propisima iz područja zaštite

na radu i zaštite okoliša te je odgovoran za pravilno vođenje tehničke dokumentacije i pravilnu primjenu projektnih rješenja.

(2) Investitor imenuje odgovornog voditelja izvođenja naftno-rudarskih radova u dodijeljenom istražnom prostoru i na utvrđenom eksploatacijskom polju, u roku od 30 dana od dana dodjele odnosno utvrđivanja istoga.

(3) Odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova mora biti zaposlen kod investitora i imati odgovarajuću stručnu spremu, radno iskustvo i položen odgovarajući stručni ispit iz područja naftnog-rudarstva ili geologije.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova na istražnom prostoru energetskih georesursa te na eksploatacijskom polju geotermalne vode za energetske svrhe ne mora biti zaposlen kod investitora, ali mora imati sklopljen ugovor kojim se osigurava stručna odgovornost, dostupnost i nadzor nad sigurnim i zakonitim korištenjem geotermalnih resursa, kao i vođenje tehničke dokumentacije te komunikacija s nadležnim tijelima.

(5) Odgovorni voditelj iz stavka 4. ovoga članka na temelju sklopljenog ugovora može biti imenovan za najviše pet prostora, bez obzira radi li se o istražnim prostorima, eksploatacijskim poljima ili kombinaciji.

(6) Ako odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova nije zaposlen kod investitora, investitor mora imati zaposlenu jednu osobu visoke stručne spreme iz područja naftnog-rudarstva, geologije ili drugog srodnog tehničkog područja.

(7) Stručni ispit iz naftnog-rudarstva propisan je pravilnikom iz članka 123. stavka 7. ovoga Zakona.

(8) Investitor je dužan Ministarstvu i Agenciji podnositi izvješća o obavljenim naftno-rudarskim radovima, kao i ispunjavati sve druge obveze koje proizlaze iz odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, a za čiju je pripremu odgovoran odgovorni voditelj naftno-rudarskih radova.

Stručna sprema za obavljanje određenih poslova naftno-rudarskih radova

Članak 123.

(1) Poslove i zadatke stručnog rukovanja naftno-rudarskim objektima i postrojenjima, rukovođenja pri izvođenju naftno-rudarskih radova, obavljanja nadzora, samostalnog obavljanja naftno-rudarskih mjerenja te druge poslove pri izvođenju naftno-rudarskih radova mogu obavljati samo radnici koji, što se tiče stupnja i vrste stručne spreme, položenog odgovarajućeg stručnog ispita i radnog iskustva ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz stavka 7. ovoga članka.

(2) Odgovorne osobe koje obavljaju poslove izrade elaborata o rezervama, provjere elaborata o rezervama, izrade naftno-rudarskih projekata i provjere naftno-rudarskih projekata dužne su položiti odgovarajući stručni ispit.

(3) Stručnim ispitom iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provjerava se poznavanje važećih propisa iz područja naftnog-rudarstva, geologije i drugih propisa važnih za područje naftnog-rudarstva.

(4) Stručni ispit iz stavaka 1. i 2. ovoga članka polaže se pri tijelu državne uprave nadležnom za određene vrste stručne spreme. Stručni ispit iz područja naftnog-rudarstva provodi ispitno povjerenstvo za polaganje stručnih ispita koje osniva Ministarstvo te se on polaže u Ministarstvu.

(5) Članove ispitnog povjerenstva iz stavka 4. ovoga članka imenuje ministar nadležan za energetiku rješenjem iz reda službenika Ministarstva, zaposlenika Agencije te Državnog inspektorata nadležnog za naftno-rudarstvo.

(6) Podnositelj zahtjeva za polaganje stručnog ispita iz područja naftnog-rudarstva dužan je podmiriti troškove rada ispitnog povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Program, uvjeti i način polaganja stručnog ispita iz područja naftnog-rudarstva, ustroj i način rada ispitnog povjerenstva za polaganje stručnih ispita iz područja naftnog-rudarstva, prijave osoba za polaganje stručnog ispita iz područja naftnog-rudarstva, kao i uvjeti koji se moraju ispuniti za polaganje stručnog ispita iz područja naftnog-rudarstva i druga pitanja u svezi sa stručnom osposobljenosti, provjerom stručne osposobljenosti i stručnim usavršavanjem propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.

POGLAVLJE III.
NAFTNO-RUDARSKI PROJEKTI

Vrste naftno-rudarskih projekata

Članak 124.

(1) Za izvođenje naftno-rudarskih radova iz ovoga Zakona i za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja iz ovoga Zakona izrađuju se naftno-rudarski projekti.

(2) Naftno-rudarski projekti iz stavka 1. ovoga članka su idejni projekt, projekt razrade i eksploatacije, dopunski projekt razrade i eksploatacije, projekt bušotine, projekt bušaćeg/remontnog postrojenja, pojednostavnjeni projekt i tipski projekt.

Idejni projekt

Članak 125.

(1) Idejni projekt za naftno-rudarske objekte i postrojenja izrađuje se kao stručna podloga za prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu, za izradu dokumentacije na temelju koje se provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš ili ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te za izradu idejnog projekta za ishođenje lokacijske dozvole.

(2) Idejni projekt izrađuje se za projekt razrade i eksploatacije iz članka 126. ovoga Zakona, dopunski projekt razrade i eksploatacije iz članka 127. ovoga Zakona, projekt bušotine iz članka 128. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona i kao projekt geofizičkih snimanja koji se izrađuje za naftno-rudarske radove koji se odnose na snimanje geofizičkih podataka.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nije potrebno izraditi idejni projekt za dopunski projekt razrade i eksploatacije ukoliko isti obrađuje samo izmjenu dinamike pridobivanja energetskoga georesursa.

(4) Ministarstvo na idejni projekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izdaje suglasnost u roku od 15 dana od dostave idejnog projekta ili traži izmjene i dopune.

(5) Nakon ishođenja potrebnih akata iz stavka 1. ovoga članka, a prije početka izvođenja naftno-rudarskih radova prema idejnom projektu geofizičkih snimanja, investitor je dužan početak i završetak izvođenja naftno-rudarskih radova prema idejnom projektu geofizičkih snimanja prijaviti Ministarstvu, Agenciji i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(6) Ishođeni akti iz stavka 1. ovoga članka sastavni su dio projekata iz članaka 126. do 129. i 142. ovoga Zakona.

Projekt razrade i eksploatacije

Članak 126.

(1) Projekt razrade i eksploatacije izrađuje se za izvođenje naftno-rudarskih radova te kao podloga za izradu glavnog projekta građenja iz ovoga Zakona.

(2) Sadržaj projekta razrade i eksploatacije propisan je pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona.

(3) Projekt razrade i eksploatacije podliježe provjeri sukladno članku 130. ovoga Zakona.

Dopunski projekt razrade i eksploatacije

Članak 127.

(1) Dopunski projekt razrade i eksploatacije izrađuje se za bitna odstupanja od projekta razrade i eksploatacije pri izvođenju naftno-rudarskih radova.

(2) Sadržaj dopunskog projekta razrade i eksploatacije i bitna odstupanja iz stavka 1. ovoga članka propisana su pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona.

(3) Dopunski projekt razrade i eksploatacije podliježe provjeri sukladno članku 130. ovoga Zakona.

Projekt bušotine

Članak 128.

(1) Projekt bušotine izrađuje se za:

1. izradu istražne bušotine u istražnom razdoblju koji uključuje plan sanacije te probnu eksploataciju za potrebe laboratorijskih ispitivanja i hidrodinamičkih i drugih mjerenja za potrebe utvrđivanja karakteristika ležišta

2. izradu ocjenske bušotine u istražnom razdoblju koji uključuje plan sanacije te, probnu eksploataciju za potrebe laboratorijskih ispitivanja i hidrodinamičkih mjerenja za potrebe utvrđivanja karakteristika ležišta

3. izradu razradne/eksploatacijske bušotine u razdoblju eksploatacije projektiranom u skladu s tehnologijom obrađenom projektom razrade i eksploatacije ili dopunskim projektom razrade i eksploatacije

4. trajno napuštanje bušotine u razdoblju istraživanja, kada projekt izrade istražne ili ocjenske bušotine ne uključuje plan sanacije, odnosno u razdoblju eksploatacije, a koji mora biti u skladu s planom sanacije iz provjerenih naftno-rudarskih projekata kada je riječ o razradnim/eksploatacijskim bušotinama.

(2) Tipski projekt izrađuje se u slučaju iz stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka, pod uvjetom da se jedinstvenim tehničkim rješenjem obuhvaća izvođenje više istovrsnih naftno-rudarskih radova ili objekata istog dizajna i namjene.

(3) Investitor nakon ishođenih akata iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona i lokacijske dozvole dužan je od Ministarstva na temelju dostavljenog projekta bušotine iz stavka 1. ovoga članka zatražiti izdavanje rješenja.

(4) Investitor prije početka izvođenja naftno-rudarskih radova iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka mora riješiti imovinsko-pravne odnose i o tome izvijestiti Ministarstvo.

(5) Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od podnošenja urednog zahtjeva za provjeru projekta iz stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovoga članka investitoru izdati rješenje.

(6) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka Ministarstvo investitoru izdaje rješenje iz članka 130. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Investitor nakon ishođenih akata Ministarstva iz stavaka 5. i 6. ovoga članka može započeti s izvođenjem naftno-rudarskih radova prema projektu bušotine ako je dostavio garanciju iz članka 175. ovoga Zakona.

(8) Investitor je dužan početak i završetak izvođenja naftno-rudarskih radova prema projektu bušotine prijaviti Ministarstvu, Agenciji i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(9) Sadržaj projekta bušotine propisan je pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona.

Pojednostavnjeni projekt

Članak 129.

(1) Pojednostavnjeni projekt izrađuje se za nebitna odstupanja pri građenju ili rekonstrukciji izgrađenih naftno-rudarskih objekata i postrojenja te za izvođenje remontnih radova sa stimulacijom ležišta, propisanih pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona, te za prenamjenu istražnih, ocjenskih ili razradno/eksploatacijskih bušotina, a kada se ne mijenjaju lokacijski uvjeti sukladno propisu kojim se uređuje prostorno uređenje.

(2) Moguća nebitna odstupanja propisana su pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona.

(3) Kada se pojednostavnjeni projekt izrađuje sukladno stavku 1. ovoga članka, investitor je dužan jedan primjerak pojednostavnjenog projekta, s prikazom uklapanja tehničkog rješenja iz pojednostavnjenog projekta u postojeću provjerenu naftno-rudarsku projektnu dokumentaciju odnosno provjereni projekt razrade i eksploatacije ili provjereni dopunski projekt razrade i eksploatacije ili provjereni projekt bušotine, dostaviti Ministarstvu.

(4) Ministarstvo je dužno u roku od 15 dana od dostave pojednostavnjenoga projekta iz stavka 1. ovoga članka utvrditi uklapaju li se tehnička rješenja iz pojednostavnjenoga projekta u projekte navedene u stavku 3. ovoga članka i o tome investitoru izdati rješenje.

(5) Investitor, nakon izvršnosti rješenja Ministarstva iz stavka 4. ovoga članka, može započeti s izvođenjem naftno-rudarskih radova prema pojednostavnjenom projektu.

(6) Ako je investitor dužan dostaviti garanciju iz članka 175. ovoga Zakona, može započeti s izvođenjem naftno-rudarskih radova prema pojednostavnjenom projektu nakon dostave garancije.

(7) Investitor je dužan početak i završetak izvođenja naftno-rudarskih radova prema pojednostavnjenom projektu prijaviti Ministarstvu, Agenciji i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(8) Projekt iz stavka 1. ovoga članka ne smije biti u suprotnosti s provjerenim projektima na temelju kojih je sklopljen ugovor o eksploataciji, kao i s projektom bušotine te građevinskom i uporabnom dozvolom naftno-rudarskog objekta ili postrojenja.

Provjera naftno-rudarskih projekata

Članak 130.

(1) Projekt razrade i eksploatacije, dopunski projekt razrade i eksploatacije i projekt bušotine iz članka 128. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona podliježu provjeri glede racionalnog iskorištavanja ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida, mjera i normativa zaštite na radu, sigurnosti naftno-rudarskih objekta i postrojenja i ljudi, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, kao i odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Zahtjevu za provjeru naftno-rudarskih projekata iz stavka 1. ovoga članka prilaže se naftno-rudarski projekt s prikazom ugradnje

mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša iz akata iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona te mjere ublažavanja za ekološku mrežu i program praćenja i izvještavanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

(3) Ministarstvo, na temelju zahtjeva investitora s priloženim naftno-rudarskim projektom koji podliježe provjeri, uz stručnu pomoć povjerenstva za provjeru naftno-rudarskih projekata, donosi rješenje o provjeri naftno-rudarskih projekata.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati i obveze utvrđene aktima iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka imenuje ministar nadležan za energetiku iz redova Ministarstva i Agencije te može imenovati znanstvene i stručne djelatnike iz drugih javnopravnih tijela i institucija te ostale stručnjake iz redova znanstvene i stručne javnosti u skladu s pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona.

(6) Član povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka ne može obaviti provjeru naftno-rudarskih projekata u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen u pravnoj osobi kod koje je zaposlen.

(7) Troškove rada povjerenstva za provjeru naftno-rudarskih projekata iz stavka 1. ovoga članka dužan je podmiriti investitor sukladno pravilniku iz članka 133. ovoga Zakona.

(8) Rješenje o provjeri naftno-rudarskog projekta iz stavka 3. ovoga članka, vrijedi tri godine od dana izvršnosti rješenja, a ako investitor u tom roku ne prijavi početak izvođenja naftno-rudarskih radova Ministarstvu, Agenciji i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata, rješenje prestaje važiti.

(9) Investitor može zatražiti produljenje roka važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka na najduže jednu godinu, pod uvjetom da:

1. zahtjev podnese prije isteka roka za prijavu početka radova

2. se nisu promijenili tehnički, sigurnosni ili okolišni uvjeti na temelju kojih je projekt provjeren

3. su svi posebni uvjeti i suglasnosti nadležnih tijela i dalje važeći.

(10) Ako tijekom izvođenja radova nastupi potreba za znatnom izmjenom odobrenog projekta, investitor je dužan prije nastavka radova ishoditi novu ili dopunjenu provjeru projekta.

Ovlaštene osobe za izradu naftno-rudarskih projekata

Članak 131.

(1) Naftno-rudarske projekte mogu izrađivati samo pravne osobe registrirane za poslove izrade naftno-rudarskih projekata i koje imaju zaposlenu u punom radnom vremenu najmanje jednu odgovornu stručnu osobu koja ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 123. ovoga Zakona odnosno moraju imati zaposlenog odgovornog projektanta iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Pravne osobe koje izrađuju naftno-rudarske projekte moraju prije početka izrade projekta imenovati odgovornog projektanta naftno-rudarskog projekta i projektante pojedinih dijelova naftno-rudarskog projekta koje ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 123. ovoga Zakona.

(3) Pravna osoba iz stavka 2. ovoga članka, za izradu posebnih dijelova naftno-rudarskih projekata, a koje ne može izrađivati odgovorna osoba iz stavka 1. ovoga članka, treba imati sklopljen pisani ugovor s osobama ovlaštenim za izradu takvih posebnih dijelova naftno-rudarskih projekata.

Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti

Članak 132.

(1) Informacije o djelatnostima na temelju ovoga Zakona, koje se odnose na pitanja zaštite okoliša i prirode te zdravlje ljudi daju se na uvid javnosti, uz primjenu odredbi posebnih propisa koji uređuju sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša i prirode te pravo na pristup pravosuđu.

(2) Nacrt rješenja iz članka 128. stavaka 5. i 6. i članka 130. stavka 3. ovoga Zakona s uvjetima mjera zaštite okoliša i prirode objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva i daju se na uvid javnosti u trajanju od minimalno deset dana.

(3) Rješenja iz članka 128. stavaka 5. i 6. i članka 130. stavka 3. ovoga Zakona objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva.

Pravilnik o naftno-rudarskim projektima

Članak 133.

Sadržaj naftno-rudarskih projekata iz članka 124. ovoga Zakona, sadržaj zahtjeva za davanje suglasnosti, provjera naftno-rudarskih projekata, bitna i nebitna odstupanja od provjerenih naftno-rudarskih projekata, rad povjerenstva za provjeru naftno-rudarskih projekata te postupanje povjerenstva tijekom provjere naftno-rudarskih projekata propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.

POGLAVLJE IV.
GRAĐENJE NAFTNO-RUDARSKIH OBJEKATA I POSTROJENJA

Sudionici u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 134.

Sudionici u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja, u smislu ovoga Zakona, su:

– investitor
– projektant
– izvođač
– inženjer gradilišta
– nadzorni inženjer
– revident.

Investitor

Članak 135.

(1) Izradu projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja i stručni nadzor građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja investitor mora povjeriti osobama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih djelatnosti propisane ovim Zakonom.

(2) Investitor koji je ujedno i izvođač mora stručni nadzor građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja povjeriti drugoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja propisane ovim Zakonom.

Projektant

Članak 136.

(1) Projekte građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja mogu izrađivati samo pravne osobe koje ispunjavaju uvjete iz članka 147. ovoga Zakona.

(2) Glavni projektant, projektant i ovlaštena osoba za izradu pojedinih dijelova projekta građenja naftno-rudarskih objekata i

postrojenja su fizičke osobe koje nose strukovni naziv ovlašteni inženjer odgovarajuće struke u skladu s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(3) Projektant je odgovoran da projekti koje izrađuje ispunjavaju propisane uvjete, da su projektirani naftno-rudarski objekti i postrojenja usklađeni s lokacijskom dozvolom te da ispunjavaju propisane zahtjeve. Ako u projektiranju sudjeluje više projektanata, za cjelovitost i međusobnu usklađenost projekata odgovoran je glavni projektant.

(4) Pravne osobe koje izrađuju projekte građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja moraju prije početka izrade projekta imenovati glavnog projektanta, projektante i ovlaštene osobe za izradu pojedinih dijelova projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

Izvođač

Članak 137.

(1) Izvođač je osoba koja gradi ili izvodi pojedine radove na građenju naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) Graditi ili izvoditi pojedine radove na naftno-rudarskim objektima i postrojenjima može fizička osoba ili pravna osoba registrirana za obavljanje tih radova.

(3) Izvođač je dužan graditi u skladu s građevinskom dozvolom i pritom:

– povjeriti izvođenje radova građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja i drugih poslova osobama koje ispunjavaju propisane uvjete za izvođenje tih radova odnosno za obavljanje tih poslova

– radove izvoditi tako da se ispune propisani zahtjevi za naftno-rudarske objekte i postrojenja

– osigurati dokaze o kvaliteti izvedenih radova i uporabljivosti ugrađenih proizvoda i opreme

– propisno zbrinuti građevinski otpad nastao tijekom građenja i

– sastaviti pisanu izjavu o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja u skladu s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

Inženjer gradilišta

Članak 138.

(1) Izvođač imenuje inženjera gradilišta odnosno voditelja radova u svojstvu odgovorne osobe koja vodi građenje odnosno pojedine radove. Inženjer gradilišta odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu obveza iz članka 137. ovoga Zakona.

(2) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor određuje glavnog izvođača koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova i koji imenuje glavnog inženjera gradilišta.

(3) Glavni inženjer gradilišta odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 137. ovoga Zakona te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova.

(4) Glavni inženjer gradilišta, inženjer gradilišta i voditelj radova mogu biti fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

Nadzorni inženjer

Članak 139.

(1) Nadzorni inženjer je fizička osoba koja provodi stručan nadzor prilikom građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, a ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(2) Na naftno-rudarskim objektima i postrojenjima na kojima se izvodi više vrsta radova ili radovi većeg opsega stručni nadzor mora provoditi više nadzornih inženjera odgovarajuće struke, čiji rad usklađuje glavni nadzorni inženjer.

(3) Glavnog nadzornog inženjera i nadzornog inženjera određuje investitor.

(4) U provedbi stručnog nadzora građenja nadzorni inženjer odgovoran je da se građenje provodi u skladu s građevinskom dozvolom, ovim Zakonom i propisima kojima se uređuje gradnja, obvezan je utvrditi ispunjava li izvođač i odgovorna osoba koja vodi građenje ili pojedine radove uvjete propisane ovim Zakonom ili posebnim propisima kojima se uređuje gradnja, dužan je upoznati investitora sa svim nedostacima odnosno nepravilnostima koje uoči u glavnom projektu građenja i tijekom građenja te investitora i nadležne inspekcije obavijestiti o poduzetim mjerama.

(5) Nadzorni inženjer dužan je o obvezama iz stavka 4. ovoga članka sastaviti završno izvješće u skladu s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(6) Glavni nadzorni inženjer odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost stručnog nadzora građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja i dužan je o tome sastaviti završno izvješće.

(7) Nadzorni inženjer ne može biti zaposlenik osobe koja je izvođač na građenju naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

Revident

Članak 140.

(1) Revident je fizička osoba ovlaštena za kontrolu projekata i mora ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju njega i propisima kojima se uređuje gradnja.

(2) Revident kontrolira glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili njegovih dijelova čija je kontrola obvezna sukladno propisima kojima se uređuje gradnja.

Vrste projekata

Članak 141.

Ovisno o namjeni, projekti se mogu razvrstati na:

– glavni projekt građenja

– izvedbeni projekt

– projekt izvedenog stanja

– projekt uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

Glavni projekt građenja

Članak 142.

(1) Glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja skup je međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građenja odnosno rekonstrukcije naftno-rudarskih objekata i postrojenja i dokazuje ispunjavanje zahtjeva prema ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i propisima kojima se uređuje gradnja.

(2) Glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja mora biti u skladu s provjerenim projektom razrade i eksploatacije odnosno dopunskim projektom razrade i eksploatacije.

(3) Glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja zajedno s građevinskom dozvolom dužan je trajno čuvati investitor odnosno njegov pravni sljednik.

Sadržaj glavnog projekta građenja

Članak 143.

(1) Glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, ovisno o vrsti i specifičnosti naftno-rudarskih objekata i postrojenja, mora sadržavati:

– opću mapu i troškovnik projektiranih radova s podacima potrebnim za izračun komunalnog doprinosa te građevinske pristojbe

– tehničko-tehnološki projekt

– strojarski projekt

– građevinski projekt

– elektrotehnički projekt

– geodetski projekt

– elaborat zaštite od požara

– elaborat zaštite na radu

– obrazloženje mjera zaštite okoliša i prirode i programa praćenja stanja okoliša utvrđenih aktima iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona, obrazloženja ostalih uvjeta iz lokacijske dozvole te mjere ublažavanja za ekološku mrežu i program praćenja i izvještavanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

(2) Osim projekata i elaborata iz stavka 1. ovoga članka, glavni projekt građenja može sadržavati i druge vrste projekata odnosno elaborata, ovisno o specifičnosti izvođenja radova prilikom građenja odnosno rekonstrukcije naftno-rudarskih objekata i postrojenja, ako se naftno-rudarski objekti i postrojenja nalaze u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske odnosno epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske.

(3) Projekti iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati i prikaz uklapanja tehničkog rješenja u postojeću provjerenu naftno-rudarsku projektnu dokumentaciju te projektirani vijek uporabe naftno-rudarskih objekata i postrojenja i uvjete za njihovo održavanje.

(4) Glavni projekt građenja sastavni je dio građevinske dozvole, a što na njemu mora biti navedeno i ovjereno od strane Ministarstva.

(5) Glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja mora biti izrađen tako da je onemogućena promjena njegova sadržaja odnosno zamjena njegovih dijelova.

Izvedbeni projekt građenja

Članak 144.

(1) Izvedbenim projektom detaljno se razrađuje tehničko rješenje iz glavnog projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja. Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) Izvedbeni projekt izrađuje se za naftno-rudarske objekte i postrojenja koji se, radi svoje specifičnosti, ne mogu graditi ili rekonstruirati bez izvedbenog projekta.

(3) Izvedbeni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja dužan je trajno čuvati investitor odnosno njegov pravni sljednik.

Projekt izvedenog stanja

Članak 145.

(1) Projektom izvedenog stanja detaljno se razrađuje i ucrtava stvarno izgrađeno stanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja za koje nije bilo potrebno ishoditi izmjenu i/ili dopunu građevinske dozvole.

(2) Projekt izvedenog stanja mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno izvedbenim projektom građenja.

(3) Projekt izvedenog stanja izrađuje se nakon gradnje naftno-rudarskih objekata i postrojenja kada izvedeno stanje naftno-rudarskog objekta i postrojenja nebitno odstupa od glavnog projekta/izvedbenog projekta odnosno kao tehnička podloga za provođenje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađenih naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(4) Projekt izvedenog stanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja dužan je trajno čuvati investitor odnosno njegov pravni sljednik.

Projekt uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 146.

(1) Projekt uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja je projekt kojim se tehnički razrađuju rješenja odnosno postupak i način uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili njegovih dijelova, prethodno rješavanje pitanja odvajanja priključaka naftno-rudarskih objekata i postrojenja na energetsku ili drugu infrastrukturu, sigurnosne mjere, mjere gospodarenja otpadom, oporabe ili zbrinjavanja otpada nastalog uklanjanjem naftno-rudarskih objekata i postrojenja sukladno propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom te odvoz i zbrinjavanje građevinskog materijala nastalog uklanjanjem naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) Projekt uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja mora biti usklađen s planom sanacije iz provjerenog projekta razrade i eksploatacije odnosno dopunskog projekta razrade i eksploatacije.

(3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se za trajno napuštanje svih vrsta bušotina koje su propisane ovim Zakonom, a koje se provodi u skladu s člankom 128. stavkom 1. točkom 4. ovoga Zakona.

Uvjeti za osobe koje izrađuju projekte građenja

Članak 147.

(1) Pravne osobe koje izrađuju projekte građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja moraju ispunjavati sljedeće uvjete za obavljanje djelatnosti izrade projekata građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja:

1. u sudskom registru imaju upisanu djelatnost izrade projekata građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja

2. imaju u punom radnom vremenu najmanje jednu zaposlenu odgovornu stručnu osobu koja nosi strukovni naziv ovlaštenog inženjera koja ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona

3. raspolažu odgovarajućom opremom za izradu projekata građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, pravna osoba za izradu posebnih dijelova projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, a koje ne može izrađivati odgovorna osoba iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, koji su sastavni dio projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, treba imati u punom radnom vremenu najmanje jednu zaposlenu osobu koja nosi strukovni naziv ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke prema pravilniku iz članka 169. ovoga Zakona ili mora s osobom odnosno pravnom osobom koja zapošljava odgovornu stručnu osobu sklopiti pisani ugovor za izradu dijelova projekata u skladu s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(3) Pravna osoba dužna je za svaki naručeni i prihvaćeni posao izrade projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja sklopiti pisani ugovor s naručiteljem toga posla.

(4) Pravna osoba dužna je čuvati i zaštititi svaku poslovnu tajnu naručitelja svojih usluga za koju sazna tijekom pružanja naručenih usluga.

(5) Poslovnu tajnu u smislu stavka 4. ovoga članka dužni su čuvati i zaštititi ovlaštene osobe koje pravna osoba angažira prilikom izvršenja konkretnog posla.

Građevinska dozvola

Članak 148.

(1) Za građenje i rekonstrukciju naftno-rudarskih objekata i postrojenja u razdoblju eksploatacije, u smislu ovoga Zakona, potrebna je građevinska dozvola.

(2) Građevinska dozvola izdaje se i za građenje i rekonstrukciju naftno-rudarskih objekata i postrojenja određenih lokacijskom dozvolom koji čine zasebnu tehničko-tehnološku cjelinu odnosno zasebnu tehničko-tehnološku cjelinu ako se prema posebnom propisu kojim se uređuje prostorno uređenje ne izdaje lokacijska dozvola.

(3) Građevinsku dozvolu za građenje i rekonstrukciju naftno-rudarskih objekata i postrojenja izdaje Ministarstvo.

(4) Građenju i rekonstrukciji naftno-rudarskih objekata i postrojenja može se pristupiti na temelju pravomoćne građevinske dozvole, a graditi odnosno rekonstruirati mora se u skladu s tom dozvolom.

(5) Investitor može na vlastitu odgovornost i rizik pristupiti građenju odnosno rekonstrukciji na temelju izvršne građevinske dozvole.

Održavanje i uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 149.

(1) Za investicijsko održavanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja te uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja nije potrebna građevinska dozvola.

(2) Za investicijsko održavanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja potrebno je od Ministarstva ishoditi rješenje o prihvaćanju pojednostavnjenog projekta iz članka 129. ovoga Zakona.

(3) Za uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja potrebno je od Ministarstva ishoditi rješenje o prihvaćanju projekta uklanjanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(4) Prije početka i nakon završetka radova na održavanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno prije početka i nakon završetka radova na uklanjanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja investitor je dužan Ministarstvu i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata dostaviti pisanu prijavu početka radova odnosno pisanu prijavu završetka radova na održavanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno radova na uklanjanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(5) Rok za dostavu pisanih prijava iz stavka 4. ovoga članka određen je u rješenju o prihvaćanju projekta.

(6) Uz pisanu prijavu početka radova iz stavka 4. ovoga članka investitor je dužan Ministarstvu dostaviti i imenovanje odgovornog voditelja radova.

(7) Uz pisanu prijavu završetka radova iz stavka 4. ovoga članka investitor je dužan Ministarstvu dostaviti i izvještaj o obavljenim radovima.

(8) Prije isteka projektiranog životnog vijeka odobalnih objekata za eksploataciju ugljikovodika investitor je dužan Ministarstvu i koordinaciji određenoj propisom kojim se uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika dostaviti dokaz o sigurnosti konstrukcije odobalnog objekta izdan od strane ovlaštenog izdavatelja.

(9) Ministarstvo na temelju dokaza iz stavka 8. ovoga članka investitoru izdaje rješenje o mogućnosti daljnjeg izvođenja naftno-rudarskih radova na rok i pod uvjetima navedenim u dostavljenom dokazu.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole

Članak 150.

(1) Građevinska dozvola izdaje se na temelju zahtjeva investitora koji sadrži:

– primjerak glavnog projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja čiji je sastavni dio pravomoćna lokacijska dozvola, a koji se dostavlja Ministarstvu u tiskanom i elektroničkom obliku

– zemljovid s ucrtanim granicama eksploatacijskog polja te zemljovide na kojima su razvidne sve zemljišne čestice ili pozicije na službenoj pomorskoj navigacijskoj karti morskog dijela eksploatacijskog polja koje su u obuhvatu građevinske dozvole i s ucrtanim položajem naftno-rudarskog objekta i postrojenja koje se gradi

– pisano izvješće revidenta ako je kontrola glavnog projekta propisana i

– dokaz pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole.

(2) Dokazom iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka smatra se:

1. izvadak iz zemljišne knjige iz kojeg je vidljivo da je investitor vlasnik ili nositelj prava građenja na građevnoj čestici ili građevini na kojoj se namjerava graditi odnosno da je nositelj prava služnosti

2. predugovor, ugovor ili ugovor sklopljen pod uvjetom na temelju kojeg je investitor stekao ili će steći pravo vlasništva ili pravo građenja odnosno pravo služnosti, zakupa ili korištenja

3. odluka nadležnog tijela na temelju koje je investitor stekao pravo vlasništva, pravo građenja ili pravo služnosti

4. ugovor o ortaštvu sklopljen s vlasnikom nekretnine čiji je cilj zajedničko građenje

5. suglasnost suvlasnika zemljišta odnosno vlasnika postojeće građevine u slučaju rekonstrukcije te građevine, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno

6. suglasnost tijela nadležnog za upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

7. suglasnost fiducijarnog vlasnika dana dotadašnjem vlasniku nekretnine koji je investitor ili

8. dokaz da je investitor podnio prijedlog za izvlaštenje ili zahtjev za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu, građevinama ili drugim nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Potpis vlasnika nekretnine odnosno nositelja prava građenja na predugovoru, ugovoru odnosno suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka mora biti ovjeren od javnog bilježnika.

(4) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole u pogledu nekretnine na kojoj stjecanje stvarnih prava nije moguće ili se prema posebnom zakonu pravo građenja stječe koncesijom smatra se ugovor o koncesiji kojim se stječe pravo građenja ili drugi

akt određen posebnim zakonom, a jedinica lokalne samouprave svoj pravni interes za građenje na pomorskom dobru dokazuje planom upravljanja pomorskim dobrom za tekuću godinu ili drugim aktom određenim posebnim zakonom.

(5) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole za građenje građevine čije je građenje u interesu Republike Hrvatske na javnoj cesti, nerazvrstanoj cesti, željezničkoj infrastrukturi i javnom vodnom dobru smatra se suglasnost tijela koje upravlja tom cestom, željezničkom infrastrukturom ili javnim vodnim dobrom.

(6) Dokazom pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole za rekonstrukciju infrastrukturnih građevina za koje ne postoji obveza formiranja građevne čestice sukladno posebnom propisu, a čije je građenje u interesu Republike Hrvatske i za koje je investitor ishodio odgovarajući akt za građenje i uporabu, smatra se izjava investitora o upravljanju tom građevinom.

(7) Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja za koje se prema posebnom propisu kojim se uređuje prostorno uređenje ne izdaje lokacijska dozvola ne sadržava lokacijsku dozvolu.

Postupak izdavanja građevinske dozvole

Članak 151.

(1) Ministarstvo u postupku izdavanja građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja pribavlja od tijela ili osoba određenih pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona suglasnosti ili mišljenja (u daljnjem tekstu: potvrde) o usklađenosti glavnog projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo poziva na uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja, tijela ili osobe određene pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona koje su sudjelovale u izdavanju lokacijske dozvole za te naftno-rudarske objekte i postrojenja radi pribavljanja potvrda iz stavka 1. ovoga članka o usklađenosti glavnog projekta građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja s pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo poziva radi pribavljanja potvrda iz stavka 1. ovoga članka i druga tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima te neovisne stručnjake koje odredi.

(4) Uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja obavlja se elektronički. Investitor i odgovorni projektant dužni su na zahtjev Ministarstva dostaviti dodatne podatke ili obrazloženja.

(5) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka smatra se izdanom ako se tijelo ili osoba iz stavaka 2. i 3. ovoga članka prilikom uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja očituje pisanim putem ili naknadno u roku od 15 dana od dana uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(6) Ako tijelo ili osoba određeni pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona, prilikom uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili naknadno u roku od najviše 15 dana od dana uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, utvrde da glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja nije usklađen s odredbama pravilnika iz članka 169. ovoga Zakona, Ministarstvo zaključkom određuje investitoru primjereni rok za usklađenje, a koji ne smije biti duži od šest mjeseci.

(7) Ako investitor ne postupi po tom zaključku, Ministarstvo rješenjem odbija zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(8) Ako investitor postupi po zaključku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo postupa u skladu sa stavcima 2. do 5. ovoga članka.

(9) Ako se tijelo ili osoba, određeni pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona, odazovu u ponovnom pozivu za uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja i tom se prilikom utvrdi da je glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja usklađen s odredbama pravilnika iz članka 169. ovoga Zakona, o tome se očituju pisanim putem ili naknadno u roku od osam dana od dana ponovnog uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(10) Ako se tijelo ili osoba, određeni pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona, odazovu u ponovnom pozivu za uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja i tom se prilikom utvrdi da glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ponovno nije usklađen s odredbama pravilnika iz članka 169. ovoga Zakona, dužni su o tome sastaviti pisanu izjavu, a nju u roku od najduže 15 dana od ponovnog uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja dostaviti investitoru i Ministarstvu.

(11) U roku od 15 dana od dana zaprimanja izjave iz stavka 10. ovoga članka Ministarstvo rješenjem odbija zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(12) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka smatra se izdana odnosno da je glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja usklađen s odredbama pravilnika iz članka 169. ovoga Zakona ako se tijelo ili osoba iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne odazovu pozivu na uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili se prilikom uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno u naknadno određenom roku ne očituju.

(13) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka smatra se izdana odnosno da je glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja usklađen s odredbama pravilnika iz članka 169. ovoga Zakona i ako se tijelo ili osoba iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne odazovu ponovnom pozivu na uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili se prilikom ponovnog uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno u naknadno određenom roku ne očituju ili ako nakon ponovnog uvida u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja u propisanom roku Ministarstvu ne dostave pisanu izjavu iz stavka 9. ovoga članka.

Utvrđivanje uvjeta za izdavanje građevinske dozvole

Članak 152.

(1) U postupku izdavanja građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja utvrđuje se:

– da je glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja izrađen u skladu s lokacijskom dozvolom i dozvolom i/ili ugovorom iz ovoga Zakona ili propisa koje je uređivao ugljikovodike, geotermalne vode, podzemno skladištenje plina ili trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida, prije stupanja na snagu ovoga Zakona

– da je glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja izrađen u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona

– da su pribavljene potvrde tijela ili osoba određenih člankom 151. ovoga Zakona

– da su zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja priloženi dokumenti iz članka 150. ovoga Zakona.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom i nakon što je investitor dostavio dokaz o uplaćenom komunalnom doprinosu te građevinskoj pristojbi prema posebnim propisima kojima se uređuje komunalna naknada i upravna pristojba, Ministarstvo je dužno izdati građevinsku dozvolu za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva.

(3) Građevinska dozvola za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja prestaje važiti ako investitor ne pristupi građenju naftno-rudarskih objekata i postrojenja u roku od pet godina od izvršnosti građevinske dozvole.

(4) Ako Ministarstvo utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja, zaključkom investitoru određuje primjereni rok za ispunjenje tih uvjeta, koji ne može biti dulji od 30 dana.

(5) Nacrt građevinske dozvole objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva i daje se na uvid javnosti u trajanju od minimalno 15 dana.

(6) Građevinska dozvola objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(7) Ministarstvo rješenjem odbija zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja ako investitor ne ispuni propisane uvjete u roku određenom zaključkom iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Ministarstvo je dužno trajno čuvati glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja i građevinsku dozvolu za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

Dostava građevinske dozvole

Članak 153.

(1) Građevinska dozvola s glavnim projektom građenja odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole dostavlja se investitoru.

(2) Građevinska dozvola bez glavnog projekta građenja odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole dostavlja se tijelima ili osobama određenim pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona koji su pozvani na uvid u glavni projekt građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja iz članka 151. ovoga Zakona.

Fazna građevinska dozvola

Članak 154.

(1) U slučaju građenja ili rekonstrukcije složenog naftno-rudarskog objekta i postrojenja ili tehničko-tehnološke cjeline izdaje se fazna građevinska dozvola.

(2) Faze građenja ili rekonstrukcije naftno-rudarskih objekata i postrojenja moraju biti obuhvaćene lokacijskom dozvolom i moraju biti detaljno razrađene u glavnom projektu građenja.

Izmjena i dopuna građevinske dozvole

Članak 155.

Izvršna odnosno pravomoćna građevinska dozvola za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja može se po zahtjevu investitora izmijeniti ili dopuniti do izdavanja uporabne dozvole u skladu s ovim Zakonom.

Rok za dovršetak naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 156.

(1) Rok za dovršetak naftno-rudarskih objekata i postrojenja ovisi o kompleksnosti naftno-rudarskih objekata i postrojenja, a određuje se u građevinskoj dozvoli.

(2) Rok za dovršetak naftno-rudarskih objekata i postrojenja počinje teći od dana prijave početka građenja.

(3) Izmjenom ili dopunom građevinske dozvole ne može se utjecati na rok za dovršetak naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

Obveza prijave početka građenja

Članak 157.

(1) Investitor je obvezan najmanje 15 dana prije početka građenja ili rekonstrukcije naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili nastavka izvođenja radova nakon prekida dužeg od tri mjeseca pisano prijaviti početak građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja odnosno nastavak radova Ministarstvu i svim subjektima kojima je to u građevinskoj dozvoli određeno.

(2) U prijavi početka građenja investitor je dužan navesti podatke o građevinskoj dozvoli te podatke o sudionicima u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(3) U slučaju prekida građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja investitor je obvezan poduzeti mjere radi osiguranja naftno-rudarskih objekata i postrojenja te susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari.

Osiguranje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 158.

Naftno-rudarski objekti i postrojenja tijekom građenja moraju biti osigurani na način koji odgovara propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša.

Isprave koje izvođač mora imati na gradilištu

Članak 159.

(1) Izvođač tijekom građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja na gradilištu mora imati:

– rješenje o upisu u sudski registar odnosno obrtnicu

– akt o imenovanju glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta odnosno voditelja radova

– akt o imenovanju nadzornog inženjera odnosno glavnoga nadzornog inženjera

– građevinsku dozvolu za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja s glavnim projektom građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– izvedbene projekte građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– pisano izvješće revidenta, ako je kontrola glavnog projekta propisana

– građevinski dnevnik

– dokaze o kvaliteti izvedenih radova i uporabljivosti ugrađenih proizvoda i opreme

– drugu dokumentaciju, dozvole i odobrenja koje izvođač nakon početka građenja mora imati na gradilištu naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) Obrazac, uvjeti i način vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu naftno-rudarskih objekata i postrojenja propisani su pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

(3) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka nakon završetka građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja trajno čuva investitor ili njegov pravni sljednik.

Uporabna dozvola

Članak 160.

(1) Naftno-rudarski objekti i postrojenja mogu se početi koristiti odnosno staviti u pogon nakon što Ministarstvo izda uporabnu dozvolu.

(2) Uporabnu dozvolu izdaje Ministarstvo nakon što se tehničkim pregledom utvrdi da su naftno-rudarski objekti i postrojenja izgrađeni u skladu s građevinskom dozvolom ili projektom izvedenog stanja.

(3) U slučaju fazne građevinske dozvole iz članka 154. ovoga Zakona uporabna dozvola izdaje se za pojedinu fazu nakon što se tehničkim pregledom utvrdi da su naftno-rudarski objekti i postrojenja izgrađeni u skladu s faznom građevinskom dozvolom.

(4) Uporabna dozvola za naftno-rudarske objekte i postrojenja za koja je prema posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša potrebna okolišna dozvola, u dijelu koji se odnosi na uvjete iz okolišne dozvole, prestaje važiti u roku i pod uvjetima određenim tim propisom.

(5) Uporabna dozvola za naftno-rudarske objekte i postrojenja ne može se izdati dok investitor ne dostavi dokaze da su riješeni imovinsko-pravni odnosi na zemljištu, građevinama ili drugim nekretninama na kojima su izgrađeni, sukladno posebnim propisima.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole

Članak 161.

(1) Uporabna dozvola izdaje se na temelju podnesenog zahtjeva investitora u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Podneseni zahtjev investitora sadržava:

– podatke o izdanoj građevinskoj dozvoli i sudionicima u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja izgrađenih na temelju građevinske dozvole

– pisanu izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– popis dokaza o kvaliteti izvedenih radova i uporabljivosti ugrađenih proizvoda i opreme

– završno izvješće nadzornih inženjera o izvedbi naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– izjavu ovlaštenog inženjera geodezije da su naftno-rudarski objekt i postrojenje izgrađeni u skladu s geodetskim projektom, ako se radi o naftno-rudarskom objektu i postrojenju za koje se izrađuje geodetski projekt

– geodetski elaborat za evidentiranje naftno-rudarskog objekta i postrojenja u katastru, ako se radi o naftno-rudarskom objektu i postrojenju za koje se ne izrađuje geodetski projekt, a koji se evidentira u katastru

– izjavu ovlaštenog inženjera geodezije da su naftno-rudarski objekt i postrojenje smješteni na građevnoj čestici u skladu s elaboratom o iskolčenju, ako se radi o naftno-rudarskom objektu i postrojenju za koje se ne izrađuje geodetski projekt.

(3) Sadržaj pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, sadržaj završnog izvješća nadzornog inženjera te sadržaj izjave ovlaštenog inženjera geodezije propisuju se pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

Tehnički pregled naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 162.

(1) Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole obaviti tehnički pregled naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) U slučaju nepotpunog zahtjeva Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva zatražiti dopunu.

(3) Tehnički pregled obavlja povjerenstvo koje osniva ministar nadležan za energetiku.

(4) Ministarstvo imenuje predsjednika povjerenstva i određuje tijela i osobe određene pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona koji upućuju svog predstavnika kao člana povjerenstva.

(5) Predsjednik i članovi povjerenstva stručni su djelatnici i predstavnici tijela i osoba određenih pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona koji su izdali potvrde iz članka 151. ovoga Zakona, predstavnici drugih tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima te neovisni stručnjaci koje odredi osnivač povjerenstva.

(6) Tijela i osobe iz stavka 4. ovoga članka dužni su osigurati sudjelovanje svog predstavnika u radu povjerenstva.

(7) Način obavljanja tehničkog pregleda propisuje se pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

Način obavljanja tehničkog pregleda

Članak 163.

(1) Ministarstvo poziva na tehnički pregled sudionike u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja čija je prisutnost odlučna za obavljanje tehničkog pregleda.

(2) Pozvani sudionici u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja dužni su odazvati se pozivu i sudjelovati u radu povjerenstva.

(3) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda Ministarstvo je dužno obavijestiti investitora. Investitor je dužan osigurati nazočnost sudionika u gradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja na tehničkom pregledu.

(4) Tajnik povjerenstva o obavljenom tehničkom pregledu sastavlja zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova povjerenstva o tome mogu li se izgrađeni naftno-rudarski objekti i postrojenja koristiti ili se prethodno moraju otkloniti utvrđeni nedostaci ili se ne može izdati uporabna dozvola.

(5) Ako se na tehničkom pregledu utvrdi nedostatak zbog kojeg naftno-rudarski objekt i postrojenje ne ispunjava jedan ili više temeljnih zahtjeva za naftno-rudarski objekt i postrojenje, lokacijskih uvjeta ili drugih uvjeta određenih građevinskom dozvolom odnosno glavnim projektom građenja, a taj se nedostatak može otkloniti bez izmjene ili dopune građevinske dozvole odnosno glavnog projekta građenja, određuje se primjereni rok za otklanjanje nedostatka koji ne može biti duži od 90 dana.

(6) Ako se na tehničkom pregledu utvrdi nedostatak zbog kojeg naftno-rudarski objekt i postrojenje ne ispunjava jedan ili više temeljnih zahtjeva za naftno-rudarski objekt i postrojenje, lokacijskih uvjeta ili drugih uvjeta određenih građevinskom dozvolom odnosno glavnim projektom građenja, a taj se nedostatak ne može otkloniti

bez izmjene ili dopune građevinske dozvole odnosno glavnog projekta građenja, Ministarstvo postupa sukladno članku 166. stavku 3. ovoga Zakona.

(7) Nakon uklanjanja nedostataka iz stavka 5. ovoga članka u propisanom roku investitor je dužan o tome izvijestiti Ministarstvo i člana povjerenstva za tehnički pregled koji je nedostatke utvrdio prilikom tehničkog pregleda. U roku od 15 dana od primitka obavijesti o uklonjenim nedostacima član povjerenstva za tehnički pregled koji je utvrdio nedostatke mora Ministarstvu dostaviti pisanu izjavu jesu li utvrđeni nedostaci uklonjeni te može li se izdati uporabna dozvola.

(8) Ako predstavnik tijela ili osobe iz stavka 7. ovoga članka ne dostavi pisanu izjavu u predviđenom roku, smatra se da je mišljenje toga tijela ili osobe dano u smislu da se naftno-rudarski objekti i postrojenja mogu koristiti i da se može izdati uporabna dozvola.

(9) Ako bez terenskog uvida nije moguće utvrditi jesu li nedostaci iz stavka 5. ovoga članka uklonjeni, Ministarstvo postupa sukladno članku 162. ovoga Zakona te obavlja naknadni tehnički pregled, ali samo za dijelove naftno-rudarskog objekta i postrojenja za koje su nedostaci utvrđeni, pri čemu se ponovno ne utvrđuju činjenice utvrđene prilikom prethodnog tehničkog pregleda.

(10) Ako predstavnik tijela ili osobe, određenih pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona, nije prisustvovao tehničkom pregledu niti je u roku od osam dana od dana određenog za obavljanje tehničkog pregleda dostavio tijelu nadležnom za naftno-rudarstvo mišljenje u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, smatra se da je mišljenje toga tijela ili osobe dano u smislu da se naftno-rudarski objekti i postrojenja mogu koristiti i da se može izdati uporabna dozvola.

Obveze investitora u vezi s tehničkim pregledom

Članak 164.

Investitor je dužan omogućiti povjerenstvu za tehnički pregled provedbu tehničkog pregleda te na tehničkom pregledu dati na uvid dokumentaciju iz članka 150. stavka 1. i članka 161. stavka 2. ovoga Zakona i drugu dokumentaciju, dozvole i odobrenja koje investitor mora imati na naftno-rudarskim objektima i postrojenjima.

Troškovi postupka

Članak 165.

Ako se tehnički pregled obavlja izvan mjesta u kojem se nalazi sjedište tijela od kojih je formirano povjerenstvo za tehnički pregled iz članka 162. ovoga Zakona, investitor je dužan nadoknaditi putne troškove i dnevnice predstavnicima povjerenstva za tehnički pregled koji su bili na tehničkom pregledu u visini određenoj pravilnikom iz članka 169. ovoga Zakona.

Izdavanje uporabne dozvole

Članak 166.

(1) Ministarstvo izdaje uporabnu dozvolu za izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja u roku od 30 dana od obavljenoga tehničkog pregleda u skladu s člankom 163. ovoga Zakona ako je povjerenstvo za tehnički pregled dalo mišljenje da se ti naftno-rudarski objekti i postrojenja mogu koristiti.

(2) Investitor je dužan u roku iz stavka 1. ovoga članka uplatiti građevinsku pristojbu određenu prema posebnim propisima kojima se uređuje upravna pristojba i Ministarstvu dostaviti dokaz o uplati građevinske pristojbe.

(3) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbija se rješenjem:

– ako su naftno-rudarski objekti i postrojenja izgrađeni protivno građevinskoj dozvoli za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– ako se u roku od 90 dana od dana završetka tehničkog pregleda ne otklone utvrđeni nedostaci

– ako je u tijeku postupak poništenja građevinske dozvole za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– ako je u tijeku postupak rudarske inspekcije Državnog inspektorata koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

– ako nakon izgradnje naftno-rudarski objekti i postrojenja nisu dovedeni u uredno stanje

– ako nije uplaćena građevinska pristojba u roku iz stavka 2. ovoga članka, a dokaz o uplati dostavljen Ministarstvu.

Dostava uporabne dozvole

Članak 167.

(1) Uporabna dozvola dostavlja se investitoru i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(2) Investitor je dužan u roku od 15 dana od izvršnosti uporabne dozvole za naftno-rudarske objekte i postrojenja dostaviti je nadležnom uredu za katastar radi evidentiranja naftno-rudarskih objekata i postrojenja u katastarskom operatu te o tome izvijestiti Ministarstvo.

Odgovornost za održavanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 168.

(1) Investitor je odgovoran za održavanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja.

(2) U slučaju oštećenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja zbog kojih postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, okoliš i prirodu, druge građevine i stvari ili stabilnost tla na okolnom zemljištu, investitor je dužan poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti u skladu s ovim Zakonom, propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona i propisima kojima se uređuje prostorno uređenje, gradnja, zaštita okoliša, priroda, pomorstvo, vode, šume i šumarstvo i sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika te označiti naftno-rudarske objekte i postrojenja opasnim do otklanjanja oštećenja u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita na radu.

Pravilnik o građenju

Članak 169.

Stručna sprema osoba koje rukovode naftno-rudarskim radovima, obvezni sadržaj i elementi projekata građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, način opremanja i označavanja projekta, sadržaj pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja naftno-rudarskih objekata i postrojenja, sadržaj završnog izvješća nadzornog inženjera, sadržaj izjave ovlaštenog inženjera geodezije, sadržaj programa probne eksploatacije i izvješća o obavljenoj probnoj eksploataciji, način obavljanja tehničkog pregleda te ostali detalji vezani za gradnju naftno-rudarskih objekata i postrojenja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku, a uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo.

Dozvola za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja iz Europske unije

Članak 170.

(1) Bez građevinske dozvole i glavnog projekta građenja može se postavljati bušaće ili remontno postrojenje u skladu s dozvolom za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja.

(2) Bušaće postrojenje koje se prvi put doprema iz druge članice Europske unije može se koristiti za izvođenje naftno rudarskih radova samo ako je prethodno prijavljeno Ministarstvu te ako je za njegovo korištenje izdana privremena dozvola za rad sukladno ovom Zakonu.

(3) Ministarstvo po zaprimanju prijave iz stavka 2. ovoga članka izdaje privremenu dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja radi omogućavanja izvođenja radova na prvoj bušotini u Republici Hrvatskoj, u svrhu provjere tehničke ispravnosti postrojenja u stvarnim radnim uvjetima.

(4) Uz prijavu za privremenu dozvolu za rad iz stavka 2. ovoga članka, vlasnik bušaćeg ili remontnog postrojenja dužan je Ministarstvu dostaviti operativni plan korištenja postrojenja, koji sadržava:

1. tehnički opis bušaćeg postrojenja i njegovih glavnih sklopova

2. potvrde o sukladnosti postrojenja sa propisanim direktivama i tehničkim normama Europske unije

3. evidenciju održavanja, prethodnih pregleda i ispitivanja

4. tehničku dokumentaciju i osposobljenost sustava za kontrolu tlaka, zapornih elemenata i sigurnosnog sustava

5. sigurnosnotehničke protokole za rad i rukovanje postrojenjem

6. sustav upravljanja zdravljem i zaštitom na radu, kvalitetom i okolišem

7. dokaz o stručnoj osposobljenosti posade postrojenja u skladu s pravilnikom iz članka 123. ovoga Zakona, s brojem posade po pojedinoj poziciji

8. dokaz o osposobljenosti posade za rad na siguran način

9. nacrte rasporeda bušaćeg ili remontnog postrojenja s potrebnim obuhvatom prostora

10. grafičke crteže s ucrtanim zonama opasnosti od eksplozije i sigurnosnim udaljenostima u skladu s zakonskom regulativom.

(5) Preduvjet za izdavanje privremene dozvole za rad iz stavka 2. ovoga članka, uz navedeno u stavku 4. ovoga članka, je dostava dozvole za rad, certifikata o odobrenju, registracije ili drugog odgovarajućeg akta kojim je bušaće ili remontno postrojenje ovlašteno za rad u državi članici Europske unije iz koje se doprema. Ako u državi ne postoji istovjetan formalni akt, naftnorudarski gospodarski subjekt dužan je dostaviti dokument kojim se u toj državi dokazuje tehnička ispravnost, sukladnost s propisanim direktivama Europske unije ili dopuštenje za uporabu postrojenja, a koji mora biti važeći u trenutku podnošenja prijave iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvu.

(6) Potvrde o sukladnosti postrojenja sa propisanim direktivama i tehničkim normama Europske unije moraju biti izdane od neovisnog certifikacijskog tijela. Certifikacijom se provjerava:

– statička stabilnost i strukturalna ispravnost postrojenja

– ispravnost sustava za podizanje i manipulaciju teretima

– elektroenergetski i upravljački sustavi

– sigurnosni prekidači i zaštitni sustavi

– preventerska oprema i sustavi kontrole tlaka.

(7) Ministarstvo izdaje privremenu dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja u roku od 30 dana od dana uredno dostavljene prijave sukladno ovom članku.

(8) Bušaće ili remontno postrojenje ne smije se pustiti u rad niti smije započeti s bušaćim ili drugim naftnorudarskim radovima bez privremene dozvole za rad iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Tijekom izvođenja radova na prvoj bušotini, a najkasnije prije početka preseljenja bušaćeg ili remontnog postrojenja na drugu bušotinu u Republici Hrvatskoj, naftno-rudarski gospodarski subjekt dužan je Ministarstvu dostaviti važeći dokument o protueksplozijskoj zaštiti, ishođen u skladu sa zakonom.

(10) Dostava važećeg dokumenta o protueksplozijskoj zaštiti preduvjet je za izdavanje dozvole za rad iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Ministarstvo može zahtijevati dopunu dokumentacije, dodatna ispitivanja ili ponovnu inspekciju postrojenja ako ocijeni da postoje nedostatci ili sumnje u tehničku ispravnost opreme.

(12) Ministarstvo izdaje dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja najkasnije u roku od 15 dana od dana dostave važećeg dokumenta o protueksplozijskoj zaštiti sukladno stavku 10. ovoga članka.

(13) Bušaće ili remontno postrojenje ne smije se pustiti u rad niti se smije započeti s bušaćim ili drugim naftnorudarskim radovima na drugoj bušotini u Republici Hrvatskoj bez dozvole za rad iz stavka 12. ovoga članka.

(14) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je za izradu geotermalnih bušotina tehnički izvedivo, dopuštena je uporaba postrojenja za vodoistražne radove koje posjeduje važeće dokaznice o ispunjavanju propisanih tehničkih i sigurnosnih zahtjeva reguliranih propisima kojima se uređuje gospodarenje vodama, bez obveze ishođenja dozvole za rad iz stavka 1. ovoga članka.

(15) Uz dokumentaciju propisanu ovim člankom, bušaće ili remontno postrojenje mora posjedovati i sve druge propisane dokumente, potvrde, elaboracije, akte i evidencije utvrđene posebnim propisima koji uređuju područja zaštite na radu, zaštite od požara i eksplozije, zaštite okoliša, tehničkih normi, energetike, gradnje, prijevoza opasnih tvari i drugih područja relevantnih za siguran rad postrojenja.

(16) Naftno-rudarski gospodarski subjekt dužan je osigurati da je sva dokumentacija iz ovoga članka važeća, usklađena s posebnim propisima te dostupna nadležnim tijelima na zahtjev.

Dozvola za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja iz trećih zemalja

Članak 171.

(1) U slučaju korištenja bušaćih ili remontnih postrojenja koja dolaze iz trećih zemalja, Ministarstvo izdaje dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja na temelju zahtjeva naftno-rudarskoga gospodarskog subjekta.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja sadržava:

– rješenje o provjeri projekta bušaćeg ili remontnog postrojenja ako se dozvola za rad traži za postrojenje iz trećih zemalja

– rješenje o provjeri projekta bušotine s lokacijskom dozvolom

– obavijest o početku probnog rada bušaćeg ili remontnog postrojenja na lokaciju za koju je ishođena lokacijska dozvola

– dokumentaciju sukladno članku 170. stavku 4. ovoga Zakona

– podatke o sudionicima u postavljanju bušaćeg ili remontnog postrojenja.

(3) Sadržaj projekta bušaćeg ili remontnog postrojenja određen je pravilnikom iz članka 133. ovoga Zakona a provjerava se sukladno članku 130. ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje dozvole za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja obaviti tehnički pregled.

(5) Tehnički pregled obavlja povjerenstvo koje osniva ministar nadležan za energetiku, a na provedbu tehničkog pregleda odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 161., 162. i 163. ovoga Zakona.

(6) Operator može započeti s probnim radom prema projektu iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Na temelju izvješća o provedenom probnom radu i mišljenja članova povjerenstva Ministarstvo izdaje dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja u roku od 30 dana.

(8) Dozvola za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja dostavlja se vlasniku bušaćeg ili remontnog postrojenja i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata.

(9) Bušaće ili remontno postrojenje koje ima važeću dozvolu za rad bušaćeg ili remontnog postrojenja sukladno ovom Zakonu može se koristiti za izradu ili remont na drugim bušotinama koje imaju odgovarajući akt iz članaka 128. i 129. ovoga Zakona, bez provođenja ponovnih postupaka izdavanja dozvole. Isto ne isključuje redovite programe certificiranja propisane drugim posebnim propisima kojima se uređuje sigurnost opreme, zaštite na radu i tehnički zahtjevi za postrojenja.

POGLAVLJE V.
SANACIJA

Sanacija

Članak 172.

(1) Prije napuštanja istražnog prostora ili eksploatacijskog polja investitor je dužan podmiriti sve naknade sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te provesti sanaciju istražnog prostora ili eksploatacijskog polja, što podrazumijeva i sanaciju prostora na kojem su smješteni naftno-rudarski objekti i postrojenja te uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja u skladu s provjerenim planom sanacije, osim ako je drugačije propisano ovim Zakonom.

(2) Investitor ima obveze iz stavka 1. ovoga članka i u odnosu na dio prostora eksploatacijskog polja na kojem su utvrđene neaktivne ili privremeno zatvorene bušotine u skladu s člankom 178. ovoga Zakona.

(3) Sanacija se provodi u skladu s ovim Zakonom, posebnim propisima koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode, prostorno uređenje, sigurnost ljudi i imovine, zaštitu zdravlja ljudi, kao i međunarodnom dobrom praksom pri naftno-rudarskim radovima.

(4) Investitor je dužan o početku i završetku radova sanacije izvijestiti rudarsku inspekciju Državnog inspektorata te dostaviti prijavu početka i završetka radova Ministarstvu i Agenciji.

(5) Ako rudarska inspekcija Državnog inspektorata po završetku radova sanacije utvrdi da je sanacija uredno provedena te da su provedene mjere osiguranja kojima se isključuju nastanak opasnosti za ljude, imovinu i okoliš dovoljne, izdaje investitoru potvrdu.

(6) Ako inspekcija iz stavka 5. ovoga članka utvrdi da provedena sanacija i mjere osiguranja iz stavka 4. ovoga članka nisu dovoljne, naređuje investitoru da u određenom roku, ne dužem od šest mjeseci, otkloni utvrđene nedostatke, te provede i druge mjere osiguranja. Investitor o završetku provedenih daljnjih radova dostavlja obavijest tijelu iz stavka 5. ovoga članka te tijelu državne uprave nadležnom za pomorstvo ako se naftno-rudarski radovi izvode na pomorskom dobru te se primjenjuje odredba stavka 5. ovoga članka.

(7) Ako i nakon ponovljene inspekcije nije izdana potvrda iz stavka 5. ovoga članka ili ako investitor ne postupi po naređenju iz stavka 6. ovoga članka, inspekcija iz stavka 5. ovoga članka o tome izvještava Ministarstvo i Agenciju te će se primijeniti članak 179. ovoga Zakona.

(8) Obveza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i u slučaju prestanka ugovora sklopljenog ili dozvole izdane na temelju ovoga Zakona ili gubitka postojećeg prava na eksploataciju ili gubitka pravnog temelja koji je ovlašćivao na istraživanje ili eksploataciju ili u slučaju postojećih bušotina koje nisu obuhvaćene postojećim dozvolama, bez obzira na način ili uzrok.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka Ministarstvo izdaje rješenje o obvezi provedbe sanacije kojim se investitoru daje ovlast da privremeno koristi prostor na kojem je dužan izvršiti sanaciju navodeći:

1. naziv i opis naftno-rudarskog objekta ili postrojenja te popis bušotina koje se moraju sanirati

2. koordinate prostora koji se daje na privremeno korištenje

3. vrstu projekta i rok u kojem se mora izraditi projekt po kojem će se izvršiti sanacija bušotine ili naftno-rudarskog objekta ili postrojenja

4. rok do kojeg Ministarstvu mora dostaviti imenovanje odgovornog voditelja naftno-rudarskih radova

5. rok do kojeg se mora dostaviti dokaz o provedenoj sanaciji

6. mogućnost izricanja novčane kazne koju je investitor dužan platiti ako ne izvrši obveze iz rješenja, koja se određuje u skladu s člankom 179. ovoga Zakona.

(10) Investitor može podnijeti zahtjev za zadržavanje i prenamjenu naftno-rudarskog objekta ili njegova dijela za druge zakonite svrhe prije početka sanacije i/ili uklanjanja objekta.

(11) Uz zahtjev iz stavka 10. ovoga članka investitor je dužan dostaviti akt nadležnog tijela o provedbi postupka sukladno propisima zaštite okoliša iz kojeg je razvidno da je zadržavanje objekta ili njegova dijela, umjesto uklanjanja, dopušteno te pod kojim uvjetima.

(12) Ministarstvo rješenjem odlučuje o zahtjevu za prenamjenu u skladu s aktom iz stavka 11. ovoga članka u roku od 60 dana od podnošenja urednog zahtjeva.

(13) Rješenje iz stavka 12. ovoga članka sadrži obvezu uklanjanja svih instalacija i oprema koji nisu potrebni za izvođenje naftno-rudarskih radova te provedbu sanacije u skladu s ovim Zakonom.

(14) Ako Ministarstvo odbije zahtjev iz stavka 10. ovoga članka ili utvrdi da prenamjena nije dopuštena sukladno aktu iz stavka 11. ovoga članka, investitor je dužan objekt ukloniti u cijelosti sukladno planu sanacije.

(15) Po završetku radova određenih rješenjem iz stavka 12. ovoga članka investitor je dužan ishoditi potvrdu nadležne inspekcije sukladno stavku 5. ovoga članka.

(16) U slučaju dostave potvrde iz stavka 15. ovoga članka, objekt prestaje imati status naftno-rudarskog objekta te se briše iz registra naftno-rudarskih objekata i postrojenja te se na njegovo daljnje korištenje primjenjuju propisi koji uređuju odgovarajuću djelatnost za koju se objekt namjerava koristiti.

(17) Ministarstvo izvještava rudarsku inspekciju Državnog inspektorata o izdavanju rješenja iz stavka 9. ovoga članka.

(18) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, kada je to nužno radi zaštite nacionalnih interesa Republike Hrvatske, sigurnosti opskrbe energijom, zaštite života i zdravlja ljudi, imovine ili okoliša, sprječavanja ili otklanjanja neposredne opasnosti odnosno zbog nastupa drugih okolnosti, Republika Hrvatska može preuzeti obvezu provedbe sanacije, u cijelosti ili djelomično.

(19) O preuzimanju obveze provedbe sanacije iz stavka 18. ovoga članka odlučuje odlukom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

(20) Odlukom iz stavka 19. ovoga članka utvrđuju se razlozi za preuzimanje obveze, opseg i način provedbe sanacije, način njezina financiranja te druga pitanja od značaja za provedbu sanacije.

(21) Međusobna prava i obveze Republike Hrvatske i investitora u vezi s obvezom provedbe sanacije pobliže se uređuju posebnim sporazumom.

(22) Preuzimanje obveze provedbe sanacije od strane Republike Hrvatske ne utječe na odgovornost investitora za obveze i troškove nastale prije preuzimanja obveze provedbe sanacije osim ako je odlukom iz stavka 19. ovoga članka i posebnim sporazumom iz stavka 21. ovoga članka drukčije određeno.

(23) Sanaciju iz stavka 18. ovoga članka provodi Agencija.

Brisanje ili smanjenje istražnog prostora ili eksploatacijskog polja

Članak 173.

(1) Investitor može podnijeti zahtjev Ministarstvu za brisanje ili smanjenje istražnog prostora ili eksploatacijskog polja uz koji dostavlja plan sanacije s procijenjenim troškom sanacije istražnog prostora ili eksploatacijskog polja ili dijela istog i naftno-rudarskih objekata koji se nalaze na tom prostoru.

(2) Ministarstvo nakon primitka zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje mogućnost daljnjeg istraživanja i/ili eksploatacije prostora u odnosu na koji je podnesen zahtjev iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako Ministarstvo ne utvrdi mogućnost daljnje eksploatacije, obavještava o tome investitora te dostavlja rješenje kojim potvrđuje plan sanacije ili nalaže investitoru reviziju dostavljenog plana sanacije, uključujući i procijenjeni trošak sanacije. Nakon izdavanja rješenja kojim se odobrava plan sanacije investitor je dužan provesti sanaciju u skladu s odobrenim planom sanacije te uz primjenu članka 172. ovoga Zakona.

(4) Ako Ministarstvo utvrdi mogućnost daljnje eksploatacije, obavještava o tome investitora koji je obvezan sklopiti sporazum o prijenosu obveze sanacije iz članka 176. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo donosi rješenje o brisanju istražnog prostora ili eksploatacijskog polja odnosno novo rješenje o utvrđivanju istražnog prostora ili eksploatacijskog polja u skladu sa zahtjevom investitora iz stavka 1. ovoga članka:

1. nakon dostave potvrde iz članka 172. stavka 5. ovoga Zakona kada je propisana obveza sanacije u skladu sa stavkom 3. ovoga članka

2. nakon što je sklopljen sporazum o prijenosu obveze sanacije iz članka 176. ovoga Zakona ako je utvrđena mogućnost daljnje eksploatacije u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.

(6) Ministarstvo može po službenoj dužnosti rješenjem utvrditi prestanak važenja dozvole zbog nastupa okolnosti iz članka 38. stavka 4. ovoga Zakona, obustave radova iz članka 115. ovoga Zakona ili drugih razloga propisanih ovim Zakonom. Ako Ministarstvo u istom rješenju utvrdi mogućnost daljnjeg korištenja prostora u istu ili drugu svrhu, Ministarstvo rješenjem odgađa obvezu investitora na provedbu sanacije do okončanja postupka nadmetanja za dodjelu nove dozvole sukladno odredbama ovoga Zakona, ali najdulje do donošenja rješenja iz stavka 7. ovoga članka i nalaže dostavu podataka iz članka 178. ovoga Zakona.

(7) Prije izdavanja dozvole novom investitoru, Ministarstvo rješenjem utvrđuje status postojećih naftno-rudarskih objekata i postrojenja, kojim se:

– utvrđuju objekti koji se preuzimaju od strane novog nositelja prava i koje investitor preuzima u dozvoli

– utvrđuju objekti koji se ne preuzimaju, za koje se prethodnom investitoru rješenjem nalaže provedba sanacije u skladu s ovim Zakonom, ako takvi objekti postoje.

(8) Dozvola novom investitoru može se izdati na temelju rješenja iz stavka 7. ovoga članka samo ako je sporazum iz članka 176. ovoga Zakona stupio na snagu u roku od dvije godine od dana njegova sklapanja.

(9) Odgoda obveze sanacije ne utječe na obvezu održavanja važećeg jamstva za sanaciju od strane investitora kojem je izdano rješenje iz stavka 6. ovoga članka.

(10) Ministarstvo izvještava rudarsku inspekciju Državnog inspektorata o izdavanju rješenja iz stavka 5. ovoga članka.

Sanacija naftno-rudarskih objekata i postrojenja

Članak 174.

(1) Investitor može podnijeti zahtjev Ministarstvu za brisanje naftno-rudarskih objekata smještenih unutar eksploatacijskog polja ili istražnog prostora.

(2) Investitor je dužan provesti sanaciju prostora na kojem su smješteni naftno-rudarski objekti i postrojenja za koje je investitor podnio zahtjev iz stavka 1. ovoga članka u skladu s člankom 172. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo donosi rješenje o brisanju naftno-rudarskih objekata iz istražnih prostora ili eksploatacijskih polja po dostavi potvrde o uredno provedenoj sanaciji iz članka 172. stavka 5. ovoga Zakona.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka investitor je dužan u roku od 15 dana od izvršnosti rješenja o brisanju naftno-rudarskih objekata iz registra istražnih prostora ili eksploatacijskih polja koji vodi Ministarstvo dostaviti rješenje nadležnom uredu za katastar radi brisanja naftno-rudarskih objekata iz katastarskog operata te o tome izvijestiti Ministarstvo.

(5) Ako se na istražnom prostoru ili eksploatacijskom polju nalaze naftno-rudarski objekti i postrojenja, rješenje iz stavka 173. stavka 6. ovoga Zakona donosi se nakon izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

Garancija za izvršenje sanacije

Članak 175.

(1) U razdoblju istraživanja investitor je dužan Ministarstvu dostaviti garanciju za sanaciju istražnog prostora u visini i obliku određenom u dozvoli za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i dozvoli za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina i dozvoli za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida.

(2) U slučaju ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika investitor je dužan dostaviti garanciju za sanaciju istražnog prostora prije početka radova sukladno planu sanacije iz stavka 4. ovoga članka.

(3) U razdoblju eksploatacije geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina ili geološkog skladištenja ugljikova dioksida investitor je dužan Ministarstvu dostaviti garanciju za sanaciju eksploatacijskog polja sukladno planu sanacije iz stavka 4. ovoga članka i izdanoj dozvoli i/ili sklopljenom ugovoru u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Investitor je dužan Ministarstvu dostaviti na provjeru u skladu s člankom 130. ovoga Zakona odgovarajući detaljni plan sanacije s budžetom koji je izrađen u skladu s provjerenim projektom razrade i eksploatacije, a koji uključuje detaljan tehnički i inženjerski opis sanacije, uklanjanja i zbrinjavanja objekata i instalacija te mjera čišćenja i sanacije lokacije te procjenu troškova sanacije.

(5) Ministarstvo može naložiti investitoru da uskladi procijenjene troškove sanacije postojećim tržišnim uvjetima.

(6) Ako je dozvolom izdanoj ili ugovoru sklopljenom u skladu s odredbama ovoga Zakona, određeno da investitor uspostavlja fond za sanaciju, investitor je dužan od Ministarstva ishoditi odobrenje formule za utvrđivanje iznosa koji treba biti uplaćen u fond za sanaciju na založni namjenski bankovni račun.

(7) Investitor započinje s uplatama u fond za sanaciju u skladu s planom sanacije iz stavka 4. ovoga članka, ali ne prije isteka prve godišnjice od početka eksploatacije.

(8) Investitor je dužan revidirati te dostaviti plan sanacije na provjeru u skladu sa stavkom 4. ovoga članka svake tri godine, računajući od dana posljednjeg rješenja o provjeri izdanog u skladu s člankom 130. ovoga Zakona, a tijekom posljednjih pet godina trajanja dozvole svake godine.

(9) Investitor je u revidiranom planu sanacije dužan uskladiti procjenu troškova sanacije s postojećim tržišnim uvjetima.

(10) Ako je nakon provjere revidiranog plana sanacije procijenjeni trošak sanacije utvrđen u iznosu koji je veći od iznosa sredstva osiguranja pojedinog investitora, investitor je dužan u roku od 30 dana dostaviti novu bankarsku garanciju odnosno uplatiti dodatni iznos u fond za sanaciju, a koji pokrivaju ukupan iznos procijenjenih troškova sanacije.

(11) Ako su stvarni troškovi sanacije veći od ukupnog iznosa uplata, preostalu razliku troškova sanacije snosi investitor.

(12) U slučaju geološkog skladištenja ugljikova dioksida investitor je dužan dostaviti financijska jamstva za sanaciju sukladno članku 92. ovoga Zakona.

(13) Investitor je dužan za sanaciju neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina dostaviti nova sredstva osiguranja u iznosu koji je utvrđen planom sanacije neaktivnih bušotina odobrenih u skladu s odredbama članka 178. ovoga Zakona, ako troškovi sanacije utvrđeni tim planom prelaze iznos postojećih sredstava osiguranja dostavljenih za istražni prostor odnosno eksploatacijsko polje. Dodatna sredstva osiguranja dostavljaju se samo za iznos koji nije pokriven postojećim sredstvima osiguranja.

(14) Ako investitor ne dostavi nova sredstva osiguranja, postojeća sredstva osiguranja koje je dostavio investitor mogu se koristiti za osiguranje obveza sanacije neaktivnih bušotina i pripadajućeg prostora.

(15) U slučaju iskorištavanja postojećih sredstava osiguranja radi izvršavanja obveza sanacije neaktivnih bušotina i pripadajućeg prostora, investitor je dužan dostaviti, u odnosu na preostali dio istražnog prostora odnosno eksploatacijskog polja, novi plan sanacije u skladu s odredbom stavka 4. ovoga članka te ako trošak sanacije prelazi iznos sredstva osiguranja koji preostane, investitor je dužan postupiti u skladu sa stavkom 11. ovoga članka.

Sporazum o prijenosu obveze sanacije

Članak 176.

(1) Investitor sklapa sporazum o prijenosu obveze sanacije na temelju kojeg se obveza sanacije prenosi na drugog investitora odabranog u nadmetanju provedenom za istražni prostor ili eksploatacijsko polje, u cijelosti ili djelomično, za koje je već izdana dozvola investitoru ili sklopljen ugovor u skladu s ovim Zakonom, a prije provedbe postupka nadmetanja.

(2) Stranke sporazuma o prijenosu obveze sanacije su investitor i Agencija. Sklapanjem sporazuma iz stavka 1. ovoga članka investitor unaprijed daje uvjetni pristanak Agenciji da po provedbi nadmetanja prenese sporazum i sva prava i obveze iz njega na novog investitora odabranog u postupku nadmetanja.

(3) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka stupa na snagu i stvara pravne učinke tek po kumulativnom ispunjenju sljedećih uvjeta:

1. u postupku nadmetanja odabran je novi investitor i

2. odabrani investitor sklopio je s Agencijom pravni posao kojim se sporazum iz stavka 1. ovoga članka prenosi na odabranog investitora sa svim pravima i obvezama.

(4) Sklapanjem sporazuma iz stavka 1. ovoga članka za Agenciju ne nastaje obveza.

(5) Ako nadmetanje provedeno za istražni prostor ili eksploatacijsko polje, u cijelosti ili djelomično, za koji je već izdana dozvola investitoru ne završi izdavanjem dozvole ili sklapanjem ugovora u skladu s odredbama ovoga Zakona Agencija može:

1. obavijestiti investitora da sporazum iz stavka 1. ovoga članka nije stupio na snagu te odrediti početak roka za sanaciju u skladu s odredbama članka 172. ovoga Zakona ili

2. provesti novo nadmetanje u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(6) Stupanjem na snagu sporazuma iz stavka 1. ovoga članka novi investitor preuzima obvezu sanacije u odnosu na dio prostora za koji mu je izdana dozvola, a raniji investitor se oslobađa obveze sanacije.

(7) Sporazumom iz stavka 1. ovoga članka raniji investitor obvezuje se prenijeti na novog investitora sva prenosiva stvarna i obvezna prava koja u tom trenutku ima na dijelu prostora koji je predmet nove dozvole i/ili ugovora.

(8) Ako raniji investitor na prostoru na kojem je smješten naftno-rudarski objekt ima neprenosiva stvarna ili obvezna prava, sporazumom iz stavka 1. ovoga članka obvezuje se poduzeti pravne radnje kako bi ta neprenosiva prava prestala.

(9) Ako se određena pokretna ili nepokretna imovina ne prenosi u vlasništvo Republike Hrvatske, a može se dalje koristiti za izvođenje naftno-rudarskih radova za koje je izdana nova dozvola i/ili sklopljen ugovor, sporazum iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i odredbe o daljnjem korištenju ili prijenosu vlasništva nad navedenom imovinom.

(10) Sporazum o prijenosu obveze sanacije sadržava i odredbe koje se odnose na zajedničko korištenje infrastrukture potrebne za izvođenje naftno-rudarskih radova za koje je izdana nova dozvola i/ili sklopljen ugovor odnosno obvezu na sklapanje ugovora u određenom roku nakon što sporazum o prijenosu obveze sanacije stupi na snagu.

Dostavljanje izvješća o statusu bušotina

Članak 177.

Investitor je dužan prilikom dostave godišnjih izvješća iz članka 40. ovoga Zakona, dostaviti Ministarstvu i Agenciji izvješće o statusu bušotina kako slijedi:

1. ako se radi o proizvodnoj bušotini investitor dostavlja izvješće o proizvodnji koje uključuje mjesečne podatke o proizvedenim

količinama fluida, otvorenim ležištima te izvješće o zadnje obavljenim naftno-rudarskim radovima

2. ako se radi o utisnoj bušotini investitor dostavlja izvješće o mjesečnim utisnutim količinama fluida, otvorenim ležištima te zadnjim obavljenim naftno-rudarskim radovima

3. ako se radi o mjernoj bušotini investitor dostavlja izvješće o obavljenim mjerenjima po bušotini s naznačenim otvorenim ležištima te tehničko izvješće o zadnjim obavljenim mjerenjima

4. ako se radi o privremeno zatvorenoj bušotini investitor dostavlja izvješće o obavljenim naftno-rudarskim radovima izoliranja otvorenih intervala odnosno postavljanja mehaničkih ili cementnih čepova sukladno pravilima struke te ostale podatke iz članka 178. stavka 1. ovoga Zakona

5. ako se radi o neaktivnoj bušotini investitor navodi dan početka neaktivnosti te dostavlja ostale podatke iz članka 178. stavka 1. ovoga Zakona.

Postupanje s neaktivnim i privremeno zatvorenim bušotinama

Članak 178.

(1) Ako investitor u izvješću iz članka 177. ovoga Zakona kategorizira bušotinu kao neaktivnu ili privremeno zatvorenu bušotinu, investitor je dužan osim podataka iz članka 177. ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu i Agenciji i sljedeće podatke:

1. tehnički opis i stanje neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine, uključujući integritet konstrukcije i okolišnih rizika

2. dostupne podatke o ležištima koje je neaktivna odnosno privremeno zatvorena bušotina raskrila proizvodnim karakteristikama

3. evaluaciju potencijala za daljnje korištenje neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine ili prostora na kojem se neaktivna odnosno privremeno zatvorena bušotina nalazi u istu ili drugu svrhu ili prijedlog za sanaciju

4. plan sanacije u odnosu na prostor koji se odnosi na neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine za koje je predložena sanacija, uključujući i trošak sanacije naftno-rudarskih objekata koji se nalaze na tom prostoru

5. plan naftno-rudarskih radova za početak korištenja neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine za proizvodnju odnosno utiskivanje koji će biti izvedeni tijekom sljedećeg dvogodišnjeg razdoblja, uključujući rokove i dinamiku izvođenja naftno-rudarskih radova, te procijenjeni troškovi za izvođenje radova.

(2) Ako Ministarstvo nakon dostave izvješća iz članka 177. ovoga Zakona i na temelju drugih dostupnih podataka procijeni da su određene bušotine neaktivne odnosno privremeno zatvorene iako ih investitor nije odgovarajuće kategorizirao u izvješću, Ministarstvo zahtijeva od investitora dostavu podataka iz stavka 1. ovoga članka za te bušotine, a investitor je dužan dostaviti podatke u roku od 90 dana.

(3) Ministarstvo u odnosu na neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine analizira sljedeće:

1. razloge zbog kojih se bušotina ne koristi za proizvodnju ili utiskivanje

2. postojanje i iskorištenost rezervi

3. potencijal za korištenje postojeće bušotine za proizvodnju, utiskivanje ili druge svrhe propisane ovim Zakonom

4. dostavljeni plan naftno-rudarskih radova za početak korištenja neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine za proizvodnju ili utiskivanje.

(4) Ako Ministarstvo utvrdi da dostavljeni plan naftno-rudarskih radova neće dovesti do optimalnog iskorištavanja energetskoga georesursa i da postoji potencijal za korištenje neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina u istu ili drugu svrhu donosi rješenje u kojem:

1. navodi da su na eksploatacijskom polju utvrđene neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine te granice i površinu prostora koji se izuzima iz postojećeg eksploatacijskog polja, pri čemu razgraničenje ne smije onemogućiti investitoru izvršavanje obveza iz postojeće dozvole ili ugovora za eksploataciju

2. određuje rok za dostavu plana sanacije koji se odnosi na dio eksploatacijskog polja koje se izuzima iz postojećeg eksploatacijskog polja na provjeru u skladu s člankom 175. ovoga Zakona

3. određuje rok za dostavu garancije za izvršenje sanacije u iznosu utvrđenom u provjerenom planu sanacije, dok investitor može odlučiti dostavlja li bankarsku garanciju ili uspostavlja fond za sanaciju u koji u predviđenom roku mora biti uplaćen cijeli iznos troškova sanacije

4. određuje rok za sklapanje sporazuma o prijenosu obveze sanacije u skladu s člankom 176. ovoga Zakona, kada se obveza sanacije prenosi na novog investitora

5. nalaže investitoru dostavu suglasnosti iz članka 16. ovoga Zakona

6. određuje naftno-rudarske objekte koji se moraju sanirati i rok do kojeg se mora dostaviti dokaz o provedenoj sanaciji u skladu s člankom 174. ovoga Zakona

7. određuje rok za predaju svih podataka koji su prikupljeni prilikom istraživanja i eksploatacije neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina, uključujući i sve analize, interpretacije i studije izvedene na temelju tih podataka u skladu s člancima 117. i 118. ovoga Zakona, a koji do tada nisu dostavljeni Agenciji

8. navodi da se dostavljeni podaci mogu dati na uvid u sobi s podacima u skladu s člankom 119. ovoga Zakona

9. nalaže provedbu hitnih i nužnih mjera osiguranja bušotine radi zaštite okoliša i sigurnosti.

(5) Nakon izvršnosti rješenja iz stavka 4. ovoga članka dio prostora koji je izuzet iz postojećeg eksploatacijskog polja Ministarstvo utvrđuje kao novo eksploatacijsko polje ili istražni prostor ovlaštenik kojeg je Republika Hrvatska te raspisuje novo nadmetanje u skladu s odredbama ovoga Zakona u odnosu na to eksploatacijsko polje ili istražni prostor uvažavajući odredbe članaka 16. i 17. ovoga Zakona.

(6) Ako Ministarstvo utvrdi da dostavljeni plan naftno-rudarskih radova neće dovesti do optimalnog iskorištavanja energetskoga georesursa i da ne postoji potencijal za korištenje neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina u istu ili drugu svrhu donosi rješenje u kojem:

1. navodi da su na eksploatacijskom polju utvrđene neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine te granice i površinu prostora koji se izuzima iz postojećeg eksploatacijskog polja, pri čemu razgraničenje ne smije onemogućiti investitoru izvršavanje obveza iz postojeće dozvole izdane ili ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom

2. nalaže investitoru dostavu plana sanacije u odnosu na prostor koji se odnosi na neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine, uključujući i sanaciju naftno-rudarskih objekata koji se nalaze na tom prostoru, na provjeru u skladu s člankom 175. ovoga Zakona

3. određuje rok za dostavu garancije za izvršenje sanacije u iznosu utvrđenom u provjerenom planu sanacije, dok investitor može samostalno odlučiti dostavlja li bankarsku garanciju ili uspo-

stavlja fond za sanaciju u koji u predviđenom roku mora biti uplaćen cijeli iznos troškova sanacije

4. nalaže provedbu sanacije u skladu s člankom 172. ovoga Zakona.

(7) Ako Ministarstvo prihvati dostavljeni plan naftno-rudarskih radova za početak korištenja neaktivne odnosno privremeno zatvorene bušotine, investitor je dužan prilikom dostave sljedećeg izvješća u skladu sa člankom 177. ovoga Zakona ili na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke koji se odnose na provedbu naftno-rudarskih radova u skladu s dinamikom i u rokovima određenim planom naftno-rudarskih radova.

(8) Ako po dostavi podataka iz stavka 7. ovoga članka Ministarstvo utvrdi da se naftno-rudarski radovi ne izvršavaju u skladu s dinamikom i u rokovima određenim planom naftno-rudarskih radova ili da se neaktivna odnosno privremeno zatvorena bušotina nakon provedbe predloženih naftno-rudarskih radova i dalje ne koristi za proizvodnju ili utiskivanje, Ministarstvo postupa u skladu s odredbama stavaka 3. do 7. ovoga članka.

(9) Ako investitor ne dostavi podatke ili ne dostavi sve podatke iz stavka 1. ovoga članka, a Ministarstvo je na temelju izvješća iz članka 177. ovoga Zakona procijenilo postojanje neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina, Ministarstvo postupa u skladu sa stavcima 3. do 7. ovoga članka ovisno o tome postoji li potencijal za korištenje neaktivnih odnosno privremeno zatvorenih bušotina u istu ili drugu svrhu.

(10) Ministarstvo može zahtijevati od investitora dostavu podataka iz stavka 1. ovoga članka, uključujući i bilo koje druge podatke koje Ministarstvo smatra potrebnim radi utvrđivanja statusa bušotina u bilo kojem trenutku tijekom trajanja dozvole izdane ili ugovora sklopljenog u skladu s ovim Zakonom.

(11) Rok za dostavu dokumentacije je 90 dana od dana dostave zahtjeva iz stavka 10. ovoga članka. Nakon dostave podataka na zahtjev Ministarstva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga članka.

(12) Prilikom provedbe novog postupka nadmetanja za eksploatacijsko polje utvrđeno u skladu sa stavkom 5. ovoga članka, pod uvjetom da je investitor uredno dostavio sve podatke iz ovoga članka, investitor može sudjelovati u nadmetanju, ali nema nikakvo pravo prvenstva niti povlašteni položaj prilikom odabira najbolje ocijenjenog ponuditelja.

(13) Ministarstvo izvještava rudarsku inspekciju Državnog inspektorata o rješenju iz stavka 4. ovoga članka.

(14) Odredbe ovoga članka ne odnose se na naftno-rudarske objekte i postrojenja na eksploatacijskim poljima ugljikovodika na Jadranu, na kojima se uklanjanje ili sanacija odobalnih eksploatacijskih objekata provodi u skladu s odredbama propisa koji uređuje sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika pri čemu se na pitanja koja nisu uređena tim propisom, primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Nepridržavanje obveza sanacije

Članak 179.

(1) Ako investitor ne izvrši svoje obveze sanacije ili ne izvrši obveze određene rješenjem donesenim u skladu s člankom 173. stavkom 3. ovoga Zakona ili stavkom 3. ovoga članka, Ministarstvo može donijeti rješenje kojim se izriče dnevna novčana kazna u iznosu od 0,05 % od ukupne procijenjene vrijednosti obveze koju investitor nije ispunio, a koju vrijednost može odrediti Ministarstvo ako vrijednost nije određena na temelju provjerenih naftno-rudarskih projekata.

(2) Ministarstvo može odrediti dnevnu novčanu kaznu za svaku pojedinu obvezu koju investitor nije izvršio u propisanom roku.

(3) U rješenju o izricanju dnevne novčane kazne Ministarstvo određuje dodatni rok za izvršenje obveze.

(4) Ukupan iznos dnevnih novčanih kazni za svaku pojedinu obvezu ne može u razdoblju od 12 mjeseci od dana početka kašnjenja prijeći 20 % ukupne procijenjene vrijednosti obveze koju investitor nije ispunio.

(5) Ukupan iznos svih izrečenih novčanih kazni za istu obvezu sanacije ne može prijeći ukupnu procijenjenu vrijednost obveze sanacije.

(6) Ako investitor ne izvrši svoje obveze iz stavka 1. ovoga članka niti u dodatnom roku propisanom za izvršenje u rješenju iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o izvršenju obveze sanacije od strane Agencije ili trgovačkog društva Republike Hrvatske u ime i za račun investitora. Ministarstvo u rješenju određuje stvarni trošak sanacije u skladu s tržišnim uvjetima te po izvršnosti rješenja:

1. naplaćuje iznos iz garancije za izvršenje sanacije koju je dostavio investitor odnosno iznos koji je investitor uplatio u fond za sanaciju i

2. zaključkom nalaže investitoru da unaprijed položi razliku do stvarnog troška sanacije te izvrši hitne mjere zaštite okoliša, nadzor i provedbu.

(7) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo navodi rok i način uplate izrečene novčane kazne. Ako novčana kazna nije plaćena u roku određenom rješenjem, na iznos novčane kazne obračunava se zakonska zatezna kamata od prvog dana nakon isteka roka za plaćanje do dana plaćanja.

(8) Ako investitor dobrovoljno i u roku ne plati dnevnu novčanu kaznu, Ministarstvo od Porezne uprave traži provedbu prisilne naplate dnevne novčane kazne utvrđene rješenjem koje se smatra ovršnom ispravom, sukladno propisima koji uređuju prisilnu naplatu poreza.

(9) Novčane kazne izrečene u skladu s ovim člankom ne mogu se izvršiti ako od dana dospijeća obveze na plaćanje protekne rok od deset godina. Zastara počinje teći od dana roka utvrđenog za plaćanje.

(10) Svi troškovi vođenja postupka izricanja novčane kazne u skladu s ovim člankom utvrđuju se tarifom upravnih pristojbi iz propisa kojim se uređuju upravne pristojbe.

Nacionalni plan sanacije

Članak 180.

(1) Ministar donosi nacionalni plan sanacije naftno-rudarskih objekata i postrojenja radi osiguranja pravodobne provedbe mjera sanacije, prenamjene ili ponovne uporabe.

(2) Plan sanacije iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća procjenu tehničkog stanja, sigurnosnih i okolišnih aspekata, troškova i mogućnosti daljnje uporabe bušotina, uključujući prenamjenu ili ponovnu uporabu, te vremenski plan provedbe mjera.

(3) Plan sanacije predstavlja obvezujuću osnovu za donošenje rješenja Ministarstva o sanaciji, prenamjeni ili ponovnoj uporabi pojedine bušotine sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Investitori su dužni dostavljati Ministarstvu podatke potrebne za izradu i revidiranje nacionalnog plana sanacije u rokovima i obliku iz članaka 177. i 178. ovoga Zakona.

(5) Plan sanacije revidira se najmanje jednom godišnje ili u slučaju značajnih promjena tehničkih, sigurnosnih, okolišnih ili gospodarskih okolnosti.

(6) Agencija redovito prati provedbu mjera iz plana sanacije i izvješćuje Ministarstvo o statusu izvršenja radi redovitog revidiranja plana sanacije.

DIO TREĆI
NADZOR

Nadležna tijela za provedbu upravnog i inspekcijskog nadzora

Članak 181.

(1) Upravni nadzor nad poslovima povjerenim ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi rudarska inspekcija Državnog inspektorata.

Posebne mjere u provedbi inspekcijskog nadzora

Članak 182.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora rudarska inspekcija Državnog inspektorata će naftno-rudarskom gospodarskom subjektu rješenjem:

1. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova ako nepravilnosti i nedostaci mogu uzrokovati neposrednu opasnost za život i zdravlje radnika i drugih građana ili znatnu imovinsku štetu

2. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova na istraživanju ako se istraživanje obavlja bez dozvole ili protivno dozvoli za istraživanje i eksploataciju i/ili ugovora sklopljenih na temelju ovoga Zakona ili propisa koji su uređivali predmet ovoga Zakona

3. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova na istraživanju bušenjem istražnih/ocjenskih bušotina bez projekta ili protivno projektu izrade bušotine

4. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova eksploatacije bez ugovora/dozvole ili protivno ugovoru/dozvoli sklopljenih na temelju ovoga Zakona ili propisa koji su uređivali predmet ovoga Zakona odnosno protivno provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji navedenoj dozvolom/ugovorom

5. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova na eksploatacijskom polju po pojednostavnjenom projektu ili projektu bušotine ako se utvrdi da se naftno-rudarski radovi izvode bez rješenja iz članka 128. stavaka 5. i 6. i članka 129. stavka 4. ovoga Zakona

6. zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova ako na poslovima odgovornog voditelja izvođenja naftno-rudarskih radova ne zapošljava odgovornu stručnu osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom

7. narediti obustavu građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ako se grade bez građevinske dozvole ili ako se radovi ne izvode u skladu s građevinskom dozvolom

8. narediti zabranu korištenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ako se koriste bez uporabne dozvole ili ako se ne koriste u skladu s uporabnom dozvolom

9. narediti uklanjanje naftno-rudarskih objekata i postrojenja u cijelosti ili djelomično ako se grade ili su izgrađeni bez građevinske dozvole ili ako se radovi ne izvode u skladu s građevinskom dozvolom bez potrebne naftno-rudarske dokumentacije određene ovim Zakonom

10. zabraniti obavljanje poslova odgovornog voditelja izvođenja naftno-rudarskih radova, nadzora, samostalno obavljanje naftno-rudarskih mjerenja, rukovanje naftno-rudarskim objektima i postrojenjem te obavljanje drugih poslova pri izvođenju naftno-rudarskih radova osobama koje ne ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom

11. zabraniti korištenje naftno-rudarskih objekata ili postrojenja bez ishođenog uvjerenja o ispravnosti odnosno drugih odgovarajućih uvjerenja koja proizlaze iz zakonskih propisa kojima se uređuje zaštita i sigurnost na radu.

(2) Ako se u postupku inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti iz stavka 1. točke 11. ovoga članka, rudarski inspektor Državnog inspektorata investitoru, nad kojim se provodi nadzor, ukazuje na nepravilnosti i određuje rok otklanjanja do 60 dana, što se unosi u zapisnik.

(3) Ako investitor nad kojim je proveden nadzor ne otkloni nedostatke iz stavka 2. ovoga članka u zadanom roku, rješenjem će se narediti zabrana korištenja, bez određivanja dodatnog roka, ako se pokaže da postoji neposredna opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega.

(4) U provedbi inspekcijskog nadzora rudarska inspekcija Državnog inspektorata će fizičkoj i pravnoj osobi rješenjem:

– zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova istraživanja ako se radovi izvode bez dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili dozvole za istraživanje geotermalnih voda ili dozvole za istraživanje u svrhu podzemnog skladištenja plina ili dozvole za istraživanje u svrhu geološkog skladištenja ugljikova dioksida

– zabraniti izvođenje naftno-rudarskih radova eksploatacije ako se utvrdi da se radovi izvode bez ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika i ugovora o eksploataciji ugljikovodika ili ugovora o eksploataciji geotermalnih voda ili ugovora o podzemnom skladištenju plina ili dozvole za geološko skladištenje ugljikova dioksida.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja Državnog inspektorata iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, a izjavljuje se nadležnom tijelu sukladno odredbama propisa kojim se uređuje rad Državnog inspektorata.

Otklanjanje utvrđenih nedostataka

Članak 183.

Ako rudarska inspekcija Državnog inspektorata u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, osim mjera zabrane iz članka 182. ovoga Zakona, rješenjem će naftno-rudarskom gospodarskom subjektu narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti u određenom roku.

Prekršajne i kaznene prijave

Članak 184.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, nadležni rudarski inspektor Državnog inspektorata će:

– nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog prema općem zakonu kojim se propisuju prekršaji i prekršajno-pravne sankcije

– izdati prekršajni nalog

– podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela

– poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlašteno poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa kojima se uređuje inspekcijski nadzor.

DIO ČETVRTI
PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 185.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne postupi po traženju Agencije za dostavom podataka ili informacija sukladno odredbama članka 8. stavka 3. ovoga Zakona

2. ako u propisanom roku ne dostavi Ministarstvu elaborat o rezervama iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona

3. ako ne dostavi Ministarstvu i Agenciji izvješća i/ili podatke o rezervama iz članka 40. stavaka 1., 2. i 4. ovoga Zakona

4. ako ne dostavi dokaze o prodaji sirove nafte iz članka 47. stavka 7. ovoga Zakona

5. ako u propisanom roku Ministarstvu ne dostavi izvješće određeno člankom 87. ovoga Zakona

6. ako Ministarstvu ne dostavi izvješća propisana člankom 91. stavkom 2. ovoga Zakona

7. ako ne preda podatke iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona na način i u roku iz članka 117. stavka 4. ovoga Zakona

8. ako se koristi ili raspolaže geološkim, geokemijskim, geofizičkim, inženjerskim i drugim podacima prikupljenim pri istraživanju ili eksploataciji suprotno članku 119. ovoga Zakona

9. ako ne prijavi Ministarstvu, Agenciji i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata početak i završetak probne eksploatacije sukladno članku 121. stavku 7. ovoga Zakona

10. ako ne dostavi Ministarstvu uz pisanu prijavu završetka probne eksploatacije završno izvješće o obavljenoj probnoj eksploataciji sukladno članku 121. stavku 8. ovoga Zakona.

11. ako ne imenuje odgovornog voditelja izvođenja naftno-rudarskih radova sukladno odredbama članka 122. stavka 2. ovoga Zakona

12. ako poslove odgovornog voditelja/nadzornog inženjera prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova, samostalnog obavljanja naftno-rudarskih mjerenja, rukovanja naftno-rudarskim objektima i postrojenjem te obavljanje drugih poslova pri izvođenju naftno-rudarskih radova povjeri osobama koje ne ispunjavaju uvjete propisane člankom 123. stavkom 1. ovoga Zakona i pravilnika donesenim na temelju članka 123. ovoga Zakona

13. ako ne prijavi početak i završetak izvođenja naftno-rudarskih radova u skladu s člankom 125. stavkom 5., člankom 128. stavkom 8. i člankom 129. stavkom 7. ovoga Zakona

14. ako ne prijavi početak i završetak radova na održavanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja Ministarstvu i rudarskoj inspekciji Državnog inspektorata u skladu s člankom 149. stavkom 4. ovoga Zakona

15. ako ne dostavi Ministarstvu izvještaj o obavljenim radovima na održavanju naftno-rudarskih objekata i postrojenja u skladu s člankom 149. stavkom 7. ovoga Zakona

16. ako u propisanom roku ne prijavi Ministarstvu i svim subjektima kojima je to u građevinskoj dozvoli određeno početak građenja naftno-rudarskih objekata i postrojenja ili nastavak izvođenja radova nakon prekida u skladu s odredbama članka 157. stavka 1. ovoga Zakona

17. ako ne dostavi Ministarstvu i Agenciji izvješće iz članka 177. ovoga Zakona

18. ako ne dostavi Ministarstvu podatke iz članka 178. stavaka 1., 2., 7., 9. i 11. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2000,00 do 6360,00 eura.

Članak 186.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 130.000,00 do 265.440,00 eura kaznit će se za najteži prekršaj pravna osoba:

1. ako obavlja protupravnu eksploataciju iz članka 6. stavka 1. točke 69. ovoga Zakona

2. ako ne provodi nadzor postrojenja za utiskivanje ugljikova dioksida, bušotina za utiskivanje ugljikova dioksida, skladišnog kompleksa, uključujući i oblake ugljikova dioksida i neposrednog okoliša utisnih bušotina u skladu s člankom 86. stavkom 1. ovoga Zakona

3. ako ne obavijesti Ministarstvo i rudarsku inspekciju Državnog inspektorata i ne poduzme korektivne mjere, uključujući i mjere koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi potrebne za sprečavanje istjecanja ugljikova dioksida i uklanjanje drugih nepravilnosti koje predstavljaju rizik od istjecanja ugljikova dioksida iz podzemnog skladišta iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona

4. ako ne ispuni obvezu pojedinačnog doprinosa iz članka 99. stavka 1. ovoga Zakona što je utvrdilo Ministarstvo rješenjem iz članka 99. stavka 11. ovoga Zakona

5. ako investitor protivno članku 121. stavku 11. ovoga Zakona prodaje količine pridobivene tijekom probne eksploatacije, a da nije platio propisane naknade

6. ako obavlja istraživanje bez dozvole odnosno protivno dozvoli izdanoj po ovome Zakonu i/ili ugovoru sklopljenom na temelju ovoga Zakona, protivno naftno-rudarskoj dokumentaciji iz članka 128. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona ili protivno mišljenju Agencije na godišnji radni program i budžetu iz članka 116. stavka 1. ovoga Zakona

7. ako gradi naftno-rudarske objekte i postrojenja bez izdane građevinske dozvole ili protivno izdanoj građevinskoj dozvoli iz članka 148. stavka 1. ovoga Zakona

8. ako se naftno-rudarski objekti i postrojenja koriste bez uporabne dozvole iz članka 160. stavka 1. ovoga Zakona, osim kada je podnesen zahtjev za legalizacijom odnosnog naftno-rudarskog objekta ili postrojenja iz članka 193. ovoga Zakona

9. ako nakon završetka ili trajnog obustavljanja izvođenja naftno-rudarskih radova ne provede sve potrebne mjere osiguranja i ne provede sanaciju naftno-rudarskog objekta/postrojenja, istražnog prostora ili eksploatacijskog polja protivno obvezama propisanim člankom 172. stavkom 1., člankom 172. stavkom 9., člankom 173. stavkom 3. i člankom 178. stavkom 6. točkom 4. ovoga Zakona

10. ako započne s izvođenjem naftno-rudarskih radova prije dostave garancije za sanaciju iz članka 175. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona

11. ako ne započne s uplatama u fond za sanaciju u skladu s procijenjenim planom sanacije sadržanim u provjerenom projektu razrade i eksploatacije iz članka 175. stavka 7. ovoga Zakona

12. ako se u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da investitor nije u propisanom roku ishodio važeće uvjerenje o ispravnosti odnosno druga odgovarajuća uvjerenja koja proizlaze iz zakonskih propisa kojima se uređuje zaštita i sigurnost na radu zbog kojih je predviđena mjera zabrane korištenja naftno-rudarskih objekata ili postrojenja u skladu s odredbama članka 182. stavka 1. točke 11. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 13.260,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. točaka 1., 5., 6. i 7. ovoga članka, kaznit će se i fizička osoba – obrtnik novčanom kaznom od 30.000,00 do 80,000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. točaka 1., 5., 6. i 7. ovoga članka, kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 eura.

DIO PETI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dovršetak započetih postupaka

Članak 187.

(1) Svi postupci koji su započeli prije stupanja na snagu ovoga Zakona na temelju odredbi Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.) dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na postupke započete prije stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se primijeniti odredbe ovoga Zakona koje uređuju prijelazno razdoblje, ocjensko područje, utvrđivanje eksploatacijskog polja, upravljanje neaktivnim objektima i bušotinama, sanaciju te druge institute kojima se omogućuje završetak započetih naftno-rudarskih radova, prelazak iz faze istraživanja u fazu eksploatacije ili učinkovitije upravljanje energetskim georesursima, ako su za to ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, na zahtjev investitora, te bez utjecaja na prava i obveze koje su već izvršene prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Dozvole, odluke, ugovori izdani odnosno sklopljeni na temelju Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.), važe do isteka roka na koji su izdani odnosno sklopljeni.

(4) Na izvršavanje prava i obveza investitora koja proizlaze iz dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika te ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, izdanih odnosno sklopljenih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

(5) Na izvršavanje prava i obveza investitora koja proizlaze iz odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, dozvola za istraživanje, dozvola za eksploataciju ili ugovora o eksploataciji geotermalnih voda, izdanih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

(6) Na izvršavanje prava i obveza investitora koja proizlaze iz odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, dozvola za istraživanje te dozvola za podzemno skladištenje plina ili geološko skladištenje ugljikova dioksida, izdanih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

Postupanje s nezakonito izgrađenim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima

Članak 188.

(1) Nezakonito izgrađenim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se naftno-rudarski objekti i postrojenja odnosno rekonstruirani dio postojećih naftno-rudarskih objekata i postrojenja izgrađeni bez akta kojim se odobrava građenje odnosno protivno tom aktu, evidentirani na zadnje dostupnoj digitalnoj ortofoto karti (DOF5) u mjerilu 1 : 5000 Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske, ako su do dana aerofotogrametrijskog snimanja na temelju kojeg je izrađena ta digitalna ortofoto karta izvedeni svi građevinski i drugi radovi te ako se naftno-rudarski objekti i postrojenja koriste ili se mogu koristiti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Zakonito izgrađenim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se naftno-rudarski objekti i postrojenja odnosno rekonstruirani dio postojećih naftno-rudarskih objekata i postrojenja koji su opisani kao izvedeni u provjerenoj naftno-rudarskoj projektnoj dokumentaciji prije 25. lipnja 1991.

Uvjeti za ozakonjenje

Članak 189.

(1) Pod uvjetima i u postupku propisanom ovim člankom i u roku iz članka 193. ovoga Zakona ozakonjuju se nezakonito izgrađeni naftno-rudarski objekti i postrojenja koji su što se tiče namjene, veličine i smještaja izgrađeni u skladu s prostornim planom koji važi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako ozakonjenje nije isključeno stavkom 3. ovoga članka.

(2) Pod uvjetima i u postupku propisanom ovim Zakonom ozakonjuju se i nezakonito izgrađeni naftno-rudarski objekti i postrojenja koji nisu što se tiče namjene, veličine i smještaja izgrađeni u skladu s prostornim planom koji važi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako ozakonjenje nije isključeno stavkom 3. ovoga članka te ako su izdane suglasnosti nadležnih javnopravnih tijela.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja koji su smješteni u području u kojem prema dokumentima prostornog uređenja postoje zapreke za izvođenje naftno-rudarskih radova.

Postupak ozakonjenja

Članak 190.

(1) Nezakonito izgrađeni naftno-rudarski objekti i postrojenja ozakonjuju se izdavanjem uporabne dozvole u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima kojima se uređuje gradnja.

(2) Podneseni zahtjev investitora za izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja sadržava:

– očitovanje nadležnog tijela za prostorno uređenje da u dokumentima prostornog uređenja ne postoje zapreke za izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja

– projekt izvedenog stanja te drugu dokumentaciju, dozvole i odobrenja koje investitor mora imati na naftno-rudarskim objektima i postrojenjima

– akt iz postupka dobivenog prema odredbama propisa kojima se ureduje zaštita okoliša i prirode

– preglednu kartu s ucrtanim granicama eksploatacijskog polja i ucrtanim položajem naftno-rudarskog objekta i postrojenja koje je nezakonito izgrađeno, a koje je u tehničkoj vezi s eksploatacijskim poljem

– zemljovid na kojem su razvidne zemljišne čestice s ucrtanim nezakonito izgrađenim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima

– geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja (situacija) za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja koji je kao dio geodetskog elaborata ovjerio katastarski ured

– ugovor o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika ili dozvola izdana ili ugovor sklopljen na temelju ovoga Zakona ili propisa koji su uređivali ugljikovodike, geotermalne vode, podzemno skladištenje plina ili trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida

– dokaz o uplaćenom komunalnom i vodnom doprinosu te građevinskoj pristojbi prema posebnom propisu kojim se uređuje komunalna naknada i upravna pristojba.

(3) Izdavanje uporabne dozvole u skladu s ovim člankom nema pravnih učinaka na vlasništvo i druga stvarna prava na nekretninama na kojima su izgrađeni naftno-rudarski objekti i postrojenja koji su predmet ozakonjenja.

Tehnički pregled za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja

Članak 191.

Ministarstvo je dužno u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja obaviti tehnički pregled naftno-rudarskih objekata i postrojenja, primjenjujući na odgovarajući način odredbe članaka od 162. do 165. ovoga Zakona odnosno odredbe posebnih propisa kojima se uređuje postupanje s nezakonito izgrađenim zgradama.

Uporabna dozvola za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja

Članak 192.

Izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja te ostale obveze koje proizlaze iz uporabne dozvole propisane su odredbama članaka 166. – 168. ovoga Zakona.

Rok za podnošenje zahtjeva za uporabnu dozvolu za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja

Članak 193.

(1) Zahtjev investitora za izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja iz članka 190. ovoga Zakona podnosi se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona te se nakon isteka toga roka ne može više podnijeti.

(2) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole za nezakonito izgrađene naftno-rudarske objekte i postrojenja podnesen nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka odbacuje se rješenjem.

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 194.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za energetiku će donijeti pravilnike iz članka 11. stavka 11., članka 41., članka 76. stavka 5., članka 107. stavka 6., članka 119. stavka 10., članka 123. stavka 7., članka 133. i članka 169. ovoga Zakona u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Podzakonski propis koji ostaje na snazi

Članak 195.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 107. stavka 6. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova i slojnih voda (»Narodne novine«, broj 53/91., preuzeto iz »Službenog lista« SFRJ 43/79., 41/81. i 15/82.).

Prestanak važenja propisa

Članak 196.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18., 52/19. i 30/21.).

Stupanje Zakona na snagu

Članak 197.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/26-01/67
Zagreb, 25. rujna 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1368

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1781 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 13. LIPNJA 2024. O USPOSTAVI OKVIRA ZA UTVRĐIVANJE ZAHTJEVA ZA EKOLOŠKI DIZAJN ODRŽIVIH PROIZVODA, IZMJENI DIREKTIVE (EU) 2020/1828 I UREDBE (EU) 2023/1542 TE STAVLJANJU IZVAN SNAGE DIREKTIVE 2009/125/EZ

Proglašavam Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2026.

Klasa: 011-02/26-02/73
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 1. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1781 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 13. LIPNJA 2024. O USPOSTAVI OKVIRA ZA UTVRĐIVANJE ZAHTJEVA ZA EKOLOŠKI DIZAJN ODRŽIVIH PROIZVODA, IZMJENI DIREKTIVE (EU) 2020/1828 I UREDBE (EU) 2023/1542 TE STAVLJANJU IZVAN SNAGE DIREKTIVE 2009/125/EZ

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, zadaće nadležnih tijela, nadležna inspekcijska tijela, ovlasti nadležnih inspekcijskih tijela, prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti, zahtjevi i obveze u pogledu prijavljenih tijela te prekršajne odredbe za provedbu Uredbe Europske unije iz članka 2. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Pravo Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredbe (EU) 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 2024/1781, 28. 6. 2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1781)

2. Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmijeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (Tekst značajan za EGP) (SL L 169, 25. 6. 2019.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2019/1020), u dijelu nadzora tržišta radi osiguranja sukladnosti sa zahtjevima ekološkog dizajna proizvoda.

(2) Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju odredbe Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 285, 31. 10. 2009.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2009/125/EZ), koje se sukladno članku 79. Uredbe (EU) 2024/1781 nastavljaju primjenjivati.

(3) Ovim Zakonom omogućava se provedba delegiranih akata donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781.

Pojmovi

Članak 3.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u Uredbi (EU) 2024/1781 i Uredbi (EU) 2019/1020.

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Lako razumljiv jezik

Članak 5.

Lako razumljiv jezik u smislu članka 7., članka 27. stavka 7., članka 29. stavka 4., članka 30. stavka 2. i članka 44. Uredbe (EU) 2024/1781 je hrvatski jezik i latinično pismo.

Primjena ovoga Zakona u odnosu na posebne propise

Članak 6.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom ili delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, a odnose se na gospodarenje otpadom, zaštitu zraka i klimatske promjene, primjenjuju se propisi kojima se uređuje gospodarenje otpadom, zaštita zraka i klimatske promjene.

DIO DRUGI
NADLEŽNA TIJELA

Nadležna tijela za provedbu

Članak 7.

(1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2024/1781 i ovoga Zakona iz djelokruga prerađivačke industrije, malog i srednjeg poduzetništva, obrta, opće sigurnosti proizvoda, zaštite potrošača, trgovine, unutarnjeg tržišta te politiku javne nabave u Republici Hrvatskoj je tijelo državne uprave nadležno za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo nadležno za gospodarstvo).

(2) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2024/1781 i ovoga Zakona iz djelokruga gospodarenja otpadom, uključujući sprečavanje nastanka otpada, recikliranje i oporabu, gospodarenje posebnim kategorijama otpada u okviru kružnoga gospodarstva i promicanje održivih praksi u gospodarenju otpadom je tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša).

(3) Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša nadležno je za razvoj i provođenje politika ugljičnog otiska, ekološkog otiska, materijalnog otiska, znaka zaštite okoliša EU – EU Ecolabel te promidžbu zelene javne nabave.

Zadaće nadležnih tijela

Članak 8.

(1) U provedbi Uredbe (EU) 2024/1781 i ovoga Zakona ministarstvo nadležno za gospodarstvo:

a) provodi prijavljivanje i nadležno je za utvrđivanje i provedbu postupaka potrebnih za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti i praćenje prijavljenih tijela, uključujući podizvođače i društva kćeri tih tijela

b) izdaje ovlaštenja na temelju potvrde o akreditaciji koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo u smislu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (Tekst značajan za EGP) (SL L 218, 13. 8. 2008.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br.765/2008), kojom se potvrđuje da to tijelo ispunjava zahtjeve o ocjenjivanju sukladnosti

c) obavještava Europsku komisiju o svojim postupcima za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti te praćenju rada prijavljenih tijela i o svim povezanim promjenama

d) objavljuje i vodi popis gospodarskih subjekata kojima je izrečena zabrana sudjelovanja u postupcima javne nabave.

(2) U provedbi Uredbe (EU) 2024/1781 i ovoga Zakona ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša:

a) promovira zelenu javnu nabavu i eko-oznake te provodi edukaciju za njih

b) promiče opću politiku održive proizvodnje i potrošnje

c) provodi mjere zaštite okoliša i klime vezane uz okolišno upravljanje, okolišno označavanje proizvoda i usluga

d) prikuplja i analizira podatke za dokumente i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša, gospodarenjem otpadom i zelenom tranzicijom.

Zahtjevi u pogledu prijavljenih tijela

Članak 9.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti mora imati pravnu osobnost te mora ispunjavati zahtjeve propisane člankom 52. Uredbe (EU) 2024/1781.

Zahtjev za prijavljivanje

Članak 10.

(1) Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti osnovano u Republici Hrvatskoj podnosi zahtjev za prijavljivanje ministarstvu nadležnom za gospodarstvo koje provodi prijavljivanje u smislu ovoga Zakona.

(2) Uz zahtjev za prijavljivanje tijelo iz stavka 1. ovoga članka prilaže opis poslova ocjenjivanja sukladnosti, modul ili module za ocjenjivanje sukladnosti za koje navedeno tijelo tvrdi da je osposobljeno, kao i važeću potvrdu o akreditaciji.

(3) Tijela za ocjenjivanje sukladnosti osnovana u drugim državama članicama Europske unije ne podliježu odredbama ovoga članka.

Postupak prijavljivanja

Članak 11.

(1) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo može prijaviti tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja ispunjavaju zahtjeve iz članka 52. Uredbe (EU) 2024/1781.

(2) Ministarstvo izdaje rješenje o ovlaštenju na temelju važeće potvrde o akreditaciji koju je izdalo hrvatsko nacionalno akreditacijsko tijelo u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 765/2008, kojom se potvrđuje da to tijelo ispunjava zahtjeve na temelju Uredbe (EU) 2024/1781.

(3) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo obavještava Europsku komisiju i druge države članice uporabom sredstava za elektroničko prijavljivanje koji je razvila i kojim upravlja Europska komisija.

(4) Prijavljivanje iz stavka 3. ovoga članka mora obuhvaćati sve podatke o poslovima ocjenjivanja sukladnosti, modul ili module za ocjenjivanje sukladnosti predmetnog proizvoda ili predmetnih proizvoda te relevantnu potvrdu o stručnosti.

(5) Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela ako Europska komisija i druge države članice ne podnesu prigovor u roku od dva tjedna od prijavljivanja te se takvo tijelo smatra prijavljenim tijelom u smislu ovoga Zakona.

(6) Tijelo kojemu je Europska komisija dodijelila jedinstveni identifikacijski broj smatra se prijavljenim tijelom u smislu ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo obavijestit će Europsku komisiju i druge države članice o svim naknadnim relevantnim izmjenama u vezi s prijavljivanjem.

(8) Popis svih prijavljenih tijela s područja Republike Hrvatske, sukladno odredbama Uredbe (EU) 2024/1781, ministarstvo nadležno za gospodarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(9) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Izmjene prijava

Članak 12.

(1) Ako ministarstvo nadležno za gospodarstvo utvrdi ili je obaviješteno da prijavljeno tijelo više ne ispunjava zahtjeve navedene u članku 52. Uredbe (EU) 2024/1781 ili ne ispunjava svoje obveze, poduzima potrebne korektivne mjere kojima može ograničiti, ukinuti ili povući prijavu, prema potrebi, ovisno o ozbiljnosti neispunjenja tih zahtjeva ili neizvršavanja tih obveza, te će donijeti rješenje o ukidanju rješenja o ovlaštenju i o tome će odmah obavijestiti Europsku komisiju i ostale države članice.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Nadzor

Članak 13.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1781, u dijelu propisanim poglavljima VI. i VII. Uredbe (EU) 2024/1781, osim članka 37. Uredbe (EU) 2024/1781 i osim zahtjeva u pogledu svojstava povezanih s parametrima proizvoda iz točaka f) te m) do t) Priloga I. Uredbe (EU) 2024/1781, provode:

– tržišna inspekcija Državnog inspektorata u odnosu na proizvode u skladu s ovlastima i djelokrugom određenim posebnim propisima, isključujući proizvode u uporabi

– nadležni inspektori Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonom u odnosu na radijsku opremu koja se koristi u javnim elektroničkim komunikacijskim mrežama

– farmaceutska inspekcija ministarstva nadležnog za zdravstvo u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonom u odnosu na medicinski proizvod određen posebnim propisom kojim se uređuju medicinski proizvodi

– tijelo državne uprave nadležno za mjeriteljstvo u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonom kojim se uređuje mjeriteljstvo i vozila (izuzevši vozila iz članka 1. stavka 2. točke h) Uredbe (EU) 2024/1781)

– druga tijela, u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonima kojima se uređuje njihov djelokrug.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1781, u dijelu zahtjeva u pogledu svojstava povezanih s parametrima proizvoda iz točaka m) do t) Priloga I. Uredbe (EU) 2024/1781, provode inspektori zaštite okoliša Državnog inspektorata.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, zahtjeve u pogledu zabrinjavajućih tvari nadzire sanitarna inspekcija Državnog inspektorata.

(4) Sve inspekcije iz stavaka 1. do 3. ovoga članka ovlaštene su za potrebe nadzora iz svog djelokruga pregledati digitalnu putovnicu za proizvode.

(5) Radi provedbe nadzora iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo zaduženo za nadzor koristit će godišnje financijske izvještaje objavljene u Registru godišnjih financijskih izvještaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čiji je obvezni sadržaj i izvještaj poslovodstva.

(6) Ako nadležno tijelo zaduženo za nadzor ima opravdanu dvojbu u vezi s javno objavljenim izvještajima, zatražit će provjeru od nadležnog tijela za obavljanje nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika.

(7) Radi provedbe nadzora iz stavka 1. ovoga članka inspekcija zaštite okoliša Državnog inspektorata dužna je na zahtjev nadležnog inspektora obaviti nadzor kod ovlaštenika za gospodarenje otpadom sukladno odredbama zakona kojima se uređuje gospodarenje otpadom i dostaviti podatke potrebne za daljnje obavljanje nadzora.

Ovlasti inspektora

Članak 14.

(1) Nadležni inspektori imaju ovlasti iz Uredbe (EU) 2019/1020 i ovoga Zakona.

(2) Ovlasti iz stavka 1. ovoga članka izvršavaju se sukladno članku 14. stavku 3. Uredbe (EU) 2019/1020 i odredbama ovoga Zakona.

(3) Izvršavanje ovlasti iz stavka 1. ovoga članka mora biti u skladu s načelom proporcionalnosti razmjerno s obzirom na prirodu nesukladnosti.

(4) Nadležni inspektori imaju ovlasti na temelju ovoga Zakona:

– provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima, čak i nakon što su stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu, i

– besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima.

(5) Ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavaka 1. i 4. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj ustanovi u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici Europske unije koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

Mjere u okviru inspekcijskog nadzora

Članak 15.

(1) Ako nadležni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da proizvod stavljen na tržište ili na raspolaganje na tržištu nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, Uredbe 2024/1781 i/ili ostalim zahtjevima za ekološki dizajn primjenjivima na te proizvode, ovlašten je rješenjem:

– narediti otklanjanje utvrđenih nesukladnosti i odrediti primjereni rok za njihovo otklanjanje i odrediti primjereni rok za njihovo otklanjanje

– narediti da se ispune propisani zahtjevi u pogledu svojstava proizvoda i odrediti primjereni rok za izvršenje

– narediti da se na proizvod stave propisane informacije i odrediti primjereni rok za izvršenje

– narediti da se osigura digitalna putovnica za proizvode čiji su podaci točni, potpuni i ažurirani i odrediti primjereni rok za izvršenje

– narediti da trenutačno, ili u roku koji odredi nadležni inspektor, upozori i obavijesti potrošače i javnost na rizike koje proizvod predstavlja ili putem mrežnih stranica gospodarskog subjekta i/ili kanalima društvenih medija, i/ili maloprodajnih mjesta, i/ili objavom u masovnim medijima, i/ili putem drugih komunikacijskih kanala

– zabraniti proizvodnju nesukladnih proizvoda

– zabraniti stavljanje nesukladnih proizvoda na tržište ili na raspolaganje na tržištu

– zabraniti uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje

– narediti trenutačno povlačenje proizvoda s tržišta ili u roku koji odredi nadležni inspektor

– narediti opoziv proizvoda s tržišta od potrošača

– narediti uništavanje proizvoda ako je to nužno radi zaštite zdravlja ili sigurnosti korisnika

– zabraniti uništavanje neprodanih količina sukladnih proizvoda te

– privremeno zabraniti stavljanje proizvoda na tržište ili na raspolaganje na tržištu, isporuku proizvoda, ponudu isporuke, ponudu prodaje na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu, oglašavanje proizvoda ili izlaganje proizvoda u vremenu potrebnom za različite preglede i ispitivanja i procjene sukladnosti i sigurnosti ako postoji osnovana sumnja da proizvod nije sukladan zahtjevima ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) 2024/1781.

(2) Ako gospodarski subjekt za proizvode stavljene na tržište odnosno na raspolaganje na tržištu ne otkloni nesukladnosti u roku iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka odnosno ne izvrši mjere u roku iz stavka 1. podstavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka, nadležni inspektor donijet će rješenje kojim će zabraniti stavljanje proizvoda na tržište ili na raspolaganje na tržištu i/ili narediti povlačenje proizvoda koji su već stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka inspektor će ukinuti rješenje iz stavka 1. podstavaka 1. do 5. ovoga članka.

(4) U slučaju proizvoda koji se prodaju putem interneta ili drugim sredstvima prodaje na daljinu, kako je definirano člankom 6. Uredbe (EU) 2019/1020, ako ne postoje druga učinkovita sredstva za uklanjanje rizika ili kada pravna ili fizička osoba nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj, a u inspekcijskom postupku se utvrdi da prodaje i/ili nudi na prodaju proizvode putem interneta ili drugim sredstvima prodaje na daljinu te namjerno skriva identitet i čini povrede ovoga Zakona ili Uredbe (EU) 2024/1781 i/ili kada odbija suradnju s nadležnim inspektorom te postoji rizik za sigurnost i zdravlje potrošača, nadležni inspektor rješenjem će odrediti svaku mjeru kojom se postiže svrha uklanjanja rizika te će:

– naložiti operatorima javnih komunikacijskih usluga i/ili davateljima usluga pristupa internetu i/ili pružateljima usluga smještaja na poslužitelju da uklone sadržaj ili ograniče pristup internetskom sučelju ili da se krajnjim korisnicima, prilikom pristupa internetskom sučelju, jasno prikaže izričito upozorenje koje upućuje na nesukladan proizvod i/ili

– naložiti svim pružateljima usluga smještaja na poslužitelju da uklone, onemoguće ili ograniče pristup internetskom sučelju razmjerno prirodi povrede i/ili

– naložiti svim registrima za domene ili voditeljima registara za domene da izbrišu potpuno kvalificirani naziv domene i omoguće nadležnom tijelu da je registrira i/ili

– naložiti nakladniku elektroničkog ili tiskanog medija da ukloni sadržaj iz kojeg proizlazi povreda da je povezan s nesukladnim proizvodom.

(5) Ako je nastala šteta operatorima javnih komunikacijskih usluga, davateljima usluga pristupa internetu i pružateljima usluga smještaja, nakladniku elektroničkog ili tiskanog medija na temelju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, oni imaju pravo tražiti od gospodarskog subjekta naknadu štete sukladno općim pravilima naknade štete.

(6) Operatori javnih komunikacijskih usluga, davatelji usluga pristupa internetu i pružatelji usluga smještaja dužni su surađivati s nadležnim inspekcijskim tijelima u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020.

(7) Protiv rješenja inspektora iz ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, protiv rješenja sanitarnih inspektora dopušteno je izjaviti žalbu, a o žalbi se odlučuje

sukladno posebnim propisima kojima se uređuje postupanje sanitarne inspekcije.

(9) Žalba izjavljena u skladu sa stavkom 8. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(10) Sanitarni inspektor Državnog inspektorata donijet će usmeno rješenje na zapisnik u sljedećim slučajevima:

1. kada opasnost za zdravlje i život ljudi i okoliš zahtjeva da se određena mjera poduzme bez odgađanja

2. kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza ako se mjera ne poduzme odmah.

Na zahtjev stranke pisani otpravak izrečenog usmenog rješenja izdat će se u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(11) U slučaju donošenja usmenog rješenja iz stavka 10. ovoga članka sanitarni inspektor može narediti izvršenje usmenog rješenja odmah, bez donošenja rješenja o izvršenju.

(12) U slučaju sadržaja koji se odnose na ponudu nesukladnog proizvoda na internetskom sučelju pružatelja internetske platforme za trgovanje i internetskih tražilica nadležni inspektor postupa u skladu s ovlastima propisanim člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (Tekst značajan za EGP) (SL L 277, 27. 10. 2022.) i Zakonom o provedbi Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (»Narodne novine«, br. 67/25.).

Troškovi inspekcijskog postupka

Članak 16.

Troškove inspekcijskog postupka koji uključuju troškove ispitivanja i provjere sukladnosti proizvoda, troškove prijevoza u vezi s inspekcijskim nadzorom, troškove kupnje uzoraka proizvoda, među ostalim pod tajnim identitetom, snosi gospodarski subjekt koji je na tržište ili na raspolaganje na tržištu, koje uključuje i prodaju na daljinu u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2019/1020, stavio proizvod koji nije sukladan sa zahtjevima Uredbe (EU) 2024/1781.

Sustav brzog uzbunjivanja

Članak 17.

U slučaju poduzimanja mjera na temelju ovoga Zakona za proizvode koji predstavljaju ozbiljan rizik za sigurnost i zdravlje potrošača ili u vezi s proizvodima koji predstavljaju rizik koji je manje ozbiljan od ozbiljnog rizika za sigurnost i zdravlje potrošača provodi se postupak obavješćivanja putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2023/988.

Provjera proizvoda pri uvozu radi stavljanja na tržište Europske unije

Članak 18.

Nadzor proizvoda pri uvozu radi stavljanja na tržište Europske unije u smislu provedbe članka 15. Uredbe (EU) 2024/1781 obavlja Carinska uprava Ministarstva financija.

Eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 19.

Ministar nadležan za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom propisuje pretpostavke za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom.

DIO TREĆI
PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji proizvođača

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – proizvođač ako:

a) proizvede i stavi na tržište proizvode dizajnirane i proizvedene protivno zahtjevima za sastav utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 1. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

– b) nije osigurao da su proizvodima priložene informacije koje se zahtijevaju člankom 7. i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 1. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

– c) nije osigurao da je digitalna putovnica za proizvode dostupna, a čiji su podaci točni, potpuni i ažurirani u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2024/1781 i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, uključujući rezervni primjerak najnovije verzije digitalne putovnice za proizvode koju je pohranio pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 1. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) proizvede i stavi na tržište proizvode za koje nije proveo postupak ocjenjivanja sukladnosti prema aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 ili nije osigurao njegovu provedbu u svoje ime uz sastavljanje posebne tehničke dokumentacije (članak 27. stavak 2. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

e) proizvede i stavi na tržište proizvode, a da za njih nije sastavio EU izjavu o sukladnosti u skladu s člankom 44. Uredbe (EU) 2024/1781 i/ili nije stavio oznaku CE u skladu s člankom 46. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 2. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

f) nije čuvao tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti deset godina nakon što je proizvod koji je obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 stavljen na tržište ili stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje (članak 27. stavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

g) nije osigurao postupke radi očuvanja sukladnosti serijske proizvodnje za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 4. Uredbe (EU) 2024/1781)

h) nije osigurao da proizvodi obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 nose broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element kojim se omogućuje njihova identifikacija ili, ako to ne dopušta veličina ili priroda proizvoda, da su tražene informacije navedene na pakiranju ili u dokumentima priloženima proizvodu (članak 27. stavak 5. Uredbe (EU) 2024/1781)

i) nije naveo svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig, poštansku adresu i način elektroničke komunikacije, na kojoj je dostupan, i to na javno dostupnom dijelu digitalne putovnice za proizvode i proizvodu ili na njegovu pakiranju ili u dokumentu koji je priložen proizvodu na jasan, čitljivi razumljivi način (članak 27. stavak 6. Uredbe (EU) 2024/1781)

j) nije osigurao da su uz proizvode obuhvaćenom delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 pri-

ložene upute o proizvodu u digitalnom formatu (»digitalne upute«) na hrvatskom jeziku, sukladno odredbama članka 5. ovoga Zakona, koje moraju biti jasne, razumljive i čitljive te moraju uključivati barem informacije navedene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii. Uredbe (EU) 2024/1781, kako je utvrđeno u delegiranom aktu (članak 27. stavak 7. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

k) nije osigurao da su uz proizvode obuhvaćene delegiranim aktom u papirnatom i sažetom obliku pružene sigurnosne informacije i upute važne za zdravlje i sigurnost kupaca i drugih relevantnih aktera (članak 27. stavak 7. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

l) nije osigurao da se digitalne upute navode na proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovu pakiranju ili popratnom dokumentu kako pristupiti digitalnim uputama, ako digitalna putovnica za proizvode s digitalnim uputama na odgovarajućem nosaču podataka nije primjenjiva (članak 27. stavak 7. podstavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

m) nije osigurao da su digitalne upute dostupne na internetu tijekom očekivanog životnog vijeka proizvoda odnosno najmanje deset godina nakon stavljanja proizvoda na tržište ili u uporabu primjenjive (članak 27. stavak 7. podstavak 4. Uredbe (EU) 2024/1781)

n) nije besplatno dostavio upute u papirnatom obliku u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva kupca u trenutku njegove kupnje ili do šest mjeseci nakon kupnje (članak 27. stavak 7. podstavak 5. Uredbe (EU) 2024/1781)

o) nije poduzeo bez nepotrebne odgode potrebne korektivne mjere kako bi proizvod učinio sukladnim ili ga odmah povukao ili opozvao, prema potrebi, ako smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 koji je stavio na tržište ili koji je stavio u uporabu nije sukladan sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu (članak 27. stavak 8. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

p) nije odmah obavijestio nadležno tijelo za nadzor tržišta o sumnji na nesukladnost proizvoda i o svim poduzetim korektivnim mjerama (članak 27. stavak 8. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

r) nije stavio javnosti na raspolaganje komunikacijske kanale, kao što su telefonski broj, adresa elektroničke pošte ili poseban dio svojih mrežnih stranica, vodeći računa o potrebama pristupačnosti koje imaju osobe s invaliditetom, kako bi se kupcima omogućilo podnošenje pritužbi ili izražavanje bojazni u pogledu moguće nesukladnosti proizvoda i nije vodio evidenciju pritužbi i bojazni koliko god je to potrebno za potrebe ovoga Zakona, ali ne dulje od pet godina nakon njihova podnošenja odnosno izražavanja, i tu evidenciju nije stavio na raspolaganje na zahtjev nadležnih tijela za nadzor tržišta (članak 27. stavak 9. podstavci 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

s) na zahtjev nadležnog tijela ne dostavi sve informacije i dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti na jeziku lako razumljivom inspektoru i na način i u rokovima kako to tijelo traži (članak 27. stavak 10. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

t) nije surađivao s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih poduzetih korektivnih mjera kako bi se ispravio svaki slučaj nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 27. stavak 10. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

u) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 6000.00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji ovlaštenih zastupnika

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 40.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – ovlašteni zastupnik ako:

a) nije držao EU izjavu o sukladnosti i tehničku dokumentaciju na raspolaganju nacionalnim tijelima za nadzor tržišta tijekom razdoblja od deset godina nakon što je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 stavljen na tržište ili stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje (članak 28. stavak 2. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije surađivao s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, u vezi sa svim mjerama koje se poduzimaju u odnosu na slučajeve nesukladnosti proizvoda obuhvaćenog ovlaštenjem ovlaštenog zastupnika (članak 28. stavak 2. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) na obrazloženi zahtjev nadležnog nacionalnog tijela nije dostavio tom tijelu sve informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti proizvoda, na jeziku lako razumljivom inspektoru, u najkraćem mogućem roku i u svakom slučaju najkasnije 15 dana od primitka takvog zahtjeva (članak 28. stavak 2. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) nije ukinuo ovlaštenje ako proizvođač postupa protivno svojim obvezama (članak 28. stavak 2. točka d) Uredbe (EU) 2024/1781)

e) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji uvoznika

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 40.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – uvoznik ako:

a) je stavio na tržište proizvode koji nisu u skladu sa zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije osigurao da je proizvođač proveo odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti i sastavio tehničku dokumentaciju (članak 29. stavak 2. podstavak 1. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) nije osigurao da su proizvodu priložene informacije koje se zahtijevaju člankom 7. Uredbe (EU) 2024/1781 i delegiranim aktima

donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 2. podstavak 1. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) nije osigurao da je digitalna putovnica za proizvode dostupna u skladu s člankom 9. Uredbe 2024/1781 i delegiranim aktima donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, uključujući rezervni primjerak najnovije verzije digitalne putovnice za proizvode koju je pohranio pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 2. podstavak 1. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

e) nije osigurao da proizvodi obuhvaćeni delegiranim aktom doneseni na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 nose potrebnu oznaku CE iz članka 45. Uredbe (EU) 2024/1781, ako je primjenjivo, u skladu s pravilima i uvjetima iz članka 46., ili alternativnu oznaku sukladnosti kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. stavka 6. točke d) Uredbe (EU) 2024/1781, da su mu priloženi potrebni dokumenti te da je proizvođač ispunio zahtjeve utvrđene u članku 27. stavcima 5. i 6. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 2. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

f) je stavio na tržište ili u uporabu proizvode za koje nije osigurao njihovu sukladnost, a smatrao je ili imao razloga vjerovati da određeni proizvodi nisu sukladni sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 2. podstavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

g) nije naveo svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig, poštansku adresu i način elektroničke komunikacije na kojoj je dostupan, za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, i to na javno dostupnom dijelu digitalne putovnice za proizvode, ako je primjenjivo, i na proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovu pakiranju ili u dokumentu koji je priložen proizvodu (članak 29. stavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

h) nije osigurao da su uz proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 priložene digitalne upute na hrvatskom jeziku, sukladno odredbama članka 5. ovoga Zakona, a koje moraju biti jasne, razumljive i čitljive te moraju uključivati barem informacije navedene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii. Uredbe (EU) 2024/1781, kako je utvrđeno delegiranim aktom (članak 29. stavak 4. Uredbe (EU) 2024/1781)

i) nije osigurao da uvjeti skladištenja ili prijevoza proizvoda koji su pod njegovom nadležnošću ne ugrožavaju sukladnost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 5. Uredbe (EU) 2024/1781)

j) nije poduzeo bez nepotrebne odgode potrebne korektivne mjere kako bi proizvod učinio sukladnim ili ga odmah povukao ili opozvao, prema potrebi, ako smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom koji je stavio na tržište nije sukladan sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu (članak 29. stavak 6. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

k) nije odmah obavijestio nadležno tijelo za nadzor tržišta o sumnji na nesukladnost proizvoda i o svim poduzetim korektivnim mjerama (članak 29. stavak 6. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

l) nije stavio primjerak EU izjave o sukladnosti na raspolaganje tijelima za nadzor tržišta i nije osigurao da se na zahtjev tehnička dokumentacija može staviti na raspolaganje tim tijelima tijekom razdoblja od deset godina nakon što je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 stavljen na tržište ili je stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje (članak 29. stavak 7. Uredbe (EU) 2024/1781)

m) nije pružio na zahtjev nadležnog nacionalnog tijela sve informacije i dokumentaciju koja je potrebna za dokazivanje sukladnosti proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, uključujući tehničku dokumentaciju, na jeziku lako razumljivom inspektoru, u papirnatom ili elektroničkom obliku, u najkraćem mogućem roku, najkasnije 15 dana nakon što je to tijelo primilo zahtjev (članak 29. stavak 8. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

n) nije surađivao s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih poduzetih korektivnih mjera kako bi se ispravio svaki slučaj nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 29. stavak 8. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

o) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji distributera

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – distributer ako:

a) stavi na raspolaganje na tržištu proizvod koji nije sukladan s delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) stavi na raspolaganje na tržištu proizvod bez CE oznake ili oznake sukladnosti donesene u skladu s člankom 4. stavkom 6. točkom (d) Uredbe (EU) 2024/1781 ili bez digitalne putovnice (članak 30. stavak 2. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) stavi na raspolaganje na tržištu proizvod za koji nisu priloženi potrebni dokumenti i digitalne upute na hrvatskom jeziku, sukladno odredbama članka 5. ovoga Zakona, a koje moraju biti jasne, razumljive i čitljive (članak 30. stavak 2. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) stavi na raspolaganje na tržištu proizvod za koji proizvođač i uvoznik nisu ispunili zahtjeve utvrđene u članku 27. stavcima 5. i 6. te u članku 29. stavku 3. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 2. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

e) stavi na raspolaganje na tržište proizvode za koje nije osigurao njihovu sukladnost ili ima razloga vjerovati da određeni proizvodi nisu sukladni sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 3. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

f) nije osigurao uvjete skladištenja ili prijevoza proizvoda koji su pod njegovom nadležnošću na način da ne ugrožavaju sukladnost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 3. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

g) nije poduzeo potrebne korektivne mjere kako bi proizvod učinio sukladnim ili ga odmah nije povukao s tržišta ili opozvao, a ima razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom koji je stavio na tržište nije sukladan sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 4. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

h) nije odmah obavijestio nadležno tijelo za nadzor tržišta o sumnji na nesukladnost proizvoda i o svim poduzetim korektivnim mjerama (članak 30. stavak 4. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

i) nije dostavio na obrazložen zahtjev nadležnog nacionalnog tijela sve informacije i dokumentaciju koja je potrebna za dokazivanje sukladnosti proizvoda, na jeziku lako razumljivom inspektoru, u papirnatom ili elektroničkom obliku, u roku od 15 dana nakon što je to tijelo primilo zahtjev (članak 30. stavak 5. podstavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

j) nije surađivao s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih poduzetih korektivnih mjera kako bi se ispravio svaki slučaj nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 30. stavak 5. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

k) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 5000,00 eura do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji trgovaca

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – trgovac ako:

a) nije osigurao kupcima i potencijalnim kupcima pristup svim relevantnim informacijama koje su priložene proizvodima, kako se zahtijeva delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu (članak 31. stavak 1. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije osigurao da je digitalna putovnica za proizvode lako dostupna kupcima i potencijalnim kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu, kako je navedeno u članku 9. stavku 2. točki (e) Uredbe (EU) 2024/1781 i utvrđeno u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 31. stavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

c) u slučaju prodaje na daljinu nije prikazao na vidljiv način kupcima i potencijalnim kupcima oznake predviđene u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (b) ili (c) Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 31. stavak 3. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) u slučaju prodaje na daljinu nije uputio na informacije navedene na oznakama predviđenima u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (b) ili (c) Uredbe (EU) 2024/1781, u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model, u skladu s primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 31. stavak 3. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

e) u slučaju prodaje na daljinu je naveo i prikazao druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce i potencijalne kupce ili ih je zbunio u pogledu informacija navedenih na oznaci koje se odnose na zahtjeve za ekološki dizajn (članak 31. stavak 3. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

f) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 5000,00 eura do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji povezani s oznakama

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili ih stavlja u uporabu, kada se delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 16. Uredbe (EU) 2024/1781, ako:

a) nije osigurao da se proizvodima, za svaku pojedinačnu jedinicu i besplatno, priloži tiskana oznaka u skladu s tim delegiranim aktom (članak 32. stavak 1. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije dostavio besplatno trgovcu tiskane oznake ili primjerke oznake u digitalnom obliku odmah, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana od zahtjeva trgovca (članak 32. stavak 1. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) nije osigurao da su njegove oznake točne te nije pružio tehničku dokumentaciju koja je dostatna kako bi se točnost njegovih oznaka mogla ocijeniti (članak 32. stavak 1. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na raspolaganje na tržište ili ga stavlja u uporabu, kada se delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 16. Uredbe (EU) 2024/1781, ako:

a) nije uputio na informacije navedene na oznaci u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model u skladu s primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 32. stavak 2. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

b) je naveo i prikazao druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce ili potencijalne kupce ili ih je zbunio u pogledu informacija navedenih na oznaci koje se odnose na zahtjeve za ekološki dizajn (članak 32. stavak 2. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2000,00 eura do 10.000,00 eura.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji pružatelja usluge provođenja narudžbi

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – pružatelj usluge provođenja narudžbi ako:

a) nije osigurao da za proizvode kojima rukuje i koji su obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili otpreme ne ugrožavaju sukladnost proizvoda s tim delegiranim aktom (članak 33. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2000,00 eura do 10.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji pružatelja internetskih platformi za trgovanje i internetskih tražilica

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – pružatelj internetskih platformi za trgovanje ako:

a) nije surađivao s tijelima za nadzor tržišta, na zahtjev tih tijela i u konkretnim slučajevima, kako bi se olakšalo svako djelovanje poduzeto radi uklanjanja ili, ako to nije moguće, ublažavanja nesukladnosti proizvoda koji se nudi ili je ponuđen na prodaju na internetu u okviru njihovih usluga (članak 35. stavak 1. podstavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije uspostavio jedinstvenu kontaktnu točku za potrebe izravne komunikacije s nadležnim tijelom za nadzor tržišta u pogledu sukladnosti s Uredbom (EU) 2024/1781 (članak 35. stavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

c) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2000,00 eura do 10.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji gospodarskih subjekata u pogledu informiranja

Članak 28.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – gospodarski subjekt koji stavlja na raspolaganje na tržište proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 putem prodaje na daljinu ako:

a) nije osigurao da je na proizvodu jasno i vidljivo navedeno ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani žig proizvođača te poštanska adresa i elektronička adresa na kojoj je proizvođač dostupan (članak 36. stavak 1. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije osigurao da je, kada proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, na proizvodu jasno i vidljivo navedeno ime, poštanska i elektronička adresa te telefonski broj gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji u smislu članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/1020 (članak 36. stavak 1. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) nije osigurao da su na proizvodu jasno i vidljivo navedene informacije koje omogućuju identifikaciju proizvoda, uključujući njegovu sliku, vrstu i bilo koju drugu identifikacijsku oznaku proizvoda (članak 36. stavak 1. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) nije dostavio tijelu za nadzor tržišta na obrazložen zahtjev u papirnatom ili elektroničkom obliku ime svakoga gospodarskog subjekta koji mu je isporučio proizvod obuhvaćen područjem primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 i ime svakoga gospodarskog subjekta kojem su isporučeni takvi proizvodi, kao i količine i točni modeli tih proizvoda, u roku od 15 dana nakon što je tijelo za nadzor tržišta primilo zahtjev, tijekom deset godina nakon što je isporučen relevantni proizvod, osim ako je u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781 utvrđeno drukčije razdoblje (članak 36. stavak 2. Uredbe (EU) 2024/1781)

e) ne učini digitalno dostupnima dijelove tehničke dokumentacije povezane s relevantnim proizvodom, kada to Komisija zahtijeva od gospodarskih subjekata, na temelju članka 4. stavka 6. točke (a) podtočke iii. Uredbe (EU) 2024/1781 (članak 36. stavak 3. Uredbe (EU) 2024/1781)

f) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2000,00 eura do 10.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji aktera u lancu opskrbe

Članak 29.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba – akter u lancu opskrbe, a kada je

to utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2024/1781, ako:

a) nije besplatno pružio na zahtjev proizvođačima, prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima dostupne relevantne informacije koje se odnose na proizvode koje isporučuje ili usluge koje pruža (članak 38. stavak 1. točka a) Uredbe (EU) 2024/1781)

b) nije dopustio proizvođačima da procijene proizvode koje isporučuje ili usluge koje pruža i tim proizvođačima ne omogući pristup relevantnim dokumentima ili postrojenjima (članak 38. stavak 1. točka b) Uredbe (EU) 2024/1781)

c) nije omogućio prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima da provjere točnost informacija koje se odnose na njegove djelatnosti (članak 38. stavak 1. točka c) Uredbe (EU) 2024/1781)

d) postupa suprotno odredbama Pravilnika iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2000,00 do 10.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Prekršaji gospodarskih subjekata u slučaju uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj gospodarski subjekt – pravna osoba ako sama uništi ili putem treće osobe ili preda na uništenje neprodane proizvode široke potrošnje, protivno članku 25. Uredbe (EU) 2024/1781.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2000,00 do 6000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 10.000,00 eura do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka subjekt se može privremeno isključiti iz postupaka javne nabave u razdoblju od 1 do najviše 12 mjeseci ako je to u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati.

Isključivanje iz postupaka javne nabave

Članak 31.

(1) Kada je gospodarskom subjektu izrečena kazna za prekršaje iz članka 20. stavka 1., članka 21. stavka 1., članka 22. stavka 1., članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 1., članka 25. stavka 1., članka 26. stavka 1., članka 27. stavka 1., članka 28. stavka 1., članka 29. stavka 1. i članka 30. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno kada im je izrečena kazna privremenog isključenja iz postupaka javne nabave, naručitelji su obvezni, ako zaprime ponudu od tih gospodarskih subjekata u razdoblju za koje je isključenje utvrđeno, primijeniti osnovu za isključenje sukladno odredbama propisa koji uređuju javnu nabavu.

(2) Popis gospodarskih subjekata kojima je izrečeno privremeno isključenje iz postupaka javne nabave sukladno ovom članku javno se objavljuje na službenim mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

(3) Popis iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati: naziv gospodarskog subjekta, OIB, razdoblje isključenja te pravnu osnovu na temelju koje je gospodarskom subjektu određeno privremeno isključenje iz postupaka javne nabave.

(4) U slučaju izricanja kazne privremenog isključenja gospodarskog subjekta iz postupaka javne nabave, tijelo koje ju je donijelo dužno je bez odgode obavijestiti ministarstvo nadležno za gospodarstvo te dostaviti rješenje i podatke iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo, kao tijelo koje vodi popis iz stavka 2. ovoga članka, odgovorno je za točnost i ažurnost unesenih podataka.

DIO ČETVRTI
PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Prijelazna odredba

Članak 32.

Ministar će donijeti pravilnik iz članka 19. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Završna odredba

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 30. ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na srednje poduzetnike, a koji stupa na snagu 19. srpnja 2030.

Klasa: 022-02/26-01/77

Zagreb, 25. rujna 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1369

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2026.

Klasa: 011-02/26-02/74
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 1. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 1.

U Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) u članku 2. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske preuzimaju sljedeće direktive:

– Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14. 6. 2019.)

– Direktiva (EU) 2024/1711 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o izmjeni direktiva (EU) 2018/2001 i (EU) 2019/944 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji (SL L, 2024/1711, 26. 6. 2024.)

– Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31. 10. 2023.).«.

U stavku 2. na kraju točke 5. briše se točka i dodaju se točke 6. i 7. koje glase:

»6. Uredbe (EU) 2024/1106 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o izmjeni uredbi (EU) br. 1227/2011 i (EU) 2019/942 u pogledu poboljšanja zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1106, 17. 4. 2024.)

7. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1366 od 11. ožujka 2024. o dopuni Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća uspostavom mrežnog kodeksa sa sektorskim pravilima za kibernetičkosigurnosne aspekte prekograničnih protoka električne energije (SL L, 2024/1366, 24. 5. 2024).«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Nadležno tijelo za provedbu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1366 od 11. ožujka 2024. o dopuni Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća uspostavom mrežnog kodeksa sa sektorskim pravilima za kibernetičkosigurnosne aspekte prekograničnih protoka električne energije je Hrvatska energetska regulatorna agencija.«.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

»(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija za suradnju energetskih regulatora* (u daljnjem tekstu: ACER) je tijelo za suradnju energetskih regulatora na razini Europske unije u skladu s Uredbom (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 14. 6. 2019.)

2. *Agencija* je Hrvatska energetska regulatorna agencija. Kada je ovim Zakonom Agencija ovlaštena za donošenje pravilnika, taj pravilnik donosi Upravno vijeće Agencije

3. *agregator* je sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem

4. *agregiranje* je djelatnost koju obavlja fizička ili pravna osoba, kombiniranjem snage i/ili iz mreže preuzete električne energije više kupaca ili operatora skladišta energije ili snage i/ili u mrežu predane električne energije više proizvođača ili aktivnih kupaca ili operatora skladišta energije, radi sudjelovanja na bilo kojem tržištu električne energije

5. *aktivni kupac* je krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili električnu energiju koju sami proizvode ili dijele u drugim prostorima, ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost

6. *bilančna grupa* je jedan ili više sudionika na tržištu za koju se prijavljuje tržišna pozicija, određuje ostvarenje i za čije je odstupanje odgovoran voditelj bilančne grupe

7. *burza električne energije* je pravna osoba koja vodi burzovno tržište električne energije te organizirano trgovanje proizvodima koji se kupuju i prodaju preko burze električne energije, na siguran, nepristran, razvidan i anoniman način, te djeluje kao ugovorna strana između prodavatelja i kupaca, preuzimajući rizike kupnje i prodaje u okviru kupoprodajnih transakcija zaključenih na burzi električne energije

8. *certifikacija operatora prijenosnog sustava* je postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora prijenosnog sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora prijenosnog sustava

9. *certifikat* je potvrda koju u postupku certificiranja izdaje Agencija kojom se potvrđuje da operator prijenosnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, i to financijske, materijalne, tehničke uvjete i uvjete kadrovske opremljenosti, kao i druge uvjete propisane odredbama ovoga Zakona

10. *član burze električne energije* je sudionik na tržištu koji s burzom električne energije ima sklopljen odgovarajući ugovor o članstvu

11. *dispečiranje* je upravljanje tokovima električne energije (snage) i regulacija napona u elektroenergetskom sustavu, uključujući i razmjenu s drugim sustavima

12. *distribucija električne energije* je prijenos električne energije srednjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu

13. *distribuirana proizvodnja* su proizvodna postrojenja priključena na distribucijsku mrežu

14. *dijeljenje energije* je vlastita potrošnja aktivnih kupaca energije iz obnovljivih izvora:

a) proizvedene ili uskladištene izvan lokacije ili na zajedničkim lokacijama u postrojenju koje imaju u vlasništvu, zakupljuju ili unajmljuju u cijelosti ili djelomično ili

b) na koju im je pravo prenio drugi aktivni kupac uz naplatu ili besplatno

15. *ekonomsko prvenstvo* je rangiranje ponuđača u skladu s ekonomskim kriterijima

16. *elaborat mogućnosti priključenja* (u daljnjem tekstu: EMP) je analiza mogućnosti priključenja na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu te moguće opcije izvedbe priključka na elektroenergetsku prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, bez analize stvaranja tehničkih uvjeta u mreži

17. *elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu* (u daljnjem tekstu: EOTRP) je analiza mogućnosti priključenja korisnika na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu radi utvrđivanja

optimalnog tehničkog rješenja priključenja i procjene troškova priključenja na mrežu

18. *elektroenergetski subjekt* je pravna ili fizička osoba koja nije krajnji kupac, a koja obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti i koja je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i zadaće održavanja koje su povezane s tim djelatnostima

19. *elektroenergetska infrastruktura* je skup objekata, postrojenja, uređaja, vodova i tehničkih sustava namijenjenih prijenosu i distribuciji električne energije, što uključuje dalekovode, transformatorske stanice, rasklopna postrojenja, podzemne i podmorske elektroenergetske kabele, mjerne uređaje i svu ostalu opremu koja je potrebna za siguran i pouzdan prijenos i distribuciju električne energije

20. *energetska suglasnost* je suglasnost operatora sustava za priključenje korisnika mreže na elektroenergetsku mrežu

21. *energetska učinkovitost* je odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka

22. *energetska zajednica građana* pravna je osoba koja se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, jedinice lokalne samouprave ili mala poduzeća, a čija je primarna svrha pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti, i koja može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim, iz obnovljivih izvora, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge energetske usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela

23. *energija iz obnovljivih izvora ili obnovljiva energija* znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, osmotska energija, energija iz okoliša, energija plime i oseke, valova te druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin

24. *energija uravnoteženja* je energija uravnoteženja definirana člankom 2. točkom 11. Uredbe (EU) 2019/943

25. *energetsko odobrenje* je dokument koji izdaje Ministarstvo za projekt novog proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije ili projekt povećanja snage postojećeg proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije

26. *energetsko siromaštvo* znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetskim uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu, hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano kombinacijom čimbenika, uključujući cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživ dohodak, visoke izdatke za energiju, loša energetska svojstva zgrada i lošu energetsku učinkovitost kućanstava

27. *fleksibilni ugovor o priključenju* je skup ugovorenih uvjeta za priključenje na mrežu koji uključuje uvjete za ograničavanje i upravljanje preuzimanja električne energije odnosno predaje električne energije u mrežu, a koji će se primjenjivati nakon priključenja na mrežu

28. *gotovo stvarno vrijeme* je u kontekstu naprednog mjerenja kratko razdoblje, obično u sekundama ili unutar obračunskog intervala odstupanja na nacionalnom tržištu

29. *hibridna postrojenja* su kombinacije proizvodnih postrojenja energije različitih tehnologija ili kombinacija jedne ili više tehnologija proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje priključena na elektroenergetsku mrežu koji imaju zajedničko mjesto priključenja

30. *horizontalno integrirani subjekt* je subjekt koji obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije ili prijenosa električne energije ili distribucije električne energije ili opskrbe električnom energijom i drugu djelatnost koja nije elektroenergetska

31. *informacije o obračunu* su sve informacije dostavljene na računima krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje

32. *integrirani elektroenergetski subjekt* je vertikalno integrirani subjekt ili horizontalno integrirani subjekt

33. *interkonekcijski vod* je oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava

34. *interoperabilnost* je u kontekstu naprednog mjerenja sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija

35. *isporuka električne energije* je preuzimanje električne energije iz mreže ili predaja električne energije u mrežu

36. *izravni vod* je elektroenergetski vod koji povezuje lokaciju proizvodnje električne energije s izoliranim kupcem odnosno s vlastitim prostorijama ili podružnicama proizvođača

37. *izvanredne situacije* su elementarne nepogode ili katastrofa koja je utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje odnosno elementarne nepogode

38. *izvedenica električne energije* je financijski instrument određen propisom kojim se uređuje tržište kapitala, kada se taj instrument odnosi na električnu energiju

39. *javna usluga opskrbe električnom energijom* su univerzalna opskrba i zajamčena opskrba

40. *kontrola* su prava, ugovori ili druga sredstva koja, odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća, prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav te glasovanje ili odluke tijela poduzeća

41. *konvencionalno brojilo* je analogno ili elektroničko brojilo koje ne može slati i primati podatke

42. *korisnik mreže* je fizička ili pravna osoba koja je s operatorom sustava sklopila ugovor o korištenju mreže u svrhu predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu ili u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže ili distribucijske mreže

43. *korištenje mreže* je usluga operatora sustava korisniku mreže kojom se omogućuje prijenos električne energije prijenosnom mrežom i/ili distribucija električne energije distribucijskom mrežom te korištenje usluga sustava

44. *krajnji kupac* je kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu

45. *kupac iz kategorije kućanstvo* je kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti

46. *kupac koji nije kućanstvo* (kupac iz kategorije poduzetništvo) je fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja

nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i srednja poduzeća, poslovne subjekte i kupce na veleprodajnom tržištu

47. *kupac na veleprodajnom tržištu* je fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe

48. *kupac* je kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije

49. *kvaliteta opskrbe električnom energijom* je pouzdanost napajanja i kvaliteta napona na mjestu preuzimanja odnosno predaje električne energije te kvaliteta usluga korisnicima mreže

50. *kupac s vlastitom proizvodnjom* je krajnji kupac koji unutar svojih postrojenja i instalacija ima postrojenje za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe i koji može isporučivati istodobno višak proizvedene električne energije u mrežu

51. *mali izolirani sustav* je bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3000 GWh, pri čemu se manje od 5% godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima

52. *mali kupac koji nije kućanstvo* je pravna ili fizička osoba s manje od 50 radnika i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna eura

53. *ministar* je ministar nadležan za energetiku

54. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za energetiku

55. *mali povezani sustav* je bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3000 GWh, pri čemu se više od 5% godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima

56. *malo poduzeće* je poduzeće koje zapošljava manje od 50 radnika i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna eura

57. *međusobno povezani sustavi* je nekoliko prijenosnih sustava koji su međusobno povezani uz pomoć jednog interkonekcijskog voda ili više njih

58. *mikropoduzeće* je poduzeće koje zapošljava manje od deset osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna eura

59. *mjesto za punjenje* je mrežno ili izvanmrežno fiksno ili mobilno sučelje za prijenos električne energije na električno vozilo koje, iako može imati jedan ili više priključaka za različite vrste priključaka, može puniti samo jedno električno vozilo u određenom trenutku, što isključuje uređaje izlazne snage manje od ili jednake 3,7 kW čija primarna svrha nije punjenje električnih vozila

60. *mrežni kodeksi i smjernice* su: Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (SL L 197, 25. 7. 2015.), Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu (SL L 112, 27. 4. 2016.), Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta (SL L 259, 27. 9. 2016.), Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca (SL L 223, 15. 8. 2016.), Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka (SL L 241, 8. 9. 2016.), Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (SL L 220, 25. 8. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/1485), Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja (SL L 312, 28. 11. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/2195) i Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava (SL L 312, 28. 11. 2017.)

61. *najbolje raspoložive tehnike* su u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju naprednog mjerenja najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za sukladnost s pravilima Europske unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima

62. *naknada za korištenje mreže* je novčani iznos koji se plaća za korištenje mreže u obračunskom razdoblju, a čini umnožak iznosa tarifne stavke i broja jedinica tarifne stavke koji je utrošen u obračunskom razdoblju

63. *naknada za priključenje na mrežu* je naknada za priključenje građevine novog korisnika mreže na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, kao i za povećanje priključne snage postojećeg korisnika mreže

64. *naknada za promjenu opskrbljivača* je naknada ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili agregatori ili operatori sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili agregatora

65. *naknada za raskid ugovora* je naknada ili novčana kazna koju opskrbljivači ili agregatori nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi električnom energijom ili ugovora o agregiranju

66. *napredna mreža* je elektroenergetska mreža koja korištenjem naprednih tehnologija optimira rad elektroenergetskog sustava te na troškovno učinkovit način omogućuje integriranje ponašanja i djelovanja svih korisnika mreže radi postizanja i očuvanja ekonomski učinkovitog i održivog elektroenergetskog sustava s niskim gubicima te odgovarajućom razinom kvalitete opskrbe električnom energijom i sigurnosti opskrbe električnom energijom, kao i aktivnog sudjelovanja korisnika mreže

67. *nefrekvencijska pomoćna usluga* je usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzodjelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona

68. *neovisni agregator* je agregator koji nije povezan s opskrbljivačem krajnjih kupaca odnosno nije povezani subjekt s opskrbljivačem krajnjih kupaca

69. *nestandardna usluga operatora sustava* je pridjeljiva usluga iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora sustava koja nije sadržana u naknadi za korištenje mreže i naknadi za priključenje na mrežu

70. *niski napon (NN)* su naponske razine do uključivo 1000 V

71. *nositelj projekta je* fizička ili pravna osoba koja planira graditi i gradi proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu ili postrojenje za skladištenje energije upisana u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

72. *obnovljivi izvori energije* su energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin

73. *obračunski interval odstupanja* je razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943

74. *odstupanje* je razlika između ostvarenja i tržišne pozicije bilančne grupe u jednom obračunskom intervalu odstupanja

75. *operator distribucijskog sustava* je fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže na danom području, kao i zajedničkih postrojenja prema prijenosnoj mreži i, kada je to primjenjivo, međusobno povezivanje s drugim distribucijskim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti distribucijske mreže da zadovolji razumne zahtjeve za distribuciju električne energije

76. *operator prijenosnog sustava* je fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na danom području, prekograničnih prijenosnih vodova prema drugim prijenosnim mrežama, kao i zajedničkih postrojenja prema distribucijskoj mreži te za osiguravanje dugoročne sposobnosti prijenosne mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenos električne energije

77. *operator skladišta energije* je fizička ili pravna osoba koja obavlja energetsku djelatnost skladištenja energije

78. *operator sustava* je operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava

79. *operator tržišta električne energije* je pravna osoba kojoj su ovim Zakonom dodijeljene posebne zadaće ili obveze u pogledu tržišta električne energije

80. *operator zatvorenog distribucijskog sustava* je energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost distribucije električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu

81. *opskrba električnom energijom* je kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim kupcima i skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje

82. *opskrba električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga* je opskrba električnom energijom onih krajnjih kupaca koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili koriste po automatizmu

83. *opskrbljivač* je elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom

84. *opskrbljivač kupaca u okviru javne usluge opskrbe električnom energijom* je opskrbljivač koji ima obvezu pružanja usluge univerzalne opskrbe i/ili zajamčenu opskrbu odnosno opskrbu zadnjeg izbora

85. *pomoćna usluga* je usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, koja ne uključuje upravljanje zagušenjem

86. *postrojenje za skladištenje energije* je, u kontekstu elektroenergetskog sustava, objekt u kojem se skladišti energija

87. *potpuno integrirana komponenta mreže* je komponenta mreža koja je integrirana u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući i postrojenje za skladištenje energije, i koja se koristi jedino u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem

88. *povezani subjekt* su bilo koja dva ili više subjekata u okviru grupe i subjekti koji pripadaju istim vlasnicima udjela odnosno povezana društva sukladno računovodstvenim propisima

89. *prekozonski kapacitet* je sposobnost međusobno povezanih sustava da prihvati prijenos energije između zona trgovanja, osim na granici između zona trgovanja Hrvatske i Slovenije do ukupnog iznosa polovice instalirane snage nuklearne elektrane Krško

90. *pridjeljivi poslovi* su poslovi na izgradnji priključka koje obavlja operator sustava, a može ih obavljati i ovlašteni izvođač u skladu s pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu

91. *prijenos električne energije* je prijenos električne energije međusobno povezanim sustavom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili operatoru distribucijskog sustava, ali ne uključuje opskrbu električnom energijom

92. *priključak* je fizički priključak na prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu koji obuhvaća mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto, a koji je sastavni dio mreže

93. *pristup mreži* je pravo korisnika mreže na korištenje mreže radi prijenosa, distribucije te isporuke ugovorene količine električne energije, u okviru odobrene priključne snage, tijekom ugovorenog razdoblja na temelju propisanih i javno objavljenih uvjeta prema načelima nepristranosti

94. *proizvodnja* je proizvodnja električne energije odnosno pretvorba goriva ili energije u električnu energiju

95. *proizvođač električne energije* je fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju

96. *regionalni koordinacijski centar* je centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943

97. *sigurnost opskrbe* je opskrba električnom energijom te tehnička sigurnost odnosno sposobnost elektroenergetskog sustava da jamči opskrbu kupaca električnom energijom tako da se krajnjim kupcima osigura i isporuči potrebna količina električne energije

98. *skladištenje energije* je, u kontekstu elektroenergetskog sustava, odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao nositelja energije

99. *složeni priključak* je svaki priključak na prijenosnu mrežu odnosno svaki priključak na distribucijsku mrežu za koji je potrebno stvaranje tehničkih uvjeta u mreži ili priključak koji je građevina za koju se ne izdaje građevinska dozvola u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama

100. *srednje poduzeće* je poduzeće koje zapošljava manje od 250 radnika i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna eura ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 43 milijuna eura

101. *srednji napon* (SN) su naponske razine od 1 kV do uključivo 35 kV

102. *stvaranje tehničkih uvjeta u mreži* je izgradnja novih dijelova i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova prijenosne i/ili distribucijske mreže, radi korištenja mreže u okviru odobrene priključne snage, koja ne obuhvaća priključak na mrežu, a smatra se nepridjeljivim poslovima koje obavlja isključivo operator sustava

103. *subjekt odgovoran za odstupanje* je sudionik na tržištu, kako je definirano u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2019/943

104. *sudionik na tržištu* je sudionik na tržištu kako je definirano u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943

105. *sustav naprednog mjerenja* je elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju koja je preuzeta iz mreže, pružajući više informacija od konvencionalnog brojila, te koji može slati i primati podatke nekim

oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole

106. *tijelo Europske unije za operatore distribucijskih sustava* je europsko tijelo za operatore distribucijskih sustava u skladu s Uredbom (EU) 2019/943

107. *treća država* je svaka država osim Republike Hrvatske ili druge države članice Europske unije

108. *trgovac električnom energijom* je elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost trgovine električnom energijom

109. *trgovina električnom energijom* je kupnja i prodaja električne energije, isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima

110. *tržišta električne energije* uključuju izvanburzovna i burzovna tržišta električne energije za trgovanje električnom energijom, opskrbu, agregiranje, tržište kapacitetima, uslugama uravnoteženja, nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, izvedenicama električne energije, u svim vremenskim okvirima

111. *ugovor o opskrbi električnom energijom* je ugovor kojim se uređuje opskrba krajnjeg kupca električnom energijom, ali ne uključuje izvedenicu električne energije, a može uključivati odredbe o otkupu električne energije predane u mrežu u slučaju aktivnog kupca

112. *ugovor o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama* je ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca kojim se jamči da ugovorni uvjeti, uključujući cijenu, ostaju nepromijenjeni tijekom cijelog trajanja ugovora, dok u okviru fiksne cijene može uključivati fleksibilan element, na primjer s varijacijama cijene u razdoblju vršne potrošnje i izvan njega, i u kojem promjene nastalog računa mogu proizlaziti samo iz elemenata koje ne utvrđuju opskrbljivači, poput poreza i pristojbi

113. *ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije* je ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta

114. *univerzalna usluga* je jedinstveni način prodaje električne energije u okviru opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, a kojim se osigurava pravo kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske

115. *upravljanje potrošnjom* je promjena u opterećenju kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutačne obrasce potrošnje električne energije kao odgovor na tržišne signale, uključujući vremenski ovisnu promjenu cijene električne energije ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvat ponude krajnjeg kupca za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014 od 17. prosinca 2014. o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 363, 18. 12. 2014.), pojedinačno ili putem agregiranja

116. *uravnoteženje sustava* je uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943

117. *usluge sustava* su usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje napona i ponovnu uspostavu napajanja, a osigurava ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava

118. veliko poduzeće je poduzeće koje zapošljava više od 250 radnika i čiji godišnji promet prelazi 50 milijuna eura ili ukupna godišnja bilanca prelazi 43 milijuna eura

119. vertikalno integrirani subjekt je elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju mogućnost izravne ili posredne kontrole i gdje elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti prijenosa električne energije ili distribucije električne energije te najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije, trgovine električnom energijom ili opskrbe električnom energijom

120. visoki napon (VN) su naponske razine od 110 kV do uključivo 220 kV

121. voditelj bilančne grupe je sudionik na tržištu koji je odgovoran za odstupanje jedne bilančne grupe i koji je s operatorom prijenosnog sustava sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje

122. vrlo visoki napon (VVN) su naponske razine veće od 220 kV

123. zagušenje je zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2019/943

124. zajamčena opskrba je javna usluga opskrbe električnom energijom kojom se osigurava pravo kupca koji nije iz kategorije kućanstvo na opskrbu električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske

125. zajamčeni opskrbljivač je elektroenergetski subjekt, opskrbljivač koji pruža javnu uslugu zajamčene opskrbe i koji je određen kao zadnji izbor za preuzimanje opskrbe električnom energijom kupaca opskrbljivača koji je prestao poslovati odnosno ako na tržištu nema opskrbljivača koji bi dali ponudu

126. zatvoreni distribucijski sustav je sustav koji distribuira električnu energiju, različit od distribucije električne energije, a koji se nalazi unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama kao što su: gospodarske zone, i to: proizvodno-industrijski kompleksi, brodogradilišta, robni terminali, poduzetnički centri i dr.; trgovački i poslovni centri, i to: trgovački centri, uredski prostori, objekti sajamskih priredbi i dr.; zdravstveno-rehabilitacijski objekti, i to: bolnice, poliklinike, lječilišni centri i dr.; hotelsko-turistički objekti, i to: hoteli, kampovi, odmarališta, sportsko-rekreacijski centri i dr.; prometno-logistički sustavi, i to: pomorske/riječne luke i terminali, nautičke marine, zračne luke, željeznički kolodvori, autobusni terminali, specifična cestovna infrastruktura, punionice električnih vozila, skladišni prostori i dr.; zone posebne namjene, i to: carinske zone, znanstvenoistraživački centri i dr.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.«.

Članak 3.

U članku 5. stavku 10. riječ: »koncesiju« zamjenjuje se riječima: »posebnu upotrebu«.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

»(11) Naknada za posebnu upotrebu za elektroenergetsku infrastrukturu iz stavka 10. ovoga članka plaća se isključivo po kvadrat-

nom metru zauzetog pomorskog dobra, a iznos naknade određuje se u skladu s posebnim propisom koji uređuje pomorsko dobro.«.

Članak 4.

Članak 9. mijenja se i glasi:

»(1) Svi kupci imaju pravo kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te mogu istodobno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom ili ugovora o dijeljenju energije.

(2) U svrhu ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka kupci imaju pravo na više od jednog mjernog i obračunskog mjesta koje pokriva jedinstveno priključno mjesto za njihove prostore.

(3) Ako je to tehnički izvedivo, napredni sustavi mjerenja uvedeni u skladu s člankom 32. ovoga Zakona mogu se upotrebljavati kako bi se kupcima omogućilo da istodobno imaju više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom ili više od jednog ugovora o dijeljenju energije.«.

Članak 5.

Iza članka 11. dodaje se članak 11.a koji glasi:

»Članak 11.a

(1) Ako Vijeće Europske unije na prijedlog Europske komisije provedbenom odlukom proglasi krizu cijena električne energije na regionalnoj razini ili na razini Europske unije, Vlada Republike Hrvatske može, tijekom razdoblja važenja te provedbene odluke, primjenjivati privremene ciljane javne intervencije određivanja cijena opskrbe malih i srednjih poduzeća električnom energijom.

(2) Javne intervencije iz stavka 1. ovoga članka:

a) ograničene su na najviše 70% potrošnje korisnika tijekom istog razdoblja prethodne godine i zadržavaju poticaj za smanjenje potražnje

b) ispunjavaju sljedeće uvjete za intervencije u cijene opskrbe električnom energijom:

1. od općeg su gospodarskog interesa i ne prelaze ono što je potrebno za ostvarenje tog općeg gospodarskog interesa

2. jasno su definirane, transparentne su, nediskriminacijske i provjerljive

3. jamče elektroenergetskim poduzećima Europske unije jednakost pristupa kupcima

4. imaju ograničeno trajanje i proporcionalne su u pogledu svojih korisnika

5. moraju biti popraćene skupom mjera za postizanje učinkovitog tržišnog natjecanja i metodologijom za ocjenu napretka u odnosu na te mjere

6. moraju biti utvrđene s pomoću metodologije kojom se osigurava nediskriminacijsko postupanje prema opskrbljivačima

7. moraju imati postavljenu cijenu koja je viša od troškova, na razini na kojoj može doći do učinkovitog tržišnog natjecanja

8. moraju biti osmišljene tako da se u najvećoj mjeri smanji negativan utjecaj na veleprodajna tržišta električne energije

9. moraju osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija imaju mogućnost odabrati ponude konkurentnog tržišta i da su izravno obaviješteni, najmanje jednom u tri mjeseca, o dostupnosti ponuda i ušteda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima s dinamičnim određivanjem cijene električne energije, te osigurati da im se pruži pomoć za prijelaz na tržišno utemeljenu ponudu

10. moraju osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija imaju pravo na ugradnju naprednih brojila i da im se ponudi ugradnja naprednih brojila bez dodatnih početnih troškova za kupce, da su izravno obaviješteni o mogućnosti ugradnje naprednih brojila i da im se osigura potrebna pomoć

11. ne smiju dovesti do izravnog unakrsnog subvencioniranja između kupaca koji se opskrbljuju po cijenama slobodnog tržišta i onih koji se opskrbljuju po reguliranim cijenama opskrbe

c) ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 3. ovoga članka

d) osmišljene su tako da se na najmanju moguću mjeru svede negativna raspodjela unutarnjeg tržišta.

(3) Ako je donesena provedbena odluka Vijeća Europske unije iz stavka 1. ovoga članka, iznimno i privremeno Vlada Republike Hrvatske odlukom može odrediti cijenu opskrbe električnom energijom koja je niža od troškova ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) cijena utvrđena za kupce iz kategorije kućanstvo primjenjuje se samo na najviše 80% medijana potrošnje kućanstva i zadržava poticaj za smanjenje potražnje

b) nema diskriminacije među opskrbljivačima

c) opskrbljivačima se isplaćuje naknada za opskrbu po cijeni nižoj od troškova na transparentan i nediskriminirajući način

d) svi opskrbljivači imaju pravo po istoj osnovi dostaviti ponude za cijenu opskrbe električnom energijom koja je niža od troškova

e) predloženim mjerama ne narušava se unutarnje tržište električne energije.

(4) Način i uvjete primjene privremenih ciljanih javnih intervencija iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske propisuje uredbom.«.

Članak 6.

U članku 12. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Operator sustava dužan je u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja za složeni priključak na mrežu izraditi EOTRP ili izdati odluku o prihvatljivosti EOTRP-a. Operator sustava dužan je postupati u skladu s uvjetima priključenja, propisom kojim se uređuju mrežna pravila prijenosnog sustava ili distribucijskog sustava i propisom kojim se uređuju pravila o priključenju operatora prijenosnog sustava ili distribucijskog sustava, i/ili metodologijom kojom se utvrđuju naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage. Odredbe ovoga stavka ne primjenjuju se na priključak građevine za koje prema propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje nije potrebna građevinska dozvola, a za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama.«.

Članak 7.

U članku 13. iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. do 6. koji glase:

»(3) Agencija izrađuje pravila za operatore prijenosnih sustava i operatore distribucijskih sustava kako bi se ponudila mogućnost uspostave fleksibilnih ugovora o priključenju na područjima na kojima je mrežni kapacitet za nove priključke ograničen ili ga uopće nema, a kako je objavljen u skladu s člankom 31. stavkom 3. i člankom 50. stavkom 4.a podstavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943.

(4) Pravilima iz stavka 3. ovoga članka osigurava se sljedeće:

a) kao opće pravilo, fleksibilna priključenja ne uzrokuju odgađanje jačanja mreže u utvrđenim područjima

b) prijelaz s fleksibilnih na nepromjenjive ugovore o priključenju nakon razvoja mreže osigurava se na temelju utvrđenih kriterija i

c) za područja na kojima Agencija i ministarstvo nadležno za energetiku smatra da razvoj mreže nije najučinkovitije rješenje,

fleksibilni ugovori o priključenju prema potrebi omogućuju se kao trajno rješenje, među ostalim, za skladištenje energije.

(5) Pravilima iz stavka 3. ovoga članka definira se da se u fleksibilnim ugovorima o priključenju mora navesti sljedeće:

a) najveće nepromjenjivo isporučivanje električne energije u mrežu i preuzimanje električne energije iz mreže, kao i dodatni fleksibilni kapacitet isporučivanja i preuzimanja koji se može priključiti i diferencirati po razdobljima tijekom cijele godine

b) naknade za mrežu koje se primjenjuju i na nepromjenjive i na fleksibilne kapacitete predaje i preuzimanja

c) dogovoreno trajanje fleksibilnog ugovora o priključenju i očekivani datum odobrenja priključivanja na cjelokupni traženi nepromjenjivi kapacitet.

Korisnik sustava koji se priključuje putem fleksibilnog priključka na mrežu dužan je instalirati upravljački sustav koji je sukladan pravilima o fleksibilnom priključku na mrežu.

(6) Operatori sustava dužni su pravila o priključenju i korištenju mreže iz stavka 1. ovoga članka uskladiti s pravilima iz stavka 3. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavci 3. do 9. postaju stavci 7. do 13.

Dosadašnji stavak 10., koji postaje stavak 14., mijenja se i glasi:

»(14) Operator sustava dužan je objaviti popis tvrtki odnosno ovlaštenih osoba koje, uz operatora sustava, mogu izraditi EOTRP. Ako je izrada EOTRP-a prepuštena tvrtki odnosno ovlaštenoj osobi, operator sustava dužan je na zahtjev dostaviti podatke o stanju u mreži potrebne za izradu EOTRP-a u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva pravne osobe odnosno ovlaštene osobe.«.

Dosadašnji stavci 11. do 13. postaju stavci 15. do 17.

Iza stavka 17. dodaju se stavci 18. i 19. koji glase:

»(18) Korisnik sustava koji se priključuje putem fleksibilnog priključka na mrežu nema pravo na obračun i naplatu redispečiranja za korisnike mreže.

(19) Operatori sustava dužni su, u skladu s propisom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila iz stavka 1. ovoga članka u trajanju od najmanje 30 dana.«.

Članak 8.

Naslov iznad članka 21. mijenja se i glasi: »*Pravo na ugovor o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama te na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije*«.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»(1) Krajnji kupac koji ima ugrađeno pametno brojilo može zatražiti sklapanje ugovora s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Svaki krajnji kupac može zatražiti sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama u trajanju od najmanje godinu dana, s najmanje jednim opskrbljivačem i sa svakim opskrbljivačem koji ima više od 200.000 krajnjih kupaca.

(2) Opskrbljivač informira krajnjeg kupca iz ovoga članka o pogodnostima, troškovima i rizicima ugovora, kao i o tome da je za sklapanje ugovora s dinamičnim određivanjem cijene potrebno imati ugrađeno odgovarajuće brojilo električne energije.

(3) Opskrbljivač će ishoditi pristanak od svakog krajnjeg kupca prije nego što taj krajnji kupac prijeđe na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.

(4) Krajnji kupac s ugovorima o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama ne smije biti isključen iz sudjelovanja, ako se za to odluči, u upravljanju potrošnjom i dijeljenju energije, kao ni iz aktivnog pridonošenja ispunjavanju potreba za fleksibilnošću nacionalnog elektroenergetskog sustava.

(5) Opskrbljivači ne smiju jednostrano mijenjati uvjete ugovora o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama, kao ni raskidati takve ugovore prije isteka razdoblja na koje su sklopljeni, osim u slučaju kršenja ugovornih obveza od strane kupca.

(6) Agencija prati tržišna kretanja i procjenjuje moguće rizike ugovora iz ovoga članka te rješava slučajeve nepoštene prakse i poduzima odgovarajuće mjere ako se utvrde nedopuštene naknade za raskidanje ugovora u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.

(7) Agencija prati glavna kretanja u ugovorima iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se slobodno ugovara, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune krajnjih kupaca, a posebno razinu nestabilnosti cijena, u razdoblju od deset godina nakon što ti ugovori postanu dostupni, te objavljuje godišnje izvješće o tome na svojim mrežnim stranicama u okviru svoga godišnjeg izvještaja o radu, sukladno zakonu kojim se uređuje regulacija energetskih djelatnosti.«.

Članak 9.

U članku 23. iza stavka 8. dodaju se stavci 9. do 13. koji glase:

»(9) Agregator ima pravo sudjelovati na svim tržištima električne energije, uključujući tržište uravnoteženja, tržište pomoćnih usluga i veleprodajna tržišta, bez potrebe za pristankom drugih sudionika elektroenergetskog sustava.

(10) Agencija osigurava da u svom postupanju primjenjuje nediskriminacijska i transparentna pravila kojima se jasno utvrđuju uloge i odgovornosti svih elektroenergetskih subjekata i kupaca.

(11) Agencija rješava sporove između agregatora i drugih sudionika na tržištu u upravnom postupku koji se pokreće na zahtjev stranke u roku od 30 dana od nastanka spora. Protiv odluke Agencije ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(12) Agencija i operatori mreže dužni su kod donošenja pravila iz svoje nadležnosti iste donositi i djelovati u bliskoj suradnji sa sudionicima na tržištu i krajnjim kupcima te utvrditi tehničke zahtjeve za sudjelovanje u upravljanju potrošnjom na svim tržištima električne energije u skladu s tehničkim značajkama tih tržišta i mogućnostima upravljanja potrošnjom.

(13) Takvi zahtjevi za sudjelovanje iz stavka 12. ovoga članka uključuju sudjelovanje agregiranih opterećenja.«.

Članak 10.

U članku 25. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Svaki krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju na tržištu mogu sudjelovati na svim tržištima električne energije kao aktivni kupci u skladu s pravilima kojima se uređuju pojedina tržišta električne energije, a da ne podliježu nerazmjernim ili diskriminirajućim tehničkim zahtjevima, administrativnim zahtjevima, postupcima i/ili naknadama, uključujući naknade za mrežu koje ne odražavaju troškove.«.

Članak 11.

Iza članka 25. dodaju se naslov iznad članka i članak 25.a koji glase:

»Pravo na dijeljenje energije

Članak 25.a

(1) Svi krajnji kupci imaju pravo sudjelovati u dijeljenju energije kao aktivni kupci na nediskriminirajući način, sukladno posebnom propisu kojim se uređuju opći uvjeti za opskrbu i korištenje mreže te stavku 5. ovoga članka.

(2) Aktivni kupci imaju pravo međusobno dijeliti energiju iz obnovljivih izvora na temelju privatnih sporazuma ili posredstvom pravnog subjekta. Sudjelovanje u dijeljenju energije ne smije biti primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost aktivnih kupaca uključenih u dijeljenje energije.

(3) Aktivni kupci mogu treću stranu imenovati organizatorom dijeljenja energije za potrebe:

a) komuniciranja o aranžmanima o dijeljenju energije s drugim relevantnim subjektima, kao što su opskrbljivači i operatori sustava, među ostalim, o aspektima povezanima s primjenjivim tarifama i naknadama, porezima ili pristojbama

b) pružanja potpore pri upravljanju fleksibilnim opterećenjima iza brojila i njihovu uravnoteživanju te distribuiranim postrojenjima za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora koja su dio relevantnog aranžmana o dijeljenju energije

c) ugovaranja i obračuna aktivnih kupaca koji sudjeluju u dijeljenju energije

d) instalacije i rada, uključujući mjerenje i održavanje, postrojenja za proizvodnju ili skladištenje energije iz obnovljivih izvora.

(4) Organizator dijeljenja energije ili druga treća strana može biti vlasnik postrojenja za skladištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora snage do 6 MW ili ga voditi, a da se pritom ne smatra aktivnim kupcem, osim ako je jedan od aktivnih kupaca koji sudjeluju u projektu dijeljenja energije. Organizator dijeljenja energije osigurava nediskriminirajuće usluge i transparentne cijene, tarife i uvjete pružanja usluga.

(5) U slučaju stavka 3. točke c) ovoga članka primjenjuju se članci 20., 22. i 29. ovoga Zakona.

(6) Aktivni kupci koji sudjeluju u dijeljenju energije:

a) imaju pravo da se električna energija isporučena u mrežu oduzme od njihove ukupne potrošnje mjerene u razdoblju koje nije dulje od razdoblja obračuna odstupanja, uz primjenu nediskriminirajućih poreza, pristojbi i naknada za mrežu koji odražavaju troškove

b) uživaju sva prava i obveze potrošača kao krajnjih kupaca

c) ne moraju ispunjavati obveze opskrbljivača ako se energija iz obnovljivih izvora dijeli među kućanstvima s priključnom snagom do 11,04 kW za pojedinačna kućanstva i do 50 kW za višestambene zgrade

d) imaju pristup dobrovoljnim predlošcima ugovora s poštenim i transparentnim uvjetima za ugovore o dijeljenju energije

e) u slučaju sukoba koji proizlazi iz ugovora o dijeljenju energije imaju pristup izvansudskom rješavanju sporova s drugim sudionicima u ugovoru o dijeljenju energije u skladu s člankom 39. ovoga Zakona

f) nisu podvrgnuti nepoštenom i diskriminirajućem postupanju sudionika na tržištu ili njihovih subjekata odgovornih za odstupanje

g) obaviješteni su o mogućim promjenama zona trgovanja i o činjenici da je pravo na dijeljenje energije iz obnovljivih izvora ograničeno u skladu sa stavkom 1. ovoga članka

h) o aranžmanima o dijeljenju energije obavješćuju relevantne operatore sustava i sudionike na tržištu, uključujući relevantne opskrbljivače, izravno ili posredstvom organizatora dijeljenja energije.

(7) Ako u sustavima dijeljenja energije sudjeluju velika poduzeća, primjenjuju se sljedeći dodatni uvjeti:

a) priključna snaga postrojenja za proizvodnju povezanog sa sustavom dijeljenja energije ne smije biti veća od 6 MW

b) dijeljenje energije odvija se na lokalnom ili ograničenom zemljopisnom području, kako ga definira dotična država članica.

(8) Operatori sustava:

a) prate, prikupljaju i potvrđuju podatke o mjerenju povezane s električnom energijom koja se dijeli te ih dostavljaju relevantnim krajnjim kupcima i sudionicima na tržištu najmanje jednom mjesečno i u skladu s člankom 35. ovoga Zakona te u tu svrhu uspostavljaju sustave informacijske tehnologije u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje kibernetička sigurnost, informacijska sigurnost, zaštita osobnih podataka i elektronička identifikacija

b) osiguravaju relevantnu kontaktnu točku za:

1. registraciju aranžmana o dijeljenju energije

2. stavljanje na raspolaganje praktičnih informacija za dijeljenje energije

3. primanje informacija o relevantnim mjernim mjestima, promjenama lokacije i sudjelovanju i

4. jasnu, transparentnu i pravodobnu potvrdu metoda izračuna.

(9) Ministarstvo poduzima odgovarajuće i nediskriminirajuće mjere kako bi osigurale da ugroženi kupci i kupci pogođeni energetskim siromaštvom mogu pristupiti programima dijeljenja energije. Te mjere mogu uključivati mjere financijske potpore ili dodjelu proizvodnih kvota.

(10) Odluku o provedbi mjera iz stavka 9. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

(11) U projektima dijeljenja energije koji su u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima električna energija koja se dijeli mora biti dostupna ugroženim kupcima, kupcima pogođenim energetskim siromaštvom ili građanima. Količina električne energije iz ovoga stavka mora iznositi, u prosjeku, najmanje 10% ukupne električne energije koja se dijeli.

(12) Ovim se člankom ne ograničava pravo kupaca da odaberu svojeg opskrbljivača u skladu s člankom 9. ovoga Zakona.

(13) Agencija pravilnikom uređuje način provedbe dijeljenja energije, operativne uvjete i postupak registracije aranžmana o dijeljenju energije, način dostave i razmjene podataka, obračun dijeljene energije te druga pitanja potrebna za provedbu ovoga članka.«.

Članak 12.

U članku 26. stavak 16. mijenja se i glasi:

»(16) Operator distribucijskog sustava energetskoj zajednici građana pruža usluge vezano za aktivnosti iz stavka 15. ovoga članka u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava i propisom kojim se uređuju opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, radi omogućavanja distribucija električne energije unutar energetske zajednice građana.«.

Članak 13.

Iza članka 29. dodaju se naslov iznad članka i članak 29.a koji glase:

»Upravljanje rizicima opskrbljivača

Članak 29.a

(1) Agencija, uzimajući u obzir veličinu opskrbljivača ili strukturu tržišta, najmanje jednom u tri godine provodi testiranja otpornosti na stres koja trebaju osigurati da opskrbljivači:

a) imaju i provode odgovarajuće strategije zaštite kako bi ograničili rizik od promjena u veleprodajnoj opskrbi električnom energijom za gospodarsku održivost svojih ugovora s kupcima, uz istodobno održavanje likvidnosti i praćenje cjenovnih signala s kratkoročnih tržišta

b) poduzimaju mjere upravljanja rizicima opskrbe, uključujući osiguravanje odgovarajuće ugovorene nabave električne energije, diversifikaciju dobavnih izvora te održavanje financijske i operativne sposobnosti za uredno izvršavanje obveza opskrbe krajnjih kupaca, radi ograničavanja rizika od prekida opskrbe.

(2) Strategije zaštite opskrbljivača od rizika iz stavka 1. ovoga članka donosi svaki opskrbljivač po prethodno pribavljenom odobrenju Agencije.

(3) Strategije zaštite opskrbljivača od rizika iz stavka 2. ovoga članka sadrže mjere i instrumente za upravljanje rizikom promjene veleprodajnih cijena električne energije i rizikom opskrbe, a mogu uključivati ugovore o kupnji električne energije kako su definirani u članku 2. točki 77. Uredbe (EU) 2019/943, terminske ugovore, financijske instrumente zaštite od rizika te druge tržišno dostupne instrumente kojima se osigurava dugoročna stabilnost opskrbe i smanjuje izloženost tržišnim rizicima.

(4) Ako postoje dovoljno razvijena tržišta za ugovore o kupnji električne energije koja omogućuju učinkovito tržišno natjecanje, Agencija mora zahtijevati da se strategijama zaštite opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka dio izloženosti opskrbljivača riziku promjena veleprodajnih cijena električne energije obuhvati primjenom ugovora o kupnji električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora koji odgovaraju trajanju njihove izloženosti riziku na strani potrošača, pod uvjetom da se poštuje pravo tržišnog natjecanja.

(5) Agencija, u okviru svojih nadležnosti, poduzima regulatorne i nadzorne mjere radi povećanja dostupnosti proizvoda za zaštitu od rizika energetskim zajednicama građana i zajednicama obnovljive energije te potiče razvoj transparentnih i nediskriminirajućih tržišnih uvjeta za njihovo korištenje.«.

Članak 14.

Iza članka 43. dodaju se naslov iznad članka i članak 43.a koji glase:

»Zaštita od privremene obustave isporuke

Članak 43.a

(1) Zabranjuje se isključivanje električne energije ili druge jednakovrijedne mjere, osiguravajući da ugroženi kupci i kupci pogođeni energetskim siromaštvom budu u potpunosti zaštićeni od privremene obustave isporuke električne energije. Osigurava se postojanje zaštitnih mjera u odnosu na ugrožene kupce na temelju članka 43. stavka 1. ovoga Zakona te mjera utvrđenih u članku 20. stavku 15. ovoga Zakona.

(2) Opskrbljivači ne mogu raskinuti ugovore i isključiti kupce zbog razloga zbog kojih su kupci podnijeli pritužbu u skladu s člankom 20. stavkom 13. ovoga Zakona ili koji su predmet izvansudskog rješavanja sporova u skladu s člankom 39. ovoga Zakona. Takva pritužba ili izvansudsko rješavanje sporova ne utječe na ugovorna prava i obveze stranaka. U svim postupcima koji se vode povodom pritužbe ugroženog kupca i/ili kupca pogođenog energetskim siromaštvom, kao i u izvansudskom rješavanju sporova iz ovoga stavka nadležna tijela moraju postupati žurno. Nadležna tijela dužna su onemogućiti svaku zlouporabu prava koja pripadaju sudionicima u postupcima.

(3) Opskrbljivači i operatori sustava pod nadzorom Agencije dužni su poduzimati odgovarajuće mjere iz stavka 1. ovoga članka kako bi kupcima omogućili da izbjegnu privremene obustave isporuke električne energije, a koje mogu uključivati:

a) uvođenje aranžmana za sprječavanje opasnosti od kašnjenja kupaca s plaćanjem te upravljanje situacijama kada kupci kasne s plaćanjima, pružanje potpore kupcima u upravljanju svojom potrošnjom energije i troškovima, upozoravanje na neuobičajeno velika povećanja energije ili upotrebu u zimskoj i ljetnoj sezoni, ponudu odgovarajućih fleksibilnih planova otplate, mjere savjetovanja o dugu, samoočitanje stanja brojila i bolju komunikaciju s krajnjim kupcima i agencijama za potporu

b) promicanje obrazovanja kupaca i osvješćivanja o njihovim pravima u pogledu upravljanja dugom

c) pristup financiranju, vrijednosnim kuponima ili subvencijama za potporu u plaćanju računa

d) poticanje i olakšavanje očitavanja brojila svaka tri mjeseca ili, prema potrebi, za kraća obračunska razdoblja, ako je uveden sustav redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca kako bi se ispunile obveze u pogledu učestalosti obračuna i pružanja informacija o obračunu.«.

Članak 15.

U članku 48. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Električna energija može se skladištiti u postrojenju u kojem se električna energija pohranjuje pretvorbom u neki drugi oblik energije, a podrazumijeva reverzibilne elektrane, crpne elektrane, električne kotlove sa spremnikom toplinske energije, toplinske pumpe sa spremnikom toplinske energije, baterijske spremnike, elektrolizatore sa spremnikom vodika i ostale uređaje u koje se električna energija može pohraniti, u nekom obliku, te poslije predati u prijenosnu ili distribucijsku mrežu ili je koristiti u pretvorenom obliku.«.

Iza stavka 15. dodaje se stavak 16. koji glasi:

»(16) Za korištenje mreže operator skladišta energije plaća naknadu za korištenje mreže koju određuje Agencija sukladno metodologijama za određivanje iznosa tarifnih stavki, a koja ne smije nametati nerazmjerno i dvostruko opterećenje na korisnika mreže.«.

Članak 16.

U članku 52. iza stavka 35. dodaje se stavak 36. koji glasi:

»(36) Agencija na temelju obrazloženog zahtjeva iz stavka 35. ovoga članka može dati suglasnost iz stavka 35. ovoga članka ako se ne mogu ekonomski učinkovito na tržištu nabaviti usluge iz stavaka 8., 18., 23., 27. i 31. ovoga članka.«.

Članak 17.

Iza članka 55. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 55.a, 55.b i 55.c koji glase:

»Olakšavanje integracije električne energije iz obnovljivih izvora u sustav – za operatore sustava

Članak 55.a

(1) Operator prijenosnog sustava dužan je dostaviti u vremenskim intervalima koji odgovaraju učestalosti poravnanja tržišta, a sukladno pravilima organiziranja veleprodajnog tržišta električne energije iz članka 50. stavka 6. točke 2. ovoga Zakona, ali ne dužima od jednog sata, na raspolaganje podatke o udjelu električne energije iz obnovljivih izvora i sadržaju emisija stakleničkih plinova za isporučenu električnu energiju.

(2) Ako je dostupno predviđanje proizvodnje i količine isporučene električne energije, operator prijenosnog sustava dužan je dostaviti i podatke za predviđanje, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Operatori distribucijskih sustava imaju pristup podacima o udjelu električne energije iz obnovljivih izvora, podacima o sadržaju emisija stakleničkih plinova za isporučenu električnu energiju, podacima o procijenjenoj i ostvarenoj proizvodnji i isporuci električne energije, kao i svim drugim podacima potrebnim za izvješćivanje sukladno podacima u okviru platforme europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju, u skladu s odredbama ovoga članka.

(4) Operator distribucijskog sustava također stavlja na raspolaganje, sukladno pravilima o tajnosti podataka, zbirne podatke o potencijalu za upravljanje potrošnjom i o električnoj energiji iz obnovljivih izvora koju proizvode kupci električne energije i zajednice obnovljive energije i koja se predaje u mrežu.

(5) Podaci iz ovoga članka stavljaju se na raspolaganje digitalnim putem na način kojim se osigurava interoperabilnost na temelju usklađenih formata podataka i standardiziranih skupova podataka tako da ih na nediskriminirajući način mogu upotrebljavati sudionici na tržištu električne energije, agregatori, kupci i krajnji kupci te da ih mogu očitati elektronički komunikacijski uređaji kao što su sustavi napredni mjerni uređaji, mjesta za punjenje električnih vozila, sustavi grijanja i hlađenja i sustavi za upravljanje energijom u zgradama.

Olakšavanje integracije električne energije iz obnovljivih izvora u sustav – veza s EU propisima

Članak 55.b

(1) Uz zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o baterijama i otpadnim baterijama, izmjeni Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EU) 2019/1020 te stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ (Tekst značajan za EGP) proizvođači baterija za kućnu uporabu i industrijskih baterija dužni su, besplatno i pod nediskriminirajućim uvjetima te u skladu s pravilima o zaštiti podataka, omogućiti pristup osnovnim informacijama o sustavu upravljanja baterijom, uključujući kapacitet, stanje starosti, razinu napunjenosti i zadanu vrijednost snage baterije.

(2) Proizvođači odnosno prodavači vozila obvezni su vlasnicima i korisnicima električnih vozila te trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, i to besplatno i pod nediskriminirajućim uvjetima te u skladu s pravilima o zaštiti podataka, u stvarnom vremenu staviti na raspolaganje podatke o vozilu koji se odnose na stanje starosti, razinu napunjenosti, zadanu vrijednost snage i kapacitet baterije te, kada je to primjereno, lokaciju električnog vozila dodatno uz daljnje zahtjeve u pogledu homologacije i nadzora tržišta utvrđene u Uredbi (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (Tekst značajan za EGP).

Olakšavanje integracije električne energije iz obnovljivih izvora u sustav – alternativna goriva

Članak 55.c

(1) Sukladno Uredbi (EU) 2023/1804 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU (Tekst značajan za EGP) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2023/1804), Ministarstvo nadležno za promet osigurava da nova i zamijenjena javno nedostupna mjesta za punjenje male snage koja su instalirana mogu podržavati funkcionalnosti pametnog punjenja i sučelje s naprednim sustavima mjerenja i funkcionalnosti dvosmjernog punjenja u skladu sa zahtjevima iz članka 15. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2023/1804.

(2) Malim ili mobilnim sustavima, priključne snage do 50 kW, kao što su baterije za kućnu uporabu i električna vozila te drugi mali decentralizirani izvori energije, dopušta se sudjelovanje na tržištima električne energije u skladu s pravilima kojima se uređuje pojedino tržište električne energije, uključujući upravljanje zagušenjem i pružanje usluga fleksibilnosti i uravnoteženja, osobito putem agregiranja. Tehnički zahtjevi za sudjelovanje na tržištima električne energije temelje se na pravilima pojedinog tržišta.«.

Članak 18.

U članku 64. stavak 9. briše se.

Dosadašnji stavci 10. i 11., koji postaju stavci 9. i 10., mijenjaju se i glase:

»(9) Zajamčeni opskrbljivač dužan je u roku od 15 dana od dana početka zajamčene opskrbe u pisanom obliku dostaviti krajnjem kupcu obavijest o datumu početka zajamčene opskrbe, u trajanju od minimalno šest mjeseci, o uvjetima zajamčene opskrbe i iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu te o pravu krajnjeg kupca na slobodan izbor opskrbljivača u bilo kojem trenutku trajanja zajamčene opskrbe.

(10) Zajamčeni opskrbljivač zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca može zahtijevati obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu podnošenjem zahtjeva za obustavu isporuke operatoru prijenosnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava na koji su priključena postrojenja i instalacije krajnjeg kupca, osim kupaca iz članka 43.a ovoga Zakona.«.

Dosadašnji stavci 12. i 13. postaju stavci 11. i 12.

Članak 19.

U članku 66. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Prema ugovoru o opskrbi električnom energijom, svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava privremenu obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca iz ugovora o opskrbi električnom energijom, osim zaštićenih i ugroženih kupaca sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor i kupcima iz članka 43.a ovoga Zakona.«.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Operator sustava može kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu zbog neplaćanja dijela cijene koji se odnosi na naknadu za korištenje mreže osim zaštićenih i ugroženih kupaca sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor i kupcima iz članka 43.a ovoga Zakona.«.

Članak 20.

U članku 68. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, uključujući zajednice obnovljive energije i energetske zajednice građana i svakog drugog organizatora dijeljenja energije, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.«.

Članak 21.

Članak 70. mijenja se i glasi:

»Operator distribucijskog sustava dužan je:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije

2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijskog sustava

3. koristiti distribucijske objekte i objekte korisnika distribucijske mreže u skladu s propisanim uvjetima

4. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja distribucijske mreže i drugih postrojenja koja su u funkciji distribucijskog sustava

5. poduzimati mjere za zaštitu okoliša

6. osiguravati nepristranost prema korisnicima distribucijske mreže i osobito prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta

7. davati jasne, precizne i redovito ažurirane informacije korisnicima distribucijske mreže najmanje jednom u šest mjeseci koje su im potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje distribucijske mreže, objavljujući na transparentan način informacije visoke prostorne granularnosti o raspoloživom kapacitetu za nove priključke, uključujući i fleksibilne priključke, te informacije o kriterijima za izračun takvog raspoloživog kapaciteta, uz zaštitu informacija i podataka koji se smatraju povjerljivima u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje zaštita tajnih podataka, poslovno osjetljivih informacija i informacijska sigurnost

8. davati korisnicima distribucijske mreže na transparentan način jasne informacije o statusu i obradi njihovih zahtjeva za priključenje električne energije najmanje jednom u tri mjeseca

9. omogućiti korisnicima distribucijske mreže podnošenje zahtjeva za priključenje električne energije i dostavljanje dokumentacije propisane pravilnikom o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom te pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu u digitalnom obliku

10. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje distribucijske mreže sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača, kao i neovisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova

11. osiguravati pristup mreži i korištenje distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima

12. sklopiti ugovore o pružanju nefrekvencijskih pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu s korisnicima mreže te osiguravati usluge u distribucijskom sustavu na ekonomičan i učinkovit način

13. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke električne energije na distribucijskoj mreži

14. sklopiti s korisnicima mreže ugovore o pružanju usluga distribucijskom sustavu radi pružanja nefrekvencijskih pomoćnih usluga ili radi upravljanja zagušenjima u distribucijskom sustavu te osiguravati usluge u distribucijskom sustavu na ekonomičan i učinkovit način

15. analizirati gubitke električne energije u distribucijskoj mreži na razini obračunskog intervala odstupanja te na mjesečnoj, godišnjoj i višegodišnjoj razini, uključujući procjenu tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije, te po potrebi izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka električne energije

16. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za sljedeću godinu koja sadrži podatke i informacije o:

– procijenjenoj količini gubitaka električne energije i načinu njezina određivanja

– nabavljenim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave zajedno sa sklopljenim ugovorima

– planiranim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave

– načinu određivanja planirane jedinične cijene

– ukupnom planiranom trošku za pokrivanje gubitaka električne energije

17. donijeti i javno objaviti, uz prethodno ishođeno odobrenje Agencije, ažuriran desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže, u skladu s člankom 72. stavkom 6. ovoga Zakona

18. dostaviti Agenciji na suglasnost povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje

19. primijeniti iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor, te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene

20. donijeti, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene, a u slučaju uskraćivanja suglasnosti Agencija može sama odrediti te cijene

21. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima

22. utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno člancima 30. do 33. ovoga Zakona te odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor

23. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan

24. podnositi Agenciji i javno objavljivati godišnja izvješća u skladu s člankom 73. stavkom 6. ovoga Zakona

25. dostaviti operatoru tržišta električne energije mišljenje na prijedlog pravila veleprodajnih tržišta, u postupku donošenja pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije

26. periodično, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:

– tehničkim podacima distribucijske mreže

– elektroenergetskoj bilanci distribucijskog sustava

– opterećenju distribucijskog sustava

– postrojenjima za proizvodnju električne energije u distribucijskom sustavu i njihovoj proizvodnji

– postrojenjima za skladištenje energije u distribucijskom sustavu i njihovoj uporabi

– isporuci električne energije na distribucijskoj mreži

– priključenjima na distribucijsku mrežu

– pogonskim događajima u distribucijskoj mreži

– upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži

– nabavljenim nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, uslugama fleksibilnosti, uslugama upravljanja potrošnjom, kao i pružateljima tih usluga

– upotrebi mjera energetske učinkovitosti

– nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži

– razvoju naprednih mreža

– podacima vezanim za zaštitu potrošača

27. na temelju izvješća iz članka 73. stavka 5. ovoga Zakona i podataka iz točke 22. ovoga članka, kao i u slučaju zahtjeva Agencije provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja distribucijske mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti

28. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o proizvodnji i potrošnji električne energije jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe energetskog planiranja, poštujući pritom povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže

29. operator distribucijskog sustava u desetogodišnjem planu razvoja iz članka 72. ovoga Zakona treba s operatorom transportnog sustava plin i operatorom transportnih mreža za vodik razmjenjivati sve informacije potrebne za izradu desetogodišnjeg plana razvoja sustava električne energije, plina i/ili vodika.«.

Članak 22.

U članku 76. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Operator distribucijskog sustava surađuje na nediskriminirajući način sa svakom fizičkom ili pravnom osobom koja ima u vlasništvu ili razvija priključak mjesta za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu, funkcionalnost pametnog punjenja i funkcionalnost dvosmjernog punjenja/pražnjenja električnih vozila.«.

Članak 23.

Iza članka 91. dodaju se naslov iznad članka i članak 91.a koji glase:

»Suradnja operatora prijenosnog sustava i Agencije na izradi nacionalne procjene adekvatnosti resursa

Članak 91.a

(1) Operator prijenosnog sustava u suradnji s Agencijom izradit će nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943.

(2) Ako se nacionalnom procjenom adekvatnosti resursa iz stavka 1. ovoga članka utvrdi zabrinutost koja nije utvrđena u zadnjoj objavljenoj europskoj procjeni adekvatnosti resursa, Agencija će nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa dostaviti ACER-u na mišljenje u roku od 30 dana od njezine izrade.

(3) Operator prijenosnog sustava obvezan je u roku od 30 dana od primitka mišljenja ACER-a iz stavka 2. ovoga članka dostaviti procjenu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu te je javno objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(4) Operator prijenosnog sustava donosi svake druge godine, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije, izvješće o procijenjenim potrebama za fleksibilnošću u skladu s poglavljem III.a Uredbe (EU) 2019/943.

(5) Operator prijenosnog sustava obvezan je u roku od 30 dana od donošenja izvješća iz stavka 4. ovoga članka dostaviti ga Ministarstvu, Europskoj komisiji i ACER-u.«.

Članak 24.

U članku 104. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže mora biti usklađen s važećom strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske, Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i prostornim planovima, važećim integriranim nacionalnim energetskim klimatskim planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža, nacionalnom procjenom adekvatnosti resursa, izvješćem o procijenjenim potrebama za fleksibilnošću te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže.«.

Iza stavka 16. dodaje se stavak 17. koji glasi:

»(17) Operator prijenosnog sustava u desetogodišnjem planu razvoja iz stavka 1. ovoga članka treba s operatorom transportnog sustava plina i operatorom transportnih mreža za vodik razmjenjivati sve informacije potrebne za izradu desetogodišnjeg plana razvoja sustava električne energije, plina i/ili vodika.«.

Članak 25.

U članku 111. ispred riječi: »Agencija« dodaje se oznaka stavka: »(1)«.

U stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. osiguravanje, u suradnji s drugim regulatornim tijelima, da jedinstvena platforma za dodjelu, uspostavljena u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2016/1719, ENTSO za električnu energiju i tijelo EU-a za ODS-ove ispunjavaju svoje obveze na temelju ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60. i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugih pravno obvezujućih akata Europske unije kojima se uređuje unutarnje tržište električne energije, osobito u pogledu prekograničnih pitanja, kao i odluka ACER-a, te zajedničko utvrđivanje neispunjavanja obveza jedinstvene platforme za dodjelu, ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a za ODS-ove; ako Agencija i druga regulatorna tijela ne uspiju postići dogovor u roku od 120 dana od početka savjetovanja za potrebe zajedničkog utvrđivanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u radi donošenja odluke, na temelju članka 6. stavka 10. Uredbe (EU) 2019/942«.

Točka 8. mijenja se i glasi:

»8. praćenje uklanjanja neopravdanih prepreka razvoju i ograničenja razvoja potrošnje električne energije iz vlastite proizvodnje, dijeljenja energije, zajednica obnovljive energije i energetskih zajednica građana, uključujući prepreke i ograničenja koji sprečavaju povezivanje distribuirane fleksibilne proizvodnje energije u razumnom roku, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju energetske djelatnosti«.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Agencija osigurava, u okviru svojih ovlasti, poticanje razvoja sigurnog, pouzdanog, troškovno učinkovitog i potrošački orijentiranog elektroenergetskog sustava te promiče učinkovitu inte-

graciju proizvodnje iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje u prijenosnu i distribucijsku mrežu.«.

Članak 26.

U članku 112. stavku 1. točki 3. na kraju podtočke 24. briše se točka i dodaje se podtočka 25. koja glasi:

»– pravila o fleksibilnom priključku na mrežu iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona.«.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. do 9. koji glase:

»(4) Agencija je obvezna aktima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđivati poticaje kojima se kratkoročno i dugoročno promiču učinkovit rad elektroenergetskog sustava, energetska učinkovitost operatora sustava i korisnika sustava te integracija tržišta električne energije.

(5) Agencija je obvezna aktima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka pridonositi postizanju visokih standarda univerzalne usluge i zaštite ugroženih kupaca te osiguravati usklađenost i učinkovitost postupaka razmjene podataka u vezi s promjenom opskrbljivača.

(6) Agencija u izvršavanju svojih dužnosti i ovlasti poduzima sve potrebne mjere radi ostvarenja sljedećih ciljeva:

1. poticanje razvoja sigurnog, pouzdanog, troškovno učinkovitog i potrošački orijentiranog elektroenergetskog sustava te promicanje integracije proizvodnje iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje u prijenosnu i distribucijsku mrežu

2. osiguravanje odgovarajućih poticaja operatorima sustava i korisnicima sustava radi povećanja učinkovitosti, smanjenja troškova i promicanja integracije tržišta

3. doprinos postizanju visokih standarda univerzalne usluge i javne usluge, zaštiti ugroženih kupaca te osiguravanju učinkovitog postupka razmjene podataka u postupku promjene opskrbljivača.

(7) Agencija osigurava potrebne ljudske i financijske resurse za djelotvorno obavljanje svojih regulatornih ovlasti, u skladu s načelom njezine neovisnosti.

(8) Agencija samostalno odlučuje o internom ustroju, zapošljavanju i raspodjeli svojih ljudskih resursa u obavljanju regulatornih zadaća, sukladno načelima neovisnosti i u okviru sredstava utvrđenih njezinim financijskim planom.

(9) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima ne smiju ograničavati ili utjecati na odluke Agencije o rasporedu i korištenju ljudskih i financijskih resursa, osim u okviru propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje Agencije.«.

Članak 27.

Iza članka 112. dodaju se naslov iznad članka i članak 112.a koji glase:

»Rokovi za donošenje odluka Agencije

Članak 112.a

(1) Predsjednik Upravnog vijeća Agencije dužan je uvrstiti na sjednicu Upravnog vijeća prijedlog odluke iz članka 112. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona:

– odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu

– odluke o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije koje omogućuju potrebne investicije u mrežu kojima se osigurava održivost mreže

– odluke o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije koje omogućuju potrebne investicije u mrežu kojima se osigurava održivost mreže

– odluke o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom

– odluku o naknadi za organiziranje tržišta električne energije

u roku ne dužem od 30 dana od uredno podnesenog zahtjeva za donošenje odluke nadležnog operatora i/ili opskrbljivača.

(2) Odluke uvrštene na sjednicu Upravnog vijeća moraju biti donesene u roku ne dužem od 60 dana od uredno podnesenog zahtjeva za donošenje odluke nadležnog operatora odnosno opskrbljivača.

(3) Propuštanje donošenja odluka iz stavka 1. ovoga članka smatra se težom povredom dužnosti člana i/ili predsjednika Upravnog vijeća.«.

Članak 28.

U članku 114. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Agencija je dužna surađivati s ostalim agencijama u regiji koje imaju uspostavljen regionalni koordinacijski centar u sljedećim aktivnostima:

a) odobravanju prijedloga za uspostavu regionalnih koordinacijskih centara u skladu s člankom 35. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943

b) odobravanju troškova povezanih s aktivnostima regionalnih koordinacijskih centara, koje snose operatori prijenosnih sustava i koji se uzimaju u obzir pri izračunu tarifa, pod uvjetom da su oni opravdani, razumni i primjereni

c) odobravanju postupaka kooperativnog odlučivanja

d) osiguravanju da su regionalni koordinacijski centri opremljeni ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnim za ispunjavanje svojih obveza da neovisno i nepristrano obavljaju svoje funkcije

e) predlaganju zajedno s drugim regulatornim tijelima regije mogućih dodatnih zadataka i dodatnih ovlasti koje bi se trebale dodijeliti regionalnim koordinacijskim centrima

f) osiguravanju usklađenosti s obvezama posebno u pogledu prekograničnih pitanja i zajedničko utvrđivanje neispunjavanja obveza regionalnih koordinacijskih centara; ako Agencija u roku od četiri mjeseca od zaprimanja informacije od regionalnog koordinacijskog centra ne postigne dogovor s ostalim agencijama u regiji o zajedničkom utvrđivanju neispunjavanja obveza iz ove točke, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942

g) praćenju izvedbe koordinacije sustava i o tome godišnje izvješćuju ACER u skladu s člankom 46. Uredbe (EU) 2019/943.«.

Članak 29.

U članku 126. stavku 1. točki 4. riječi: »stavak 10.« zamjenjuju se riječima: »stavak 14.«.

U točki 5. riječi: »stavka 12.« zamjenjuju se riječima: »stavka 16.«.

U točki 6. riječi: »stavka 13.« zamjenjuju se riječima: »stavka 17.«.

U točki 14. riječi: »točkom 8.« zamjenjuju se riječima: »točkom 10.«.

U točki 27. riječi: »točka 15.« zamjenjuju se riječima: »točka 18.«.

Članak 30.

U članku 127. stavku 1. riječi: »stavku 5.« zamjenjuju se riječima: »stavku 9.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Za nositelje projekata kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona izdano energetsko odobrenje sukladno članku 133. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), a koji s operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava, zbog nedonošenja odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu iz članka 112. stavka 1. točke 1. podtočke 6. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), nisu mogli sklopiti ugovor o priključenju, rokovi određeni u energetskim odobrenjima, sukladno rokovima navedenim u članku 17. stavcima 26. do 30. i članku 133. stavku 5. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), počinju teći od dana donošenja odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu iz članka 112. stavka 1. točke 1. podtočke 6. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.).

(2) Za nositelje projekata kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona izdano energetsko odobrenje sukladno člancima 16. i 17. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) i Uredbi o kriterijima za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja i uvjetima izdavanja energetskog odobrenja (»Narodne novine«, br. 70/23.), a koji s operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava, zbog nedonošenja odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu iz članka 112. točke 1. podtočke 6. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), nisu mogli sklopiti ugovor o priključenju, rokovi određeni u energetskim odobrenjima, sukladno rokovima navedenim u članku 17. stavcima 26. do 30. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) i članku 21. Uredbe o kriterijima za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja i uvjetima izdavanja energetskog odobrenja (»Narodne novine«, br. 70/23.), počinju teći od dana donošenja odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu iz članka 112. stavka 1. točke 1. podtočke 6. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.).

(3) Nositeljima projekata kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona izdano energetsko odobrenje sukladno članku 133. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) ili člancima 16. i 17. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) i Uredbi o kriterijima za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja i uvjetima izdavanja energetskog odobrenja (»Narodne novine«, br. 70/23.), a koji s operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava, zbog nedonošenja odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu iz članka 112. stavka 1. točke 1. podtočke 6. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), nisu mogli sklopiti ugovor o priključenju i kojima je istekao rok naveden u članku 17. stavku 27. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.) i članku 21. stavku 2. Uredbe o kriterijima za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja i uvjetima izdavanja energetskog odobrenja (»Narodne novine«, br. 70/23.) izdat će se novo energetsko odobrenje.

(4) Nositelji projekata iz stavka 3. ovoga članka u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona mogu ponoviti iskaz interesa ili zahtjev za izdavanje energetskog odobrenja na temelju prethodno dostavljene dokumentacije prilikom prvog iskaza interesa ili zahtjeva za izdavanje energetskog odobrenja. U slučaju ponovljenog iskaza nositeljima projekta izdat će se novo energetsko odobrenje na temelju provedene procedure pri izdavanju prethodnog energetskog odobrenja. Nositelji projekata nisu dužni platiti naknadu za izdavanje novog energetskog odobrenja iz članka 17. stavka 8. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.).

(5) Nositeljima projekata kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona izdano energetsko odobrenje u skladu s člankom 133. ili u skladu s člankom 17. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), a koji su pokrenuli upravne i/ili druge postupke pred nadležnim javnopravnim tijelima koji prethode ishođenju lokacijske dozvole ili drugog akta za građenje sukladno propisima o gradnji Ministarstvo može, na njihov zahtjev, produljiti rokove određene energetskim odobrenjem na temelju članka 17. stavaka 26. do 30. i članka 133. stavka 5. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.), u slučaju da su prekoračeni rokovi u upravnim i/ili drugim postupcima iz ovoga stavka zbog razloga koji nisu na strani nositelja projekta.

(6) Nositelj projekta iz stavka 5. ovoga članka može, najkasnije 60 dana prije isteka roka određenog u energetskom odobrenju, Ministarstvu podnijeti zahtjev za produljenje roka. Uz zahtjev za produljenje roka nositelj projekta dužan je priložiti dokaze o pokretanju upravnih i/ili drugih postupaka pred nadležnim javnopravnim tijelima radi ishođenja lokacijske dozvole ili drugog akta za građenje sukladno propisima o gradnji.

(7) Nositelj projekta iz stavka 5. ovoga članka kojem u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona rok određen u energetskom odobrenju istječe za manje od 60 dana zahtjev za produljenje roka može podnijeti Ministarstvu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Uz zahtjev za produljenje roka nositelj projekta dužan je priložiti dokaze o pokretanju upravnih i/ili drugih postupaka iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Ministarstvo će, nakon ocjene dokaza i utvrđivanja svih odlučnih činjenica, uključujući i provjeru zaprimljenog zahtjeva s dokumentacijom u arhivi, te nakon provedenog postupka iz stavka 14. ovoga članka, ako utvrdi da je zahtjev za produljenje roka osnovan, rješenjem produljiti rok iz energetskog odobrenja. Rok će se produljiti za razdoblje koliko je ukupno trajalo prekoračenje rokova propisanih posebnim propisima kojima se uređuju postupci iz stavka 5. ovoga članka, pri čemu se razdoblja u kojima se prekoračenja u postupcima iz stavka 5. ovoga članka preklapaju uračunavaju samo jedanput.

(9) Nositelju projekta kojemu je do stupanja na snagu ovoga Zakona energetsko odobrenje isteklo zbog prekoračenja rokova u upravnim i/ili drugim postupcima iz stavka 5. ovoga članka zbog razloga koji nisu na strani nositelja projekta novo energetsko odobrenje može se izdati pod uvjetima propisanim u stavcima 10., 11. i 13. ovoga članka.

(10) Nositelj projekta iz stavka 9. ovoga članka, u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, može ponoviti iskaz interesa na temelju dokumentacije dostavljene prilikom prvog iskaza interesa. U slučaju ponovljenog iskaza interesa nositelju projekta izdat će se novo energetsko odobrenje na temelju ranijeg postupka provedenog prilikom izdavanja energetskog odobrenja koje je isteklo zbog razloga koji nisu na strani nositelja projekta.

(11) Prilikom ponavljanja iskaza interesa sukladno stavku 10. ovoga članka nositelj projekta dužan je dostaviti dokaze o pokretanju upravnih i/ili drugih postupaka pred nadležnim javnopravnim tijelima koji prethode ishođenju lokacijske dozvole ili drugog akta za građenje sukladno propisima o gradnji.

(12) Nositelju projekta iz stavka 9. ovoga članka Ministarstvo će izdati novo energetsko odobrenje ako su za to ispunjeni uvjeti propisani stavcima 10. i 11. ovoga članka.

(13) Za izdavanje novog energetskog odobrenja u skladu sa stavkom 12. ovoga članka nositelji projekata nisu dužni platiti naknadu iz članka 17. stavka 8. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21., 83/23. i 17/25.).

(14) Ministarstvo je dužno u postupcima iz ovoga članka zatražiti podatke i/ili očitovanje te provjeriti navode nositelja projekta kod nadležnih javnopravnih tijela koja vode postupke iz stavaka 5. i 11. ovoga članka.

(15) Nadležna javnopravna tijela kod kojih se vode postupci iz stavaka 5. i 11. ovoga članka dužna su Ministarstvu dostaviti zatražene podatke i/ili očitovanje u roku od 60 dana od zaprimanja zahtjeva iz stavka 14. ovoga članka.

Članak 32.

Svi ugovori o priključenju koje su proizvođači električne energije sklopili s operatorima sustava do donošenja ovoga Zakona, a koji nemaju definiran krajnji rok priključenja moraju se raskinuti u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 33.

(1) Agencija je dužna pravila iz članka 7. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija će donijeti pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Agencija je dužna napraviti prvo testiranje otpornosti na stres iz članka 13. ovoga Zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Agencija je dužna akte iz svoje nadležnosti uskladiti s odredbama iz članka 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 34.

(1) Operatori sustava dužni su u roku od dvije godine svim kupcima koji imaju status krajnjeg kupca na dan stupanja na snagu ovoga Zakona omogućiti primjenu odredbe iz članka 8. ovoga Zakona.

(2) Operatori sustava dužni su akte iz svoje nadležnosti uskladiti s odredbama iz članaka 7. i 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Operator prijenosnog sustava prvo izvješće o procijenjenim potrebama za fleksibilnošću iz članka 23. ovoga Zakona izradit će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona te će ga u roku od 30 dana od izrade dostaviti Ministarstvu, Europskoj komisiji i ACER-u.

Članak 35.

(1) Agencija je dužna Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (»Narodne novine«, br. 100/22., 134/24. i 19/25.) i Pravilnik o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom (»Narodne novine«, br. 84/22.) te Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora (»Narodne novine«, br. 84/22.) uskladiti s odredbama članka 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Operatori sustava dužni su Pravila o priključenju na prijenosnu mrežu (HOPS, 7/2023) i Pravila o priključenju na distribucijsku mrežu (HEP-ODS, 7/2023) uskladiti s pravilima iz članaka 7. i 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 36.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o izdavanju energetskih suglasnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu (»Narodne novine«, br. 7/18.).

(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o određivanju iznosa koncesijske naknade za elektroenergetsku infrastrukturu na pomorskom dobru (»Narodne novine«, br. 46/22.).

Stupanje na snagu

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/26-01/74
Zagreb, 25. rujna 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1370

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRTU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2026.

Klasa: 011-02/26-02/75
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 1. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRTU

Članak 1.

U Zakonu o obrtu (»Narodne novine«, br. 143/13., 127/19. i 41/20. – ispravak), u članku 7. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Tradicijski obrti su obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća u obavljanju djelatnosti te koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada, a koji se tehnikama proizvodnje i rada, namjenom i oblikom oslanjaju na obrasce tradicijske kulture, pa u tom smislu mogu simbolizirati lokalni, regionalni ili nacionalni identitet.«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Umjetnički obrti su obrti koji se odlikuju proizvodima i uslugama visoke estetske vrijednosti, dizajnom, likovnim i drugim rješenjima uz naglašenu kreativnost i individualnost majstora obrta – umjetnika.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 2.

U članku 10. stavku 1. riječi: »osobe s odgovarajućim visokim obrazovanjem, odnosno osobe s obrazovanjem višim od propisanog Pravilnikom« zamjenjuju se riječima: »osobe s odgovarajućom kvalifikacijom u visokom obrazovanju ili razinom obrazovanja višom od propisane Pravilnikom«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ministar nadležan za obrt, po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva, u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća kvalifikacija u visokom obrazovanju ili razina obrazovanja iz stavka 1. ovoga članka.«.

Članak 3.

U članku 11. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Nadležno upravno tijelo po službenoj dužnosti provjerava ispunjavanje navedenog općeg uvjeta pri upisu odgovarajuće promjene u Obrtni registar vezane uz sjedište obrta ili izdvojeni pogon, odnosno po prijavi stranke u postupku.«.

Članak 4.

U članku 15. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. i stavci 3. i 4. koji glase:

»(2) Za svaki upis u Obrtni registar podnosi se obrazac zahtjeva za upis u Obrtni registar s podacima za registraciju obrta i ostalim podacima važnim za obavljanje obrta, o kojem se odlučuje rješenjem.

(3) Minimalni podaci o vlasniku sadrže: ime (ime oca) i prezime vlasnika, adresu prebivališta ili boravišta i OIB.

(4) Minimalni podaci o obrtu sadrže: naziv obrta (tvrtka), skraćeni naziv obrta (tvrtka), adresu sjedišta obrta i elektroničku adresu.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 5.

Članak 5.

U članku 23. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, obrtnik nije dužan imenovati poslovođu, odnosno stručnog poslovođu ako obavlja djelatnost:

– putem samoposlužnih aparata i

– skladišta namijenjenog za smještaj i čuvanje robe te za obavljanje ostalih aktivnosti skladištenja i

– pružanja usluge smještaja u ugostiteljskim objektima iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj – vrste: soba, apartman, studio apartman i kuća za odmor, u kojima se ne pripremaju i ne poslužuju jela, pića i napitci.

(4) Odredba iz stavka 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje i na obavljanje djelatnosti u sjedištu obrta.«.

Članak 6.

U članku 28. stavku 1. iza riječi: »radnom odnosu« dodaju se riječi: »u punom radnom vremenu«.

Članak 7.

Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

»Članak 30.a

Obrt koji obavlja obrtnik i koji ostvaruje prava i obveze sukladno članku 8. stavku 2. ovoga Zakona kojem pomažu članovi obiteljskog kućanstva bez zasnivanja radnog odnosa, sukladno članku 30. ovoga Zakona, smatra se obiteljskim obrtom kojim se potiče uključivanje članova obiteljskog kućanstva i nastavak obavljanja obrta kao tradicije obitelji.«.

Članak 8.

U članku 33. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Raskidom ugovora iz stavka 2. ovoga članka između dvije fizičke osobe prestaje institut zajedničkog obrta.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 9.

U članku 35. stavku 2. iza riječi: »nastavlja« dodaju se riječi: »ako su ispunjeni uvjeti iz članka 8. i članka 9. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona«.

Članak 10.

U članku 37. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

»(1) Obrtnik ostvarivanjem prava na starosnu mirovinu s navršenih 65 godina života može nastaviti obavljati obrt bez obustave isplate mirovine u skladu s uvjetima propisanim zakonom iz područja mirovinskog osiguranja.«.

Dosadašnji stavci 1., 2. i 3. postaju stavci 2., 3. i 4.

Članak 11.

U članku 39. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Privremeni poslovođa obavlja obrt do okončanja ostavinskog postupka, odnosno do izvršnosti rješenja o upisu prijenosa obrta i ne podliježe obvezi ispunjavanja uvjeta iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona.«.

Članak 12.

U članku 40. iza stavka 2. dodaju se novi stavak 3. i stavak 4. koji glase:

»(3) Iznimno od stavka 2. točke 3. ovoga članka, nasljednik koji ne raspolaže dokazom o ispunjavanju uvjeta iz članka 9. ovoga Zakona može obavljati vezani obrt za koji je kao poseban uvjet propisan položeni majstorski ispit, ako ispunjava uvjet odgovarajućeg srednjeg strukovnog obrazovanja.

(4) Nasljednik iz stavka 3. ovoga članka dužan je položiti majstorski ispit u odgovarajućem zvanju u roku od tri godine od dana upisa prijenosa obrta i nastavka vođenja obrta u Obrtni registar.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 13.

U članku 41. stavku 1. iza riječi: »radnika« dodaju se riječi: »na puno radno vrijeme«.

Članak 14.

U članku 47. stavku 1. točki 4. iza broja: »101/17.« umjesto veznika: »i« stavlja se zarez, a iza broja: »118/18.« dodaje se zarez i brojevi: »126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.«.

U točki 8. na kraju rečenice briše se točka te se iza točke 8. dodaje točka 9. koja glasi:

»9. ako nasljednik obrta propusti rok za polaganje majstorskog ispita iz članka 40. stavka 4. ovoga Zakona i izgubi pravo obavljanja obrta.«.

Članak 15.

U članku 49. stavku 9. riječi: »stavka 6.« zamjenjuju se riječima: »stavka 1.«.

Članak 16.

U članku 53. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Strukovnim obrazovanjem čiji se dio djelatnosti ostvaruje naukovanjem stječe se kvalifikacija određene razine, obujma, profila i kvalitete koja omogućuje uključivanje na tržište rada ili nastavak obrazovanja.

(2) Na strukovno obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona uz odgovarajuću primjenu posebnih propisa iz područja odgoja i obrazovanja.«.

Stavci 3. i 4. brišu se.

Članak 17.

Članak 54. mijenja se i glasi:

»(1) Strukovno obrazovanje za stjecanje kvalifikacija čiji se dio djelatnosti ostvaruje naukovanjem izvodi se prema strukovnom kurikulu koji se sastoji od općeobrazovnog dijela i strukovnih modula.

(2) Naukovanje se izvodi kod obrtnika ili u pravnoj osobi iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Naukovanjem se stječu odgovarajući ishodi učenja predviđeni strukovnim kurikulom, razvija se samostalnost i suradnički odnos te stječe odgovarajuće radno iskustvo u određenoj struci.

(4) Pod pravnom osobom iz stavka 2. ovoga članka podrazumijeva se trgovačko društvo, ustanova, zadruga i udruga koja obavlja gospodarsku djelatnost.

(5) Strukovni kurikul za stjecanje kvalifikacije čiji se dio djelatnosti ostvaruje naukovanjem može izraditi ministarstvo nadležno za obrt u suradnji s Hrvatskom obrtničkom komorom, a donosi ga ministar nadležan za obrazovanje na prijedlog agencije nadležne za strukovno obrazovanje.«.

Članak 18.

Članak 55. briše se.

Članak 19.

U članku 56. stavku 4. podstavku 1. riječi: »osobi s položenim majstorskim ispitom ili osobi s odgovarajućim visokim obrazovanjem ili obrazovanjem višim od propisanog Pravilnikom« zamjenjuju se riječima: »osobi s odgovarajućom kvalifikacijom u visokom obrazovanju ili razinom obrazovanja višom od propisane Pravilnikom«.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

»(7) Stručni nadzor nad izdavanjem dozvole (licencije) obrtniku i pravnoj osobi iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona za izvođenje naukovanja, kao i nadzor nad zakonitošću izvođenja naukovanja provodi ministarstvo nadležno za obrt.«.

Članak 20.

U članku 58. stavku 1. podstavku 1. i stavku 2. podstavku 1. iza broja: »101/17.« umjesto veznika: »i« stavlja se zarez, a iza broja: »118/18.« dodaje se zarez i brojevi: »126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.«.

U stavku 2. podstavku 1. iza broja: »110/07.« umjesto veznika: »i« stavlja se zarez, a iza broja: »152/08.« dodaje se veznik: »i« te broj: »57/11.«.

Članak 21.

U članku 61. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4., koji postaje stavak 3., mijenja se i glasi:

»(3) Evidenciju sklopljenih ugovora o naukovanju putem interaktivne aplikacije e-Naukovanje ministarstva nadležnog za obrt vodi ustanova za strukovno obrazovanje, a verifikaciju obavlja Hrvatska obrtnička komora.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 22.

U članku 62. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Stjecanje kvalifikacija čiji se dio djelatnosti ostvaruje naukovanjem završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi ustanove za strukovno obrazovanje.«.

U stavku 3. riječi: »tekuće školske godine« zamjenjuju se riječima: »školske godine 2020./2021.«.

Članak 23.

U članku 63. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Ministar nadležan za obrt odlukom utvrđuje visinu naknade troškova naučničkog ispita za osobe iz članka 62. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 24.

U članku 65. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

»(1) Vrednovanju stečenih kompetencija putem majstorskog ispita u svrhu stjecanja majstorskog zvanja kao kvalifikacije na razini 5 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira pristupa se s najmanje prethodno završenim formalnim obrazovanjem na razini 4.1 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te pod uvjetima propisanima programima vrednovanja.«.

Dosadašnji stavci 1. do 7. postaju stavci 2. do 8.

Članak 25.

Članak 68. mijenja se i glasi:

»(1) Majstorski ispit polaže se pred komisijom za polaganje majstorskog ispita koju osniva Hrvatska obrtnička komora.

(2) Komisija iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od najmanje pet članova. U komisiji moraju biti zastupljeni majstori obrta za koji se polaže majstorski ispit.

(3) Nakon uspješno položenoga majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.

(4) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o polaganju majstorskih ispita.

(5) Program vrednovanja stečenih kompetencija za stjecanje majstorskog zvanja omogućuje vrednovanje stečenih kompetencija u skladu s odgovarajućim skupom kompetencija ili skupom ishoda učenja iz Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

(6) Program vrednovanja iz stavka 5. ovoga članka odlukom donosi ministar nadležan za obrt nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore.

(7) Sadržaj i oblik diplome iz stavka 3. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za obrt.

(8) Postupak i način polaganja majstorskog ispita propisuje pravilnikom ministar nadležan za obrt nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore.«.

Članak 26.

Članak 70. mijenja se i glasi:

»(1) Obrazovanje za obavljanje obrta može se stjecati i u Majstorskoj školi u skladu s ovim Zakonom.

(2) Majstorska škola osniva se kao javna ustanova za provedbu formalnih i neformalnih programa obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja za stjecanje kompetencija za obavljanje obrta na razini 2 i 5 prema zakonu kojim se uspostavlja Hrvatski kvalifikacijski okvir kao instrument uređenja sustava kvalifikacija u Republici Hrvatskoj.

(3) Majstorsku školu osniva Hrvatska obrtnička komora samostalno, ili zajedno s jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugom pravnom ili fizičkom osobom, sukladno propisu kojim se uređuje osnivanje ustanove.«.

Članak 27.

Iza članka 70. dodaju se članci 70.a, 70.b i 70.c koji glase:

»Članak 70.a

(1) Programe na temelju kojih se stječe obrazovanje u Majstorskoj školi odlukom donosi ministar nadležan za obrt na prijedlog Hrvatske obrtničke komore.

(2) Programima iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se skupovi ishoda učenja, načini njihove provjere, oblici izvođenja, trajanje te uvjeti za izvođenje.

(3) Obvezne sastavnice programa su:

– naziv programa

– uvjeti za upis polaznika

– plan provedbe programa, oblici izvođenja, okvirni program po strukovnim modulima odnosno ishodima učenja te trajanje programa

– materijalni i prostorni uvjeti

– broj osoba i potrebne kvalifikacije osoba koje izvode programe, a koje su stekle odgovarajuće praktično iskustvo u pojedinom zanimanju ili sektoru na tržištu rada.

(4) Upis polaznika u Majstorsku školu obavlja se sukladno uvjetima za upis koji se uređuju općim aktima Majstorske škole.

Članak 70.b

(1) Ispunjenost uvjeta za izvođenje pojedinog programa Majstorske škole utvrđuje se na temelju dokumentacije i očevidom.

(2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od:

– podataka o zaposlenicima i vanjskim suradnicima koji će sudjelovati u izvedbi programa

– podataka o prostoru u kojem će se izvoditi programi te opremi, sredstvima i drugim materijalnim uvjetima potrebnim za izvođenje programa.

(3) Očevid provodi Povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za obrt.

(4) Povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka čine tri člana, i to:

– predstavnik ministarstva nadležnog za obrt

– predstavnik Hrvatske obrtničke komore – majstor u odgovarajućem zanimanju

– nastavnik ustanove za strukovno obrazovanje iz odgovarajućeg sektora.

Članak 70.c

(1) Prostor mora zadovoljiti higijensko-tehničke standarde koji se odnose na osvjetljenje, osunčanost, prozračivanje, toplinsku zaštitu, zaštitu od buke, akustičnost prostorija za nastavu, grijanje i hlađenje, opskrbu vodom, odvodnju otpadnih voda, električne instalacije, instalacije računalne opreme i zaštitu od požara, kao i zahtjeve pristupačnosti za nesmetani pristup, kretanje i boravak osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

(2) Učionica mora biti opremljena audiosredstvima i videosredstvima, nepokretnom ili prenosivom pločom, platnom ili zidom za projekciju i drugim nastavnim sredstvima i pomagalima, u skladu s materijalnim uvjetima utvrđenima u programima Majstorske škole iz članka 70.a ovoga Zakona.

(3) Majstorska škola mora imati:

– osiguran radni prostor po polazniku u učionici opće namjene od najmanje 2,5 m^2

– prostor za izvođenje strukovnih modula za najmanje deset polaznika

– prostor za individualni rad s polaznicima

– prostorije za ravnatelja (voditelja), izvoditelje programa i administrativno-tehničko osoblje

– prostoriju za arhivu

– odvojene sanitarne čvorove za žene i muškarce s umivaonikom ili s pretprostorom u kojem se nalazi umivaonik

– put za evakuaciju.«.

Članak 28.

U članku 71. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Ministarstvo nadležno za obrt donijet će rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije po pravilima o općem sustavu priznavanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuju regulirane profesije i postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija.«.

Dosadašnji stavci 5. do 10. postaju stavci 6. do 11.

Članak 29.

Iznad članka 72. u nazivu glave V. riječ: »OBRTA« zamjenjuje se riječju: »OBRTNIŠTVA«.

Članak 30.

U članku 76. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Hrvatska obrtnička komora te nadzorni odbor udruženja obrtnika i područnih obrtničkih komora provode nadzor nad radom, materijalno-financijskim poslovanjem i provedbom statuta i drugih općih akata udruženja obrtnika i područnih obrtničkih komora.

(4) Hrvatska obrtnička komora te skupština udruženja obrtnika i područnih obrtničkih komora mogu u cilju povećanja efikasnosti poslovanja sustava organiziranosti obrtništva naložiti ukidanje i/ili spajanje pojedinih udruženja obrtnika i područnih obrtničkih komora, iznimno u slučajevima kada ne raspolažu dostatnim sredstvima za razvojne programe ili za redovito poslovanje.«.

Članak 31.

U članku 78. stavku 1. iza podstavka 3. dodaje se novi podstavak 4. koji glasi:

»– izdavanje uvjerenja o položenom ispitu kojim se dokazuje osnovno znanje o poučavanju učenika na naukovanju«.

Dosadašnji podstavak 4. postaje podstavak 5.

Članak 32.

U članku 79. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:

»6. sudjelovanje u uspostavi sustava osiguranja kvalitete u provedbi naukovanja«.

Članak 33.

U članku 81. stavku 2. podstavku 7. broj: »2« zamjenjuje se brojem: »1,5«.

Članak 34.

U članku 82. stavku 1. podstavak 9. mijenja se i glasi:

»– način osnivanja i provedbe nadzora nad radom udruženja obrtnika i područnih obrtničkih komora«.

Članak 35.

Iza članka 87. dodaje se članak 87.a koji glasi:

»Članak 87.a

Predsjedništvo Hrvatske obrtničke komore ima sljedeće zadatke:

1. sudjeluje u pripremi nacrta prijedloga općih akata Hrvatske obrtničke komore

2. prati i analizira te predlaže mjere i aktivnosti nužne za bolje funkcioniranje jedinstvenoga komorskog sustava

3. obavlja ostale poslove koje mu povjere tijela Hrvatske obrtničke komore.«.

Članak 36.

Članak 91. mijenja se i glasi:

»(1) Upravni nadzor nad poslovima povjerenima ovim Zakonom obavlja ministarstvo nadležno za obrt.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode inspekcije u okviru svojih nadležnosti propisanih posebnim propisima.«.

Članak 37.

U članku 93. stavku 1. riječi: »od 2000,00 do 20.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 260,00 do 2600,00 eura«.

U točki 7. iza riječi: »ako obavlja slobodni obrt u izdvojenom pogonu bez imenovanja poslovođe« dodaje se zarez i riječi: »osim u slučajevima iz članka 23. stavaka 3. i 4.«.

U točki 8. iza riječi: »ako obavlja vezani obrt u izdvojenom pogonu bez imenovanja stručnog poslovođe« dodaje se zarez i riječi: »osim u slučajevima iz članka 23. stavaka 3. i 4.«.

U stavku 4. riječi: »1000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »130,00 eura«.

Članak 38.

U članku 94. stavku 1. riječi: »od 1000,00 do 5000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 130,00 do 663,00 eura«.

U stavku 2. riječi: »500,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »66,30 eura«.

Članak 39.

U članku 95. stavku 1. riječi: »od 4000,00 do 35.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 530,00 do 4640,00 eura«.

U točki 1. iza riječi: »radnika« dodaju se riječi: »u punom radnom vremenu«.

U stavku 2. riječi: »od 2000,00 do 20.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 265,00 do 2650,00 eura«.

U stavku 4. riječi: »od 2000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 265,00 eura«.

Članak 40.

U cijelom tekstu Zakona o obrtu (»Narodne novine«, br. 143/13., 127/19. i 41/20. – ispravak) riječ: »kurikulum« u određenom padežu zamjenjuje se riječju: »kurikul« u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

(1) Ministar nadležan za obrt donijet će odluku iz članka 23. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za obrt donijet će odluku iz članka 25. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 42.

Hrvatska obrtnička komora, područne obrtničke komore i udruženja obrtnika dužni su svoj ustroj, statute, pravilnike i ostale akte uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 43.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o postupku i načinu osnivanja Majstorske škole (»Narodne novine«, br. 5/23.).

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2027., a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/26-01/48
Zagreb, 25. rujna 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1371

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAHTJEVIMA ZA PRISTUPAČNOST PROIZVODA I USLUGA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2026.

Klasa: 011-02/26-02/76
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 1. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAHTJEVIMA ZA PRISTUPAČNOST PROIZVODA I USLUGA

Članak 1.

U Zakonu o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (»Narodne novine«, br. 89/25.) u članku 5. točki 7. riječi: »elektro-

nički programski vodič« zamjenjuju se riječima: »elektroničke programske vodiče«.

Iza točke 9. dodaju se nove točke 10. do 13. koje glase:

»10. *usluga cjelovitog razgovora* je multimedijska komunikacija u stvarnom vremenu kojom se omogućuje dvosmjeran simetrični prijenos u stvarnom vremenu videozapisa, teksta i govora između korisnika na dvije lokacije ili više lokacija

11. *pristupna točka hitnog poziva (PSAP)* je fizička lokacija u nadležnosti državnog tijela ili privatne pravne osobe, određenih u skladu s posebnim propisima u Republici Hrvatskoj, na kojoj se prvotno zaprima komunikacija prema hitnim službama

12. *najprimjereniji PSAP* je PSAP koji su nadležna tijela unaprijed odredila za primanje komunikacije prema hitnim službama na određenom području ili za komunikaciju prema hitnim službama određene vrste

13. *tekstna komunikacija u stvarnom vremenu* je oblik tekstnog razgovora u slučajevima dvostrane ili višestrane komunikacije u kojoj se uneseni tekst šalje na način kojim se kod korisnika stvara dojam da sudjeluje u kontinuiranoj komunikaciji prema načelu »znak po znak«.«

Dosadašnje točke 10. do 39. postaju točke 14. do 43.

Članak 2.

U članku 19. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Ako se proizvod stavlja na tržište ili se stavlja na raspolaganje na tržištu u Republici Hrvatskoj, obrazac EU izjave o sukladnosti mora biti sastavljen na hrvatskom jeziku ili preveden na hrvatski jezik.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 3.

U članku 22. iza stavka 4. dodaju se novi stavak 5. i stavci 6. i 7. koji glase:

»(5) Nadležni inspektori iz stavka 3. ovoga članka ovlašteni su provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti sa zahtjevima za pristupačnost propisanim ovim Zakonom te uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje radi utvrđivanja njihove sukladnosti.

(6) Ako nadležni inspektor iz stavka 3. ovoga članka ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji ili drugoj stručnoj pravnoj osobi.

(7) Ako se utvrdi da uzorci ispunjavaju zahtjeve za pristupačnost propisane ovim Zakonom, troškove uzorka proizvoda, pregleda ili ispitivanja snosi Državni inspektorat, a ako se utvrdi da uzorci ne ispunjavaju zahtjeve za pristupačnost propisane ovim Zakonom, troškove uzorka proizvoda, pregleda ili ispitivanja snosi gospodarski subjekt.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 8.

Članak 4.

U članku 25. stavku 2. riječi: »Agencija za elektroničke medije« zamjenjuju se riječima: »Agencija za medije«.

Iza stavka 9. dodaju se stavci 10., 11. i 12. koji glase:

»(10) Tijela nadležna za nadzor tržišta usluga iz stavaka 1. do 9. ovoga članka osiguravaju dostupnost informacija o svom ustrojstvu, identitetu, nadležnostima i postupanjima utvrđenima ovim Zakonom te na zahtjev osiguravaju dostupnost tih informacija u pristupačnom obliku.

(11) Ako nadležni inspektor iz stavka 9. ovoga članka ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora tržišta usluga e-trgovine može povjeriti stručnoj instituciji ili drugoj stručnoj pravnoj osobi.

(12) Ako se utvrdi da je usluga e-trgovine usklađena sa zahtjevima za pristupačnost propisanim ovim Zakonom, troškove pregleda, ispitivanja ili stručne ocjene iz stavka 11. ovoga članka snosi Državni inspektorat, a ako se utvrdi da usluga e-trgovine nije usklađena sa zahtjevima za pristupačnost propisanim ovim Zakonom, troškove pregleda, ispitivanja ili stručne ocjene iz stavka 11. ovoga članka snosi gospodarski subjekt.«.

Članak 5.

U članku 27. ispred riječi: »Protiv« dodaje se oznaka stavka: »(1)«.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na postupke javne nabave na koje se primjenjuje zakon kojim se uređuje javna nabava.«.

Članak 6.

U članku 32. stavku 1. iza podstavka 13. dodaju se novi podstavci 14. i 15. koji glase:

»– na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ne dostavi informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu koji mu je isporučio proizvod i informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu kojem je isporučio proizvod (članak 14. stavak l.)

– ne čuva i ne predoči informacije iz članka 14. stavka l. ovoga Zakona nadležnom inspektoru iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona u razdoblju od pet godina nakon što mu je proizvod isporučen i pet godina nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod (članak 14. stavak 2.)«.

Dosadašnji podstavak 14. postaje podstavak 16.

Iza dosadašnjeg podstavka 15., koji postaje podstavak 17., dodaju se podstavci 18. do 21. koji glase:

»– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjerak procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4.)

– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona činjenice relevantne za procjenu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju kada primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 5.)

– primijeni razlog iz članka 17. stavka l. podstavka 2. ovoga Zakona, a u svrhu poboljšanja pristupačnosti ne financira se iz vlastitih izvora financiranja (članak 17. stavak 7.)

– ne obavijesti relevantno tijelo za nadzor tržišta države članice u kojoj je određeni proizvod stavljen na tržište da za određeni proizvod primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 8.)«.

Dosadašnji podstavci 16. i 17. postaju podstavci 22. i 23.

Članak 7.

U članku 33. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom od 6630,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj ovlašteni zastupnik koji je pravna osoba ako:

– ne provodi zadatke navedene u ovlaštenju koje je dostavio proizvođač (članak 10. stavak 2.)

– na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ne dostavi informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu koji mu je isporučio proizvod i informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu kojem je isporučio proizvod (članak 14. stavak l.)

– ne čuva i ne predoči informacije iz članka 14. stavka l. ovoga Zakona nadležnom inspektoru iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona u razdoblju od pet godina nakon što mu je proizvod isporučen i pet godina nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod (članak 14. stavak 2.)

– ne surađuje s nadležnim inspektorom iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona na svim mjerama za uklanjanje nesukladnosti proizvoda koji je stavljen na tržište sa zahtjevima za pristupačnost propisanim ovim Zakonom (članak 16. stavak 2.)

– ne dokumentira procjenu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona odnosno ne čuva sve relevantne rezultate u razdoblju od pet godina (članak 17. stavak 3.)

– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjerak procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4.)

– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona činjenice relevantne za procjenu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju kada primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 5.)

– primijeni razlog iz članka 17. stavka l. podstavka 2. ovoga Zakona, a u svrhu poboljšanja pristupačnosti ne financira se iz vlastitih izvora financiranja (članak 17. stavak 7.)

– ne obavijesti relevantno tijelo za nadzor tržišta države članice u kojoj je određeni proizvod stavljen na tržište da za određeni proizvod primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 8.)

– oznaku CE postavi protivno članku 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008 ili članku 21. ovoga Zakona ili

– ne postupa u skladu s izvršnim rješenjima nadležnog inspektora iz članka 23. ovoga Zakona.«.

Članak 8.

U članku 34. stavku 1. iza podstavka 12. dodaju se novi podstavci 13. i 14. koji glase:

»– na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ne dostavi informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu koji mu je isporučio proizvod i informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu kojem je isporučio proizvod (članak 14. stavak l.)

– ne čuva i ne predoči informacije iz članka 14. stavka l. ovoga Zakona nadležnom inspektoru iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona u razdoblju od pet godina nakon što mu je proizvod isporučen i pet godina nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod (članak 14. stavak 2.)«.

Dosadašnji podstavak 13. postaje podstavak 15.

U dosadašnjem podstavku 14., koji postaje podstavak 16., riječ: »ili« briše se.

Iza podstavka 16. dodaju se podstavci 17. do 20. koji glase:

»– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjerak procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4.)

– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona činjenice relevantne za procjenu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju kada primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 5.)

– primijeni razlog iz članka 17. stavka l. podstavka 2. ovoga Zakona, a u svrhu poboljšanja pristupačnosti ne financira se iz vlastitih izvora financiranja (članak 17. stavak 7.)

– ne obavijesti relevantno tijelo za nadzor tržišta države članice u kojoj je određeni proizvod stavljen na tržište da za određeni proizvod primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 8.) ili«.

Dosadašnji podstavak 15. postaje podstavak 21.

Članak 9.

U članku 35. stavku 1. iza podstavka 8. dodaju se novi podstavci 9. i 10. koji glase:

»– na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ne dostavi informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu koji mu je isporučio proizvod i informaciju o svakom drugom gospodarskom subjektu kojem je isporučio proizvod (članak 14. stavak l.)

– ne čuva i ne predoči informacije iz članka 14. stavka l. ovoga Zakona nadležnom inspektoru iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona u razdoblju od pet godina nakon što mu je proizvod isporučen i pet godina nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod (članak 14. stavak 2.)«.

Dosadašnji podstavak 9. postaje podstavak 11.

U dosadašnjem podstavku 10., koji postaje podstavak 12., riječ: »ili« briše se.

Iza podstavka 12. dodaju se podstavci 13. do 16. koji glase:

»– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjerak procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4.)

– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona činjenice relevantne za procjenu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona u slučaju kada primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 5.)

– primijeni razlog iz članka 17. stavka l. podstavka 2. ovoga Zakona, a u svrhu poboljšanja pristupačnosti ne financira se iz vlastitih izvora (članak 17. stavak 7.)

– ne obavijesti relevantno tijelo za nadzor tržišta države članice u kojoj je određeni proizvod stavljen na tržište da za određeni proizvod primjenjuje članak 17. stavak l. ovoga Zakona (članak 17. stavak 8.) ili«.

Dosadašnji podstavak 11. postaje podstavak 17.

Članak 10.

U članku 36. stavku 1. podstavku 6. riječ: »ili« briše se.

Na kraju podstavka 7. briše se točka i dodaju se podstavci 8. do 11. koji glase:

»– ne dostavi na zahtjev nadležnog inspektora iz članka 25. ovoga Zakona primjerak procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4.)

– ne izradi ponovno svoju procjenu uzrokuje li se nerazmjerno opterećenje prilikom promjene usluge koju nudi ili kada to zatraži nadležni inspektor iz članka 25. ovoga Zakona i najmanje svakih pet godina u slučaju kada primjenjuje članak 17. stavak l. podstavak 2. ovoga Zakona (članak 17. stavak 6.)

– primijeni razlog iz članka 17. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, a ne financira se iz vlastitih izvora financiranja u svrhu poboljšanja pristupačnosti (članak 17. stavak 7.) ili

– ne obavijesti relevantno tijelo nadležno za provjeru sukladnosti usluga države članice u kojoj se određena usluga pruža da za određenu uslugu primjenjuje članak 17. stavak 1. ovoga Zakona (članak 17. stavak 8.).«.

Članak 11.

Iza članka 36. dodaju se naslov iznad članka i članak 36.a koji glase:

»*Iznimka od primjene prekršajnih odredbi*

Članak 36.a

Prekršajne odredbe propisane člancima 32. do 36. ovoga Zakona ne primjenjuju se na postupke javne nabave na koje se primjenjuje zakon kojim se uređuje javna nabava.«.

Članak 12.

(1) U Prilogu I. odjeljku III. točki d) riječi: »pristupačnosti proizvoda i njegovoj kompatibilnosti« zamjenjuju se riječima: »pristupačnosti usluge i njezine kompatibilnosti«.

(2) U Prilogu IV. točki 2. podtočki (b) riječi: »navedeni u članku 4.« zamjenjuju se riječima: »navedeni u članku 6.«.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/26-01/79
Zagreb, 25. rujna 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

1372

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (»Narodne novine«, br. 108/95., 56/10. i 114/22.), članka 67. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara (»Narodne novine«, br. 92/10. i 114/22.) i članka 4. stavka 3. Zakona o gradnji (»Narodne novine«, br. 155/25.), a u vezi s člankom 1. stavkom 2. Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (»Narodne novine«, br. 93/98., 116/07. i 141/08.), ministar unutarnjih poslova u suglasnosti s ministrom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine donosi

PRAVILNIK
O SUSTAVIMA ZA OPSKRBU VOZILA STLAČENIM PLINOVITIM VODIKOM

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se sigurnosno-tehnički uvjeti pri projektiranju, građenju i održavanju postrojenja na kojima je moguće puniti stlačenim plinovitim vodikom spremnike vozila na pogon vodikom do nazivnoga tlaka punjenja do 70 MPa (700 bar) pri temperaturi od 15 °C te provedba mjera zaštite od požara i eksplozija s obzirom na opskrbu tom vrstom plinovitoga goriva.

(2) Postrojenja za opskrbu vozila s pogonom na vodik projektiraju se, grade i održavaju u skladu s prostornim planovima te važećim propisima i normama iz područja prostornoga uređenja i gradnje, zaštite od požara i zaštite na radu.

(3) Sigurnosno-tehnički uvjeti propisani ovim Pravilnikom primjenjuju se i na mjesta za opskrbu vozila s pogonom na vodik s oznakama javne postaje za punjenje vozila gorivom (uslužna ili samoposlužna postaja) i interne postaje te na mjesta za opskrbu vodikom na kojima se opskrba nudi kao posluživanje kupca (servisna usluga – usluga servisa koju pruža zaposlenik postaje) i na postaje na kojima je za to ponuđena samoposluga.

Članak 2.

(1) Svi materijali korišteni pri projektiranju, građenju i održavanju moraju biti kompatibilni s vodikom pri zahtijevanim temperaturama i tlakovima, te otporni na vodikovu sklonost difundiranja u razne metale narušavajući njihovu strukturu i čineći ih krtima.

(2) Cijevi i spojnice od lijevanoga i kovanoga kao i sivoga željeza ne smiju se koristiti zbog poroznosti materijala radi koje je moguće prodiranje vodika kroz cijevi i priključke.

(3) U dijelu postrojenja gdje se ne očekuje prisutnost vodika, mogu se koristiti materijali koji nisu kompatibilni s vodikom.

Članak 3.

(1) Postavljanje i/ili sastavljanje pojedinih dijelova sustava u svrhu kompletiranja sustava za opskrbu vozila s pogonom na vodik potrebno je obaviti i dokumentirati sukladno specifikacijama proizvođača opreme i uređaja.

(2) Postaja za punjenje vozila s pogonom na vodik treba biti opremljena zaštitnom mjernom i kontrolnom opremom i uređajima za mjerenje, upravljanje i nadzor koji sprječavaju nedozvoljene radne uvjete u sustavu i nedopuštene razine tlaka u spremnicima vozila koja se opskrbljuju vodikom.

(3) Izgrađena, odnosno rekonstruirana postaja za opskrbu vozila stlačenim plinovitim vodikom može se početi koristiti, odnosno staviti u pogon te se može donijeti rješenje za obavljanje djelatnosti na njoj prema posebnom propisu, nakon što se za to postrojenje izda uporabna dozvola sukladno važećim propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju, a kojoj je sukladno propisanom prethodilo utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja i izdavanje odgovarajućeg akta za građenje, osim ako nje propisima koji uređuju prostorno uređenje i gradnju drukčije propisano.

Članak 4.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1) *agregat za gorivo* – oprema u sustavu za punjenje (dispenzer, dozator) uključujući ormare za punjenje i potpornu strukturu, koja se fizički nalazi u području za punjenje goriva

2) *ciklus opskrbe gorivom* – potpuni postupak opskrbe gorivom vozila na javno dostupnome mjestu za opskrbu gorivom od trenutka kada je vozilo spojeno sve do trenutka kada je vozilo otpojeno od agregata za gorivo

3) *dobava vodika* – obuhvaća vozila s prikolicom za prijevoz ili pohranu vodika, u obliku tuba (cijevi) ili modularnih cilindara ili dobava cjevovodima (vodikovodima)

4) *eksplozivna atmosfera* – smjesa zraka sa zapaljivim plinom, parom, maglicom i prašinom pod atmosferskim uvjetima u kojoj se nakon početnog paljenja, proces gorenja prenosi na cijelu nezapaljenu smjesu

5) *elektrolizator* – elektrokemijski uređaj u kojemu se, uz dovođenje istosmjernoga napona, elektrolizom vode proizvode vodik i kisik u plinovitome stanju

6) *gorivni članak* – elektrokemijski uređaj u kojemu se elektrokemijskom reakcijom vodika iz spremnika i kisika iz zraka (ili spremnika) proizvodi električna energija, uz vodu i toplinu kao jedine nus-produkte

7) *grupa spremnika* – tlačne posude za pohranu stlačenoga plinovitoga vodika, koje se mogu nalaziti između sustava za proizvodnju vodika i kompresora radi ravnomjernoga protoka vodika u kompresor ili između kompresora i sustava za punjenje za osiguranje opskrbe vozila vodikom

8) *javno dostupna infrastruktura za alternativna goriva* – infrastruktura za alternativna goriva koja se nalazi na lokaciji ili na prostoru koji su otvoreni široj javnosti, bez obzira na to nalazi li se infrastruktura za alternativna goriva na javnoj ili na privatnoj imovini, primjenjuju li se ograničenja ili uvjeti u pogledu pristupa lokaciji ili prostoru i bez obzira na primjenjive uvjete korištenja infrastrukture za alternativna goriva

9) *mjesto/postaja za opskrbu gorivom* – postrojenje za opskrbu tekućim ili plinovitim gorivom, putem fiksnoga ili pokretnoga postrojenja, koje može opskrbljivati samo jedno vozilo, jedan vlak, jedan brod ili jedan zrakoplov u određenom trenutku

10) *najveći dopušteni radni tlak* – najveći dopušteni tlak u sustavu na određenoj temperaturi;

11) *nazivni radni tlak* – tlak sustava za pohranu u vozilu pri 100 % SOC (stanje napunjenosti) pri temperaturi vodika od 15 °C (za cestovna vozila to je obično 35 MPa (350 bar) ili 70 MPa (700 bar)

12) *održavanje punionice* – je postupak kojem je zadaća zadržavanje tehnološke kvalitete i sigurnosti postrojenja nakon uporabne dozvole i puštanja u rad.

13) *operator mjesta za punjenje* – subjekt koji je odgovoran za upravljanje i rad mjesta za punjenje i koji krajnjim korisnicima pruža uslugu punjenja, među ostalima u ime i za račun pružatelja usluga mobilnosti

14) *postaja za punjenje* – fizičko postrojenje na određenoj lokaciji koje se može sastojati od jednog ili više mjesta za punjenje

15) *punionica vodika* – postrojenje za punjenje vozila vodikom, uključujući opskrbu vodikom (proizvodnja na licu mjesta i/ili dobava kamionom-prikolicom i/ili cjevovodima (vodikovodima), te sustave za kompresiju, pohranu i punjenje vodika

16) *radni tlak* – tlak u pojedinim sastavnim dijelovima tijekom rada sustava za opskrbu vozila vodikom sukladno važećoj regulativi (radni tlak se može razlikovati od jedne do druge komponente sustava)

17) *savitljiva cijev* – fleksibilna cijev koja se koristi za punjenje vodika u vozilo kroz ventil za istakanje

18) *sigurna udaljenost* – udaljenost između spremnika i opreme pod tlakom zapaljivoga plina od drugih sustava i instalacija u njihovoj blizini, susjednih građevina i granica parcela, javnih prometnih površina, preko koje se u slučaju požara ili eksplozije, ovisno o vrsti, količini i načinu uporabe zapaljivih tekućina i/ili plinova, vrsti zahvata i izvedenim mjerama zaštite, ne očekuje ugrožavanje susjednih sustava i instalacija, građevina i okoliša, što se utvrđuje na temelju odnosnih propisa i normi, odnosno u praksi provjerenih, dokazanih pravila tehničke prakse

19) *spremnik pod tlakom* – svaka posuda koja se koristi za pohranu vodika

20) *sustav za opskrbu vozila s pogonom na vodik* – dio prostora na postaji za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom na kojemu je smještena postaja za punjenje vozila vodikom, a kojega čini tehničko-tehnološka cjelina (slika 1 – Prilog A) kojom se na mjestu postaje obavlja punjenje spremnika vozila s pogonom na vodik, odnosno oprema kojom se na mjestu postaje proizvodi, stlačuje i pohranjuje vodik, te se u spremnik vozila isporučuje u stanju pogonskoga goriva potrebnoga za opskrbu vozila s pogonom na vodik

21) *tlačni sigurnosni ventil* – ventil koji se otvara kada tlak dosegne određenu zadanu točku kako bi zaštitio sustav od pucanja i ponovno se zatvara kada tlak padne ispod zadane točke

22) *tvorničko ispitivanje prihvatljivosti* – ispitivanje koje se provodi u tvornici na opremi ili na sustavima postaje za gorivo za provjeru funkcionalnosti i/ili cjelovitosti prije otpreme na lokaciju

23) *usluga opskrbe gorivom* – prodaja bilo kojeg tekućeg ili plinovitog goriva ili opskrba njime putem javno dostupnoga mjesta za opskrbu gorivom

24) *ventil za istakanje* – uređaj spojen na sustav za punjenje goriva koji omogućava brzo spajanje i otpajanje dovoda goriva u sustav za pohranu goriva u vozilo

25) *vodik* – alternativno gorivo koje ima potencijal doprinijeti dekarbonizaciji prometa te poboljšati okolišnu učinkovitost prometnoga sektora

26) *zaštitni zid* – zid, zaklon ili pregrada koji sprječava prijenos topline zračenjem i/ili vanjsko mehaničko djelovanje na dijelove sustava za opskrbu vozila vodikom.

II. UVJETI ZA IZDAVANJE SUGLASNOSTI ZA IZGRADNJU I PUŠTANJE U RAD PUNIONICE VODIKA

Članak 5.

(1) Prilikom projektiranja i građenja postrojenja u kojima se koristi vodik moraju biti ispunjeni svi temeljni zahtjevi sukladno propisima kojima se uređuje gradnja, te osigurana odgovarajuća razina sigurnosti sa stajališta zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, a koja je propisana posebnim propisima koji uređuju područje zaštite od požara i tehnološke eksplozije.

(2) Za svaki pojedinačni zahvat u prostoru potrebno je ishoditi posebne uvjete i uvjete priključenja i ishoditi odgovarajući akt za građenje sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(3) Pri projektiranju postrojenja primjenjuju se mjere zaštite od požara i eksplozije sukladno nacionalnim propisima i normama koji uređuju ovo područje, a u slučaju da iste nisu dostatne, dozvoljena je primjena stranih pravila tehničke prakse – smjernica, propisa, dobre prakse i normi.

Članak 6.

Ako se primjenjuju dokazana inozemna pravila tehničke prakse – smjernice, može se primjenjivati samo jedna smjernica unutar pojedine namjene u građevini (prostoru), a ne kombinacija smjernica i to uz obaveznu primjenu važećih hrvatskih normi koje su nastale prihvaćanjem europskih normi.

Članak 7.

Prije izgradnje punionice vodika, moraju se nadležnome tijelu dostaviti dokumenti propisani posebnim propisima koji uređuju predmetno područje.

Članak 8.

Po završetku svih građevinskih radova, a prije puštanja u rad pnionice vodika, potrebno je nadležnome tijelu dostaviti propisanu i traženu dokumentaciju koja sadrži dokaze o kvaliteti ugrađenih materijala i opreme, izvedenih radova te sigurnosti i funkcionalnosti postrojenja punionice.

III. ZAHTJEVI ZA SIGURNOSNU UDALJENOST

1. Općenito

Članak 9.

(1) S obzirom na mogućnost postavljanja komponenata sustava, lokacija, izvedba i montaža sustava za opskrbu vozila vodikom mora se isplanirati sukladno ograničenjima vezanima na granice parcele, javne (prometne) površine, susjedne građevine, postojeće instalacije i zahtjeve vezane uz potrebne sigurnosne udaljenosti, zone opasnosti od eksplozije tekućih i plinovitih goriva na prostoru postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom, kao i posebne uvjete za prostore s rizikom od nastanka i širenja požara i/ili eksplozije.

(2) Ako na prostoru postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom postoje ograničenja za smještaj sustava za opskrbu vozila plinovitim vodikom, ista se trebaju ukloniti na način da se na prostoru postaje poduzmu posebne dodatne mjere s ciljem otklanjanja mogućih opasnosti i/ili smanjenja sigurnosnih udaljenosti i zona opasnosti od eksplozije.

(3) Sustav za opskrbu vozila vodikom i njegove strukturne cjeline (komponente), uključivo i pripadajući zaštitni zidovi, mogu biti postavljeni jedino na način da su time zadovoljeni svi zahtjevi o smještaju spremnika i tlačne opreme, kao i sigurnosne udaljenosti koje se njima postavljaju.

(4) Sigurnosni zahtjevi navedeni u ovom Pravilniku jednako se primjenjuju i na mobilne sustave za punjenje plinovitim vodikom.

Članak 10.

(1) Punionice vodika potrebno je instalirati uz glavne prometnice i/ili na mjestima koja su sigurna za dobavu vodika kamionom-prikolicom (ili cjevovodom ako je primjenjivo) bez prolaska kroz gusto naseljena područja.

(2) Postaja za punjenje vodikom ne smije se nalaziti u blizini nadzemne električne instalacije/dalekovoda.

(3) Nadzemni električni vodovi ne smiju se protezati poprijeko i biti na udaljenosti manjoj od 1,5 puta visine stupa, a električni vodovi moraju biti postavljeni na način da je isključena bilo kakva mogućnost oštećenja opreme ili vozila.

(4) Dijelovi sustava za opskrbu vozila vodikom ne smiju biti smješteni u prolazima ili hodnicima objekta, ispod stepenica niti na lokacijama gdje bi svojim smještajem i radom ugrozili izlaze u slučaju nužde i prometne putove.

(5) Pristup za interventna vozila mora biti osiguran u skladu s važećim propisima.

Članak 11.

(1) Zahtjevi koji se odnose na instalaciju punionice vodika uključuju informacije o lokaciji i položaju instalacije punionice vodika i minimalnu udaljenost razdvajanja u odnosu na susjedne zgrade u kontekstu rizika, te na minimalnu udaljenost razdvajanja komponenti sustava, a također uključuju i minimalnu udaljenost između punionica za punjenje različitih goriva na postaji za punjenje gorivom kao i njihov međusobni utjecaj.

(2) U slučaju kada su instalirane punionice za opskrbu različitim gorivima, potrebno je uzeti u obzir izvedbenu dokumentaciju zasebno za svaku punionicu.

2. Udaljenosti između punionice vodika i okolnoga zemljišta

Članak 12.

(1) Punionice vodika trebaju ispunjavati minimalne zahtjeve za udaljenost razdvajanja ovisno i o namjeni korištenja okolnoga zemljišta prema ISO 19880 nizu normi ili jednako vrijednom normom.

(2) Pri određivanju i projektiranju minimalne udaljenosti razdvajanja od okolnog zemljišta posebno treba paziti na područja velike gustoće naseljenosti, lokacije odgojno-obrazovnih institucija i bolnica.

Tablica 1 – Minimalne preporučene udaljenosti punionice vodika (kapaciteta do 3t stlačenog plinovitog vodika i radnog tlaka do 700 bara) od okolnih površina u korištenju:

	Udaljenost od spremnika vodika, kompresora, ventilacijskih otvora, agregata za gorivo i ostale opreme
Područje male gustoće naseljenosti/ komercijalno/industrijsko/rekreacijsko područje	25 m
Područje velike gustoće naseljenosti/obrazovne institucije/ bolnice	50 m

Članak 13.

Ako se ne mogu ispuniti zahtjevi za udaljenosti iz članka 11. ovoga Pravilnika, potrebno je postaviti protupožarni zid u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Poglavlju IV. ovoga Pravilnika, otpornosti na požar najmanje REI-M 90 i izveden od negorivih građevnih proizvoda (reakcije na požar najmanje A2 po HRN EN 13501-1), kako bi se na odgovarajući način smanjila udaljenost razdvajanja koja je predmet kvantitativne procjene rizika, a visina protupožarnoga zida mora biti najmanje 2,5 m.

3. Udaljenosti između opreme unutar prostora punionice vodika

Članak 14.

(1) Udaljenosti između opreme unutar punionice vodika određuju se u skladu s relevantnim međunarodnim standardima koji podliježu kvantitativnoj procjeni rizika.

(2) Zahtijevanu minimalnu udaljenost između opreme unutar punionice vodika treba projektirati sukladno važećim propisima, normama i pravilima tehničke prakse.

(3) U slučaju da nacionalna regulativa nije dostatna, dozvoljena je primjena u praksi dokazanih stranih pravila tehničke prakse – smjernica, propisa, normi (kao npr. TRBS 3151 /TRGS 751, njemačko savezno Tehničko pravilo za pogonsku sigurnost/opasne tvari: Otklanjanje opasnosti od požara, eksplozije i tlaka na benzinskim i plinskim postajama za punjenje kopnenih vozila, ili jednako vrijedno pravilo tehničke prakse).

Članak 15.

Ako se zahtjevi za razdvajanje iz članka 14. ovoga Pravilnika ne mogu ispuniti zbog ograničenja lokacije, mora se postaviti pro-

tupožarni zid koji je u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Poglavlju IV. ovoga Pravilnika, otpornosti na požar najmanje REI-M 90 i izveden od negorivih građevnih proizvoda (reakcije na požar najmanje A2 po HRN EN 13501-1) kako bi se prikladno smanjila udaljenost razdvajanja koja je podložna kvantitativnoj procjeni rizika, a visina protupožarnoga zida mora biti najmanje 2,5 m.

IV. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PROJEKTIRANJE I GRADNJU PUNIONICA VODIKA

1. Općenito

Članak 16.

Postrojenja za opskrbu vozila s pogonom na vodik projektiraju se i grade u skladu s prostornim planovima te važećim propisima i normama iz područja prostornoga uređenja i gradnje, zaštite od požara i zaštite na radu, uzimajući u obzir zahtjeve vezane za tehnološku izvedbu opreme, ograničenja s obzirom na eventualnu postojeću opremu, instalacije u prostoru gradnje i posude pod tlakom.

Članak 17.

(1) Cjelokupna konstrukcija (tehničko rješenje) i instalacija punionice vodika moraju biti u skladu s ISO 19880 nizom normi ili jednako vrijednom normom.

(2) Punionica vodika i sva njezina oprema moraju biti prihvatljivi za okoliš i uvjete uporabe, uzimajući u obzir sve čimbenike, uključujući temperaturu, tlak, kompatibilnost materijala s vodikom, klasifikaciju prostora ugroženoga eksplozivnom atmosferom, mogućnost održavanja i sigurnost od požara.

Članak 18.

(1) Grafički prikaz (slike) sastavnih komponenti punionice vodika u prostoru postaje za opskrbu različitim gorivima sadržan je u Prilogu 1 koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Grafički prikaz iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja obvezujuću specifikaciju potrebnih uređaja i opreme te se mogu primijeniti i drugi uređaji i oprema, uzimajući u obzir sigurnost rada komponenti, sigurnosne udaljenosti, zone opasnosti od eksplozije, mehaničku čvrstoću i provjeru sigurne ugradnje.

Članak 19.

(1) Svaka punionica vodika zahtijeva opremu za pohranu i predobradu (hlađenje, stlačivanje) vodika te agregat za gorivo.

(2) Za punjenje spremnika vodikom, primjenjuju se norme SAE-J2601, HRN EN 17127 i ISO 19880-1 te ISO 19885-3.

(3) Oprema za punionicu vodika mora biti sigurno postavljena na odgovarajući nosač konstrukcije te odgovarajuće statički učvršćena.

Članak 20.

(1) Mobilni sustavi za punjenje vozila plinovitim vodikom nisu namijenjeni za rad kao stacionarni sustavi.

(2) Tehnologija postrojenja s agregatom za gorivo kao i spremnici za opskrbu vodikom konstruirani su na takav način da se mogu postaviti i raditi na različitim lokacijama.

(3) Mjesto ugradnje mobilnoga sustava za punjenje vodikom mora odgovarati nastalim opterećenjima i mora biti projektirano tako da bude stabilno, npr. kroz nosive podne površine od betona, predgotovljenih betonskih elemenata ili betonskih blokova, dovoljno velikih i čvrstih temelja za smještaj kontejnera ili učvršćene šljunčane površine.

(4) Za mjesta mobilnih sustava za punjenje vodikom potrebno je ishoditi akte sukladno propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

Članak 21.

(1) Operator mobilne punionice mora, prema potrebi i dogovoru s vlasnikom/posjednikom nekretnine, osigurati da planirana mjesta postavljanja mobilne punionice omogućavaju sigurnu uporabu za vrijeme trajanja planirane instalacije.

(2) Prostorni opseg koncepcije zaštite mora odgovarati opsegu mjesta postavljanja, a uvjeti na mjestu postavljanja moraju osigurati poštivanje tehničkih i organizacijskih mjera predviđenih odnosnom tehničkom dokumentacijom.

2. Kvaliteta vodika

Članak 22.

(1) Kvaliteta vodika koji se isporučuje na punionici vodika mora biti u skladu s HRN EN 17124 normom.

(2) Kako bi se spriječile nečistoće u vodiku koje bi utjecale na visokotlačni vodikov sustav unutar vozila, moraju biti uključeni odstranjivači nečistoća, preporučeno instalirani u agregatu za gorivo.

(3) Zahtjevi za kvalitetu vodika iz ovoga Pravilnika, jednako se primjenjuju i na mobilne sustave za punjenje plinovitim vodikom.

Članak 23.

(1) Odstranjivači nečistoća i odjeljivači tekućine moraju biti komponente sustava za opskrbu vodikom.

(2) Odstranjivači nečistoća i odjeljivači tekućine mogu se kombinirati u jednom sustavu te moraju imati funkciju sprječavanja ulaska čestica maksimalne veličine od 5 µm s minimalnom učinkovitošću uklanjanja od 99 % u očekivanim uvjetima rada. HRN EN ISO 4022, ISO 12500-1 i ISO 12500-3 norme daju preporučene metode za ispitivanje učinkovitosti odstranjivača nečistoća.

(3) Odstranjivač nečistoća se postavlja u smjeru komponenti agregata za gorivo, a što je moguće bliže uređaju za odvajanje ventila za istakanje ili savitljive cijevi.

(4) Odstranjivači nečistoća i odjeljivači tekućine moraju biti postavljeni tako da se mogu otvoriti i isprazniti na brz, jednostavan i siguran način.

(5) Ventili za isključivanje (zaporni ventili ili ventili za blokadu protoka vodika) moraju se postaviti ispred odstranjivača nečistoća, pri čemu rad ventila ne smije biti ugrožen potencijalnim nečistoćama u sastavu vodika.

(6) Obvezan je nadzor količina nečistoća izdvojenih u odstranjivaču nečistoća postavljenome u glavnoj liniji protoka vodika.

(7) Održavanje uređaja i opreme kao i radni proces u sustavu za opskrbu vozila vodikom ne smiju imati negativan utjecaj na čistoću vodika kojim će se puniti spremnici pod tlakom u vozilima.

(8) Vodik isporučen iz sustava za opskrbu vozila vodikom mora odgovarati za namjenu korištenja vodika kao goriva za pogon vozila.

3. Dobava vodika prikolicom za prijevoz, vodikovodima i/ili pohrana vodika

Članak 24.

(1) Prikolica za prijevoz i/ili pohrana vodika mora imati valjanu dozvolu za prijevoz opasnih tvari.

(2) Unutar prostora punionice vodika potrebno je osigurati određeno parkirno mjesto za prikolicu za prijevoz vodika s jasno postavljenim oznakama.

(3) Prikolice za prijevoz vodika na parkirnome mjestu smatraju se spremnicima vodika, te njihova parkirna mjesta moraju zadovoljiti zahtjeve iz ovoga Pravilnika.

(4) Na parkirno mjesto treba postaviti odbojnik s horizontalnim oznakama koje označavaju normalan položaj parkiranja.

(5) Između parkirane prikolice za prijevoz vodika i agregata za gorivo mora postojati protupožarni zid, otpornosti na požar najmanje REI-M 90 i izveden od negorivih građevnih proizvoda (reakcije na požar najmanje A2 po HRN EN 13501-1).

(6) Visina i širina protupožarnoga zida moraju biti usklađene sa zahtjevima iz ovoga Pravilnika.

(7) Savitljiva cijev koja služi za istakanje vodika iz prikolice za prijevoz vodika mora biti opremljena protulomnim ventilom koji zatvara prekomjerni protok vodika u slučaju puknuća, odvajanja ili oštećenja cijevi.

4. Proizvodnja vodika uz punionicu vodika

Članak 25.

(1) Proizvodnja vodika namijenjenoga uporabi u prometu mora biti u skladu s propisima koji uređuju proizvodnju alternativnih goriva.

(2) Sustav za proizvodnju vodika elektrolizom vode mora biti projektiran u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO 22734-1 ili jednako vrijednom normom.

5. Spremnici vodika

Članak 26.

(1) Pohrana vodika podrazumijeva prikolice za prijevoz i/ili pohranu vodika te sve vrste spremnika vodika na licu mjesta, uključujući i međuspremnike.

(2) Spremnici vodika moraju biti smješteni iznad zemlje i ispunjavati jedan od sljedećih zahtjeva:

– na otvorenome prostoru s dobrom prirodnom ventilacijom

– u zatvorenome prostoru opremljenom prisilnom ventilacijom (primjenjivo samo za male međuspremnike).

Članak 27.

(1) Kućišta spremnika moraju biti projektirana i izrađena u skladu sa zakonskom regulativom i normama za tlačne posude te opremljeni automatskim zapornim ventilom, uređajem za rasterećenje tlaka ili sigurnosnim tlačnim ventilom, manometrom i sučeljem za pročišćavanje dušikom.

(2) Potporna konstrukcija mora biti osigurana za svaki spremnik.

(3) Između spremnika vodika i agregata za gorivo mora se postaviti zaštitni zid otpornosti na požar najmanje REI-M 90 i izveden od negorivih građevnih proizvoda (reakcije na požar najmanje A2 po HRN EN 13501-1).

6. Kompresori

Članak 28.

(1) Kompresori moraju udovoljavati uvjetima ugradnje u prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom.

(2) Kompresor mora biti pričvršćen na neovisne nosače uz mjere koje će doprinijeti smanjenju vibracija za usisnu i ispusnu cijev, kao i smanjenju vibracija na građevine i susjedne dijelove sustava.

(3) Kompresor mora imati ugrađen sigurnosni sustav koji će osigurati da vrijednosti temperature i tlaka ne premašuju ili padnu ispod radnih vrijednosti.

(4) Kompresor treba biti opremljen uređajima za potpuno smanjenje tlaka u svim dijelovima sustava u svrhu održavanja.

(5) U slučajevima kada se kompresori nalaze unutar zatvorenoga prostora ili dijela koji obično nije otvoren, moraju se primijeniti sigurnosne mjere koje uključuju prirodnu ventilaciju, osjetnike za detekciju vodika i prisilnu ventilaciju za hitne situacije.

Članak 29.

(1) U slučaju nestanka električne energije kompresor se mora moći samostalno isključiti na siguran način.

(2) Uređaj za isključenje kompresora treba automatski zaustaviti dotok vodika do dijela kompresora koji nije u funkciji (na primjer kada nema procesa stlačivanja).

(3) Najviši dopušteni radni tlak na pokazivaču mora biti jasno naznačen oznakom granične vrijednosti radnoga tlaka.

(4) Pokazivači tlaka na sustavu za opskrbu vozila vodikom trebaju kao mjernu jedinicu prikazivati bar.

7. Agregat za gorivo

Članak 30.

(1) Agregat za gorivo mora udovoljavati uvjetima ugradnje u prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom.

(2) Kada se agregat za vodik kombinira s agregatima drugih goriva, sve komponente sustava moraju biti projektirane za klasu otpornosti od eksplozije IIC (ili IIB+H2) i temperaturnu klasu T3, sukladno HRN EN ISO 60079-0 i HRN EN ISO 16852.

(3) Područje za punjenje mora biti jasno označeno na tlu i u projektu.

(4) Dovod vodika do agregata za gorivo mora se moći prekinuti.

(5) Uobičajena izvedba agregata za gorivo s pripadajućim komponentama prikazana je u Prilogu 1 (slika 3).

Članak 31.

Agregat za gorivo mora biti opremljen s:

– najmanje jednim automatskim ventilom za zatvaranje koji je nedostupan javnosti i zaštićen od udara vozila

– protulomnim ventilom koji mora zatvoriti protok vodika do ventila za istakanje

– nepovratnim ventilom kako bi se osiguralo da nema povratnoga toka vodika tijekom punjenja.

Članak 32.

Cijev za punjenje vodika u vozila mora biti u skladu s ISO 19880-5 normom ili jednako vrijednom normom.

Članak 33.

Ventil za istakanje vodika u vozila mora biti konstruiran na način da se ne može spojiti sa spremnicima nižih, odnosno viših nazivnih radnih tlakova te mora biti u skladu s HRN EN ISO 17268-1 normom ili jednako vrijednom normom.

8. Proces punjenja

Članak 34.

(1) Zbog velikoga povećanja tlaka tijekom procesa punjenja stvara se znatna toplina radi čega se, pri tlaku punjenja iznad 350 bara, vodik prethodno hladi na punionici i pohranjuje na temperaturi od -33 °C do -40 °C.

(2) Kako bi se komponente spremnika zaštitile od pregrijavanja, temperature u spremnicima vozila s gorivnim člancima ne smiju narasti iznad 85 °C.

(3) Proces punjenja mora u potpunosti udovoljavati normi HRN EN 17127, a prije puštanja u pogon i javno korištenje punionica mora biti testirana sukladno protokolu ISO 19880 tablica C2.

Članak 35.

(1) Prije punjenja u sustavu se mora provesti provjera tlaka kako bi se provjerila nepropusnost za punjenje, uređaja za odvajanje cijevi i ventila za istakanje i veza s vozilom, a također se može odrediti tlak vodika u vozilu prije punjenja.

(2) Tijekom priključenja vozila potrebno je pratiti bilo kakav značajan gubitak tlaka, a ukoliko provjera tlaka nije uspješna, postupak punjenja potrebno je prekinuti i provesti hitno isključenje.

(3) Prilikom provjere tlaka određena količina vodika može se prenijeti u vozilo, a najveća dopuštena masa vodika koja se može prenijeti u vozilo tijekom ovoga procesa trebala bi biti 200 grama.

Članak 36.

Pri punjenu vodika u spremnik potrebno je slijediti protokol prema zahtjevima HRN EN 17127 norme.

Članak 37.

Na sustavu za opskrbu vozila vodikom potrebno je osigurati mogućnosti ručne blokade protoka vodika ugrađivanjem mehanizma za ručno zaustavljanje protoka vodika i punjenja spremnika pod tlakom, a proces punjenja automatski se prekida unutar 5 sekundi ako se dogodi jedna od sljedećih situacija:

– zaprimljen je signal od vozila o prekidu ili zaustavljanju punjenja

– dolazi do odstupanja od protokola punjenja.

9. Cjevovodi

Članak 38.

(1) Visokotlačni cjevovodi moraju biti zavareni u skladu s ISO 15649 normom što uključuje i kvalifikaciju zavarivača, postupke zavarivanja, itd.

(2) Preporučeni materijal cijevi je S31603.

(3) Cjevovod treba postaviti tako da se ne može slučajno stati na njega te da ne predstavlja opasnost od spoticanja za korisnike ili servisno osoblje.

(4) Ako se cijevi nalaze u zemlji trebaju se položiti u kanale obložene nezapaljivim materijalom.

(5) Kanal je potrebno prekriti zaštitnom pločom s otvorima za ventilaciju kako bi se spriječilo zadržavanje vodika, a konstrukcija i raspored cijevi i drugih objekata moraju biti u skladu s relevantnim standardima.

10. Ventili

Članak 39.

(1) Sigurnosni, nepovratni, ručni, protulomni i zaporni ventili, te ventili za regulaciju protoka, moraju biti u skladu s ISO 19880-3 normom ili jednako vrijednom normom.

(2) Tlačni sigurnosni ventil mora biti u skladu s ISO 4126-1 normom ili jednako vrijednom normom.

(3) Uređaji za rasterećenje tlaka moraju biti u skladu s ISO 4126-2 normom ili jednako vrijednom normom.

11. Ventilacijski sustav

Članak 40.

(1) Ventilacijski sustav mora biti odgovarajuće mehanički pričvršćen, statički proračun mora uzeti u obzir normalan rad ventilatora i vanjske utjecaje kao što je vjetar, a ispuh ventilacijskoga sustava treba biti najmanje 2 metra iznad najviše točke punionice i najmanje 5 metara iznad razine tla.

(2) Prostor postrojenja mora imati odgovarajuću ventilaciju kako bi se spriječilo nakupljanje vodika i time stvaranje potencijalno eksplozivne atmosfere.

(3) Izlaz ventilacijske cijevi mora biti okrenut okomito prema gore.

(4) Potrebno je spriječiti ulazak vode i krhotina, a čepovi se ne smiju koristiti za pokrivanje izlaza.

Članak 41.

(1) Kada se oprema za vodik nalazi u poluzatvorenome prostoru, kao što je na primjer ispod nadstrešnica ili zasjenjenih struktura, konstrukcija mora sadržavati mjere za sprječavanje nakupljanja vodika, a zabranjena je uporaba nadstrešnica s valovitim pločama koje bi potencijalno mogle akumulirati vodik unutar praznih prostora.

(2) Kućišta i odjeljci koji sadrže vodik moraju biti opremljeni sustavima izvedenima u odgovarajućoj protueksplozijski zaštićenoj izvedbi.

(3) Ventilacijske sustave pokreće najviše 1 % v/v koncentracije vodika koje detektira sustav za detekciju vodika, kao i sustav isključivanja u hitnim situacijama.

(4) Kućišta i prostori koji sadrže vodik moraju biti opremljeni odgovarajućom ventilacijom od najmanje 5 izmjena zraka na sat.

12. Sustav za detekciju vodika

Članak 42.

(1) Osjetnici vodika moraju biti u skladu sa zahtjevima točnosti ISO 26142 normom ili jednako vrijednom normom te instalirani na najvišim točkama unutar kućišta ili prostora u kojima se može pojaviti vodik, u blizini svakog agregata za gorivo i na mjestu priključka punionice.

(2) Nakon otkrivanja najviše koncentracije vodika od 1,0 % v/v:

– oglašava se zvučni alarm unutar i izvan kućišta

– crveno svjetlo treperi unutar i izvan kućišta

– oglašava se odgovarajući % v/v alarm i svjetlo indikatora svijetli na uređaju za praćenje

– zatvaraju se svi dovodi vodika

– otvaraju se sva vrata otvora (ako postoje)

– prisilna ventilacija zatvorenih prostora postavljena je na najmanje 15 izmjena zraka na sat

– isključuju se svi sustavi za proizvodnju vodika.

Članak 43.

(1) Nakon detekcije koncentracije vodika od najviše 2,0 % v/v:

– oglašava se odgovarajući % v/v alarm i svijetli indikatorsko svjetlo na nadzornome uređaju

– isključuju se svi dovodi električne energije osim za ventilator za prisilnu ventilaciju i druge opreme u odgovarajućoj protueksplozijski zaštićenoj izvedbi (kao što je oprema za hitne situacije, svjetla i znakovi, ako postoje)

– oglašava se požarni alarm za evakuaciju.

(2) Ručni i prijenosni osjetnici propuštanja vodika moraju biti postavljeni i dostupni na ulazu u bilo koji zatvoreni ili poluzatvoreni prostor i na parkirnome mjestu za prikolicu za prijevoz i/ili pohranu vodika.

13. Sustav isključivanja u hitnim situacijama

Članak 44.

(1) Punionica vodika mora biti opremljena sustavom za hitno isključivanje.

(2) Bez daljnje ručne intervencije, sustav za hitno isključivanje mora se aktivirati u slučajevima:

– kvara ručnog uređaja za zaustavljanje u nuždi

– neuspješne provjere ispravnosti tlaka sustava

– odspajanja uređaja za odvajanje cijevi

– detekcije koncentracije vodika od najviše 2,0 % v/v koncentracije vodika

– kvara sustava prisilne ventilacije

– kvar sustava detekcije vodika.

(3) Hitno isključivanje također se mora aktivirati u slučajevima:

– detekcije tlaka vodika u agregatu za gorivo ispod razine određene protokolom punjenja

– otkrivanja neobjašnjivoga smanjenja tlaka vodika u agregatu za gorivo

– detekcije protoka punjenja većeg od očekivanoga i/ili zatvaranje ventila za prekomjerni protok.

Članak 45.

(1) Najmanje jedan prekidač za ručno isključivanje u nuždi mora biti instaliran na mjestima:

– pored agregata za gorivo

– unutar prostora za pohranu vodika

– unutar ureda postaje za opskrbu vodikom

– pored kompresora.

(2) Odgovor koji aktivira sustav za isključivanje u nuždi uključuje zatvaranje automatskoga zapornoga ventila agregata za gorivo i/ili aktiviranje sustava prisilne ventilacije predviđene za zatvorene prostore i prostore koji sadrže opremu za vodik.

14. Klasifikacija prostora ugroženog eksplozivnom atmosferom

Članak 46.

(1) Područja postaje za opskrbu vozila vodikom, u kojima može doći do ispuštanja vodika, su prostori potencijalno ugroženi eksplozivnom atmosferom te se razvrstavaju u zone opasnosti od eksplozije.

(2) Klasifikacija zona opasnosti od eksplozije sustava za opskrbu vozila vodikom treba biti u skladu s normom HRN EN IEC 60079-10-1.

(3) U slučaju ograničavanja područja rasprostiranja zona opasnosti od eksplozije, kao npr. zaštitnim zidom, moraju se zadovoljiti zahtjevi na ventilaciju prostora u skladu sa normom HRN EN IEC 60079-10-1 te pravilima struke u području protueksplozijske zaštite.

Članak 47.

Ako se na temelju znanstvenih spoznaja, prihvaćene tehničke prakse i/ili propisa drugih zemalja utvrdi da se isti stupanj sigurnosti u pogledu zaštite od požara i eksplozija može ostvariti na drugi prikladniji način, može se odstupiti od odredbi ovoga Pravilnika samo uz predočenje dokaza o tome i ukoliko to odobri nadležno tijelo za nadzor zaštite od požara i eksplozije Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu.

15. Zaštita od munje

Članak 48.

Za punionicu vodika potrebno je projektirati i instalirati zaštitu od munje u skladu s važećim propisima i normama.

16. Uzemljenje

Članak 49.

(1) Za punionicu vodika potrebno je projektirati i instalirati odgovarajuće uzemljenje u skladu s važećim propisima i normama.

(2) Priključak za elektrostatičko pražnjenje mora biti instaliran na ulazu punionice za dolazno osoblje za uklanjanje vlastitoga statičkoga elektriciteta.

17. Izolirajuće podne obloge

Članak 50.

(1) Podovi u prostorima potencijalno ugroženima eksplozivnom atmosferom u kojima je dozvoljen pristup moraju biti izvedeni s podnim podlogama koje će isključiti svaku pojavu nedozvoljenoga iskrenja i nakupljanja elektrostatičkoga naboja.

(2) Potrebno je postaviti oznaku upozorenja obvezatnoga korištenja odgovarajuće zaštitne obuće i odjeće te zabrane uporabe alata koji može biti uzročnik iskrenja i/ili paljenja.

18. Zaštita od buke

Članak 51.

Ovisno o uvjetima lokacije, pri postavljanju sustava za opskrbu vozila vodikom moraju se predvidjeti i ugraditi odgovarajući uređaji za smanjenje buke kojima se osigurava zaštita od buke u skladu s posebnim propisima.

19. Osvjetljenje

Članak 52.

(1) Tijekom radnoga vremena postaje za punjenje vozila vodikom, prostor treba biti osvijetljen na način da osigurava uvjete za rad punionice kako po danu, tako i tijekom noći.

(2) U slučaju kada nema dovoljne rasvjete na postaji za opskrbu gorivom, tehničkim mjerama se automatski mora osigurati prekid opskrbe vozila vodikom što sprječava neovisan nastavak rada punionice.

20. Protupožarni zid

Članak 53.

(1) Protupožarni zid mora biti bez otvora i proboja, a proboji na protupožarnome zidu cijevima dozvoljeni su pod uvjetom da je proboj zaštićen protupožarnim sustavom u skladu s Pravilnikom ko-

jim se propisuje otpornost na požar i drugi zahtjevi koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara.

(2) Protupožarni zid mora biti izgrađen od nezapaljivoga materijala sukladno zahtjevima navedenima u Pravilniku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Kada god se podigne protupožarni zid kako je navedeno u bilo kojem članku ovog Pravilnika, treba održavati najmanju udaljenost od 1,5 metara između protupožarnoga zida i bilo kojeg dijela kamion-prikolice ili kompresora ili agregata za gorivo.

21. Sigurnosna ograda i zid

Članak 54.

(1) Sigurnosna ograda ili zid trebaju biti podignuti oko prostora spremnika vodika i kompresora kako bi se spriječio neovlašteni ulazak.

(2) Alternativno, mogu se razmotriti bilo koja druga sredstva ili mjere koje mogu učinkovito ograditi operativno područje ako ih odobri nadležno tijelo.

(3) Kad god se podigne ograda ili zid, između ograde ili zida i bilo kojeg dijela spremnika vodika ili kompresora treba održavati najmanju udaljenost od 1,5 metara.

22. Pristupačnost za radove

Članak 55.

(1) Pristup opremi s ciljem pregleda i održavanja mora biti osiguran preko sigurnih staza i / ili platformi.

(2) Komponente koje će se možda trebati demontirati radi održavanja trebaju biti instalirane tako da demontaža i ponovna montaža ne oštete druge komponente, a sve specifičnosti demontaže i montaže moraju biti navedene u korisničkim uputama.

Članak 56.

(1) Ventili, instrumenti i druga oprema ne smiju biti zakopani, a kada su instalirani pod zemljom moraju biti dostupni.

(2) Ručno upravljani zaporni ili odzračni ventili za hitne situacije postavljaju se na pristupačno mjesto na cjevovodu za vodik tako da se protok vodika može zatvoriti kada je to potrebno.

(3) Moraju se osigurati sredstva za sigurno otpuštanje tlaka, sustavi za pročišćavanje inertnim plinom za održavanje i sustav za pročišćavanje vodikom nakon održavanja.

23. Zaštita od sudara vozila

Članak 57.

(1) Zaštita od sudara vozila mora se osigurati za prikolicu s vodikom, spremnike vodika i agregate za gorivo postavljanjem prepreka protiv sudara gdje se predviđa brzina veća od 50 km/h i snažan udar vozila, te postavljanjem stupića za potencijalni nalet pri brzinama manjim od 20 km/h.

(2) Potrebno je poduzeti mjere za usporavanje prometa, poput uspornika i visokih zaštitnih ivičnjaka.

V. ISPITIVANJE, MJERENJE I PUŠTANJE U RAD

1. Općenito

Članak 58.

Punionica vodika i sva oprema moraju biti ispitani i pušteni u rad u skladu s projektima, normama, uputama proizvođača i zahtjevima ovog Pravilnika i nakon što se za to postrojenje izda uporabna dozvola sukladno važećim propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

2. Plan ispitivanja i puštanja u rad

Članak 59.

Prije provedbe ispitivanja, mjerenja i puštanja u rad punionice vodika potrebno je u projektnoj dokumentaciji izraditi program kontrole i osiguranja kvalitete s relevantnim aktivnostima koje će se provoditi, a u kojem moraju biti navedena ispitivanja i mjerenja koja je potrebno provesti na lokaciji na kojoj će se punionice instalirati.

Članak 60.

(1) Sve komponente, uključujući kompresor i agregat za gorivo, moraju se ispitati prema uputama proizvođača.

(2) Svi mjerni instrumenti, uključujući osjetnike temperature i tlaka, moraju biti umjereni, a moraju se provesti sva električna mjerenja i ispitivanja propisana zakonskom regulativom i normama.

Članak 61.

(1) Tlačna ispitivanja moraju se provesti za sve dijelove pod tlakom, osim prikolica za prijevoz vodika.

(2) Za ispitivanje tlaka na ventilacijskoj cijevi opseg bi trebao uključivati cjevovod između sigurnosnog tlačnog ventila i ventila za rasterećenje tlaka i ventilacijske cijevi, a preporučeni projektirani tlak ventilacijskoga sustava mora biti najmanje 40 bara.

(3) Ispitivanje tlakom može biti hidraulično ili pneumatsko, a ako se koristi pneumatski test tada se kao medij preporučuje zrak, dušik ili helij.

(4) Ispitni tlak i postupak temelje se na propisima i normama za dizajn punionice, a ne smiju se dopustiti trajne deformacije ili mehanički kvarovi dijelova pod tlakom tijekom ispitivanja.

(5) Ispitivanje nepropusnosti provodi se na cjelokupnom vodikovom sustavu nakon sastavljanja, i to zajedno s ili nakon tlačnoga ispitivanja.

(6) Nakon ispitivanja tlaka i nepropusnosti sustava moraju se ukloniti svi izolacijski uređaji koji su uvedeni za provođenje ispitivanja.

Članak 62.

(1) Funkcionalno ispitivanje sustava za detekciju vodika provodi se prema njegovim projektnim postavkama te prema zahtjevima navedenima u ovom Pravilniku.

(2) Postupci ispitivanja moraju biti u skladu s ISO 26142 normom ili jednako vrijednom normom.

(3) Funkcionalno ispitivanje sustava za isključivanje u nuždi mora se provesti u skladu s njegovim projektnim postavkama i zahtjevima definiranima ovim Pravilnikom.

(4) Svaki uređaj u sustavu treba provjeriti zasebno.

Članak 63.

Izvješće o provedenim ispitivanjima mora minimalno uključivati sljedeće:

– naziv izvođača i potpis nadležne osobe koja je nadzirala ispitivanje
– opseg ispitivanja u obliku procesnoga dijagrama
– materijale, nazivni tlak i specifikacije
– datum testiranja
– ispitni tlak,ispitni medij i vrijeme trajanja
– rezultate ispitivanja.

Članak 64.

(1) Punionica se mora pročistiti inertnim plinom, poput dušika, prije ubrizgavanja vodika u sustav.

(2) Prilikom pročišćavanja, sav oslobođeni plin treba ispustiti kroz ventilacijski sustav ili kroz namjenske ispusne točke koje izlaze u sigurno područje.

(3) Nakon pročišćavanja, koncentracija zaostaloga kisika mora biti manja od 1 % v/v.

VI. RAD I ODRŽAVANJE PUNIONICE VODIKA

1. Općenito

Članak 65.

Vlasnik punionice vodika:

– odgovoran je za stručan, siguran i odgovoran rad i održavanje

– mora odrediti odgovornu osobu te osigurati dovoljno radne snage, resursa za rad i sustav dozvola za rad i održavanje.

2. Osposobljavanje

Članak 66.

(1) Poslove skladištenja i prometa vodika mogu obavljati fizičke osobe koje su osposobljene za obavljanje tih poslova i koje su upoznate s mjerama za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozije te s postupcima za gašenje požara.

(2) Fizičke osobe koje neposredno obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka dužne su u obavljanju tih poslova pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputa za siguran rad.

(3) U građevinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet vodika na vidnim mjestima moraju se postaviti oznake u vezi sa zaštitom od požara i eksplozija, upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije.

Članak 67.

(1) Osposobljavanje djelatnika za poslove skladištenja i prometa vodika i upoznavanje s mjerama za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozije te postupcima za gašenje na njihovim radnim mjestima provodi se prije zaposlenja prema uputama za siguran rad i postupanje u slučaju požara, koje moraju biti u razumljivom obliku prilagođene specifičnostima radnog mjesta i tehnološkog procesa.

(2) Teorijsko i praktično osposobljavanje djelatnika iz stavka 1. ovoga članka, kao i obveznu godišnju provjeru osposobljenosti, mogu obavljati osobe koje imaju posebne ovlasti i odgovornosti na postaji ili stručnim službama vlasnika postaje.

(3) O osposobljavanju i godišnjoj provjeri osposobljenosti vodi se dokumentacija iz koje je vidljivo tko je, kada, kako i prema kojim uputama za siguran rad i postupanje u slučaju požara obavio osposobljavanje i godišnju provjeru osposobljenosti.

(4) Sadržaj osposobljavanja obuhvaća najmanje sljedeće:

– značajke vodika

– sigurnosne uvjete

– rad punionice vodika

– korištenje sigurnosnih uređaja

– postupanje u hitnim – akcidentnim situacijama.

3. Priručnici i upute za rad

Članak 68.

(1) Za svaku postaju za punjenje vozila vodikom koja je puštena u rad proizvođač mora osigurati upute za rad i upute za održavanje na hrvatskome jeziku za sustav i njegove dijelove.

(2) Upute iz stavka 1. ovoga članka moraju se nalaziti i na javnim i na internim postajama za opskrbu gorivom te na lako dostupnome mjestu javnih i internih postaja za opskrbu gorivom.

Članak 69.

(1) Odgovorna osoba za rad sustava za opskrbu vozila vodikom dužna je čuvati zapisnike i ispitne izvještaje koji su izdani tijekom ispitivanja spremnika pod tlakom i druge opreme u sustavu za opskrbu vozila vodikom, kao i zapisnike i ispitne izvještaje s provjerama sustava u cjelini.

(2) Dnevnik rada mora se nalaziti na lokaciji sustava za opskrbu vozila vodikom u koji radno osposobljena osoba mora upisivati provedenu obuku i osposobljavanje, ponovljena ispitivanja i kontrole dijelova sustava, smetnje u radu i njihovo uklanjanje, popravke i održavanje.

Članak 70.

(1) Na postajama za opskrbu gorivom mora biti dostupna klasifikacija prostora s prostornim prikazom zona opasnosti od eksplozije.

(2) Plan uzbune, evakuacije i plan kontrole opasnosti za postaju za punjenje vozila vodikom mora se izraditi u skladu s pravilima struke i važećim propisima te mora sadržavati opće mjere i specifične mjere za promatranu lokaciju koje se moraju poduzeti u slučaju opasnosti.

Članak 71.

(1) Vlasnik punionice mora osigurati odgovarajuće upute za punjenje vodikom prikazane na agregatu za gorivo dobivene od proizvođača.

(2) Upute moraju uključiti:

– zabranu korištenja nekompatibilnih adaptera, na primjer punjenja vozila od 35 MPa (350 bar) iz ventila za istakanje od 70 MPa (700 bar) i obrnuto ili ventila za istakanje za drugo alternativno gorivo

– zabranu punjenja spremnika vodika koji nisu kompatibilni s protokolom punjenja goriva koji se primjenjuje na postaji

– postupanje u hitnim situacijama.

Članak 72.

Na postajama za opskrbu gorivom sa samoposluživanjem moraju biti jasno i trajno prikazane višejezične informacije o kvaliteti vodika, tlaku punjenja i cijeni po kilogramu vodika.

Članak 73.

(1) Zone opasnosti od eksplozije moraju biti označene na prostoru postaje u skladu s pravilima struke i važećim propisima.

(2) Svaka punionica za opskrbu vodikom mora imati informacijske oznake o:

– opasnosti od požara

– opasnosti od eksplozije

– zabrani pušenja u neposrednoj blizini

– zabrani rukovanja otvorenim plamenom i ostalim izvorima paljenja

– zabrani korištenja mobitela

– obveznom gašenju vozila pri punjenju.

(3) Svi znakovi zabrana i upozorenja moraju odgovarati pravilima struke i važećim propisima te biti jasno istaknuti i trajno pričvršćeni.

Članak 74.

Vlasnik punionice vodika treba izraditi plan rada i održavanja minimalno za:

– postupak pokretanja i gašenja punionice

– postupak za smanjenje tlaka, zatvaranje protoka, pročišćavanje i inertizaciju

– nabavu osobne zaštitne opreme za djelatnike na punionici vodika.

Članak 75.

Zaposlenici na punionici vodika moraju ukloniti vlastiti statički elektricitet prije pristupa opremi za vodik korištenjem fiksnoga priključka za elektrostatičko pražnjenje postavljenoga na ulazu u postaju za opskrbu gorivom ili drugim jednakovrijednim sredstvima.

Članak 76.

(1) Postaja za punjenje vozila vodikom mora raditi na način da je njezin rad u potpunosti u skladu s uputama proizvođača i važećim zakonskim odredbama i njima traženim sigurnosnim mjerama.

(2) Na javnoj postaji za punjenje gorivom na kojoj se pruža usluga posluživanjem ili samoposluživanjem, da bi se mogla koristiti, mora biti zaposlena i prisutna osoba osposobljena sukladno članku 66. i 67. ovoga Pravilnika koja obavlja nadzor rada i korištenja postaje za punjenje vodikom.

Članak 77.

Samoposluživanje vezano uz rad sustava za opskrbu vozila vodikom na internim postajama za opskrbu gorivom dozvoljeno je bez nadzora radno osposobljene osobe ako su osobe koje koriste punionicu osposobljene za njezino korištenje te upoznate s mogućim opasnostima.

Članak 78.

Na javnoj postaji za opskrbu gorivom može se dopustiti samoposluživanje bez prisutnosti radno osposobljene osobe ako se postiže i garantira najmanje ista razina sigurnosti na prostoru postaje u odnosu na prisutnost odgovorne osobe:

– dodatnim tehničkim mjerama i uputama

– povremenim fizičkim nadzorom uz trajni daljinski nadzor i upravljanjem nad radom postaje

– upoznavanjem osoba koje koriste punionicu za opskrbu vodikom od strane vlasnika postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom.

Članak 79.

(1) Vlasnik punionice vodika mora razviti mehanizam za izvještavanje o incidentu s osobama za kontakt nadležnih tijela.

(2) Upute za krizne situacije moraju biti prikazane na svim sljedećim mjestima:

– pokraj spremnika vodika, uključujući parkiralište za kamione/prikolica za prijevoz

– pored agregata za gorivo

– na blagajni

– u uredu postaje.

(3) Upute za krizne situacije moraju obuhvatiti mjere:

– u slučaju aktiviranja sustava za hitno isključivanje

– za puknuća cijevi za istakanje

– za sprječavanje povišenoga tlaka u spremniku vodika.

(4) Vježba za kriznu situaciju provodi se svakih pola godine.

4. Zaštitna mjerna i kontrolna oprema

Članak 80.

(1) Zaštitna, mjerna i kontrolna oprema mora biti izabrana i održavana u skladu s odgovarajućim pravilima struke te treba posjedovati dokumentaciju koja je potrebna obzirom na odgovarajuće ispitivanje i ocjenu sukladnosti proizvoda.

(2) Ukoliko neki dijelovi zaštitnoga sustava prouzroče interventno isključenje oni ne smiju omogućiti automatsko ponovno započinjanje s radom.

(3) Postavke o sigurnosti i njihove promjene moraju biti povjerljive te ne smiju biti dostupne neovlaštenoj osobi.

Članak 81.

Uređaj za ručno isključivanje (ručni zaporni ventil ili sigurnosni ventil za blokadu protoka) mora se postaviti na način da je lako dostupan za rukovanje na svim cjevovodima vodika (ulaznim i izlaznim) koji su spojeni sa spremnikom vodika.

Članak 82.

(1) Automatski zaporni ventil (uređaj kojim se obustavlja mogućnost punjenja ili pražnjenja vodika, aktiviran isključivanjem napajanja električnom energijom) mora biti ugrađen na svakom dijelu opreme kojom se vodik dovodi ili odvodi iz spremnika.

(2) Automatski zaporni ventil (uređaj za isključivanje na izlaznoj strani spremnika vodika) mora biti povezan s prekidačem za slučaj nužde postavljenim u prostoru blagajne kao i s prekidačem za slučaj nužde na kompresoru.

Članak 83.

(1) Ukoliko dođe do greške na sustavu automatskoga isključenja u slučaju nužde, ponovni uklop sustava može opozvati samo odgovorna i dodatno uvježbana osoba.

(2) Pogrešna isključenja aktiviranjem tipkala za isključenje na prostoru postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom, kao na primjer slučajna isključenja bez pojave stvarne opasnosti, kao i centralno aktivirana isključenja u slučaju nužde, može prekinuti i odgovorna osoba zaposlena na postaji.

(3) Sva tipkala za isključenja u slučaju nužde moraju biti smještena na lako vidljivome mjestu.

(4) Tipkala za isključenja u slučaju nužde na blagajni kao i kod agregata za gorivo moraju biti lako i brzo dostupna.

5. Pregled i održavanje

Članak 84.

(1) Punionica vodika mora se održavati u ispravnom stanju i svako redovno ili izvanredno održavanje i popravak za koji se utvrdi da je potreban i kao takav upisan u dnevnik rada postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom mora se provesti bez odgode.

(2) Poslovi održavanja i popravka moraju se provoditi prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji, uputama proizvođača ugrađenih uređaja i opreme, u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(3) Održavanje opreme i popravak kvarova može provoditi samo za te radove ovlaštena pravna ili fizička osoba, ovlaštena po posebnom propisu.

Članak 85.

(1) Električna oprema i instalacije punionice vodika moraju se održavati u skladu s pravilima struke i zakonskim i podzakonskim

propisima, a mora ga provoditi pravna ili fizička osoba koju je ovlastilo nadležno tijelo za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom.

(2) Rad odstranjivača nečistoća, odjeljivača tekućine, te sustava za odvlaživanje i ovlaživanje vodika treba se pratiti u skladu s uputama o radu i kontrolirati ih na temelju priručnika za rad i održavanje od proizvođača opreme.

Članak 86.

(1) Punionica vodika mora se periodično održavati, pregledati i ispitivati u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Periodični pregledi i ispitivanja spremnika i druge opreme pod tlakom provode se u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima a provode ih pravne ili fizičke osobe ovlaštene po posebnom propisu za preglede i ispitivanja navedene opreme, te uz savjetovanje s osposobljenom osobom za rad na punionici.

(3) Vezano za ispitivanja koja provode, po posebnom propisu ovlaštene pravne ili fizičke osobe, za svako provedeno ispitivanje na sustavu koji je pušten u rad mora se izdati isprava s mišljenjem o stanju ispravnosti sustava u cjelini i uz provođenje svih za to potrebnih provjera i ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti.

(4) Rezultat svakog ispitivanja mora biti dokumentiran u dnevniku rada i ispitnome izvješću.

Članak 87.

(1) Savitljiva cijev za punjenje kao i ventil za istakanje moraju se ispitivati periodično u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Odgovorna osoba za rad na punionici mora najmanje jednom mjesečno provjeravati i u evidenciji rada navesti prisutnost vidljivih oštećenja u skladu s priručnikom i uputama o radu te mora omski ispitivati električnu vodljivost savitljive cijevi za punjenje u skladu s važećim propisima.

(3) Pri svakom ispitivanju savitljive cijevi za punjenje potrebno je provjeriti neoštećenost vizualnim pregledom vanjske stjenke, nepropusnost prilikom spajanja i punjenja vozila vodikom, te električnu vodljivost.

(4) Periodična ispitivanja savitljive cijevi za punjenje moraju se dokumentirati u evidenciji rada sustava i / ili dnevniku provjera i ispitivanja (mjerenja) koja mora sadržavati:

– datum ispitivanja

– ime i prezime ispitivača

– vrstu i / ili identifikaciju savitljive cijevi

– opremu za ispitivanje

– tlak ispitivanja

– primjedbe koja ne dopuštaju nastavak rada, kao na primjer nepotpuna identifikacija savitljive cijevi

– pronađene kvarove koji ne dopuštaju daljnji nastavak rada i komentare vezane uz potrebni popravak ili zamjenu.

Članak 88.

(1) Električna oprema i instalacije moraju proći ispitivanja u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima i pravilima struke.

(2) Prema odredbama ovoga Pravilnika interval između ispitivanja ne smije biti duži od 3 godine, a električna oprema i instalacije u zonama opasnosti od eksplozije moraju se provjeravati posebno i u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(3) Stanje sustava zaštite od munje i sustava zaštitnoga uzemljenja te sustav za odvođenje statičkoga elektriciteta (koji nastaje pri pretakanju goriva) moraju se provjeravati prema periodici određenoj važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(4) Ispitivanja sustava mora provesti po posebnom propisu ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Članak 89.

(1) Mjerna oprema punionice za opskrbu vozila vodikom, koja po zakonu zahtjeva umjeravanje, mora biti pravilno ispitana i potvrđena u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Aparati za gašenje požara moraju se ispitivati i održavati u redovnim intervalima sukladno posebnom propisu.

Članak 90.

(1) Ispravnost i funkcionalnost Punionice vodika, izvedenih stabilnih sustava, uređaja i instalacija za otkrivanje i dojavu te gašenje požara, sustava, uređaja i instalacija za otkrivanje i dojavu prisutnosti zapaljivih plinova i para, kao i drugih ugrađenih sustava, uređaja i instalacija za sprječavanje širenja požara provjerava vlasnik, sukladno uputi proizvođača, o čemu mora voditi evidenciju, a ovlaštena osoba po posebnom propisu, funkcionalnu ispravnost provjerava najmanje jednom godišnje, o čemu se izdaje uvjerenje.

Ovlaštena osoba od strane vlasnika postrojenja mora provesti periodično ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti Punionice vodika najmanje jednom godišnje.

(2) Ispitivanje iz stavka 1. ovoga članka mora obuhvaćati sve funkcije sustava za opskrbu vozila vodikom uključujući uređaje za mjerenje, upravljanje i nadzor, te zaštitnu, mjernu i kontrolnu opremu, posebice sigurnosne mehanizme koji se aktiviraju u slučaju nužde (mjerna i kontrolna zaštitna oprema, zaustavljanje u slučaju nužde, isključenje sustava u slučaju nužde, sustavi za prisilnu ventilaciju, sigurnosni ventili, odušne i otpusne cijevi i dr.).

Članak 91.

Ako komponenta sustava neće biti u funkciji dulje vrijeme, vodik se u opremi i cjevovodima mora zamijeniti dušikom dok koncentracija vodika ne padne ispod 0,4 % v/v, a tlak dušika nakon zamjene treba održavati iznad 0,3 MPa.

Članak 92.

Vlasnik punionice treba izraditi plan održavanja u skladu s preporukom proizvođača opreme i primjenjivom normom, na primjer ISO 19880-8 ili jednakovrijednom normom.

Članak 93.

Periodični pregled mora biti proveden na način propisan odobrenom tehničkom dokumentacijom, uputom proizvođača, važećim zakonskim i podzakonskim propisima, normama i internim propisima.

VII. DOJAVA POŽARA ILI DRUGOG OPASNOG DOGAĐAJA

Članak 94.

(1) Svatko tko primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar ili neki opasni događaj, odmah će sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima, odgovornostima i osposobljenosti, pristupiti otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

(2) Ukoliko osoba iz stavka 1. ovoga članka nije uspjela otkloniti opasnosti, odnosno ugasiti požar, dužna je odmah o tome oba-

vijestiti službu 112 ili direktno policiju na broj telefona 192 i nadležnu vatrogasnu postrojbu na broj telefona 193, odnosno postupiti prema internoj uputi postupanja u slučaju požara.

(3) Pravne su osobe dužne voditi evidenciju o požarima na svom vlasništvu.

(4) Pravne su osobe dužne analizirati svaki događaj koji je mogao dovesti do požara te poduzimati mjere potrebne da do takvih događaja više ne dođe, o čemu su dužne voditi evidenciju.

(5) Obavješćivanje iz stavka 2. ovoga članka vrijedi i za sljedeće incidente s vodikom:

– istjecanje vodika iz kamion-prikolice ili vozila koje prevozi spremnike vodika

– oštećenje opreme za vodik ili kamion-prikolice ili vozila koje prevozi spremnike vodika

– bilo kakvo curenje iznad projektirane razine alarma koje dovodi do aktiviranja sustava za isključivanje u nuždi

– druga izvanredna stanja koja imaju značajniji utjecaj na sigurnost.

Članak 95.

(1) Sva opasna stanja, akcidente s vodikom moraju odmah, bez odgode otkloniti za to odgovorne i osposobljene osobe.

(2) Uzroke opasnog događaja potrebno je temeljito istražiti te poduzeti preventivne mjere kako bi se izbjeglo ponavljanje sličnih akcidenata.

VIII. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 96.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/25-01/98
Urbroj: 511-01-152-26-57
Zagreb, 28. rujna 2026.

Ministar
dr. sc. Davor Božinović, v. r.

PRILOG 1

SLIKE

Slika 1 *– Osnovni uređaji koji čine tehničko-tehnološku cjelinu sustava za opskrbu vozila vodikom*

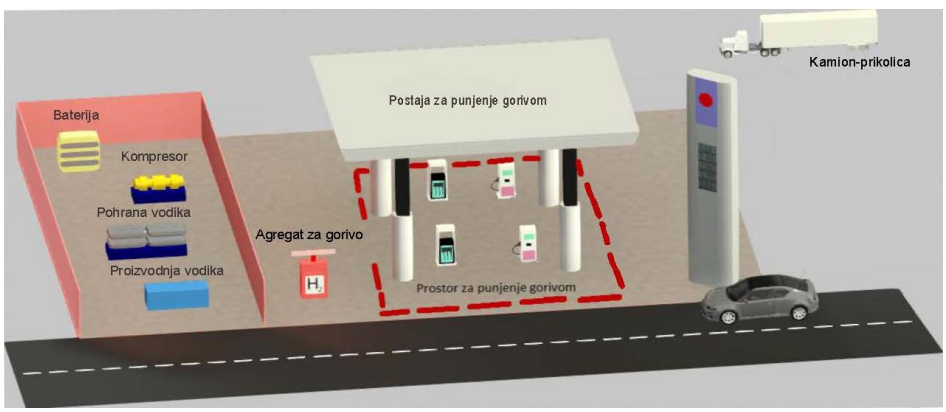

Slika 2 *– Grafički prikaz sastavnih komponenti punionice vodika u prostoru postaje za opskrbu različitim gorivima*

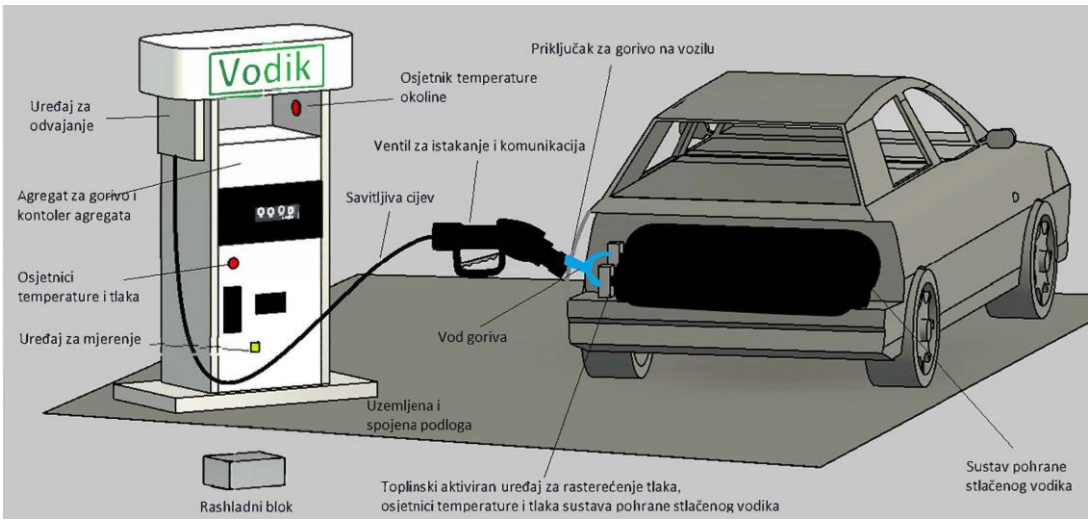

Slika 3 *– Primjer izvedbe agregata za gorivo s pripadajućim komponentama*

PRILOG 2

INFORMATIVNA KONTROLNA PROVJERA ZA PRIJAVNU DOKUMENTACIJU

OPĆE INFORMACIJE

Operator: ime ili naziv tvrtke/organizacije i adresa operatora.

Graditelj: ime ili naziv tvrtke/organizacije i adresa graditelja.

Mjesto rada: predviđeno mjesto rada (adresa).

TOČKE ZA OPIS SUSTAVA PUNJENJA I PREDVIĐENOGA NAČINA RADA

Koje su značajke sustava za punjenje (na otvorenome ili u zatvorenome prostoru, oznaka/vrsta komprimiranih plinova, vrsta posuda koje se pune, radni postupak tijekom punjenja).

Izlaz (maksimalni izlaz sustava).

Informacije o nadzoru razine punjenja, koja je oprema za nadzor isporučena (vage, mjerači tlaka).

Uređaji za prozračivanje i odzračivanje.

Kratak opis sustava punjenja.

Popis uređaja za punjenje (pumpe, oprema za istakanje, automatski strojevi za punjenje, broj priključaka za punjenje).

Pojedinosti sigurnosnih uređaja cijevi.

Informacije o praćenju instalacije/nadzoru procesa punjenja u slučaju samoposlužnih punionica i onih bez servisnoga osoblja.

Pogonska oprema i elektroinstalacije.

Informacije o zaštiti od vodika i požara.

IDEJNI OPIS OBJEKTA

Stacionarni spremnici, specifikacije kapaciteta.

Najveći radni tlak.

Protok plina pod tlakom tijekom punjenja.

Cijevi (uključujući spojnice i drugu opremu).

Dijelovi uređaja za zaštitu od previsokoga tlaka (ukapljivanjem, isparavanjem, transportom, pražnjenjem, zatvaranjem, uključivanjem i osiguranjem).

Kontrolni dijelovi za mjerenje količine stlačenoga vodika napunjenoga u spremnike.

Cijevi za ispuhivanje, odzračivanje i ekspanziju.

Uređaj za sigurno ispuštanje plinova koji izlaze ili njihovo uništavanje.

Plan rasporeda instalacije za punjenje.

U slučaju punionica u zgradama: građevinski nacrti i opisi konstrukcija.

Plan mjesta.

Za komponente sustava koje se moraju staviti na tržište u skladu s EU direktivom, ako su već poznate, informacije o odgovarajućim postupcima ocjenjivanja sukladnosti.

Koncept zaštite od eksplozije.

Izvješće o ispitivanju odobrenoga inspekcijskoga tijela koje pokazuje da su ugradnja, dizajn i rad opreme u skladu sa zahtijevanim propisima.

Ukupni troškovi uključujući primjenjivi porez na dodanu vrijednost.

PRILOG 3

INFORMATIVNI POPIS NORMI

HRN EN ISO 13850, Sigurnost strojeva – Funkcija zaustavljanja u nuždi – Načela projektiranja

ISO 14687, Hydrogen fuel – Product specification

HRN ISO 15649, Industrija nafte i prirodnog plina – Cjevovod

HRN EN 16942, Goriva – Identifikacija kompatibilnosti vozila – Grafički prikaz informacija za potrošače

HRN EN ISO 17268-1, Gaseous hydrogen land vehicle refuelling connection devices – Part 1: Flow capacities up to and including 120 g/s

ISO 19880-1, Gaseous hydrogen – Fuelling stations – Part 1: General requirements

ISO 19880-2, Gaseous hydrogen – Fuelling stations – Part 2: Dispensers and dispensing systems

ISO 19880-8, Gaseous hydrogen – Fuelling stations – Part 8: Fuel quality control

ISO 21013-1:2021/Amd1, Cryogenic vessels – Pressure-relief accessories for cryogenic service – Part 1: Reclosable pressure-relief valves – Amendment 1

Reclosable pressure-relief valves

ISO 21013-2, Cryogenic vessels – Pressure-relief accessories for cryogenic service – Part 2: Non-reclosable pressure-relief devices

HRN EN ISO 21013-3, Kriogene posude – Tlačni rasteretni pribor za kriogene uvjete – 3. dio: Određivanje veličine i količine

HRN EN ISO 22734-1, Generatori vodika koji koriste elektrolizu vode – 1. dio: Opći zahtjevi, protokoli ispitivanja i sigurnosni zahtjevi

HRN EN ISO/IEC 80079 niz normi iz područja prostora ugroženih eksplozivnom atmosferom

HRN EN IEC 60079 niz normi iz područja prostora ugroženih eksplozivnom atmosferom

HRN EN IEC 1127-1 – Eksplozivne atmosfere – sprječavanje i zaštita od eksplozije – 1. dio: Osnovna načela i metodologija

HRN EN 60204-1, Sigurnost strojeva – Električna oprema strojeva – 1. dio: Opći zahtjevi

HRN EN 60529, Stupnjevi zaštite osigurani kućištima (IP kod)

HRN EN IEC 62282-3-100, Tehnologija gorivnih članaka – Dio 3-100: Energetski sustavi stacionarnih gorivnih članaka – Sigurnost

HRN EN 13445-5, Neložene tlačne posude – 5. dio: Pregled i ispitivanje

SAE J2600: 2015-10, Compressed Hydrogen Surface Vehicle Fueling Connection Devices

SAE J2601:2020-05, Fueling Protocols for Light Duty Gaseous Hydrogen Surface Vehicles

HRN EN 17127, Postaje na otvorenom za punjenje plinovitim vodikom s protokolom za punjenje

HRN EN 17124, Vodik kao gorivo – Specifikacija proizvoda i osiguranje kvalitete vodika u punionicama za punjenje tekućim vodikom – Gorivni članci s protonski vodljivom membranom (PEM) za cestovna vozila.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

1373

Na temelju članka 39. stavka 5. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21, 152/22 i 152/24), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

PRAVILNIK
O PROVEDBI PROGRAMA KOMPENZACIJSKE MJERE POTPORE DEPOPULIRANIM PODRUČJIMA ZA 2026. GODINU

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje provedba Programa kompenzacijske mjere potpore depopuliranim područjima za 2026. godinu (u daljnjem tekstu: Program) donesenog Odlukom Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022-03/26-04/371, urbroj: 50301-27/15-26-4 od 14. rujna 2026. godine.

Dodjela potpore

Članak 2.

Potpora iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. 12. 2013.) kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 51I, 22. 2. 2019.), Uredbom Komisije (EU) 2022/2046 od 24. listopada 2022. o izmjeni prilogâ Uredbi (EU) br. 1408/2013 radi njihove prilagodbe kako bi se uzele u obzir odredbe Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njegova Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj (SL L 275, 25. 10. 2022), Uredbom Komisije (EU) br. 2023/2391 od 4. listopada 2023. o izmjeni uredbi (EU) br. 717/2014, (EU) br. 1407/2013, (EU) br. 1408/2013 i (EU) br. 360/2012 u pogledu *de minimis* potpora za preradu i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture te Uredbe (EU) br. 717/2014 u pogledu ukupnog iznosa *de minimis* potpora dodijeljenih jednom poduzetniku, njezina razdoblja primjene i drugih pitanja (SL L, 2023/2391, 5. 10. 2023), Uredbom Komisije (EU) 2024/3118 od 10. prosinca 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L, 2024/3118, 13. 12. 2024.) i Uredbom Komisije (EU) 2025/1989 od 2. listopada 2025. o ispravku Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L, 2025/1989, 3. 10. 2025.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013).

Pojmovi

Članak 3.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *korisnik* je svaka fizička ili pravna osoba koja je zadovoljila uvjete Programa i ovoga Pravilnika

2. *aktivni poljoprivrednik* je fizička osoba upisana u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te fizička i pravna osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika, čiji je standardni ekonomski rezultat u 2025. godini veći od 3.000 EUR, kao i svi poljoprivrednici koji su u prethodnoj godini primili izravna plaćanja u iznosu manjem od 5.000 EUR, u skladu s propisom kojim se uređuje pro-

vedba izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2025. godinu.

3. *prihvatljiva površina* je poljoprivredna površina koja se nalazi na području jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) iz Priloga 1. ovoga Pravilnika za koju je korisnik potpore u 2025. godini podnio Jedinstveni zahtjev za potporu u skladu s propisom kojim se uređuje provedba izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2025. godinu.

Rodno značenje

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Uvjeti prihvatljivosti

Članak 5.

Prihvatljivi korisnici su fizičke ili pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

a) za 2022. godinu ostvarili su potporu u okviru mjere 13 Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima za podmjeru 13.2. Plaćanja u područjima sa značajnim prirodnim ograničenjima (u daljnjem tekstu: ZPO) ili su za te površine ostvarili potporu za 2023. za osnovno plaćanje, za poljoprivredne površine koje se nalaze na području JLS-a iz Priloga 1. ovoga Pravilnika, a koje su od 2023. godine izgubile status područja s ograničenjima u skladu s Pravilnikom o određivanju područja s prirodnim i ostalim ograničenjima (»Narodne novine«, br. 27/23 i 50/24)

b) u 2025. godini za prihvatljive površine podnijeli su Jedinstveni zahtjev za potporu u skladu s propisom kojim se uređuje provedba izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2025. godinu

c) u 2025. godini imali su status aktivnog poljoprivrednika.

Iznos potpore

Članak 6.

(1) Potpora iz Programa dodjeljuje se korisniku po prihvatljivoj površini.

(2) Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) na temelju podataka iz podnesenog Jedinstvenog zahtjeva za potporu u 2025. godini utvrđuje prihvatljivu površinu.

(3) Potpora iz Programa ostvaruje se u skladu s kriterijima za intervenciju 71.01. Plaćanja za područja s prirodnim i ostalim ograničenjima iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.

(4) U slučaju da ukupno podneseni zahtjevi za potporu iz Programa prelaze iznos osigurane godišnje alokacije raspoloživih sredstava u Državnom proračunu za provedbu Programa, konačni iznos potpore za svakog korisnika linearno će se umanjiti.

Zahtjev za potporu

Članak 7.

(1) Zahtjev za potporu (u daljnjem tekstu: Zahtjev) popunjava se i podnosi putem AGRONET zaštićene mrežne aplikacije (u daljnjem tekstu: AGRONET) Agencije za plaćanja.

(2) Podnošenjem Zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka podnositelj prihvaća isplatu potpore u skladu s uvjetima i kriterijima Programa i ovoga Pravilnika.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Administrativna kontrola

Članak 8.

(1) Agencija za plaćanja provodi administrativnu obradu Zahtjeva u skladu s člankom 140. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21, 152/22 i 152/24) (u daljnjem tekstu: Zakon o poljoprivredi).

(2) Prihvatljivim se smatra isključivo Zahtjev podnesen na način propisan u članku 7. ovoga Pravilnika.

(3) Zahtjev podnesen nakon roka propisanog u članku 7. stavku 3. ovoga Pravilnika, neće se razmatrati.

(4) Nakon provedene administrativne kontrole iz stavka 1. ovoga članka Agencija za plaćanja u skladu s člankom 15. Zakona o poljoprivredi donosi:

– Odluku o odobrenju isplate s popisom podnositelja Zahtjeva koji su udovoljili uvjetima za dodjelu potpore iz Programa, koja je ujedno i obavijest da mu je dodijeljena potpora male vrijednosti u skladu s člankom 6. Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 i

– Odluku o odbijanju s popisom podnositelja Zahtjeva i navedenim razlozima odbijanja za podnositelje koji nisu udovoljili uvjetima za dodjelu potpore iz Programa.

(5) Odluke iz stavka 4. ovoga članka Agencija za plaćanja objavljuje na svojim mrežnim stranicama https://www.apprrr.hr, a dostava odluka smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave.

Žalbe

Članak 9.

Na odluke iz članka 8. stavka 4. ovoga Pravilnika korisnik može izjaviti žalbu u skladu s člankom 15. stavkom 5. Zakona o poljoprivredi.

Povrat potpore

Članak 10.

(1) U slučaju neopravdanih plaćanja, korisnik potpore će vratiti iznos koji mu je Agencija za plaćanja odredila odlukom o povratu sredstava iz članka 144. Zakona o poljoprivredi.

(2) Povrat sredstava i poravnanje povrata sredstava izvršit će se u skladu s člancima 144., 145. i 146. Zakona o poljoprivredi.

Zaštita osobnih podataka

Članak 11.

Sa svim osobnim podacima prikupljenim na temelju odredbi ovoga Pravilnika postupat će se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4. 5. 2016.).

Stupanje na snagu

Članak 12.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 941-01/26-01/2
Urbroj: 525-07/291-26-9
Zagreb, 22. rujna 2026.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

PRILOG 1.

Popis JLS prihvatljivih za potporu	
JLS	**ŽUPANIJA**
BEREK	Bjelovarsko-bilogorska
BERETINEC	Varaždinska
BRESTOVAC	Požeško-slavonska
BREZNIČKI HUM	Varaždinska
BUDINŠČINA	Krapinsko-zagorska
ČAZMA	Bjelovarsko-bilogorska
DARUVAR	Bjelovarsko-bilogorska
DAVOR	Brodsko-posavska
DONJA STUBICA	Krapinsko-zagorska
DONJI KUKURUZARI	Sisačko-moslavačka
DRENOVCI	Vukovarsko-srijemska
DVOR	Sisačko-moslavačka
ĐULOVAC	Bjelovarsko-bilogorska
GAREŠNICA	Bjelovarsko-bilogorska
GORNJI KNEGINEC	Varaždinska
GRAD ZAGREB	Grad Zagreb
GRADINA	Virovitičko-podravska
HRVATSKA KOSTAJNICA	Sisačko-moslavačka
IVANEC	Varaždinska
JASENOVAC	Sisačko-moslavačka
KARLOVAC	Karlovačka
KLENOVNIK	Varaždinska
KONJŠČINA	Krapinsko-zagorska
KOPRIVNIČKI BREGI	Koprivničko-križevačka
KRIŽ	Zagrebačka
KUTINA	Sisačko-moslavačka
LASINJA	Karlovačka
LUDBREG	Varaždinska
LUKAČ	Virovitičko-podravska
LJUBEŠĆICA	Varaždinska
MALI BUKOVEC	Varaždinska
NOVA KAPELA	Brodsko-posavska
NOVI MAROF	Varaždinska
OKUČANI	Brodsko-posavska
ORIOVAC	Brodsko-posavska
OROSLAVJE	Krapinsko-zagorska
PAKRAC	Požeško-slavonska
PETRIJEVCI	Osječko-baranjska
PETRINJA	Sisačko-moslavačka
PODGORAČ	Osječko-baranjska
RASINJA	Koprivničko-križevačka
REŠETARI	Brodsko-posavska
SIRAČ	Bjelovarsko-bilogorska
STARA GRADIŠKA	Brodsko-posavska
STUBIČKE TOPLICE	Krapinsko-zagorska
SVETA MARIJA	Međimurska
SVETI ILIJA	Varaždinska
ŠODOLOVCI	Osječko-baranjska
ŠTITAR	Vukovarsko-srijemska
TOPUSKO	Sisačko-moslavačka
TRNAVA	Osječko-baranjska
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	Varaždinska
VARAŽDINSKE TOPLICE	Varaždinska
VIROVITICA	Virovitičko-podravska
VISOKO	Varaždinska
VOĆIN	Virovitičko-podravska
VRBANJA	Vukovarsko-srijemska
VRBJE	Brodsko-posavska
ZAPREŠIĆ	Zagrebačka
ZLATAR	Krapinsko-zagorska

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Anamarija Badovinac
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i po potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.
Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2026. godinu iznosi 376,00 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 860,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 1.070,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.
O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 7,00 EUR.